

ZARZĄDZENIE NR 52/2023
WÓJTA GMINY BRZOZIE

z dnia 30 czerwca 2023 r.

**w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Terytorialnej
Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy**

Na podstawie art. 30 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz § 1 i § 4 ust. 1 pkt 3) Uchwały Nr XXXIV/254/2022 Rady Gminy Brzozie z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Brzozie, zarządzam, co następuje:

§ 1. Postanawiam przeprowadzić konsultacje społeczne projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy w celu zebrania opinii i uwag.

§ 2. Konsultacje prowadzone są na terenie Gminy Brzozie.

§ 3. Konsultacje odbywać się będą w dniach 01.07.2023 r. – 07.08.2023 r. w formie pisemnej, z wykorzystaniem formularza konsultacji, stanowiącego załącznik nr do 1 niniejszego zarządzenia.

§ 4. Formularz konsultacji składa się w formie pisemnej do Urzędu Gminy Brzozie, Brzozie 50, 87-313 Brzozie, bądź przesyła za pomocą poczty e-mail na adres: ug.brzozie@brzozie.pl.

§ 5. Projekt Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, o którym mowa § 1. stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 6. Za przeprowadzenie konsultacji społecznych odpowiadać będzie Referat Inwestycji i Rozwoju, któremu powierzam wykonanie zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
Danuta Kędziorska-Cieszyńska

Imię i nazwisko / Nazwa podmiotu:

.....

Adres:

.....

.....

FORMULARZ KONSULTACJI

(proszę zaznaczyć właściwe znakiem X)

1. Zgłaszam następujące uwagi do *projektu Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy:*

Lp.	Nr strony	Treść uwagi / propozycja zmiany	Uzasadnienie uwagi
1.			
2.			
3.			

2. Nie zgłaszam uwago co do treści dokumentu.

.....

podpis

Formularz proszę przesłać na adres ug.brzozie@brzozie.pl lub przesłać pocztą na adres: Urząd Gminy Brzozie, Brzozie 50, 87-313 Brzozie, w terminie 01.07.2023 r. – 07.08.2023 r.

Klauzula informacyjna

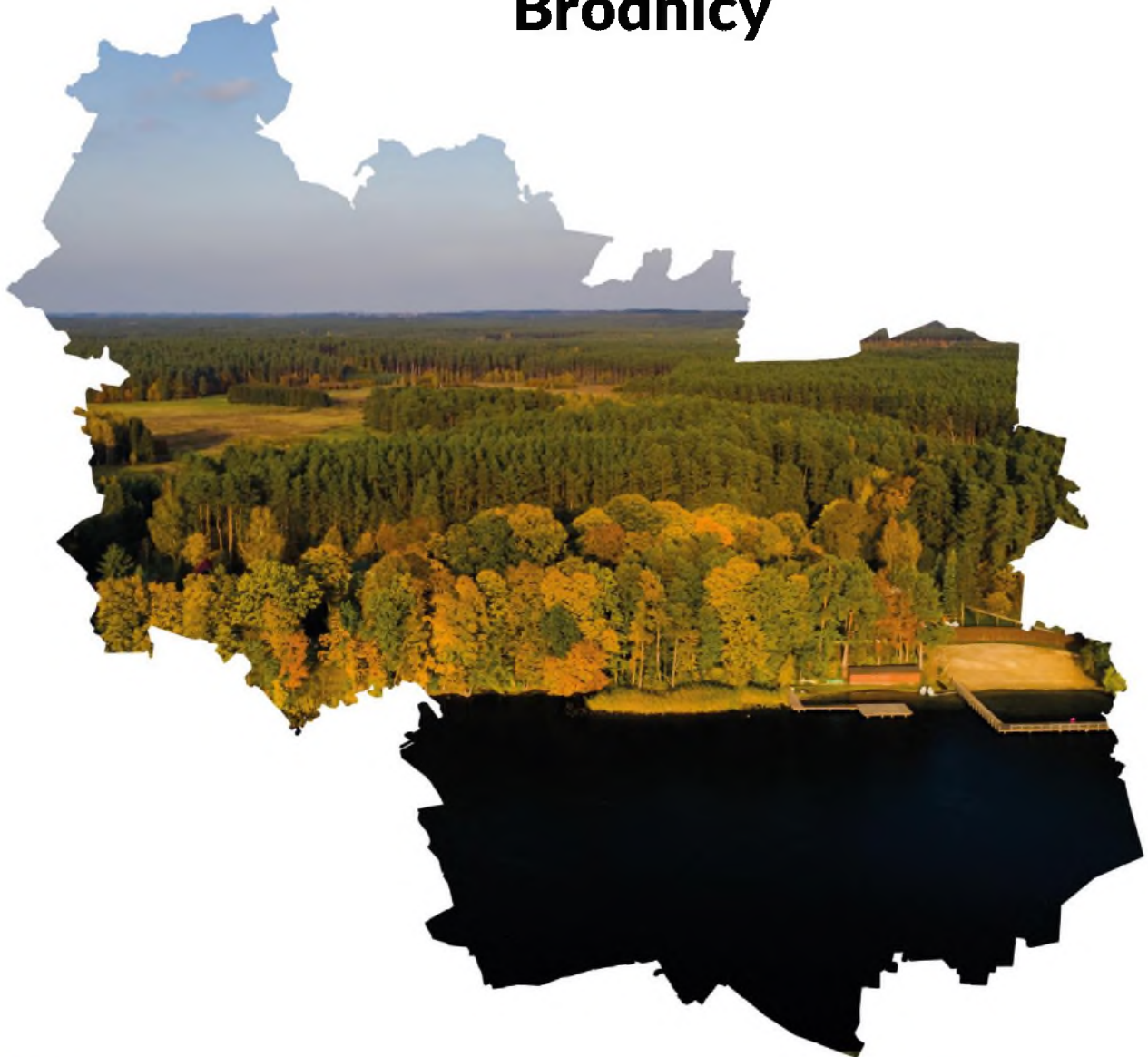
Na podstawie art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE.L. z 2016r. Nr 119, stron.1) (dalej jako: „RODO”), informujemy o sposobie i celu, w jakim przetwarzamy Państwa dane osobowe, a także o przysługujących prawach.

1. **Administratorem** Pani/Pana danych osobowych jest **Gmina Brzozie, reprezentowana przez Wójta Gminy Brzozie.**
2. **Dane kontaktowe Administratora:** 87-313 Brzozie 50; e-mail: ug.brzozie@brzozie.pl, tel. +48 56 49 129 13.
3. Kontakt z **inspektorem ochrony danych** e - mail: iod@brzozie.pl lub pisemny na adres korespondencyjny Administratora, z dopiskiem "IOD" we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora Pani/Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem.
4. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e RODO **w celu prowadzenia na terenie gminy konsultacji społecznych, co służy poszerzeniu i regulowaniu prawnym dotychczasowej partycypacji mieszkańców gminy Brzozie w aktywnym zarządzaniu Gminą** oraz na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu wykonania ciężących na Administratorze obowiązków prawnych, np.: archiwizacji. W pozostałych przypadkach Państwa dane osobowe przetwarzane są wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit a RODO.
5. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celu jakim jest prowadzenie na terenie gminy konsultacji z mieszkańcami gminy oraz zgodnie z terminami archiwizacji tj:
  - kategoria archiwalna A - zostaną przekazane do archiwum państwowego zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
6. W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody, przysługuje Państwu prawo do cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie to nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
7. Mają Państwo prawo dostępu do treści swoich danych, prawo ich sprostowania, prawo żądania od Administratora ograniczenia przetwarzania danych osobowych z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 18 ust. 2 RODO.
8. Mają Państwo prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych Państwa dotyczących narusza przepisy RODO.
9. Przewidywanymi odbiorcami Państwa danych osobowych są:
  - a) podmioty, które są upoważnione do odbioru Państwa danych osobowych na podstawie odpowiednich przepisów prawa,
  - b) podmioty, które obsługują systemy teleinformatyczne i świadczące usługi IT.
10. Państwa dane nie będą podstawą do zautomatyzowanego podejmowania decyzji, w tym profilowania.
11. Państwa dane osobowe nie będą przekazywane poza obszar EOG.
12. Podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest wymogiem stawianym przed uczestnikami konsultacji społecznych, a konsekwencją niepodania danych osobowych będzie uniemożliwienie Administratorowi wykonania nałożonego ustawami obowiązku określonego w pkt. 4, tj. obowiązku przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 52/2023
Wójta Gminy Brzozie
z dnia 30.06.2023 r.

Strategia terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

OPRACOWANIE W ZAKRESIE:

Strategia terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Zbiczno

ul. Szosa Brodnicka 53

87-305 Zbiczno

PRZEZ ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

FUNDACJA MIASTO | OPEN THE BOX

Jakub Jaźwiec, MBA, ekspert strategiczny,

Piotr Górka, ekspert strategiczny,

Paweł Kowalski, ekspert strategiczny,

we współpracy z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy (Grupa Robocza)

MARZEC 2023

Skład samorządów objętych opracowaniem:

Gmina Bartniczka

Gmina Bobrowo

Gmina Brodnica

Gmina Brzozie

Gmina Miasta Brodnicy

Gmina Osiek

Gmina Świedziebnia

Gmina Zbiczno

Miasto i Gmina Górzno

Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Powiat brodnicki

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	5
1.1.	Metodologia prac	6
2.	Synteza diagnozy	9
2.1.	Charakterystyka obszaru funkcjonalnego	11
2.2.	Analiza statystyczna	15
2.3.	Wyniki badań społecznych	21
2.4.	Analiza zdiagnozowanych uwarunkowań rozwojowych.....	23
2.5.	Analiza powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	27
3.	Cele OPPT i ich operacjonalizacja	31
3.1.	Wizja OPPT Brodnicy	31
3.2.	Cele strategiczne OPPT Brodnicy	33
3.3.	Kierunki działań strategicznych	34
3.4.	Zgodność logiczna celów strategicznych	38
4.	Projekty	56
4.1.	Proces identyfikacji i wyboru projektów	56
4.2.	Lista projektów	57
4.3.	Powiązanie pomiędzy projektami.....	59
4.4.	Produkty i rezultaty projektów	60
5.	Warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii.....	61
5.1.	Obowiązki i aktualizacja strategii	62
5.2.	Funkcja strategii terytorialnej w realizacji lokalnych polityk	63
5.3.	Monitorowanie i ocena wdrażania.....	63
6.	Opis procesu angażowania partnerów społeczno-gospodarczych .	68
6.1.	Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania strategii	69
6.2.	Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny strategii.....	77
7.	Źródła finansowania.....	79
7.1.	Program regionalny	79
7.2.	Programy krajowe.....	83
7.3.	Pozostałe źródła finansowania	84
	Wykaz tabel i ilustracji.....	86

1. WSTĘP

Strategia terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy (OPPT Brodnicy) definiuje kluczowe kierunki dotyczące rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru powiatu brodnickiego, wynikające z istniejących uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, środowiskowych i infrastrukturalnych, będące podstawą jego konkurencyjności.

Dokument został opracowany w ramach procesu przygotowania Strategii Terytorialnej dla OPPT Brodnicy, która uwzględnia syntezę diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, wyłonionych wizji i celów strategicznych wraz z listą projektów proponowanych do realizacji oraz sposobów realizacji strategii. Materiał został opracowany przez ekspertów Fundacji Miasto we współpracy z reprezentantami samorządów OPPT Brodnicy (Grupa Robocza).

Celem dokumentu jest określenie pożądaných wyzwań i kierunków rozwojowych OPPT Brodnicy, mających na celu poprawę jakości życia jego mieszkańców, a także wzrost konkurencyjności poszczególnych Partnerów łącznie. Strategia jest wynikiem podjętych decyzji strategicznych – wyboru kluczowych kierunków rozwojowych i koncentracji interwencji na wyzwaniach, wypracowanych w procesie uspołecznionym, których efektem jest propozycja kluczowych projektów strategicznych i zarysów projektów uzupełniających.

Niniejsza Strategia terytorialna przewidziana jest na lata 2023-2032 i ma być podstawą do kształtowania propozycji projektów i inwestycji do realizacji w oparciu o wyznaczoną wizję obszaru i cele strategiczne, w tym w szczególności do realizacji działań w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne publiczne i prywatne. W opracowaniu uwzględniono dostępne dane zastane i wygenerowane w trakcie procesu, wnioski z przeprowadzonego procesu diagnostycznego. Opracowano uporządkowane logicznie i procesowo matryce i tabele strategiczne wraz z opisem kontekstu i rekomendacji w zakresie zidentyfikowanych obszarów interwencji, które odpowiadają wymaganiom interwencji zintegrowanej w ramach instrumentów opisanych w założeniach Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

Strategia składa się z czterech zasadniczych części (tj. diagnostycznej, strategicznej, wdrożeniowej oraz włączenia społecznego w jej realizację). W części diagnostycznej sformułowano syntetycznie najistotniejsze wnioski wynikające z przygotowanego Raportu diagnostycznego OPPT Brodnicy, ukazującego deficyty obszaru ograniczające jego rozwój oraz identyfikujące potencjały wewnętrzne będące podstawą dla ukierunkowania rozwoju. Część strategiczna określa pożądane kierunki rozwojowe, przedstawione w formie wizji i celów strategicznych obszaru. Część wdrożeniowa zawiera propozycję projektów strategicznych i zarysów projektów uzupełniających wraz z systemem realizacji strategii oraz źródeł finansowania

zaplanowanych działań. W części ostatniej opisano zaangażowanie społeczne w procesie przygotowania, realizacji i oceny strategii.

1.1. METODOLOGIA PRAC

Niniejsze opracowanie jest wynikiem prac Zespołu Autorskiego opracowującego Strategię terytorialną OPPT Brodnicy. Prace strategiczne są konsekwencją poprzedniego etapu – diagnostycznego, w ramach którego zidentyfikowano wewnętrzne potencjały oraz ograniczenia będące podstawą do ukierunkowania rozwoju. Prace nad częścią strategiczną trwały od stycznia do marca 2023 roku i objęły wyselekcjonowany zakres zagadnień i narzędzi strategicznych.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie kilku zasadniczych grup źródeł oraz narzędzi i danych strategicznych:

Raport diagnostyczny

Wnioski wynikające z przeprowadzonej **analizy w ramach Raportu Diagnostycznego**, w tym w szczególności: zidentyfikowane potencjały obszaru (zasoby i produkty); bariery, problemy, deficyty obszaru; determinanty potrzeb rozwojowych obszaru; kluczowe wyzwania, kierunki interwencji i współpracy.

Dane statystyczne

Ogólnodostępne zastane, dotychczas istniejące dane, informacje i dokumenty o charakterze strategicznym, analitycznym, statystycznym (strategie, opracowania diagnostyczne, badania, raporty, sprawozdania, bilanse, itd.). Podstawowymi kryteriami ich wykorzystania były: aktualność, merytoryczny związek z problematyką diagnozy oraz jakość – rzetelność źródła.

Monitor Rozwoju Lokalnego (MRL)

Specjalnie przygotowane, uzupełnione i zasilone danymi na potrzeby procesu, dostępne pod adresami: <https://gminy.monitorrozwoju.pl/> (MRL Gminy) i <https://analizy.monitorrozwoju.pl/> (MRL Analizy).

MRL stanowi kompleksową bazę statystyczną pogrupowaną w kluczowe kategorie i obszary rozwojowe skupione wokół trzech wymiarów: gospodarczego, społecznego i środowiskowo-przestrzennego. MRL zawiera najbardziej aktualne dane dostępne w źródłach publicznych, zebrane dla poszczególnych lat, w celu wykazania aktualnej sytuacji, ale również dynamiki zmian i potencjalnych trendów rozwojowych.

Matryce logiczne

Narzędzie pozwalające na przedstawienie i powiązanie istotnych zagadnień w uporządkowany sposób, przygotowane dla określenia zachodzących relacji funkcjonalnych oraz przyczynowo-skutkowych w zakresie problemów (drzewo problemów) i celów (drzewo celów) dla całego obszaru. Matryce wypracowano w toku prac warsztatowych w okresie luty-marzec 2023 roku wspólnie z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy.

Głównym celem matryc było zidentyfikowanie kluczowych problemów (wyzwań), celów strategicznych (kierunków) wspólnych dla całego obszaru, uzupełnionych o kluczowe zależności przyczynowo-skutkowe dla poszczególnych problemów, celów i potrzeb (geneza, skutki). Pozwoliło to na zobrazowanie faktycznego ciągu logicznego dla wybranych zagadnień.

Fiszka projektów kluczowych

Narzędzie do opracowania kluczowych projektów, ich założeń, celów i efektów. Przygotowane w lutym i marcu 2023 roku.

Głównym celem fiszki było zebranie opracowanych propozycji projektowych, wraz z kluczowymi danymi dla określonych projektów strategicznych i ich założeń.

Matryca wskaźników

Narzędzie porządkujące oczekiwane efekty (rezultaty) strategiczne realizowanych interwencji.

Celem matrycy było określenie wskaźników rezultatu strategicznego na potrzeby monitoringu celów strategicznych wraz z podstawowymi informacjami niezbędnymi do monitoringu.

Spotkania z interesariuszami

Kluczowy element współpracy i uspołecznienia z grupą dostarczającą szerokiej wiedzy i informacji o sytuacji na obszarze, zapewniając różnorodność wniosków i propozycji w trakcie całego procesu.

Głównym celem narzędzia było zapewnienie współpracy partnerskiej najważniejszych przedstawicieli, reprezentantów, liderów obszaru, z czterech grup interesów (liderów administracji, liderów gospodarki, liderów sektora społecznego i liderów opinii). Pozwoliło to na uzyskanie zróżnicowanych ocen i opinii od reprezentantów kluczowych środowisk w zakresie rozwoju obszaru.

Spotkania Grupy Roboczej i Zespołu Doradczego

Cykliczne narzędzie pomocnicze, w formie spotkań zdalnych odbywających się w pełnej reprezentacji i w stałych terminach z udziałem kluczowych przedstawicieli samorządów OPPT Brodnicy.

Głównym celem narzędzia była ciągła i transparentna komunikacja, współuczestniczenie wszystkich stron w procesie diagnostycznym oraz sprawne wykorzystanie pozostałych narzędzi, wypracowanie kluczowych wniosków oraz zatwierdzanie poszczególnych zadań.

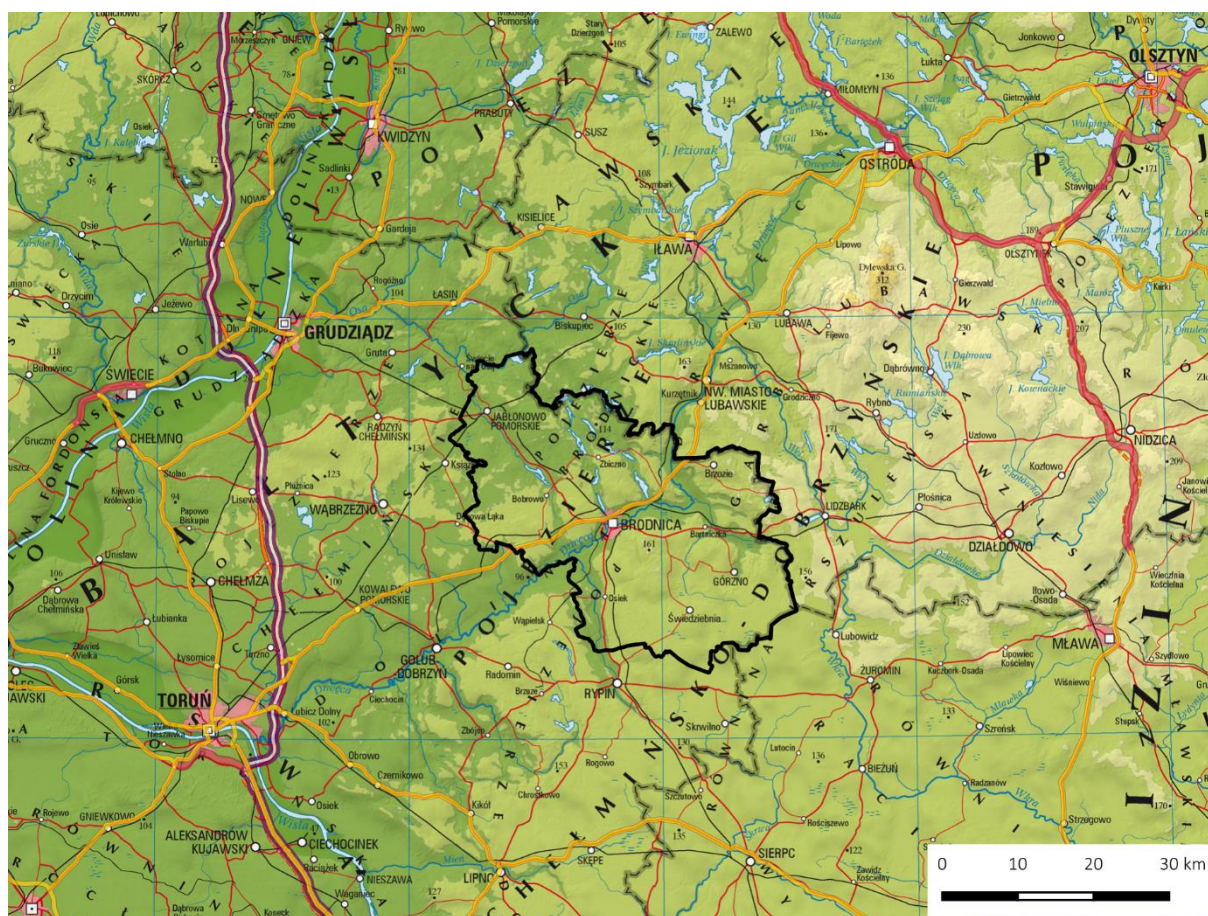
2. SYNTEZA DIAGNOZY

Obszar objęty procesem strategicznym, czyli tzw. Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, obejmuje w całości teren powiatu brodnickiego i niżej wymienione samorządy:

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica
- Gmina Brzozie
- Gmina Miasta Brodnicy
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebna
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górzno
- Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie
- Powiat brodnicki

Wymienione w tym składzie i na tym obszarze samorządy tworzą partnerstwo i współpracują w formie **porozumienia komunalnego** wynikającego z zawartego w dniu 4 października 2022 r. „Porozumienia w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy”, gdzie **liderem jest Gmina Zbiczno**, a pozostałe samorządy stanowią strony tego porozumienia.

Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK oraz GDDKiA

Wszystkie samorządy wchodzące w skład OPPT Brodnicy **są położone w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie brodnickim**, przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i częściowo mazowieckim. Samorządy te **są połączone liniowo**, graniczą bezpośrednio ze sobą, tworząc spójny i zintegrowany obszar administracyjny z głównym ośrodkiem centralnym – Miastem Brodnicą, a także dwiema gminami o statusie miejsko-wiejskim – Górzno i Jabłonowo Pomorskie. Tym samym cały obszar powiatu brodnickiego jest objęty obszarem OPPT.

Pod względem przyrodniczym cały obszar OPPT charakteryzuje się **przyjaznymi warunkami naturalnymi** z dużą ilością terenów zielonych, lasów oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w szczególności jezior.

Biorąc pod uwagę walory gospodarcze występujące na obszarze powiatu dominującą pozycję gospodarczą odgrywa produkcja rolnicza, w której przeważa uprawa zbóż ozimych oraz chów bydła mlecznego i opasowego. Zasadniczo silnym i zróżnicowanym ośrodkiem przemysłowym jest miasto powiatowe Brodnica. Obszar powiatu pełni generalnie typowe funkcje osadnicze i społeczne.

Powierzchnia całego powiatu wynosi około 1040 km². Łączna liczba ludności na obszarze wynosi około 78784 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie prawie 76 osób/km².

Mimo różnorodności występujących między członkami porozumienia, obszar ten jest stosunkowo **jednolity i spójny administracyjnie**. Świadczyć o tym mogą choćby uwarunkowania przyrodnicze, polityka ochrony środowiska oraz przeważająca produkcja rolnicza w indywidualnych gospodarstwach, uzupełniona centralnie funkcjami miasta powiatowego. Ponadto cały obszar OPPT charakteryzuje się licznymi zabytkami architektury, w szczególności obiektami kultu religijnego w stylu gotyckim. Obszar łączy również wspólna sieć dróg publicznych i kolejowych oraz centralny ośrodek miejski – Brodnica – stolica powiatu.

W poniższej części rozdziału zostały opisane kluczowe wnioski i komentarze wynikające z przeprowadzonej diagnozy obszaru wyłącznie w **formie syntetycznej** (skróconej), natomiast pełen raport diagnostyczny, uwzględniający wątki pogłębione, znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszej strategii.

2.1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Gminy wchodzące w skład obszaru sklasyfikować można według poniższej typologii.

Tabela 1: Typologia gmin

Gmina Bartniczka	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Bobrowo	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Brodnica	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Brzozie	
Funkcja wiodąca gminy	G4_GW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Miasta Brodnicy	
Funkcja wiodąca gminy	E2_GM: Ośrodki wielofunkcyjne
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Osiek	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza

Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Ekonomiczne
Gmina Świdziebnia	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Społeczno-ekonomiczne
Gmina Zbiczno	
Funkcja wiodąca gminy	G4_GW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Miasto i Gmina Górzno	
Funkcja wiodąca gminy	G3_GMW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	
Funkcja wiodąca gminy	H3_GMiW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Społeczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aktualizacji delimitacji obszarów problemowych w Polsce na 2018 rok (P. Śleszyński z zespołem. Warszawa, 13 grudnia 2019 r.)

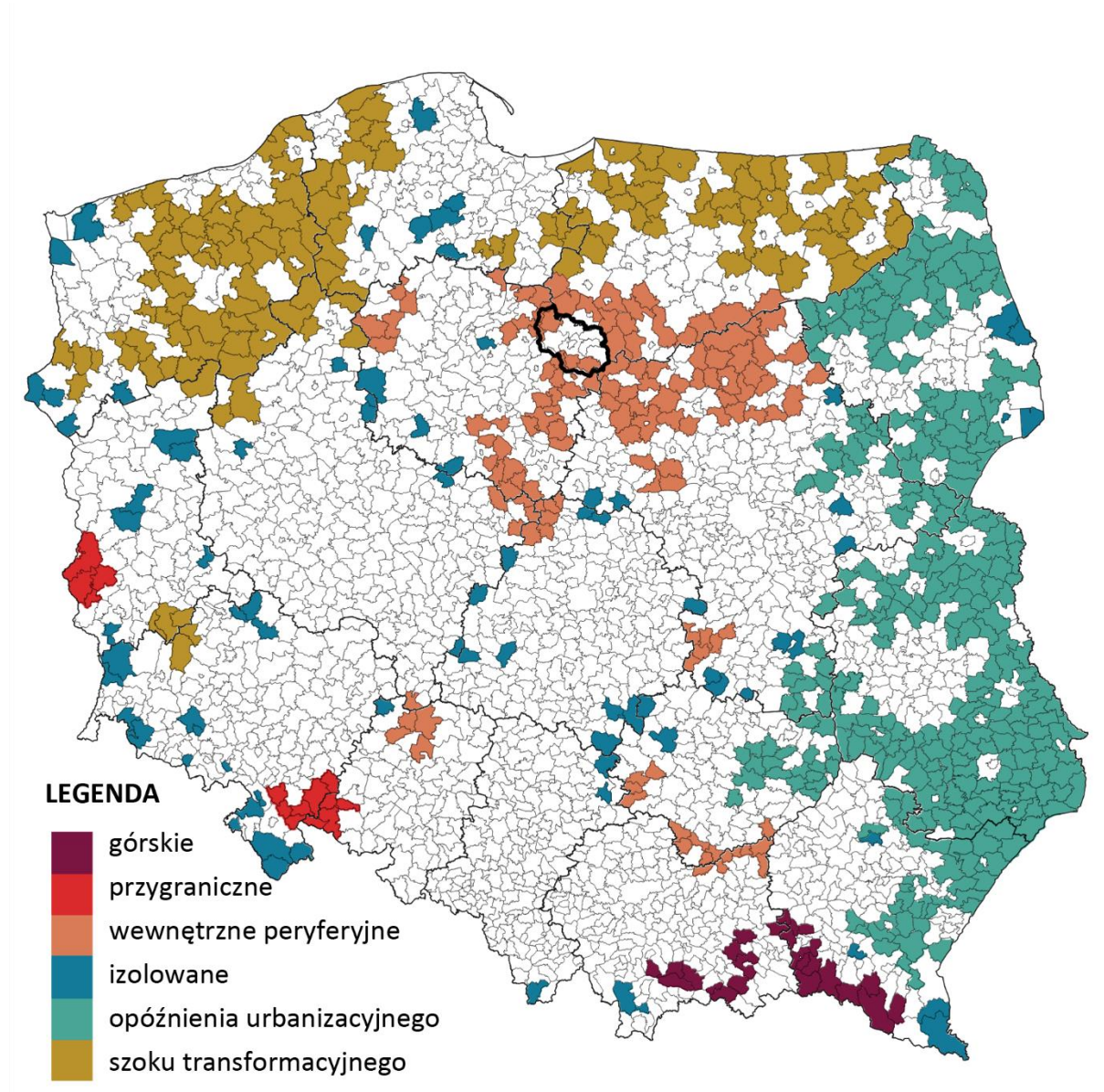
Większość gmin powiatu pełni funkcje rolnicze, jedynie cztery z nich pełnią inną funkcję – pozarolniczą (Brzozie, Zbiczno, Górzno) lub ośrodka wielofunkcyjnego (Miasto Brodnica).

Trzy gminy mają charakter problemowy – wewnętrzny peryferyjny. Na podstawie wiedzy o rodzaju dominujących problemów oraz badań terenowych przeprowadzonych w roku 2018, przedstawiono rekomendacje o charakterze systemowym, mogące służyć przeciwdziałaniu marginalizacji jednostek zaliczonych do typu „wewnętrzne peryferyjne”:

- zniesienie barier instytucjonalnych w korzystaniu z usług publicznych w innych jednostkach (w tym w sąsiednich województwach);
- poprawa sytuacji planistycznej gmin (woj. kujawsko-pomorskie);
- podjęcie współpracy jednostek po obu stronach granic województw w zakresie wspólnego wykorzystania usług publicznych oraz lepszego powiązania transportem publicznym;
- lepsze dowiązanie lokalnej sieci drogowej do autostrad i dróg ekspresowych;
- wsparcie wybranych inwestycji transportowych (np. droga ekspresowa S10).

Rysunek 2: Charakterystyka obszarów problemowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aktualizacji delimitacji obszarów problemowych w Polsce na 2018 rok (P. Śleszyński z zespołem, Warszawa, 13 grudnia 2019 r.)

Jednocześnie pięć gmin powiatu zostało określonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, jako gminy zagrożone trwałą marginalizacją¹:

- Bobrowo
- Brzozie
- Jabłonowo Pomorskie
- Osiek

¹ Lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją: programowanie 2021-2027, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

- Świdziebna

Z punktu widzenia polityki prowadzonej przez Województwo Kujawsko-Pomorskie, obszarowi temu nadano określone znaczenie i funkcje oraz udostępniono odpowiednie narzędzia wsparcia. Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego w okresie 2021-2027 zakłada pięć poziomów potrzeb i funkcji poszczególnych terytoriów:

- I – SOR – rozwój funkcji o znaczeniu ponadregionalnym tworzących relacje i powiązania międzyregionalne i międzynarodowe oraz regionalnym realizowanych dla mieszkańców WK-P: poziom ZIT Bydgoszcz i ZIT Toruń.
- II – budowanie relacji wewnętrznych i podnoszenie potencjału rozwojowego MOFOW Bydgoszczy i Torunia: poziom ZIT Bydgoszcz i ZIT Toruń.
- III – budowanie relacji wewnętrznych i podnoszenie potencjału rozwojowego MOF ośrodków regionalnych (Grudziądz, Inowrocław i Włocławek): poziom ZIT.
- **IV – poziom miast powiatowych, ich obszarów funkcjonalnych, mający wpływ na kształtowanie warunków dla wysokiej jakości życia (usługi publiczne typowe dla poziomu powiatu) oraz konkurencyjności gospodarczej i rynków pracy: poziom IIT.**
- V – inicjatywy oddolne realizowane w oparciu o liderów lokalnych (obszar objęty LSR), odpowiada zasięgowi działania LGD: poziom RLKS.

OPPT Brodnicy znajduje się na **czwartym poziomie – powiatowym**, które jako OF określa swoją strategię, a planowane do osiągnięcia rezultaty determinować będzie dedykowane wsparcie w ramach Funduszy Europejskich. Strategia OPPT będzie określać kierunki wsparcia i projekty dostosowane do specyfiki danego obszaru, zgodnie z przyjętymi założeniami rozwojowymi dla tego poziomu polityki terytorialnej – tj. na budowaniu warunków wysokiej jakości życia i usług publicznych, działań dla turystyki z zachowaniem i ochroną walorów środowiska i promocją działań zrównoważonych².

---

² Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, dokument zatwierdzony Uchwałą nr 41/1604/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 października 2022 r.

Rysunek 3: Instrumenty Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Źródło: Opracowanie Departament Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2.2. ANALIZA STATYSTYCZNA

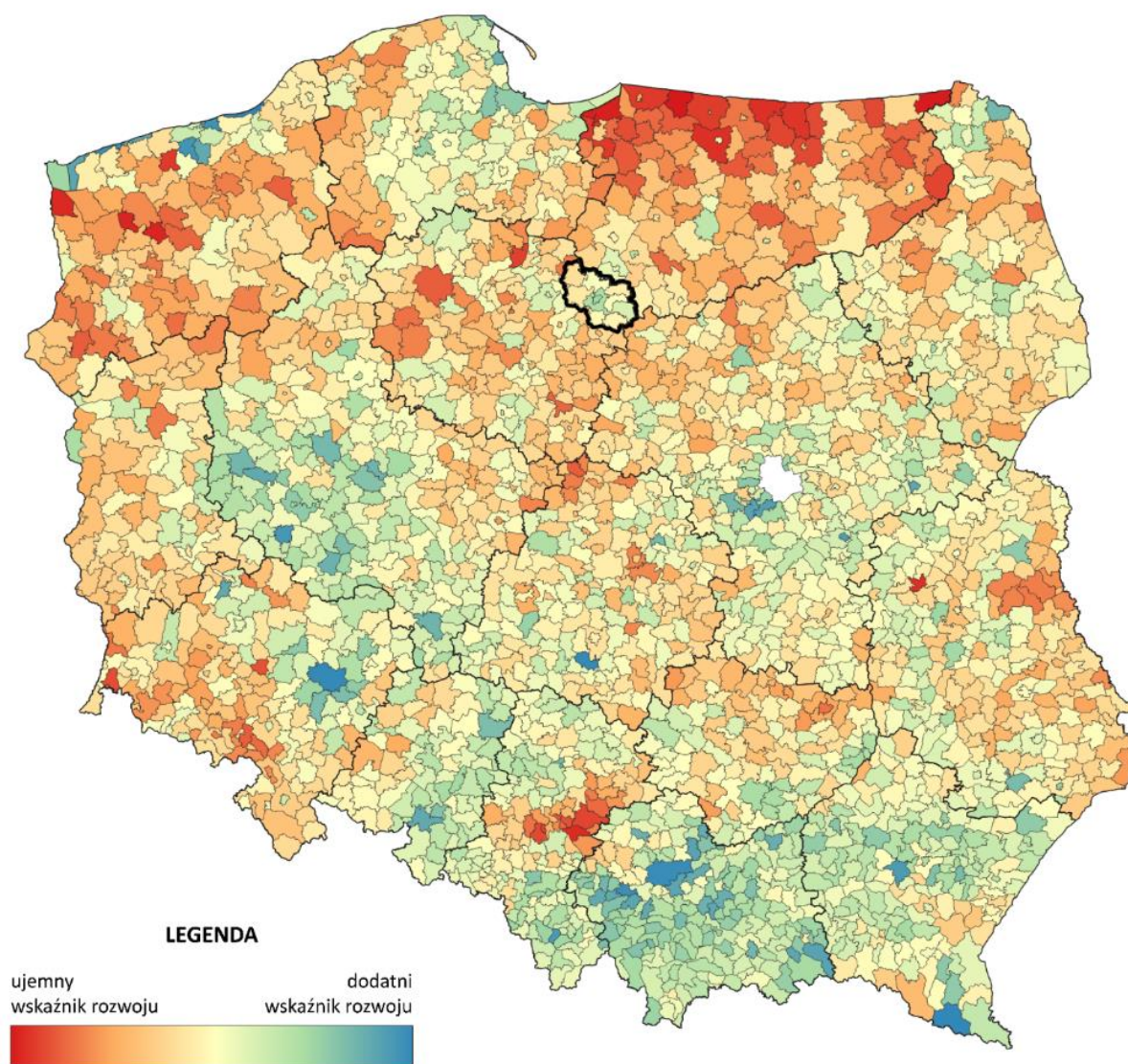
Portret statystyczny przygotowano dla zobrazowania sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej obszaru OPPT Brodnicy. Zgodnie z teorią zrównoważonego rozwoju przeanalizowano trzy wymiary rozwoju: **społeczny, gospodarczy i środowiskowo-przestrzenny**.

2.2.1. Wymiar społeczny

Społeczny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica i Miasta i Gminy Górzno) jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 4: Społeczny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu dotyczących wymiaru społecznego, zauważalne są **duże ruchy migracyjne w obu kierunkach**, ale także **rozwój przestrzeni pod indywidualną i wielorodzinną zabudowę** sprzyjający osiedlaniu się na tym obszarze, jako **atrakcyjnym miejscu do zamieszkania** w ostatnich latach. Z tego względu wybrzmiewa **konieczność interwencji w infrastrukturę publiczną**, w tym przede wszystkim

komunikacyjną, edukacyjną, medyczną, czasu wolnego, turystyki, rekreacji oraz zasoby komunalne – wszystko dla zwiększenia poziomu atrakcyjności osiedleńczej obszaru i dalszego zachęcenia do zamieszkania tutaj.

Z drugiej strony wyraźnie dostrzega się również postępujące starzenie się społeczeństwa i konieczność zwrócenia uwagi na **politykę senioralną** i dostępność specjalistycznej oferty w tym zakresie.

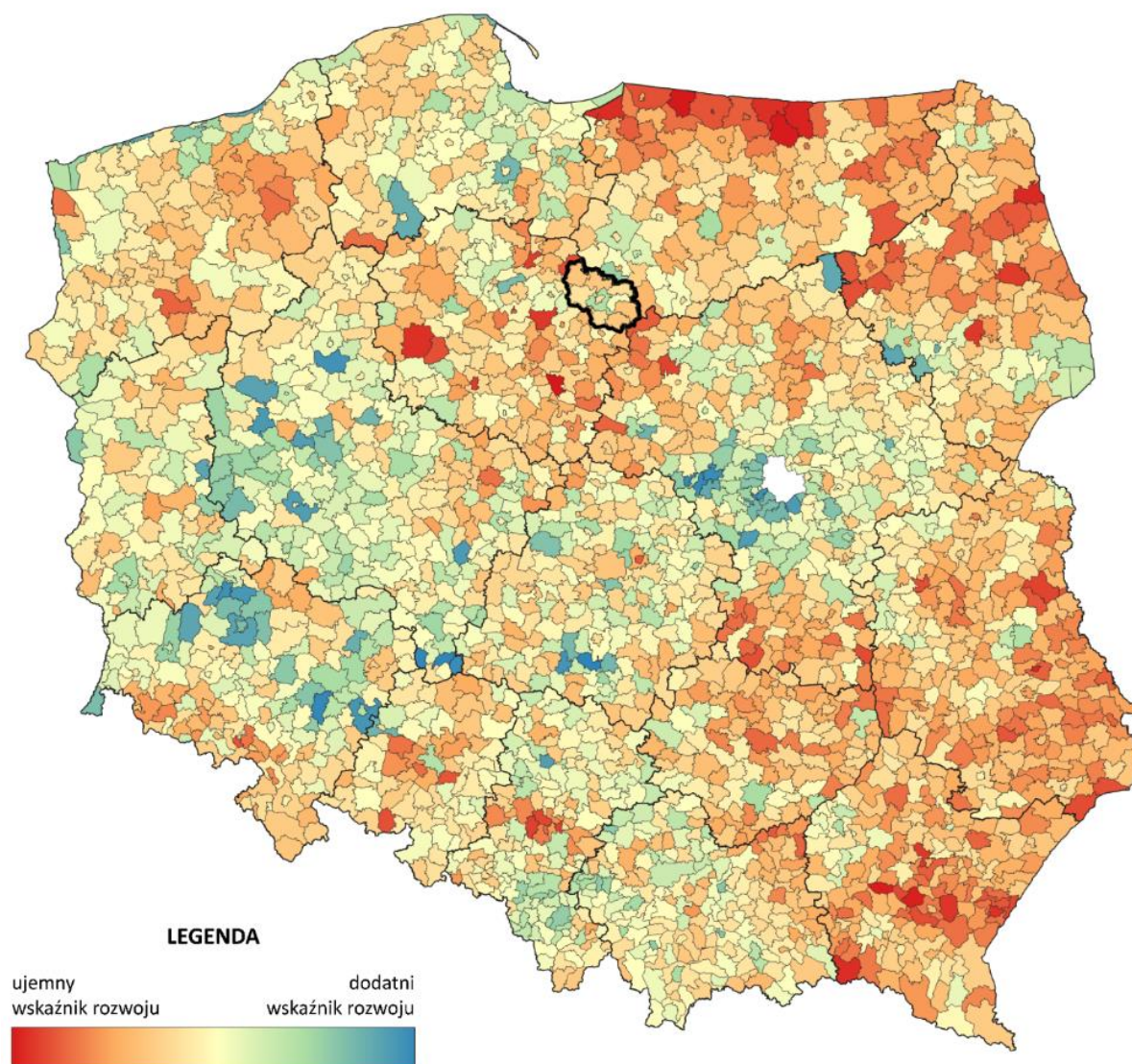
Ważnym aspektem pozostaje kwestia **aktywizacji różnych grup społecznych**, zarówno w wymiarze horyzontalnym (jednorodnym), jak i wertykalnym (różnorodnym), w celu zwiększania aktywności obywatelskiej i społecznej, budowania tożsamości lokalnej, wyszukiwania i wzmacniania istniejących i potencjalnych liderów społecznych.

2.2.2. Wymiar gospodarczy

Gospodarczy wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica) jest słabsza lub dużo słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 5: Gospodarczy wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego rynku pracy ważnym **obszarem zainteresowania strategicznego**, omawianym i wykazywanym w toku pracy. Szczególnie w kontekście dwóch zjawisk – niskiej zastępowalności pokoleń na rynku pracy, pomimo względnie wysokiej podaży pracy i „rynku pracownika”, oraz **słabszej jakości oferty pracy** dostępnej dla mieszkańców powiatu. Składa się na to przede wszystkim **niska atrakcyjność wynagrodzeń lokalnej gospodarki**, pomimo w miarę wysokiej **aktywności gospodarczej**.

Pozytywnie warto odnotować **rosnące zróżnicowanie lokalnej gospodarki**, ale nadal bez wyraźnego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych i opartych o nowe technologie – gwarantujących stały rozwój gospodarczy i najatrakcyjniejsze oferty pracy. W obszarze powiatu zauważany jest **deficyt mocnych, opartych o wiedzę**

podmiotów gospodarczych, rozwijających się i oferujących pracę dla wykwalifikowanej kadry. Jednocześnie **niewystarczająca oferta usług edukacyjnych** kształcących specjalistów powoduje zasilanie lokalnego rynku jedynie osobami o niskim bądź średnim poziomie kwalifikacji, oraz **niskiej zdolności do samodzielnego tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy**. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu wykorzystania potencjału i poprawy sytuacji na rynku pracy.

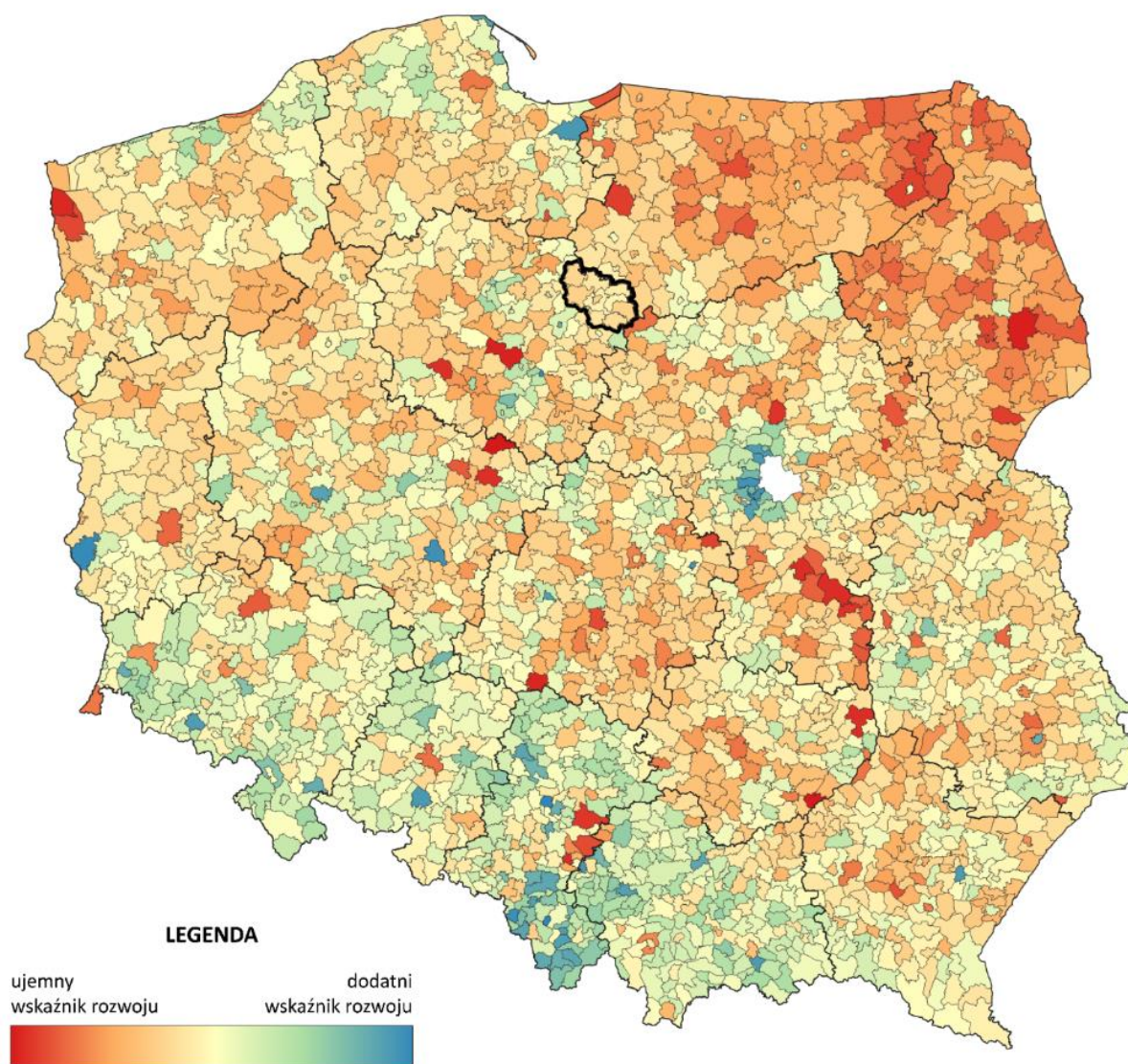
Właściwym kierunkiem jest również wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego do tworzenia oferty **ekologicznych produktów lokalnych**, proponowanych przez lokalnych wytwórców i przedsiębiorców, stanowiących ważne uzupełnienie o znaczeniu gospodarczym.

2.2.3. Wymiar środowiskowo-przestrzenny

Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 6: Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego zasobu środowiska był wskazywany jako jedna z **kluczowych determinant rozwojowych**, wokół której warto budować potencjał rozwojowy obszaru. Zauważalny jest **wyjątkowy walor lasów, jezior, rzeki Drwęcy, ukształtowania terenu, czystego powietrza, wody i przyjaznego „zielonego” klimatu**. Wyzwaniem będzie kierunek **wykorzystania obszarów**

prawnie chronionych (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000), zachowanie ich walorów, ale możliwość **zwiększenia dostępności** tych obszarów dla mieszkańców oraz osób z zewnątrz. Wyzwaniem mogą być również **inwestycje energetyczne** oraz zwiększenie potencjału przetwarzania i wykorzystania odpadów (recykling). Samorządy powiatu brodnickiego z uwagi na dużą powierzchnię objęte są jedynie **częściowo planem zagospodarowania** i korzystają z polityki jednostkowych decyzji o warunkach zabudowy.

Obszar szeroko rozumianej dostępności komunikacyjnej, zarówno wewnętrznej, ale w szczególności zewnętrznej, był jednym z **kluczowych obszarów problemowych**, omawianych i wykazywanych w toku pracy. Kwestie te były podnoszone jako podstawowe potrzeby, jako jedna z **podstawowych przyczyn depopulacji obszaru i ograniczonej atrakcyjności miejsca** (turystyka, edukacja, rynek pracy). **Dostępność wewnętrzna** wybrzmiewa szczególnie w potrzebach przemieszczania się do **lokalnych miejsc pracy, placówek oświatowych**, ale także wykorzystania zasobów i potencjałów turystycznych, rekreacyjnych i **szeroko rozumianego przemysłu czasu wolnego**. Dużą uwagę zwraca **brak alternatywnych środków komunikacji** i deficyty w infrastrukturze w tym obszarze (ścieżki pieszo-rowerowe), co w przypadku terenów o **wysokich walorach przyrodniczych** ma szczególne znaczenie. **Dostępność zewnętrzna** ograniczona przez peryferyjną lokalizację powiatu, utrudnia dostępność do **rynku pracy**, ale też **zmniejsza potencjał osiedleńczy, inwestycyjny i turystyczny** obszaru. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu odwrócenia tych negatywnych trendów.

2.3. WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH

Proces strategiczny obszaru OPPT Brodnicy, obejmował włączenie społeczności lokalnej (partycypację). Elementem pośredniej partycypacji społecznej były trzy kluczowe badania opinii społecznej – mieszkańców (badanie powszechne), lokalnych liderów (kluczowi interesariusze obszaru) oraz młodzieży (kluczowa grupa społeczna deklarująca swoją przyszłość).

Analizując wnioski z przeprowadzonego badań wśród mieszkańców OPPT Brodnicy, lokalnych liderów i młodzieży, można wyciągnąć wspólne wnioski i spostrzeżenia.

Wszyscy badani jako **najsilniejsze strony** obszaru powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),**
- **Bezpieczeństwo,**
- **Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa)**

Dla mieszkańców i młodzieży równie ważne okazały się:

- Więzy i tradycje rodzinne

Dla liderów i młodzieży:

- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej

A dla każdej z tych grup indywidualnie:

- Lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historię (mieszkańcy),
- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej (liderzy),
- Relacje międzyludzkie: z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi (młodzież),

Wszyscy badani jako **najsłabiej oceniane obszary** powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Wysokość zarobków i płac,**
- **Oferty pracy, rynek pracy,**
- **Oferta usług zdrowotnych.**

Dla mieszkańców i liderów wspólnym deficytem był również:

- Komunikacja i transport zbiorowy,

Natomiast indywidualnie, dla młodzieży były to jeszcze:

- Warunki dla przedsiębiorczości (otwarcia i prowadzenia własnej firmy),
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm

Najważniejsze przedsięwzięcia, jakie powinny być zrealizowane zdaniem wszystkich badanych to:

- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe),
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna).

Dodatkowo zdaniem liderów potrzebne są jeszcze:

- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania wolnego czasu,
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań.

A w opinii młodych ludzi należy dodatkowo zainwestować w:

- Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia,
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego,
- Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki).

2.4. ANALIZA ZDIAGNOZOWANYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH

2.4.1. Kluczowe potencjały rozwojowe obszaru

Tabela 2: Kluczowe zasoby i produkty OPPT Brodnicy

Zasoby OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: MOŻLIWOŚĆ GENEROWANIA PRODUKTÓW
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Liczne organizacje pozarządowe (Stowarzyszenia, KGW, OSP, itd.)
Teren rolniczy
KRYTERIUM: UNIKALNOŚĆ
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Dostępny węzeł kolejowy i droga krajowa
Granica pozaborowa (zabór pruski i rosyjski)
Produkty OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: GENEROWANIE KORZYŚCI
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazovia MTB, spływy kajakowe)
Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
KRYTERIUM: POTENCJAŁ ROZWOJU
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazovia MTB, spływy kajakowe)
Atrakcyjne miejsca: Izba rybacka w Płowężu, Osada Milewita i Gród Foluszek i inne

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując zdiagnozowany potencjał obszaru, to w dużej mierze stanowią go **zasoby naturalne obszaru**, które zasadniczo nie są wykorzystywane w pełni ich możliwości. Analizując kluczowe produkty powiązane z występującymi zasobami, należy zauważyć, iż promocja walorów regionu takich jak zasoby przyrodnicze, występowanie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, zabytki i zasoby historyczne, związane z nimi produkty lokalne (ekologiczne) stanowią najwyższą wartość dla obszaru.

Na tej bazie wyłania się również **generalna funkcja turystyczno-rekreacyjna** obszaru, jako miejsca w duchu slow-life, gdzie panuje duża równowaga między życiem zawodowym, rodzinnym i czasem wolnym. Jako miejsce do odpoczynku, o **mniejszym tempie życia** od większych ośrodków miejskich, które gwarantuje otoczenie przyrodnicze i naturę o najwyższej, nieprzetworzonej jakości. Również miejsce **zdrowej aktywności turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej i gospodarczej**, nastawionej na świadome współistnienie i korzystanie z istniejących zasobów naturalnych i kulturowych w celu tworzenia wysokiej jakości produktów i marek lokalnych.

2.4.2. Kluczowe problemy rozwojowe obszaru

W trakcie procesu diagnostycznego, wyodrębniono problemy kluczowe, które wynikają z innych problemów pośrednich / przyczyn, i które mogą generować wiele odczuwalnych skutków / trudności, wspólnych dla całego środowiska społeczno-gospodarczego. Deficyty te budowane są w układzie tzw. **drzewa problemów**, czyli matrycy logicznej.

Dzięki temu procesowi możliwa była **identyfikacja i selekcja zasadniczych problemów** dotyczących obszaru OPPT Brodnicy, **mapowanie powiązań logicznych** problemów z ich **przyczynami** i **skutkami**. Konsekwencją tej logicznej, uporządkowanej matrycy jest możliwość generowania **kierunkowych obszarów interwencji**, określenia celów strategicznych oraz konkretnych działań do podejmowania, mających niwelować wskazane deficyty przy wykorzystaniu posiadanych zasobów i produktów.

Tabela 3: Matryca logiczna - drzewo problemów

WYMIAR SPOŁECZNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ DO KLUCZOWYCH USŁUG PUBLICZNYCH – EDUKACYJNYCH, MIESZKANIOWYCH, ZDROWOTNYCH, CZASU WOLNEGO			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Negatywne zmiany demograficzne	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (np. edukacja, medycyna)	Brak oferty czasu wolnego	Niska aktywność społeczna
WYMIAR GOSPODARCZY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCE WARUNKI DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, SZCZEGÓLNIIE NA TERENACH WIEJSKICH – INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ, INTERNET, KOMUNIKACJA, USŁUGI			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca infrastruktura gospodarcza – tereny inwestycyjne i siatka komunikacyjna (drogowa, kolejowa, gazowa, IT)	Niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej	Niski zasób wykwalifikowanej siły roboczej	Niewykorzystany potencjał produktów lokalnych
WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca dostępność komunikacyjna	Niewykorzystane zasoby środowiska naturalnego	Deficyty instrumentów zagospodarowania przestrzennego	Ograniczenia środowiskowe

Źródło: Opracowanie własne

2.4.3. Kluczowe potrzeby rozwojowe obszaru

Podsumowując całościowo proces diagnostyczny wypracowano kilka **zasadniczych potrzeb kierunkowych OPPT Brodnicy** – z punktu widzenia społecznego, gospodarczego i środowiskowo-przestrzennego, które na tym etapie przenikają się i

nie są ściśle przypisane do wymiaru – wpływają na większy aspekt życia społeczno-gospodarczego.

Tabela 4: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy

MATRYCA POTRZEB	
1	DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE
2	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ
3	AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ
5	DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH
6	ZWIĘKSZONA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, W TYM MODERNIZACJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I OBIEKTÓW
7	DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
8	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ
9	EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY
10	UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ

Źródło: Opracowanie własne

Konieczne jest podejmowanie **inicjatyw infrastrukturalnych** w obszarze lokalnej kultury i edukacji, mieszkalnictwa, zdrowia, ale również przygotowanie odpowiedniej, celowanej i **dostosowanej oferty** wynikającej z potrzeb użytkowników. Ma to szczególne znaczenie w kontekście z jednej strony **dużego potencjału społecznego** i lokalnych talentów, a z drugiej zamknięcia społecznego w ostatnich latach wywołanego pandemią Covid i jego konsekwencji. Konieczne potrzeby dotyczą również **aktywizacji lokalnej społeczności** – często zróżnicowanej w zakresie pochodzenia (mieszanie się ludności napływowej i miejscowej).

Ważne są również potrzeby wpływające na komfort i jakość życia dotyczące **aspektów ekologicznych** i zwiększonej efektywności energetycznej, niezbędne do zachowania naturalnego charakteru środowiska, ale też ważne z punktu widzenia jakości usług publicznych i atrakcyjności inwestycyjnej. Podobnie jest z potrzebą dostępu do szerokopasmowego internetu i uniknięcie wykluczenia cyfrowego.

Bardzo ważnym aspektem są **potrzeby komunikacyjne** o szerokim spektrum – zarówno w zakresie siatki transportowej i **mobilności**, ale także alternatywnych inicjatyw dotyczących **zrównoważonej mobilności** – rozwoju sieci ścieżek pieszo-rowerowych, zarówno w kontekście czysto komunikacyjnym, ale również w

kontekście turystycznym, szczególnie z przeznaczeniem wewnętrznym – dla mieszkańców. Oprócz inwestycji w ścieżki pieszo-rowerowe istnieje potrzeba rozwoju również innych, alternatywnych sposobów przemieszczania się – na przykład transportu zamawianego czy wewnętrznych linii komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym. Lepsza **dostępność komunikacyjna** stanowi istotny czynnik rozwoju całego powiatu – wpływa na wszystkie obszary życia społeczno-gospodarczego.

Potrzeba rozwoju **sektora turystycznego**, to nie wyłącznie sieć ścieżek, ale również infrastruktury towarzyszącej – punktów o dużym potencjale turystycznym, rekreacyjnym czy sportowym, kompleksowej **oferty usług turystycznych** oraz szeroko rozumianej **marki turystycznej**, w tym produktów lokalnych i ich promocji – stanowiących podstawy budowania **przemysłu czasu wolnego** i korzystania z jego pozytywnego oddziaływania i korzyści pośrednich i bezpośrednich.

Potwierdza się też, że wykorzystanie istniejącego już potencjału oraz wspólny rozwój obranych kierunków przyniesie większą korzyść dla całego obszaru niż działania indywidualne. **OPPT Brodnicy jest obszarem o dużym potencjale i określonych wyzwaniach**, co potwierdza przeprowadzona diagnoza. Obraz ten jest podstawą do budowania strategii, która ma przyczynić się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców obszaru powiatu brodnickiego.

Wypracowana analiza diagnostyczna stanowi **podstawę do kierunkowania rozwoju strategicznego** – określenia wyjściowej wizji i celów strategicznych, a w konsekwencji przygotowania odpowiednich inwestycji i działań do podjęcia w celu ich realizacji.

2.5. ANALIZA POWIĄZAŃ GOSPODARCZYCH, SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH

Dla stworzenia strategii obejmującej obszar wykraczający poza jedną gminę konieczne jest zbadanie wewnętrznego potencjału i powiązań pomiędzy jednostkami. W tym celu zbadano opinie różnych grup na temat dostępności różnego rodzaju usług na terenie swojej gminy (zapewniona podaż na poziomie własnej gminy), dostępności usług poza własną gminą, ale wewnątrz obszaru OPPT Brodnicy (zapewniona podaż na poziomie powiatu), oraz braku niektórych usług na tym obszarze (deficyt podaży).

Celem przeprowadzonego badania było zbadanie przepływów ludzi w zakresie korzystania z usług na obszarze, zdobycie wiedzy na temat powiązań istniejących między samorządami oraz dokonanie samosprawdzenia w zakresie poziomu i charakteru wewnętrznych powiązań funkcjonalnych.

Dane pozyskano na dwa sposoby – z przeprowadzonych badań społecznych, poprzez specjalne pytanie w każdej z ankiet oraz z przygotowanej przez przedstawicieli każdego samorządu matrycy bilansu usług – samooceny dostępności usług.

2.5.1. Opinie mieszkańców

Z przeprowadzonego badania mieszkańców wynika, że mieszkańcy obszaru na terenie swojej gminy korzystają zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, podstawowej opieki zdrowotnej.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa, ale też pracy zawodowej.

Natomiast poza terenem powiatu mieszkańcy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

2.5.2. Opinie liderów

Z badania liderów wynika, że na terenie swojej gminy korzystają oni zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, pracy zawodowej, usług budowlanych i remontowych oraz uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, podstawowej opieki zdrowotnej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa.

Natomiast poza terenem powiatu liderzy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

2.5.3. Opinie młodzieży

Z badania wynika, że młodzież na terenie swojej gminy korzysta zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), podstawowej opieki zdrowotnej, drobnych usług naprawczych, uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, usług związanych z gastronomią, specjalistycznych usług zdrowotnych.

Natomiast poza terenem powiatu młodzież korzysta z usług kultury popularnej i wysokiej.

2.5.4. Matryca bilansu usług

Z przygotowanej matrycy wynika, że następujące usługi realizowane są najczęściej na poziomie podstawowym – własnej gminy:

- zakupy produktów pierwszej potrzeby
- usługi rolnicze
- edukacja podstawowa, w tym przedszkola i żłobki
- uprawianie sportu i rekreacji

Na poziomie innej gminy powiatu (a tu wymieniano najczęściej Miasto Brodnica lub rzadziej Jabłonowo Pomorskie) realizowane są najczęściej poniższe usługi:

- zakupy w sieciach handlowych i targowiskach
- usługi beauty (kosmetyczka, fryzjer),
- podstawowa opieka zdrowotna,
- usługi rehabilitacyjne i opiekuńcze,
- drobne usługi naprawcze,
- usługi bankowe i finansowe czy doradztwo,
- imprezy sportowe i rekreacyjne.

Natomiast poza obszarem powiatu (najczęściej Toruń, Grudziądz, ale też Rypin, Nowe Miasto Lubawskie, Bydgoszcz) realizowane są usługi:

- dokształcania się, studiów, kursów,
- zakupy artykułów AGD i przemysłowych,
- wsparcia otoczenia biznesu i przedsiębiorczości,
- specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- usługi kultury popularnej i wysokiej.

2.5.5. Podsumowanie

Z przeprowadzonych badań i analizy wynika, że co do zasady obszar powiatu brodnickiego jest obszarem typowym i w typowy sposób samowystarczalnym – dostarczane są standardowe usługi na poziomie gmin wiejskich, następnie miasta centralnego, występuje również deficyt typowych usług dla obszarów, w których nie ma ośrodków o charakterze wojewódzkim.

Należy zwrócić natomiast uwagę na odchylenia od typowego rozkładu podaży w strukturze obszaru powiatowego. W tym przypadku zauważany jest deficyt miejsc do zakupu podstawowych produktów poprzez targowiska w niektórych gminach.

Na poziomie ośrodka powiatowego (Miasta Brodnicy), zauważalny jest brak odpowiedniego zaplecza usługowego w obszarze zakupów artykułów przemysłowych, odzieży, AGD, dobrej jakości edukacji w szkołach ponadpodstawowych, dostępności usług prawnych – dla których mieszkańcy równie często wyjeżdżają poza powiat.

Natomiast część usług, które w większym stopniu powinny być realizowane i dostępne na terenie powiatu (wysoka jakość i odpowiednia podaż) to specjalistyczna opieka zdrowotna (pomimo szpitala powiatowego), usługi i imprezy kultury popularnej i rozrywki oraz pop-kultury (brak odpowiedniej liczby, ale też jakości wydarzeń).

Czynnikami, które rozpraszają zdrową strukturę popytu i podaży usług publicznych i rynkowych na tym obszarze jest z pewnością brak silnego ośrodka miejskiego (o charakterze wojewódzkim lub subregionalnym) zapewniającego przestrzeń i atrakcyjność do realizacji usług publicznych i komercyjnych. Ważne jest również oddziaływanie dwóch ośrodków – Torunia i Bydgoszczy, które oferują pełen katalog usług w niewielkiej odległości od powiatu brodnickiego – co powoduje wyciąganie mieszkańców do tych ośrodków również po usługi pozornie dostępne w powiecie. Ważny jest również peryferyjny charakter powiatu – znajdującego się przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i znajdującymi się tam ośrodkami miejskimi i miejsko-wiejskimi.

3. CELE OPPT I ICH OPERACJONALIZACJA

Wizja strategiczna tworzy obraz rzeczywistości w dalszej perspektywie strategicznej, jako punkt odniesienia do realizacji długofalowych działań i interwencji. Z kolei cele strategiczne stanowią wskazanie kierunków średnioterminowych – do podjęcia w pierwszej, kilkuletniej perspektywie w celu dążenia do urzeczywistniania wizji, przy jednoczesnej świadomości potencjałów, ale też deficytów, które wzmacniają bądź osłabiają proces.

Wizja rozwoju OPPT Brodnicy oraz cele strategiczne zostały określone w trybie partycypacyjno-eksperckim. Formułując wizje i cele strategiczne wykorzystano podejście zintegrowane, łączące i grupujące różne wątki i obszary wyzwań zidentyfikowanych w trakcie procesu. Skutkuje to w sposób zamierzony również ich pewnym uproszczeniem, umożliwiającym szersze spojrzenie na rozwój obszaru.

Na finalny kształt wizji oraz celów wpłynęły:

- wyniki analizy danych społeczno-gospodarczych, które pokazały potencjały obszaru, ale i istniejące luki, deficyty i potrzeby interwencji;
- opinie społeczne mieszkańców i interesariuszy dotyczące oczekiwanej wizji otoczenia oraz wskazania najważniejszych aspektów wymagających zmian;
- wnioski z warsztatów i dyskusji prowadzonych z przedstawicielami Partnerów oraz interesariuszami.

Jako punkt wyjścia, w ramach przeprowadzonego procesu konstrukcji **wizji i celów strategicznych obszaru** zaproponowane zostało po kilkanaście propozycji warsztatowych, przedstawionych do refleksji i selekcji wg powyższych założeń.

Propozycje wizji oraz celów strategicznych zostały przedyskutowane i sformułowane w procesie wspólnej dyskusji, wypracowane w **ostatecznym kształcie** jak w kolejnych punktach.

3.1. WIZJA OPPT BRODNICY

W wyniku przeprowadzonego procesu warsztatowego i podjętych **decyzji strategicznych** dokonano kluczowych wyborów i podsumowania **wizji** według dwóch założeń:

- Wizji w formie haseł – jako określenia uproszczone, sloganowe, do wykorzystania jako element skojarzenia, promocji, marketingu;
- Wizji w formie pełnej – jako element refleksji, opisu oczekiwań i kierunku rozwoju w perspektywie wieloletniej.

Wizja w formie haseł – sloganów wygląda jak poniżej.

Tabela 5: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – hasła/slogany

Nazwa kategorii	Opis kategorii
WIZJA OPPT BRODNICY (HASŁA)	<ul style="list-style-type: none"> • Warto tu być, żyć, mieszkać • Teraźniejszość i przyszłość właśnie tutaj • Powiat brodnicki: od juniora do seniora • Miejsce dla mnie, dla Ciebie, dla każdego • Tu chce się żyć! • Przyroda, wypoczynek i praca w jednym miejscu • Powiat z przyszłością

Źródło: opracowanie własne

Z kolei wizja w formie pełnego opisu została przygotowana w następujący sposób.

Tabela 6: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – pełen opis

Nazwa kategorii	Opis kategorii
WIZJA OPPT BRODNICY (PEŁNA)	<p>Obszar powiatu brodnickiego to miejsce, w którym spotkasz życzliwych i pełnych pasji mieszkańców, aktywnych zaangażowanych w życie lokalnej społeczności. To miejsce, w którym zapewniony jest dostęp do nowoczesnej edukacji, zapewniającej przyszłość zawodową i realizację swoich pasji, w którym powszechna jest opieka zdrowotna i dba się o osoby potrzebujące i starsze, w którym każdy niezależnie od wieku ma dostęp do ciekawych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego zapewnia wykształcone i kreatywne kadry dla funkcjonujących tutaj innowacyjnych przedsiębiorstw oraz przestrzeń do prowadzenia własnego biznesu często związanego z lokalnymi potencjałami.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego to atrakcyjna przestrzeń, gdzie dba się o środowisko naturalne i stawia na ekologiczne rozwiązania. To miejsce, w którym rozwinięte jest zaplecze rekreacyjne i turystyczne, zapewniające możliwość korzystania z walorów czystego powietrza, wody i zieleni.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego to wyjątkowe miejsce, w którym chce się mieszkać i do którego wracać.</p>

Źródło: opracowanie własne

3.2. CELE STRATEGICZNE OPPT BRODNICY

W wyniku przeprowadzonego procesu warsztatowego i podjętych **decyzji strategicznych** dokonano kluczowych wyborów i podsumowania **celów strategicznych** według trzech założeń:

- Cel główny – w sposób zintegrowany, kompleksowy, określający kierunek rozwoju obszaru;
- Cele szczegółowe – odnoszące się do kluczowych wymiarów rozwojowych: gospodarczego, społecznego i środowiskowo-przestrzennego
- Cele operacyjne – odnoszące się szczegółowo do kierunków w ramach danego wymiaru rozwojowego, osobno społecznego, gospodarczego i środowiskowo-przestrzennego.

W efekcie zaproponowano pełną kafeiterię celów strategicznych.

Tabela 7: Zatwierdzone cele strategiczne OPPT Brodnicy

Nazwa kategorii	Opis kategorii
CEL GŁÓWNY	WYSOKA DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: SPOŁECZNY	Wysoka jakość usług dla mieszkańców
1.1 Cel operacyjny: społeczny	Wysoka jakość usług publicznych
1.2 Cel operacyjny: społeczny	Dostępna i nowoczesna edukacja
1.3 Cel operacyjny: społeczny	Integracja i aktywizacja mieszkańców
2. CEL SZCZEGÓŁOWY: GOSPODARCZY	Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości
2.1 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięty rynek produktów lokalnych
2.2 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięta infrastruktura gospodarcza
2.3 Cel operacyjny: gospodarczy	Współpraca międzysektorowa
3. CEL SZCZEGÓŁOWY: ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Inwestycje przyjazne środowisku
3.1 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna
3.2 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Zrównoważona turystyka
3.3 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Rozwinięta infrastruktura ekologiczna

Źródło: opracowanie własne

3.3. KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH

Cele te zostały jednocześnie zdefiniowane poprzez dokonanie ich opisu wyznaczającego kierunki działań rozwoju strategicznego – doprecyzowanie zakresu danego celu, czy to na poziomie ogólnym, szczegółowym czy operacyjnym.

Cel główny został zdefiniowany jak poniżej.

Tabela 8: Cel główny – definicja

Nazwa kategorii	Opis kategorii
CEL GŁÓWNY	Wysoka dostępność i jakość życia mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Zasadniczy cel strategiczny do realizacji koncentrujący się na dostępności usług publicznych oraz ich jakości w kontekście życia mieszkańców, zarówno w sensie indywidualnego dobra (zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój, edukacja), jak i wspólnoty (komunikacja, czas wolny, możliwość realizacji i współdziałania dla rozwoju lokalnego)

Źródło: opracowanie własne

Cele dotyczące **wymiaru społecznego** zostały zdefiniowane i określone za pomocą kierunków działań jak poniżej.

Tabela 9: Cele społeczne – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: SPOŁECZNY	Wysoka jakość usług dla mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych służących mieszkańcom całego obszaru oraz zapewniających możliwość samorealizacji i rozwoju, co pozwoli na zatrzymanie negatywnych trendów demograficznych i zwiększenie atrakcyjności miejsca zamieszkania
1.1 Cel operacyjny: społeczny	Wysoka jakość usług publicznych
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Poprawa jakości infrastruktury – mieszkaniowej, komunikacyjnej, medycznej, opiekuńczej, cyfrowej, kulturalnej, opieki nad dziećmi i innej służącej dla mieszkańców; wykorzystanie wzajemnych dobrych praktyk; inicjatywy w celu wspólnego dostarczania usług dla kilku partnerów i optymalizacja tych usług; działania rewitalizacyjne i chroniące potencjał obszaru, a także wykorzystujące nowoczesne technologie i trendy

1.2 Cel operacyjny: społeczny	Dostępna i nowoczesna edukacja
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Działania wspierające edukację mieszkańców w różnym wieku – ofertę żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych – liceów, techników i szkół zawodowych, w tym również działania związane z edukacją pozasystemową i dorosłych (doksztalcania) w celu rozwoju kompetencji mieszkańców i dostosowania do wymagań społecznych i gospodarczych.
1.3 Cel operacyjny: społeczny	Integracja i aktywizacja mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Działania wspierające integrację i aktywność międzypokoleniową, nowych mieszkańców z dotychczasowymi, mieszkańców z różnych środowisk, mieszkańców poszczególnych samorządów, wspieranie talentów i ich promocję, działania kulturalne, integracyjne, promocyjne dla zmiany trendów demograficznych i wspierania lokalnych środowisk

Źródło: opracowanie własne

Cele dotyczące **wymiaru gospodarczego** zostały zdefiniowane i określone za pomocą kierunków działań jak poniżej.

Tabela 10: Cele gospodarcze – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: GOSPODARCZY	Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój przedsiębiorczości z poszanowaniem zasad odpowiedzialności, ochrony środowiska i wspierania lokalnego rynku pracy; inwestycje w wysokiej jakości usługi i infrastrukturę wspierającą gospodarkę
1.1 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięty rynek produktów lokalnych
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wsparcie rozwoju lokalnych produktów poprzez wspólne działania promocyjne i inwestycyjne samorządów, w tym sieciujące i organizujące przestrzeń i dostępność usług

1.2 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięta infrastruktura gospodarcza
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej – od infrastruktury drogowej, IT, instalacji gospodarczych, w szczególności poprzez wyodrębnianie formalne lub nieformalne stref gospodarczych i inwestycyjnych, w tym również na obszarach gmin wiejskich, a także zapewnienie skutecznego planowania przestrzennego i klimatu inwestycyjnego na obszarze, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiskowych i zasad zrównoważonego rozwoju
1.3 Cel operacyjny: gospodarczy	Współpraca międzysektorowa
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój współpracy z przedsiębiorcami, organizacjami i instytucjami otoczenia biznesu, zrzeszeniami formalnymi i nieformalnymi, podmiotami edukacyjnymi, kooperatywami i klastrami, partnerami doradczymi i wspierającymi, grupami i organizacjami publicznymi, społecznymi, pozarządowymi, gospodarczymi, ale też grupami nieformalnymi (np. seniorzy, młodzież), w celu wzajemnego sieciowania i wymiany doświadczeń do zastosowania w obszarze społeczno-gospodarczym

Źródło: opracowanie własne

Cele dotyczące **wymiaru środowiskowo-przestrzennego** zostały zdefiniowane jak poniżej.

Tabela 11: Cele środowiskowo-przestrzenne – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: ŚROD.-PRZESTRZ.	Inwestycje przyjazne środowisku
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Utrzymanie wysokiej jakości środowiska naturalnego - naturalnych terenów zielonych i niebieskich oraz sposobów zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców w sposób zrównoważony; Poszanowanie wartości ekologicznych, rozwój zrównoważonej turystyki dla mieszkańców i działania proekologiczne, w tym w szczególności związane z efektywnością energetyczną, gospodarką obiegu zamkniętego czy gospodarką wodną

1.1 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Inwestycje w usługi i infrastrukturę komunikacyjną - zarówno wewnętrzną, jak i zewnętrzną; w tym infrastruktura drogowa, piesza, rowerowa, rozwój alternatywnych środków transportu, cyfryzację transportu, zrównoważoną mobilność i współpracę między Partnerami
1.2 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Zrównoważona turystyka
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wykorzystanie dostępnych terenów zielonych dla zapewnienia usług rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców, z poszanowaniem ich naturalnego charakteru; Inwestycje w promocję i tworzenie marki turystycznej (zrównoważonej) dla turysty zewnętrznego; współpraca z podmiotami publicznymi, prywatnymi i pozarządowymi w obszarze rozwoju rekreacji i przemysłów czasu wolnego
1.3 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Rozwinięta infrastruktura ekologiczna
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Inwestycje w edukację, promocję, usługi i infrastrukturę energetyczną – wykorzystania odnawialnych źródeł energii, efektywność energetyczna i dążenie do samowystarczalności energetycznej; Gospodarka wodna – retencja, zagospodarowanie wód opadowych, zabezpieczenie przed kataklizmami ekologicznymi, ochrona naturalnych zbiorników wody, dostęp do wody pitnej, gospodarka ściekowa, edukacja, promocja; Gospodarka odpadami: recykling, re-use, gospodarka obiegu zamkniętego, system zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, edukacja, promocja

Źródło: opracowanie własne

3.4. ZGODNOŚĆ LOGICZNA CELÓW STRATEGICZNYCH

Dla wypracowanych i opisanych celów strategicznych przygotowane zostały matryce logiczne w zakresie celów i powiązania z zasobami oraz problemami.

3.4.1. Drzewo celów

Matryca w formie **drzewa celów**, uwzględniająca przyczyny, podstawy do wykorzystania (zasoby i produkty) oraz spodziewane skutki interwencji strategicznych wyodrębnione dla każdego z celów strategicznych, znajduje się poniżej.

Rysunek 7: Matryca logiczna – drzewo celów

Źródło: opracowanie własne

Zatwierdzone cele strategiczne **odpowiadają** zidentyfikowanym na etapie diagnostycznym **kluczowym problemom i wyzwaniom**, mają **charakter zintegrowany**, łącząc różne obszary problemowe wynikające z przeprowadzonej

diagnozy i najpełniej realizują wyznaczone kierunki strategicznej interwencji i współpracy, jednocześnie zachowując konieczny poziom ogólności i dystans.

3.4.2. Relacja celów i problemów

Zidentyfikowana siatka celów wraz z ich cechami odnosić się powinna do zidentyfikowanych problemów głównych i szczegółowych, ich przyczyn i możliwych skutków. Poziom spójności i **nakładanie się celów na problemy** jest kluczowe w kontekście potencjalnej **skuteczności strategii** i podejmowanych interwencji, wg zasady, że podejmowane działania powinny wykorzystywać potencjały i niwelować problemy w możliwie najszerszy i trwały sposób.

Relację między celami i problemami obrazuje poniższy schemat.

Rysunek 8: Matryca relacji celów i problemów

Źródło: opracowanie własne

3.4.3. Relacja celów i potrzeb

Zidentyfikowana kategoria celów strategicznych i operacyjnych wraz z ich cechami odnosić się powinna również do zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych. Poziom spójności i **nakładanie się celów operacyjnych na potrzeby** jest kluczowe w kontekście potencjalnej **skuteczności strategii** i podejmowanych interwencji, wg zasady, że podejmowane działania powinny realizować kluczowe potrzeby rozwojowe obszaru w możliwie najszybszy i trwały sposób.

Relację między celami operacyjnymi i potrzebami obrazuje poniższa tabela.

Tabela 12: Matryca relacji celów operacyjnych i potrzeb rozwojowych

CELE STRATEGII	REALIZOWANE POTRZEBY ROZWOJOWE
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	2. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ 4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ 5. DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH 7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	1. DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE 3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	1. DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE 3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ 10. UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU 9. EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY 10. UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ

CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU 8. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ 9. EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY 10. UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	1. DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE 3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ 10. UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ 7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU 8. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ 9. EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ 8. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ 10. UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	6. ZWIĘKSZONA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, W TYM MODERNIZACJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I OBIEKTÓW 7. DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU 8. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ 9. EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY

Źródło: opracowanie własne

3.4.4. Kontekst strategiczny

W kontekście zarówno strategicznym, jak i operacyjnym, kluczowe jest uzyskanie spójności, komplementarności i pomocniczości pomiędzy proponowanymi celami strategicznymi danego obszaru z założeniami strategicznymi wyższego rzędu. Zidentyfikowane kierunki interwencji muszą niejako wpisywać się w cele nadrzędne i nie powinny stać w sprzeczności z tymi celami, stanowiąc ich istotne uzupełnienie, rozwinięcie i wzmocnienie na poziomie danego obszaru. Pozwala to na osiągnięcie

lepszego rezultatu strategicznego i wzmocnienie efektywności podejmowanych działań i interwencji.

Wypracowane cele strategiczne zachowują **pełną zgodność**, spójność i komplementarność z obowiązującymi **dokumentami strategicznymi krajowymi i regionalnymi**, co potwierdza przeprowadzona analiza porównawcza i celowa przyjętych celów strategicznych z celami strategicznymi określonymi w kluczowych dokumentach:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030³
- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+⁴
- Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027⁵

W odniesieniu do celu **głównego** zastosowanie znajduje poniższa tabela.

Tabela 13: Odniesienie celu głównego do strategii wyższego rzędu

Odniesienie	Uzasadnienie komplementarności i pomocniczości
CEL GŁÓWNY	WYSOKA DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO	<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnych osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym</p> <p>W ramach którego, w oparciu o ideę rozwoju zrównoważonego, pojawia się konieczność koncentracji wsparcia na przeciwdziałaniu nadmiernym dysproporcjom rozwojowym, zarówno między regionami, jak i w samych regionach. Z drugiej strony, obok działań o charakterze wyrównawczym, interwencje w ramach polityki regionalnej odnoszą się do wszystkich terytoriów uwzględniając ich pozycję rozwojową, w tym w szczególności jakość kapitału ludzkiego, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności czy też nasycenie infrastrukturalne. Tym samym zakłada się wykorzystanie występujących potencjałów endogenicznych, właściwych dla danego obszaru i zwiększanie ich spójności.</p> <p>Cel. 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p>

³ „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” przyjęta uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

⁴ „Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, stanowiąca załącznik do uchwały nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

⁵ „Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027”, dokument zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 7 grudnia 2022 r. [CCI 2021PL16FFPR002]

	<p>W ramach którego zakłada się wsparcie o charakterze wyrównawczym, ukierunkowane na przezwyciężenie barier i problemów obszarów o mniej korzystnych uwarunkowaniach rozwojowych, gdzie wdrażane będą zintegrowane pakiety działań, skoncentrowane na identyfikacji i wykorzystaniu ich zasobów oraz potencjałów. Ponadto, na obszarach powiązanych funkcjonalnie wspierane będą inwestycje uzupełniające braki w wyposażeniu w infrastrukturę warunkującą dostępność ich mieszkańców do podstawowych usług i dóbr i zapewniającą ich włączenie w procesy rozwojowe.</p> <p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p> <p>Wykorzystywane będą instrumenty wsparcia ukierunkowane na tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności, innowacyjności, ale też tworzenie klimatu inwestycyjnego w oparciu o kapitał terytorialny oraz takie czynniki rozwoju, które mogą zostać wykreowane lub ulepszone.</p>
<p>STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU</p>	<p>Cel nadrzędny: Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich</p> <p>Realizowanego w ramach koncepcji tzw. idei przyspieszenia, opierającej się na:</p> <p>rozwoju społecznym – wyposażenia społeczeństwa w wiedzę, umiejętności oraz postawy sprzyjające życiu w zdrowiu i dobrej sytuacji materialnej, stymulujące rozwój efektywnej gospodarki, opartej o silne więzi społeczne,</p> <p>zrównoważonym rozwoju gospodarczym – zapewnienie podstaw wysokiej jakości życia, kształtowanej warunkami materialnymi i środowiskowymi,</p> <p>kształtowaniu przestrzeni – zapewnienie atrakcyjnych warunków dla życia i prowadzenia działalności gospodarczej w sposób zapewniający utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego regionu, w tym zachowanie funkcjonalnej ciągłości sieci korytarzy ekologicznych,</p> <p>sprawnym funkcjonowaniu systemów – zapewnienie spójności, dostępności, bezpieczeństwa, czyli uwarunkowań kluczowych dla jakości życia, środowiska i rozwoju gospodarki</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027</p>	<p>Program Fundusze Europejskiej dla Pomorza 2021-2027 jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 (Strategia Przyspieszenia 2030+)</p> <p>Głównym celem programu jest wzmocnienie i efektywne wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego regionu, sprzyjanie zintegrowanemu, zrównoważonemu i inteligentnemu rozwojowi województwa kujawsko-pomorskiego, ukierunkowanemu na wysoką jakość życia i bezpieczeństwo jego mieszkańców. Zostanie to osiągnięte poprzez interwencje w ramach 10 priorytetów obejmujących 5 celów polityki.</p> <p>Program FEP 2021-2027 operacjonalizuje na poziomie regionalnym realizację celów polityki Komisji Europejskiej:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • CP1: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej • CP2: Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej • CP3: Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności • CP4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych • CP5: Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych
--	--

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do celu szczegółowego: **społecznego** zastosowanie znajduje poniższa tabela.

Tabela 14: Odniesienie celu szczegółowego: społecznego do strategii wyższego rzędu

Odniesienie	Uzasadnienie komplementarności i pomocniczości
2. CEL SZCZEGÓŁOWY: SPOŁECZNY	WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG DLA MIESZKAŃCÓW
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO	<p>Cel 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo</p> <p>Polityka regionalna tam, gdzie występuje zagrożenie trwałą marginalizacją, zostanie ukierunkowana na na integracji świadczenia usług w skali obszaru powiązanego funkcjonalnie. Wspierana też będzie aktywizacja podmiotów publicznych, prywatnych, ekonomii społecznej i mieszkańców na rzecz rozwoju i współpracy, w tym poprzez szersze wykorzystanie partnerstw publiczno-publicznych i międzysektorowych.</p> <p>Cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>Wspieranie rozwoju infrastruktury należy do jednych z ważniejszych działań podejmowanych przez władze regionalne w celu stymulowania rozwoju różnego typu obszarów (miejskich i wiejskich) i podnoszenia jego konkurencyjności i atrakcyjności, jak również ożywienia otoczenia i wzrostu dobrobytu społeczności lokalnych. Konieczne jest wyrównywanie różnicowań między i wewnątrzregionalnych w dostępie do infrastruktury usług publicznych, w tym w szczególności budowy sieci połączeń transportowych czy infrastruktury komunalnej i społecznej.</p> <p>Cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>

	<p>W ramach którego zakłada się, iż rozwój terytoriów w dużej mierze jest rezultatem talentów, wiedzy i przedsiębiorczości ludności na nich zamieszkującej. Biorąc pod uwagę aktywność zawodową głównym obszarem oddziaływania polityki regionalnej w zakresie kapitału ludzkiego i społecznego będą przedsięwzięcia prowadzące do rozwijania wysoko wykwalifikowanych zasobów pracy oraz efektywnego wykorzystania dostępnego kapitału ludzkiego. Z kolei w celu rozwijania kapitału społecznego należy prowadzić działania wspierające wysokiej jakości edukację włączającą, opartą na nowym modelu kształcenia dzieci, młodzieży, ale też dorosłych.</p>
<p>STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU</p>	<p>Cel 1. Skuteczna edukacja</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do zasadniczej poprawy szeroko rozumianego poziomu rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie rozwoju edukacji. Cele operacyjne dotyczą m.in. podniesienia jakości kształcenia, edukacji dla gospodarki opartej na wiedzy, kształtowania środowiska edukacyjnego</p> <p>Cel 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do zasadniczej poprawy szeroko rozumianego poziomu rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie zmian postaw i aktywności społecznej. Cele operacyjne dotyczą m.in. aktywności społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, rozwoju wrażliwego społecznie, kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027</p>	<p>PRIORYTET 1 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ WZROSTU INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 1(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych</p> <p>PRIORYTET 2 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA CZYSTEJ ENERGII I OCHRONY ZASOBÓW ŚRODOWISKA REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 2(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p> <p>Cel szczegółowy 2(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p> <p>PRIORYTET 5 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WZMACNIANIE POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.</p> <p>PRIORYTET 6 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ ZWIĘKSZENIA DOSTĘPNOŚCI REGIONALNEJ INFRASTRUKTURY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p>Cel szczegółowy 4(II) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej</p>

infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line

Cel szczegółowy 4(iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Cel szczegółowy 4 (v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej.

Cel szczegółowy 4(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

PRIORYTET 7 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ LOKALNY

Cel szczegółowy 4(c) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Cel szczegółowy 4(f) Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Cel szczegółowy 4(l) Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

PRIORYTET 8 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WSPARCIE W OBSZARZE RYNKU PRACY, EDUKACJI I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO

Cel szczegółowy 4(a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

	<p>Cel szczegółowy 4(d) Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia</p> <p>Cel szczegółowy 4(f) Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Cel szczegółowy 4(h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Cel szczegółowy 4(i) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p> <p>Cel szczegółowy 4(k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>
--	--

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do celu szczegółowego: **gospodarczego** zastosowanie znajduje poniższa tabela.

Tabela 15: Odniesienie celu szczegółowego: gospodarczego do strategii wyższego rzędu

Odniesienie	Uzasadnienie komplementarności i pomocniczości
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: GOSPODARCZY	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
KRAJOWA STRATEGIA	Cel 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo

<p>ROZWOJU REGIONALNEGO</p>	<p>Polityka regionalna tam, gdzie występuje zagrożenie trwałą marginalizacją, zostanie ukierunkowana na promocję i wsparcie inwestycji prywatnych wykorzystujących lokalne zasoby. Wspierana też będzie aktywizacja podmiotów publicznych, prywatnych, ekonomii społecznej i mieszkańców na rzecz rozwoju i współpracy, w tym poprzez szersze wykorzystanie partnerstw publiczno-publicznych i międzysektorowych. Polityka regionalna dodatkowo zostanie ukierunkowana na pobudzanie procesów rozwojowych, m.in. poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej i terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p> <p>W ramach którego zakłada się działania na rzecz rozwoju infrastruktury, w tym komunikacyjnej i cyfrowej. Zakładana jest również koncentracja inwestycji na tych rodzajach infrastruktury, które warunkują budowanie i rozwój przewag konkurencyjnych na poziomie samorządu lokalnego.</p> <p>Cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym</p> <p>Wspieranie przedsiębiorczości to jedno z głównych zadań, zmierzających do stworzenia spójnego systemu, który zaoferuje rozwiązania i wsparcie uwzględniające zróżnicowane potrzeby dużych i małych firm. Wspieranie strefy gospodarczej skupiać się będzie na tworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na różnych obszarach, rozwijaniu atrakcyjności inwestycyjnej oraz szerszego wykorzystania lokalnych potencjałów prorozwojowych</p>
<p>STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU</p>	<p>Cel 3. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do rozwoju i unowocześnienia gospodarki województwa, jako warunku wzrostu jego konkurencyjności w aspekcie miejsca zamieszkania. Cele operacyjne dotyczą m.in. innowacyjnej gospodarki, rozwoju przedsiębiorczości, rozwoju sektora rolno-spożywczego, rozwoju turystyki, nowoczesnego rynku pracy</p> <p>Cel 5. Spójne i bezpieczne województwo</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej sprawności funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego w oparciu o innowacyjność. Cele operacyjne dotyczą m.in. cyfryzacji i współpracy na rzecz rozwoju regionu</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA 2021-2027</p>	<p>PRIORYTET 1 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ WZROSTU INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 1(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych</p> <p>PRIORYTET 3 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT MIEJSKI</p> <p>Cel szczegółowy 2(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej</p>

PRIORYTET 4 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ SPÓJNOŚCI I DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ REGIONU

Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

PRIORYTET 5 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WZMACNIANIE POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH REGIONU

Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

PRIORYTET 7 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ LOKALNY

Cel szczegółowy 4(c) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

PRIORYTET 8 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WSPARCIE W OBSZARZE RYNKU PRACY, EDUKACJI I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO

Cel szczegółowy 4(a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Cel szczegółowy 4(d) Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

	<p>Cel szczegółowy 4(h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Cel szczegółowy 4(i) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p>
--	---

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do celu szczegółowego: **środowiskowo-przestrzennego** zastosowanie znajduje poniższa tabela.

Tabela 16: Odniesienie celu szczegółowego: środowiskowo-przestrzennego do strategii wyższego rzędu

Odniesienie	Uzasadnienie komplementarności i pomocniczości
3. CEL SZCZEGÓŁOWY: ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	INWESTYCJE PRZYJAZNE ŚRODOWISKU
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO	<p>Cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>Wysoki poziom infrastruktury technicznej i społecznej wpływa na zwiększenie atrakcyjności regionu, jak również prowadzi do ożywienia otoczenia i wzrostu dobrobytu społeczności lokalnych. Zgodnie z zasadą zrównoważonego inwestowania rozwój infrastruktury musi odbywać się w sposób zrównoważony, uwzględniający potrzeby gospodarcze i społeczne, ale też względy przyrodnicze i środowiskowe. Inwestycje dotyczyć mają w szczególności budowy sieci dróg i połączeń transportowych, modernizacji infrastruktury ochrony środowiska i energetyki, infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej, a także infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do usług cyfrowych.</p>
STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU	<p>Cel 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do zasadniczej poprawy szeroko rozumianego poziomu rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie zdrowotnym. Cele operacyjne dotyczą m.in. aktywności społecznej, zdrowia, sportu i aktywności fizycznej;</p> <p>Cel 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko</p> <p>W ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej jakości życia, wynikającej ze stanu środowiska oraz charakteru zagospodarowania. Cele operacyjne dotyczą m.in. infrastruktury rozwoju społecznego, środowiska przyrodniczego, przestrzeni kulturowej, infrastruktury transportu, infrastruktury technicznej, czystej energii i bezpieczeństwa energetycznego, potencjałów endogenicznych</p>

**FUNDUSZE
EUROPEJSKIE DLA
KUJAW I
POMORZA 2021-
2027**

**PRIORYTET 2 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA CZYSTEJ ENERGII
I OCHRONY ZASOBÓW ŚRODOWISKA REGIONU**

Cel szczegółowy 2(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Cel szczegółowy 2(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Cel szczegółowy 2(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Cel szczegółowy 2(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Cel szczegółowy 2(vi) Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Cel szczegółowy 2(vii) Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

**PRIORYTET 3 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ZRÓWNOWAŻONY
TRANSPORT MIEJSKI**

Cel szczegółowy 2(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

**PRIORYTET 4 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ SPÓJNOŚCI
I DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ REGIONU**

Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

**PRIORYTET 5 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WZMACNIANIE
POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH REGIONU**

Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

**PRIORYTET 6 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ
ZWIĘKSZENIA DOSTĘPNOŚCI REGIONALNEJ
INFRASTRUKTURY DLA MIESZKAŃCÓW**

Cel szczegółowy 4(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Źródło: opracowanie własne

3.4.5. Kierunki działań wykraczających poza horyzont realizacji strategii

Planując strategię terytorialną warto zarysować dłuższą perspektywę strategiczną, wykraczającą poza jej podstawowy horyzont obowiązywania. Perspektywa taka powinna móc uwzględniać zmiany i procesy wymagające większego zaangażowania i szerszego kontekstu, np. uwzględnienia procesów edukacyjnych, pokoleniowych, socjologicznych, demograficznych, planowanych inwestycji krajowych i regionalnych, zjawisk makroekonomicznych czy megatrendów na poziomie kraju czy świata. Próba spojrzenia na obszar Partnerstwa w zestawieniu z taką perspektywą pozwala na jego określenie i umieszczenie w pewnych ramach strategicznych, na wysokim poziomie ogólności, ale też niepewności.

Dzięki przeprowadzonej analizie długoterminowej uzyskujemy dobry wstęp do myślenia o przyszłości w szerszej perspektywie i spojrzenie ponad krótkotrwałe zjawiska i trendy, ale też lepiej przewidujemy i dostosowujemy się do zmian oraz ich zrozumienia.

Analizując plany strategiczne wynikające z przyjętych kluczowych celów i kierunków do podjęcia, rysuje się perspektywa obszaru, jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania, ale też powrotu po okresie edukacji lub pierwszych latach pracy, w którym mieszkańcy mają wyższy poziom wykształcenia niż dotychczas, potrafią odnaleźć się w nowych zawodach i mają ich świadomość, którym zapewnione są zarówno podstawowe, jak i bardziej zaawansowane usługi publiczne, którzy czują przywiązanie do tego obszaru, którzy są bardziej aktywni na polu społecznym czy obywatelskim.

To miejsce, w którym rozwinięta sieć podmiotów oferujących produkty lokalne, znalazła swoje miejsce na rynku nie tylko lokalnym, i czerpie z tego tytułu zadowalające profity i wspiera pozytywny wizerunek tego obszaru. To miejsce, w którym przedsiębiorstwa, niezależnie od ich wielkości, funkcjonują według zasad odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju, gdzie inwestycje nie mają charakteru inwazyjnego, a coraz większą część sektora gospodarczego stanowią bardziej zaawansowane usługi, szczególnie kreatywne czy związane z technologiami. To miejsce, w którym mieszkańcy, niezależnie od wieku czy oczekiwań, mogą realizować się gospodarczo, pracując na zaoferowanym rynku pracy lub samemu go tworząc.

To przestrzeń, której dominującą cechą jest naturalny charakter i czyste środowisko. To przestrzeń, w której zieleń, woda czy powietrze, mają swoje miejsce i służą mieszkańcom w sposób zrównoważony. To miejsce przede wszystkim dla mieszkańców, ale też coraz częściej odwiedzane przez wymagającego turystę, który szanując środowisko, szuka ekologicznej przestrzeni, czystego klimatu, zdrowej żywności i oferty czasu wolnego, dopasowanej do potrzeb. To miejsce, które jest bezpieczne i dobrze skomunikowane, nie tylko siecią drogową, ale również rowerową,

pieszą, czy za pomocą innych środków transportu. To miejsce, w którym usługi publiczne i infrastruktura opierają się na ekologicznych rozwiązaniach oraz dostępności dla każdego mieszkańca.

Odnosząc się do obecnie prognozowanych megatrendów, jest to miejsce, w którym nastąpił wzrost przedsiębiorczości, realizowana jest cyfryzacja i dostęp do nowych technologii, ale też ważna jest ochrona zdrowia, ekologia czy naturalne zasoby i ich zrównoważone zastosowanie.

4. PROJEKTY

4.1. PROCES IDENTYFIKACJI I WYBORU PROJEKTÓW

Proces generowania projektów strategicznych prowadzony był według założeń maksymalnej efektywności i uzgodnienia pomiędzy uczestnikami procesu. Proces ten składał się z kilku następujących po sobie etapów:

- **Wyłaniania**

Przeprowadzonego w formie **publicznego naboru propozycji projektowych (pomysłów)** w formie online, otwartego na przełomie lutego 2022 roku i marca 2023 roku dla wszystkich zainteresowanych, ze szczególnym udziałem wybranych kluczowych interesariuszy Partnerstwa. W ramach którego zgłoszono 91 indywidualnych propozycji (inspiracji).

- **Preselekcji**

Polegającego na wstępnej analizie i ocenie zgłoszonych pomysłów projektowych pod kątem prawidłowości (kompletności) zgłoszenia, merytorycznej treści oraz **zgodności z kryteriami oceny** projektów zintegrowanych, w tym zgodności z wykazanymi w ramach diagnozy potrzebami rozwojowymi.

Tabela 17: Kryteria oceny projektu zintegrowanego

KRYTERIA OBLIGATORYJNE	
Zgodność strategiczna	Projekt jednoznacznie nastawiony na realizację któregoś z celów strategicznych i potrzeb rozwojowych
Walor ponadlokalny	Projekt mający wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy
Powiązania	Projekt realizowany w ramach wiązki projektów powiązanych ze sobą
Akceptacja	Projekt przygotowany wspólnie i zaakceptowany przez samorządy
KRYTERIA DODATKOWE	
Gotowość do realizacji	Projekt gotowy lub możliwy do przygotowania do realizacji w optymalnym czasie
Wpływ finansowy	Projekt przyczyniający się do obniżenia kosztów świadczenia usług publicznych lub zwiększenia przychodów samorządów

Dostępność finansowania	Projekt możliwy do sfinansowania poprzez środki własne lub źródła zewnętrzne o wysokim stopniu prawdopodobieństwa
--------------------------------	---

Źródło: opracowanie własne

- **Integracji**

W wyniku tego procesu, działając w oparciu o zasady koncentracji, kumulacji i integracji, **przygotowano listę zintegrowanych wiązek projektów, tj. połączonych propozycji** projektów strategicznych.

- **Selekcji kierunkowej**

Będącego kluczowym elementem decyzji strategicznej (kierunkowej), w ramach której samorządy OPPT Brodnicy wyselekcjonowały i zarekomendowały **dwie kategorie** projektów strategicznych: **projekty kluczowe i uzupełniające**.

- **Opracowania merytorycznego**

Będącego iteracyjnym procesem o charakterze warsztatowym i technicznym, w ramach którego dokonano konkretyzacji założeń merytorycznych i rozwinięcia idei projektów kluczowych poprzez **przygotowanie indywidualnych fiszek projektowych**, w tym uzgodnienia założeń projektu w oparciu o zidentyfikowane potrzeby, zatwierdzone cele strategiczne oraz założenia techniczne i spodziewane efekty realizacji.

- **Decyzji strategicznej**

Będącego finalnym etapem procesu wyłaniania projektów strategicznych w formie decyzji OPPT Brodnicy o **zatwierdzeniu list projektów kluczowych i uzupełniających oraz fiszek projektów kluczowych**. Jednocześnie w ramach zarządzania strategią przyjęto zasady **aktualizacji listy projektów** (kluczowych lub uzupełniających), wynikające z procesu wyłaniania projektów strategicznych oraz weryfikacji obecnych założeń wskazanych w niniejszej strategii.

4.2. LISTA PROJEKTÓW

W wyniku etapu **selekcji kierunkowej**, będącego kluczowym elementem decyzji strategicznej (kierunkowej), samorządy OPPT Brodnicy wyselekcjonowały i zarekomendowały dwie kategorie projektów strategicznych: projekty kluczowe i uzupełniające.

Wszystkie wybrane projekty strategiczne niezależnie od ich przyporządkowania charakteryzuje zgodność kierunkowa z potrzebami rozwojowymi zidentyfikowanymi w procesie diagnozy, przyjętymi celami strategicznymi i operacyjnymi, ale też celami rozwojowymi wynikającymi ze strategii wyższego rzędu (strategia rozwoju kraju i

województwa). Projekty te mają również charakter zintegrowany i komplementarny poprzez określone powiązania merytoryczne w postaci wiązek projektowych.

4.2.1. Lista projektów kluczowych

Lista **projektów kluczowych**, uwzględniająca projekty finansowane przy udziale instrumentu terytorialnego, wymagających specjalnego opracowania i pogłębienia. Projekty kluczowe, co do zasady, charakteryzują się wyższym poziomem dojrzałości i przygotowania, jednocześnie spełniając warunki myślenia strategicznego w kontekście realizacji potrzeb i celów strategicznych⁶.

Lista projektów kluczowych znajduje się w załączniku nr 2 do niniejszej strategii.

Jednocześnie lista projektów kluczowych zgodnie z założeniami strategii podlega procesowi **stałego monitorowania i aktualizacji** (modyfikacji zakresów, przyporządkowania, ujmowania i dodawania projektów).

Ponadto dla wszystkich projektów kluczowych zostały opracowane indywidualne **fiszki projektowe**, które rozwijają treść projektu i stanowią podstawę do przygotowania pełnego wniosku o dofinansowanie.

Komplet fiszek projektowych znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszej strategii.

4.2.2. Lista projektów uzupełniających

Lista **projektów uzupełniających**, stanowiących zarysy inwestycji wspierających założenia strategii, do opracowania na późniejszym etapie operacjonalizacji działań.

Projekty uzupełniające charakteryzują się zróżnicowanym, ale względnie niskim poziomem dojrzałości i przygotowania, co do zasady stanowiąc jedynie zarysy interwencji, ale spełniając warunki myślenia strategicznego w kontekście realizacji potrzeb i celów strategicznych.

Jednocześnie lista projektów uzupełniających zgodnie z założeniami niniejszej strategii podlega procesowi **stałego monitorowania i aktualizacji** (modyfikacji zakresów, przyporządkowania, ujmowania i dodawania projektów).

Lista projektów uzupełniających znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszej strategii.

---

⁶ W ramach projektów kluczowych przewidziano również dwa wewnętrzne projekty horyzontalne dotyczące wsparcia administracyjnego i obsługi biura OPPT, oddziałujące na sposób realizacji strategii.

4.3. POWIĄZANIE POMIĘDZY PROJEKTAMI

W wyniku etapu integracji projektów, działając w oparciu o zasady koncentracji, kumulacji i integracji, **przygotowano listę zintegrowanych wiązek projektów**, tj. połączonych propozycji projektów strategicznych.

Tabela 18: Lista wiązek projektów strategicznych

CEL STRATEGICZNY	WIĄZKA
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.1 Kultura • 1.1.2 Zdrowie
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2.1 Edukacja
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • 1.3.1 Integracja
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1.1 Produkty lokalne
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brak wiązek na tym etapie</i>
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brak wiązek na tym etapie</i>
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1.1 Ścieżki rowerowe • 3.1.2 Drogi • 3.1.3 Transport publiczny
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	<ul style="list-style-type: none"> • 3.2.1 Odnowa przestrzeni • 3.2.2 Rekreacja • 3.2.3 Jeziora • 3.2.4 Produkt turystyczny
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • 3.3.1 Odpady • 3.3.2 Gospodarka wodno-ściekowa • 3.3.3 Efektywność energetyczna

Źródło: opracowanie własne

W każdej z przedstawionych wiązek projektów strategicznych znajdują się projekty o wzajemnej komplementarności, ale zróżnicowanym poziomie dojrzałości, które wymagają ciągłego namysłu strategicznego.

Jednocześnie lista zintegrowanych wiązek projektów strategicznych zgodnie z założeniami niniejszej strategii podlega procesowi **stałego monitorowania i aktualizacji** (modyfikacji zakresów, przyporządkowania, ujmowania i dodawania wiązek czy projektów).

Lista zintegrowanych wiązek projektów strategicznych znajduje się w załączniku nr 5 do niniejszej strategii.

Poza powiązaniem projektów wg typów i tematyki w ramach wiązek projektowych, projekty strategiczne i wiązki projektów OPPT Brodnicy cechują się szeregiem **powiązań i zależności** między sobą. Wybrane wzajemne powiązania i zależności między wiązkami projektowymi wskazano na schemacie poniżej:

Tabela 19: Lista przykładowych powiązań i zależności między wiązkami projektów

WIĄZKA	POWIĄZANIE / ZALEŻNOŚĆ	WIĄZKA
3.1.1 Ścieżki rowerowe 3.1.2 Drogi 3.1.3 Transport publiczny	Zwiększenie dostępności →	1.1.1 Kultura 1.1.2 Zdrowie 1.2.1 Edukacja 1.3.1 Integracja 3.2.1 Odnowa przestrzeni 3.2.2 Rekreacja 3.2.3 Jeziora 3.2.4 Produkt turystyczny
2.1.1 Produkty lokalne	Wzmocnienie →	3.2.4 Produkt turystyczny 1.3.1 Integracja
1.3.1 Integracja	Wzmocnienie →	1.2.1 Edukacja
3.2.1 Odnowa przestrzeni 3.2.2 Rekreacja 3.2.3 Jeziora 3.2.4 Produkt turystyczny	Stworzenie warunków →	1.3.1 Integracja
3.3.1 Odpady 3.3.2 Gospodarka wodno-ściekowa 3.3.3 Efektywność energetyczna	Stworzenie warunków →	1.1.1 Kultura 1.1.2 Zdrowie 1.2.1 Edukacja 1.3.1 Integracja 3.2.4 Produkt turystyczny

Źródło: opracowanie własne

4.4. PRODUKTY I REZULTATY PROJEKTÓW

Zgodnie z przyjętym procesem strategicznym, dla każdego projektu kluczowego określono spodziewane efekty rzeczowe i strategiczne – poprzez wskaźniki produktu i rezultatu. Informacje dotyczące poszczególnych wskaźników indywidualnych dla projektów znajdują się w fiskach projektowych (załącznik nr 3 do niniejszej strategii).

Dla projektów uzupełniających, z uwagi na ich wstępny i ogólny charakter (pomysły do rozwinięcia w trakcie realizacji strategii), wskaźniki nie zostały na tym etapie określone.

5. WARUNKI I PROCEDURY OBOWIĄZUJĄCE W REALIZACJI STRATEGII

Planowanie strategiczne jest ciągłym procesem i aby osiągnąć zamierzone wyzwania strategiczne wymagane jest **stworzenie efektywnych mechanizmów** gwarantujących konsekwentne i skuteczne wdrażanie, monitorowanie i ewaluację efektów strategii. Zarządzaniem strategią OPPT Brodnicy zajmować się będzie wydzielony do tego zespół administracyjny (biuro OPPT), umocowany według wewnętrznych reguł i finansowania w ramach wsparcia administracyjnego.

Różne podmioty i organizmy publiczne, prywatne, społeczne będą miały wpływ na realizację głównego celu strategicznego, wykonalność projektów strategicznych, a także sposoby włączenia, kontroli społecznej.

W proces wdrażania strategii, podobnie jak w proces jej tworzenia, zostaną zaangażowane wskazane **samorządy OPPT Brodnicy, wraz z otoczeniem społeczno-gospodarczym**, tj. organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni oraz gospodarczy, organizacje skupiające pracodawców, instytucje pomocy i integracji społecznej, lokalne grupy działania, szkoły i placówki prowadzące kształcenie, lasy państwowe, i inne.

Wszystkie samorządy OPPT Brodnicy (powiatu brodnickiego) tworzą partnerstwo i współpracują w formie **porozumienia komunalnego** wynikającego z zawartego w dniu 4 października 2022 r. „Porozumienia w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy”, gdzie **liderem jest Gmina Zbiczno**, a pozostałe samorządy stanowią strony tego porozumienia.

Celem porozumienia jest opracowanie strategii terytorialnej OPPT Brodnicy na rzecz wspólnej realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, a także jej realizacja i wdrożenie, tj.

- opracowanie Strategii terytorialnej OPPT Brodnicy zgodnie z wytycznymi IZ FEEdKP oraz przygotowywanie jej aktualizacji;
- przyjęcie Strategii Terytorialnej OPPT Brodnicy oraz jej aktualizacji; przedkładanie Strategii Terytorialnej OPPT Brodnicy do zaopiniowania IZ FEEdKP oraz Marszałkowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- zatwierdzenie listy projektów stanowiących integralną część Strategii Terytorialnej OPPT Brodnicy i jej aktualizacji;
- zatwierdzanie raportu monitoringowego oraz sprawozdań na temat wdrażania Strategii Terytorialnej OPPT Brodnicy, a następnie przekazywanie tego dokumentu do oceny i zatwierdzenia IZ FEEdKP;
- zatwierdzanie innych dokumentów wymaganych przez IZ FEEdKP.

Dla realizacji postanowień porozumienia członkowie podjęli działania na rzecz wzajemnej współpracy w celu opracowania i osiągnięcia celów, które w przyszłości

przyczynią się do podniesienia wartości społecznej i ekonomicznej tej części regionu. W tym celu dla celów sprawności procesu **wyodrębniono Zespół Doradczy** z rolą strategiczną (włodarze wszystkich samorządów), oraz **Grupę Roboczą**, operacyjną (przedstawiciele wszystkich samorządów).

Lider porozumienia zobowiązany został do:

- powołania Zespołu Doradczego, w skład którego wejdą po jednym upoważnionym przedstawicielu Stron – Burmistrzowie i Wójtowie oraz Starosta;
- udziału w pracach Zespołu Doradczego;
- stworzenia struktury organizacyjnej zapewniającej prawidłową realizację powierzonych zadań poprzez powołanie grupy roboczej, w skład której wejdą jedna osoba wskazana przez Lidera Porozumienia oraz dwie osoby wskazane przez Powiat i Gminy, tj. koordynator ds. OPPT Brodnicy oraz osoba ds. współpracy z Zespołem Doradczym;
- bieżącej współpracy z IZ FEdKP;
- prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących OPPT Brodnicy;
- stosowania obowiązujących przepisów krajowych oraz unijnych celem prawidłowej realizacji powierzonych zadań;
- ochrony i przetwarzania danych osobowych zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych;
- archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Pozostali członkowie porozumienia, tj. Powiat i Gminy, zobowiązali się do:

- wskazania w skład Zespołu Doradczego po jednym upoważnionym przedstawicielu;
- udziału w pracach Zespołu Doradczego i wzajemnego uzgadniania wszelkich działań przez Zespół Doradczy;
- wskazanie dwóch osób do grupy roboczej, tj. koordynatora ds. OPPT Brodnicy oraz osoby ds. współpracy z Zespołem Doradczym;
- informowania o planowanych do realizacji zadaniach Lidera Porozumienia.

5.1. OBOWIĄZYWANIE I AKTUALIZACJA STRATEGII

Strategia przewidziana jest **na lata 2023-2032** i została przygotowana (opisana) w pierwszym kwartale 2023 roku, a do jej przygotowania wykorzystano ówczesny stan wiedzy i wynikających stąd wniosków i założeń. Jednocześnie dokument ten zakłada **proces aktualizacji**, a w zależności od kontekstu formalnego i merytorycznego proces ten może przyjąć formę:

- **aktualizacji systemowej**, gdzie zmiana dotyczy celów strategicznych, systemów zarządzania, wdrażania lub monitorowania. Konieczność zmian wynika z wniosków z monitorowania oraz ewaluacji, analizy zmian sytuacji społeczno-gospodarczej, lub innych o charakterze systemowym;
- **aktualizacji listy projektów**, która wynika z procesu wyłaniania projektów partnerskich oraz weryfikacji listy wskazanej w strategii.

Przyjęto, iż w ramach procesu monitorowania, Strategia będzie przedmiotem oceny wszystkich jej elementów, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, systemu finansowania, warunków formalnych i prawnych, i innych mających wpływ na jej efektywną realizację.

Na podstawie przeprowadzonej analizy formułuje się wnioski będące podstawą do podjęcia decyzji strategicznej przez samorzady OPPT Brodnicy, w zakresie zmiany lub utrzymania kierunków strategicznych, w tym okresu jej obowiązywania.

5.2. FUNKCJA STRATEGII TERYTORIALNEJ W REALIZACJI LOKALNYCH POLITYK

Niniejsza strategia wpisuje się w założenia polityki rozwojowej Województwa Pomorskiego, która zakłada szczególne wsparcie dla partnerstw o charakterze ponadgminnym, w tym instrument Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych.

W zakresie **funkcji i miejsca** niniejszej strategii w odniesieniu do dokumentów o charakterze strategicznym na poziomie lokalnym, niniejsza strategia:

- określa cele i projekty wspólne dla członków OPPT Brodnicy, nie odbierając jednocześnie prawa do stanowienia polityki lokalnej przez poszczególne samorzady (strategie rozwoju);
- jest brana pod uwagę przy przygotowaniu dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym (strategia rozwoju gminy, program rewitalizacji, plan gospodarki niskoemisyjnej, itp.), dokumentów planistycznych oraz finansowych (WPF);
- stanowi podstawę w negocjowaniu wsparcia z różnych dostępnych źródeł oraz włączania się w inicjatywy o charakterze regionalnym czy ponadregionalnym (współpraca z obszarami z regionów sąsiedzkich).

5.3. MONITOROWANIE I OCENA WDRAŻANIA

Elementem kontroli społecznej i sposobem oceny skuteczności realizacji zamierzeń strategicznych jest system monitoringu i ewaluacji strategii, będącej podstawą do jej oceny w kontekście efektywności i skuteczności. Proces ten prowadzony jest

zasadniczo w dwóch uzupełniających się aspektach, które powinny być stosowane łącznie, tj.:

- danych liczbowych i wskaźnikowych (ile i jak jest?)
- refleksji pogłębionej i komentarza kontekstowego (co to oznacza i dlaczego tak jest?)

Skwantyfikowane dane i wskaźniki realizacji strategii stanowią podstawowy, chociaż nie jedyny, element walidacji skuteczności podejmowanych działań strategicznych. Analiza wskaźników i ich wartości stanowić może jedynie wstęp do formułowania wniosków, gdyż **wymaga każdorazowo komentarza strategicznego** w ocenie skuteczności.

5.3.1. Rezultaty strategiczne

System oceny realizacji strategii będzie dostarczał informacji dotyczących głównych problemów i sukcesów w realizacji celów strategicznych oraz będzie wskazywał na niezbędny zakres i przedmiot aktualizacji jej zapisów. Ocena realizacji strategii będzie dokonywana za pomocą dwóch rodzajów wskaźników: rezultatu strategicznego i produktu, według poniższej tabeli⁷.

Tabela 20: Matryca wskaźników rezultatu strategicznego

Cel strategiczny / Nazwa wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców		
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]	2320
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi [użytkownicy/rok]	240
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	1845
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [szt.]	9
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego [sztuki]	265
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]	15

⁷ Wskaźniki dla: *CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości*, określono w formie orientacyjnej z uwagi na brak projektów kluczowych na tym etapie

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości		
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	wzrost
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) (przedsiębiorstwa)	wzrost
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	wzrost
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku		
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]	4000
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem [szt.]	16000
WSKAŹNIK REZULTATU STRATEGICZNEGO	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [MWh/rok]	84
WSKAŹNIK PRODUKTU	Wspierana infrastruktura rowerowa [km]	9,93
WSKAŹNIK PRODUKTU	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [m ²]	9000
WSKAŹNIK PRODUKTU	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.]	4

Źródło: opracowanie własne

5.3.2. Monitorowanie procesu wdrażania strategii

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celu głównego i celów szczegółowych strategii jest dysponowanie **wiedzą na temat postępów** osiągniętych w zakresie wdrażanego projektu strategicznego, ich skuteczności (efektywności) oraz **zdolność do reagowania na pojawiające się trudności i ryzyka** w realizacji założeń strategii, w tym osiągnięcia zaplanowanych efektów w określonych terminach.

Monitoring wdrażania strategii w trakcie jej realizacji będzie polegał na ciągłym i systematycznym gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zbieranych od poszczególnych realizatorów działań strategicznych.

Za monitorowanie realizacji strategii odpowiadają poszczególne samorządy wchodzące w skład OPPT Brodnicy na zasadach określonych w porozumieniu. Niezbędne dane, informacje o ryzykach i inne niezbędne dane wraz z kontekstem, istotne z punktu widzenia realizacji strategii będą gromadzone na poziomie roboczym, a decyzje w ich zakresie zależą od członków OPPT Brodnicy.

W celu operacjonalizacji powyższych założeń, od roku 2025 zakłada się **cykliczny proces monitorowania w postaci corocznych raportów**, zawierających kluczowe informacje o postępie rzeczowym i finansowym dotyczącym strategii⁸.

Wnioski płynące z procesu monitoringu będą stanowiły podstawę do **ewentualnej aktualizacji strategii** poprzez modyfikację poszczególnych elementów przyjętych ustaleń strategicznych, w tym dokonywanie korekt wartości wskaźników w procesie realizacji zamierzonych działań.

5.3.3. Ewaluacja strategii

Kluczowym narzędziem oceny skuteczności strategii z punktu widzenia wstecz, ale też na przyszłość, jest **ewaluacja**, która odbywa się w konkretnych momentach czasu i dotyczy analizy osiągniętych zamierzeń i rezultatów oraz ich wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą Partnerstwa. W procesie ewaluacji kluczowy jest komentarz i **refleksja pogłębiona** na temat skuteczności podjętych działań z perspektywy czasu oraz możliwych sugestii i praktyk na przyszłość.

W strategii zakłada się ewaluację dwuetapową⁹:

- **Ewaluację śródterminową** (mid-term), przeprowadzaną w trakcie okresu jej obowiązywania, co najmniej raz (w połowie, po roku 2027);
- **Ewaluację końcową** (ex-post), przeprowadzaną na zakończenie procesu wdrażania strategii.

Przedmiotem ewaluacji będzie przede wszystkim stopień osiągnięcia celów strategicznych, skuteczność osiągania rezultatów bezpośrednich, wpływ na środowisko społeczno-gospodarcze oraz głębokość zmian (trwałość). W systemie oceny uwzględnia się stosowanie poniższych kryteriów oceny:

- **Trafność** – zgodność interwencji ze zdiagnozowanymi wyzwaniami;
- **Efektywność** – relacja pomiędzy poniesionymi nakładami, a faktycznymi efektami;
- **Skuteczność** – stopień realizacji celów strategicznych;
- **Użyteczność** – faktyczna użyteczność i konsekwencje podjętych interwencji;
- **Trwałość** – stopień głębokości zmian.

W celu operacjonalizacji powyższych założeń, rekomenduje się opracowywanie **Raportów ewaluacyjnych z realizacji strategii**, zawierających:

---

⁸ Z zastrzeżeniem, że częstotliwość, zakres raportu monitorującego oraz inne jego warunki, mogą wynikać z reguł i wytycznych IZ FEdKP.

⁹ Z zastrzeżeniem, że częstotliwość, zakres ewaluacji oraz inne jej warunki, mogą wynikać z reguł i wytycznych IZ FEdKP

- Metodologię i bazowe informacje **rzeczowe i finansowe**, w tym dane liczbowe, statystyczne i nominalne w zakresie efektów realizacji strategii;
- Stopień realizacji **celów strategicznych**, w tym rezultatów i wskaźników;
- **Kontekst i komentarz**, tworzące niezbędne tło i pozwalających na stworzenie całościowego obrazu;
- **Analizę wyników** (efektywności);
- **Zewnętrzne spojrzenie** i zestawienie z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- Podsumowanie z **rekomendacjami** dotyczącymi następnego okresu.

Wnioski płynące z raportu śródterminowego będą stanowiły podstawę do **ewentualnej aktualizacji strategii** poprzez modyfikację poszczególnych elementów przyjętych ustaleń strategicznych, w tym dokonywanie zmian systemu zarządzania, projektów strategicznych, przyjętych wskaźników. Wnioski płynące z raportu końcowego będą stanowiły podstawę do **programowania przyszłej strategii**, jako punkt wyjścia do kolejnych raportów i analiz diagnostycznych.

6. OPIS PROCESU ANGAŻOWANIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH

Kwestia partycypacji uważana jest za miarę **poziomu rozwoju demokracji** i społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego też jedną z istotniejszych form współpracy samorządu terytorialnego ze społecznością lokalną jest **udział mieszkańców w tworzeniu regionalnych i lokalnych planów rozwoju**, jako elementy aktywnej partycypacji społecznej.

Dla zapewnienia właściwego rozwoju ważny i konieczny staje się udział społeczności lokalnej lub jej reprezentantów w opracowywaniu i realizacji różnych decyzji, zwłaszcza tych o charakterze strategicznym. Dlatego też mieszkańcy muszą mieć zapewnioną możliwość uczestnictwa w procesie przygotowywania i wdrażania dokumentów, których efekty wdrożeniowe mają ich bezpośrednio i pośrednio dotyczyć. Sprawne funkcjonowanie lokalnej wspólnoty jest możliwe dzięki wdrożeniu jasnych zasad współpracy oraz klarownemu podziałowi ról i zadań.

W procesie planowania uwzględnia się lokalne uwarunkowania, szczególnie dotyczące właściwych interesariuszy, cele ich działań, punkty widzenia oraz rolę poszczególnych osób i ich oczekiwania. Zaangażowanie lokalnych przedstawicieli w proces planowania sprzyja wzrostowi świadomości społecznej na temat celów podejmowanych działań. W ten sposób następuje **utożsamianie się przedstawicieli lokalnej społeczności z podejmowanymi przez administrację działaniami**. Wzmacnia to również jakość podejmowanych decyzji publicznych (więcej punktów widzenia). Natomiast brak współpracy z osobami zainteresowanymi, które żyją i mieszkają na danym terenie, sprzyja niedowierzaniu mieszkańców co do zasadności i transparentności prowadzonych przez władze poczynań.

Proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych można ukazać w trzech horyzontach czasowych:

- Etap **przygotowania** strategii
- Etap **realizacji** strategii
- Etap **oceny** strategii

We wszystkich dotychczasowych działaniach w ramach przygotowania strategii kluczowym elementem było **aktywne i transparentne włączenie mieszkańców** i reprezentujących ich podmiotów. Po opinii społeczeństwa sięgano wielokrotnie używając różnych form współdziałania i tworzenia relacji, ale też informowania o planach i efektach podejmowanych działań (feedback).

Działanie w ramach partycypacji społecznej przy opracowaniu niniejszej strategii pozwoliło dostosować misję, wizję i cele strategiczne obszaru do potrzeb i oczekiwań interesariuszy, a także uzyskać społeczną akceptację podejmowanych przedsięwzięć.

Wybrany poziom zaangażowania mieszkańców w proces tworzenia strategii determinuje stopień użyteczności wypracowanych rozwiązań i osiągnięcia sukcesu w zmierzeniu się ze zdiagnozowanymi wyzwaniami OPPT Brodnicy. Ma on wpływ na:

- integrację mieszkańców z terenem OPPT Brodnicy i ich zaangażowaniem, które przynieść ma odczuwalną i trwałą pozytywną zmianę (zmiany wewnętrzne);
- kształtowanie wizerunku obszaru, jego rozpoznawalność i promocję (zmiany zewnętrzne).

6.1. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE PRZYGOTOWYWANIA STRATEGII

Zakończony proces przygotowania strategii zakładał otwarte i aktywne uczestnictwo przedstawicieli mieszkańców realizowane w różnej formie w celu uzyskiwania najlepszych efektów – opinii i wniosków strategicznych – na każdym etapie jej tworzenia.

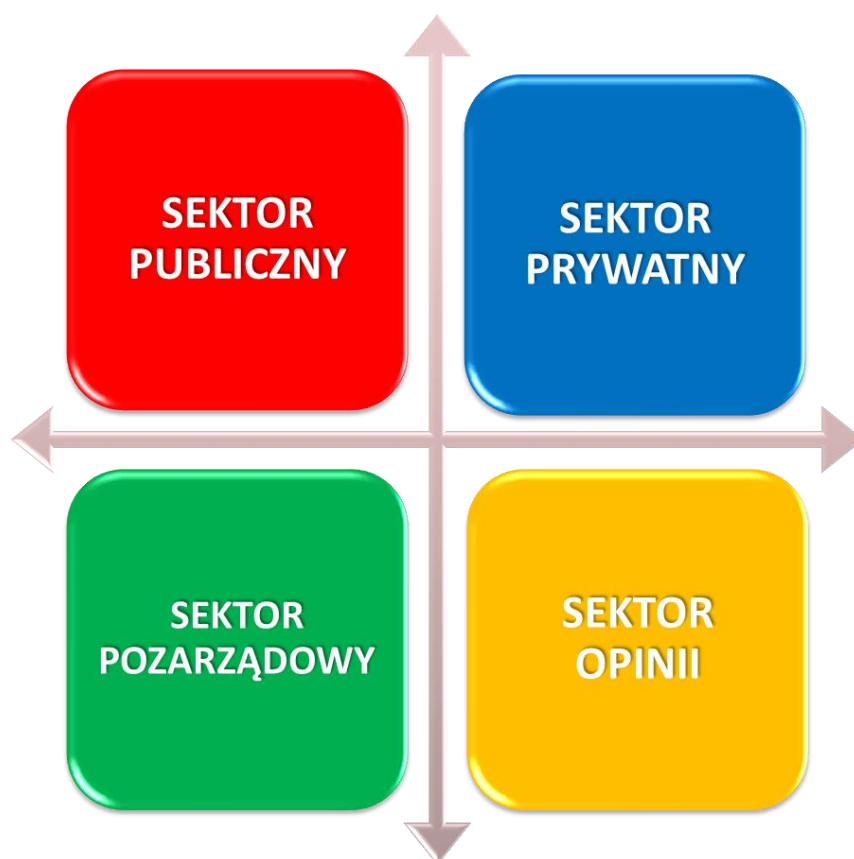
Partycypacja realizowana była w trzech kluczowych wymiarach partycypacji, poprzez:

- Aktywność wyselekcjonowanych **partnerów społeczno-gospodarczych**, tj. kluczowych interesariuszy;
- **Badania i ankiety** zbierające opinie i propozycje społeczne;
- **Warsztaty** towarzyszące procesowi powstawaniu dokumentu, w tym diagnozy, formułowania celów i priorytetów.

6.1.1. Partnerzy społeczno-gospodarczy

W trakcie procesu wskazana została grupa partnerów społeczno-gospodarczych, tzw. **kluczowi interesariusze**, czyli wstępnie wyselekcjonowana na początku realizacji procesu strategicznego, przez poszczególnych Partnerów grupa współpracy mająca na celu dostarczenie wiedzy i informacji o sytuacji na obszarze OPPT Brodnicy, zapewniając różnorodność wniosków i ocen w trakcie całego procesu. Głównym celem powołania jej była identyfikacja i zaproszenie do współpracy partnerskiej najważniejszych przedstawicieli, reprezentantów, liderów obszaru, z czterech grup interesów (liderów administracji, liderów gospodarki, liderów sektora społecznego i liderów opinii). Pozwoliło to na uzyskanie zróżnicowanych ocen i opinii od reprezentantów kluczowych środowisk w zakresie rozwoju OPPT Brodnicy.

Rysunek 9: Sektory kluczowych interesariuszy

Źródło: opracowanie własne

Wśród 105 wskazanych interesariuszy znaleźli się przedstawiciele lokalnych środowisk – małych i dużych przedsiębiorstw, firm rodzinnych, sektora rolnego, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, przedstawiciele związków wyznaniowych, młodzieży, seniorów, sektora publicznego: radnych, sołtysów, pracowników urzędów gmin i starostwa, placówek edukacyjnych, społecznych, ale też inni lokalni liderzy. W wyselekcjonowanej grupie zgodnie z obowiązującymi regułami pojawiają się partnerzy społeczno-gospodarczy, reprezentanci społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska czy włączenia społecznego i niedyskryminacji.

6.1.2. Badania i ankiety

Bardzo ważnym elementem zbierania szerokich opinii społecznych było przeprowadzenie szeregu badań ankietowych wszystkich lub wybranych grup społecznych z terenu powiatu brodnickiego.

- **Badanie opinii oraz planów życiowych młodzieży**

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięły udział łącznie 499 osób, z czego 424 zadeklarowały zamieszkanie na terenie gmin OPPT Brodnicy.

Badanie przeprowadzono w szkołach ponadpodstawowych, w których zarejestrowani są uczniowie mieszkający na terenie gmin OPPT Brodnicy.

Głównym celem badania było zdobycie oraz uzupełnienie wiedzy (w odniesieniu do danych zastanych lub badań jakościowych) na temat planów życiowych i edukacyjnych młodzieży w kontekście ich zamieszkania na obszarach zagrożonych kryzysem i utratą kluczowych funkcji rozwojowych. Badanie diagnozuje trudności odnalezienia się młodych ludzi na rynku pracy, ich stosunku do przedsiębiorczości i aktywności życiowej, plany zawodowe oraz atrakcyjność osiedleńczą gmin OPPT Brodnicy.

- **Badanie opinii mieszkańców gmin obszaru Partnerstwa**

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięło udział łącznie 391 osób deklarujących zamieszkanie na terenie gmin OPPT Brodnicy. Badanie było ogólnodostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Głównym celem badania było poznanie opinii mieszkańców gmin OPPT Brodnicy o miejscu, w którym żyją, sposobach korzystania z usług publicznych i potrzebach w tym zakresie. W efekcie badanie zostanie wykorzystane przy planowaniu kierunków rozwoju.

- **Badanie opinii lokalnych liderów (VIP)**

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięły udział łącznie 92 osoby, wyselekcjonowane z grupy interesariuszy (łącznie 105 osób).

Głównym celem badania było poznanie opinii liderów z OPPT Brodnicy, z czterech grup interesów (liderów administracji, liderów gospodarki, liderów sektora społecznego i liderów opinii), o miejscu, w którym żyją, sposobach korzystania z usług publicznych i potrzebach w tym zakresie. W efekcie badanie zostanie wykorzystane przy planowaniu kierunków rozwoju.

- **Upublicznienie raportu diagnostycznego**

przeprowadzona w lutym 2023 roku, poprzez prezentację raportu diagnostycznego na forum członków OPPT Brodnicy, a następnie również przekazanie publicznie raportu diagnostycznego wszystkim zainteresowanym publicznie na kanałach informacyjnych Partnerów oraz przekazanie online do wszystkich interesariuszy OPPT Brodnicy.

Głównym celem prezentacji było uspołecznienie wniosków z przeprowadzonej diagnozy i przekazanie do przedstawicieli lokalnego środowiska, reprezentującego kluczowych interesariuszy obszaru powiatu brodnickiego oraz udostępnienie wszystkim mieszkańcom.

- **Ankieta pomysłów na projekty**

prowadzona na przełomie lutego i marca 2023 roku, dostępna publicznie na kanałach informacyjnych Partnerów, oraz przekazana online do wszystkich interesariuszy OPPT Brodnicy, z możliwością zgłaszania propozycji pomysłów na projekty strategiczne do inspiracji i wykorzystania w ramach procesu opracowania projektów strategicznych.

Głównym celem ankiety było zebranie uproszczonych propozycji projektowych i inspiracji do opracowania wiązek i projektów strategicznych i ich poszczególnych elementów.

- **Konsultacje strategii**

prowadzone w kwietniu 2023 roku, poprzez publiczną prezentację projektu strategii w celu omówienia i skomentowania przez uczestników, a następnie udostępnienie publicznie projektu strategii na kanałach informacyjnych Partnerów oraz drogą elektroniczną do wszystkich interesariuszy OPPT Brodnicy, z możliwością zgłaszania uwag i komentarzy do przygotowanego projektu dokumentu Strategii OPPT Brodnicy.

Głównym celem konsultacji było uspołecznienie wniosków i założeń strategicznych, przekazanie do zaopiniowania przez przedstawicieli lokalnego środowiska, reprezentującego kluczowych interesariuszy obszaru powiatu brodnickiego i wypracowanie wspólnej, społecznie akceptowanej wersji strategii terytorialnej.

Raport z konsultacji projektu strategii znajduje się w załączniku nr 6 do niniejszej strategii.

6.1.3. Spotkania warsztatowe

Od listopada 2022 roku do marca 2023 roku na terenie OPPT Brodnicy prowadzone były **spotkania warsztatowe z udziałem przedstawicieli lokalnych środowisk**, w mniejszym lub większym składzie, będące elementem procesu tworzenia założeń strategicznych.

Pierwszym kluczowym elementem procesu warsztatowego były spotkania na etapie diagnostycznym w grudniu 2022 roku, kiedy w dwóch terminach przeprowadzono partycypacyjny proces wyłaniania i określania kluczowych zasobów, produktów, problemów i potrzeb istotnych z punktu widzenia OPPT Brodnicy.

W spotkaniach brali udział lokalni przedstawiciele każdego samorządu, wóldarze, członkowie Grupy Roboczej oraz lokalni interesariusze. W każdym spotkaniu udział wzięło po kilkanaście osób, a wypracowane propozycje pozwoliły na przygotowanie kluczowych wniosków diagnozy, jako podstawy do budowania strategii.

Rysunek 10: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: identyfikacja zasobów i produktów

Źródło: materiał własny

Rysunek 11: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: omówienie kluczowych problemów

Źródło: materiał własny

Drugi kluczowy element partycypacji warsztatowej przeprowadzony został na etapie opracowywania strategii w lutym 2023 r., kiedy ponownie w dwóch terminach odbyły się lokalne warsztaty mające w założeniu wypracowanie wizji i celów OPPT Brodnicy, zgłaszanie propozycji projektów strategicznych, oraz omówienie sposobów włączania partnerów na etapie wdrażania i oceny strategii. Było to jednocześnie bardzo produktywne forum i miejsce do budowania lokalnej społeczności i wzmacniania tkanki społecznej.

W spotkaniach brali udział lokalni przedstawiciele każdego samorządu, władarze, członkowie Grupy Roboczej oraz lokalni interesariusze. W każdym spotkaniu udział wzięło po kilkanaście osób, a wypracowane propozycje pozwoliły na przygotowanie kierunkowych rozwiązań zastosowanych w niniejszej strategii.

Rysunek 12: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: opracowanie wizji i celów strategicznych OPPT Brodnicy

Źródło: materiał własny

Rysunek 13: spotkanie warsztatowe w Brodnicy: opracowanie wizji i celów strategicznych OPPT Brodnicy

Źródło: materiał własny

Trzeci ważny element partycypacji warsztatowej, tym razem w formule partycypacji pośredniej, przeprowadzony został na etapie opracowywania projektów w marcu 2023 roku, kiedy na terenie OPPT Brodnicy odbyły się lokalne warsztaty mające w założeniu opracować i zintegrować zgłoszone w otwartym naborze propozycje projektów strategicznych.

W spotkaniach tych brali udział przedstawiciele Grupy Roboczej, którzy analizowali zgłoszone przez mieszkańców pomysły i poprzez selekcję, grupowanie i integrowanie powstawały podobne wątki, tworząc w ten sposób wiązki projektów strategicznych – kluczowych i uzupełniających.

Rysunek 14: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: integrowanie pomysłów na projekty strategiczne

Źródło: materiał własny

6.1.3. Informacja o sposobie uwzględnienia praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem dokumentu

Proces przygotowania dokumentu strategii prowadzony był w sposób otwarty i transparentny. Informacje o procesie, w tym badaniach ankietowych, otwartych naborach na pomysły, dystrybuowane były przez kanały informacyjne samorządów OPPT Brodnicy, które zobowiązane są do stosowania praktyk równościowych i niedyskryminacyjnych oraz reguł dostępności (np. wymagania dotyczące stron internetowych). Spotkania bezpośrednio w miarę możliwości odbywały się w miejscach dostępnych, czyli w siedzibach urzędów czy placówkach publicznych. W pracach nad dokumentem zachowano parytet kobiet i mężczyzn zarówno ze strony przedstawicieli samorządów, jak i strony społecznej. Ponadto w pracach warsztatowych i w informacjach na temat procesu stawiano duży nacisk na komunikatywność i jasność przekazu, by uniknąć barier zbędnej „eksperckości” i hermetyczności języka, utrudniającego przyswajanie treści.

6.2. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY STRATEGII

Zaangażowanie środowiska społecznego we wdrażanie i ocenę strategii jest istotnym warunkiem jej sukcesu. Na tym etapie szczególnie ważna jest także współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa, z uwagi na przewidywaną rolę również otoczenia zewnętrznego w stosunku do organizacji OPPT Brodnicy.

Udział społeczeństwa w realizacji określonych działań w ramach realizacji strategii musi być oparty na **przejrzystych zasadach** spełniając minimum następujące kryteria:

- **trafność działań** – powiązanych z obszarem problemowym, w którym jest realizowana strategia, a partnerzy powinni posiadać potencjał pozwalający na aktywne uczestnictwo w prowadzonych pracach;
- **optymalność** – osiągnięcie optymalnej reprezentacji społeczeństwa, aby ich głos był widoczny w procesie;
- **bezstronność** – umożliwienie podejmowania decyzji w sposób neutralny, na podstawie obiektywnych kryteriów, a nie partykularnych przekonań, uprzedzeń czy preferencji, bez faworyzowania którejkolwiek ze stron;
- **efektywność** – działanie w sposób możliwie najskuteczniejszy, przy optymalnym zaangażowaniu środków, wiedzy i kapitału ludzkiego;
- **prawo do uczestnictwa** – zapewnienie udziału właściwych przedstawicieli społeczeństwa we wszystkich etapach realizacji strategii.

Partycypacja społeczna na tym etapie realizacji strategii uwzględniać będzie **aktywny udział mieszkańców** poprzez zaplanowanie szeregu działań:

- **badania sondażowe i ankiety** na temat oceny procesów, które zaszły na obszarze OPPT Brodnicy w trakcie wdrażania strategii – badanie odbędzie się podobnie jak na etapie przygotowywania strategii poprzez ankiety internetowe skierowane do wskazanych grup społecznych;
- **badania fokusowe** dotyczące jakości życia na obszarze objętym partnerstwem – przeprowadzone podczas bezpośrednich spotkań z mieszkańcami w każdej z gmin lub podczas spotkania przedstawicieli z całego obszaru, gdzie częstotliwość spotkań dostosowana do potrzeb (np. zgłaszanych uwag);
- **debaty** z władzami publicznymi i partnerami społeczno-gospodarczymi na temat efektów zrealizowanych działań – przeprowadzona w jednej lub kilku z dostępnych form;
- **zbieranie opinii** o realizacji strategii zgłaszanych różnymi kanałami do przedstawicieli poszczególnych Partnerów (samorządów).

Jednocześnie bardzo ważnym elementem jest dalsza właściwa **komunikacja zewnętrzna i informowanie** mieszkańców i ośrodków opinii publicznej o zamierzeniach i efektach strategii działając w oparciu o spójną politykę komunikacyjną i narzędzia (działania PR). Ważne, aby komunikacja ta prowadzona była różnymi kanałami i metodami, z uwzględnieniem potrzeb osób o szczególnych potrzebach, np. seniorów czy osób z niepełnosprawnościami, tak, aby charakteryzować się maksymalną skutecznością i dostępnością.

Elementami do wykorzystania w skutecznej komunikacji będą:

- Publikacje w mediach tradycyjnych (lokalnych, krajowych, zagranicznych);
- Publikacje w mediach społecznościowych;
- Nowoczesne formy komunikacji (e-biuletyny, czaty, spotkania online, wideo, itd.);
- Spotkania bezpośrednie (warsztaty, debaty, spotkania lokalne);
- Materiały drukowane, pisane, promocyjne (foldery, broszury, katalog dobrych praktyk);
- Promocja efektów strategii (lokalnych podmiotów i produktów);
- Promocja zewnętrzna strategii (konferencje, fora, debaty, spotkania z przedstawicielami);
- Organizacja cyklicznego wydarzenia poświęconego w całości lub w części efektom realizacji strategii.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wszystkie projekty planowane do realizacji w ramach strategii, w tym również wyłonione w ramach procesu jej aktualizacji będą zakładać możliwość udziału zewnętrznych źródeł finansowania – współfinansowanych w całości lub częściowo, w oparciu o bezzwrotne środki zewnętrzne.

Podstawowe źródło finansowania wszystkich inicjatyw strategicznych stanowią będą środki funkcjonujące w ramach różnych polityk UE, w tym Polityka Spójności UE, Wspólna Polityka Rybołówstwa, Wspólna Polityka Rolna oraz instrumenty w ramach Europejskiego Planu Odbudowy.

Obecnie realizowana Polityka spójności na lata 2021-27 obejmuje m.in. następujące fundusze:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego**

służący wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji;

- **Fundusz Spójności**

służący redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T);

- **Europejski Fundusz Społeczny+**

ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Realizacja funduszy następować będzie poprzez programy na poziomie regionalnym i krajowym.

7.1. PROGRAM REGIONALNY

Na poziomie regionalnym będzie to kontynuacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, nazwana: **Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027** (FEdKP 2021-2027), z alokacją

łącną na poziomie 1836 mln Euro, z czego 1326 mln euro ze środków EFRR, a 510 mln euro ze środków EFS+. Środki te zakładają realizację projektów z obszarów wsparcia, takich jak: przedsiębiorczość, energetyka, klimat, środowisko, mobilność miejska i transport, infrastruktura edukacyjna, społeczna i zdrowotna, kultura i turystyka, a także projekty z zakresu EFS+, tj. usługi społeczne, edukacja, zdrowie i rynek pracy.

W chwili obecnej program jest zatwierdzony, opracowywane są dokumenty operacyjne, a pierwsze nabory planowane są w połowie 2023 roku. Podział na cele tematyczne i przyporządkowane im poszczególne priorytety wygląda następująco:

Tabela 21: Podział FEoKP 2021-2027 na priorytety

Cel polityki	Opis
CP1.	Bardziej inteligentna Europa (EFRR)
CP2.	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (EFRR)
CP3.	Lepiej połączona Europa (EFRR)
CP4.	Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFRR i EFS+)
CP5.	Europa bliżej obywateli (EFRR)
Priorytet	Opis
P 1.	<p>PRIORYTET 1 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ WZROSTU INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</p> <p>Cel szczegółowy 1(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych</p> <p>Cel szczegółowy 1(iii) Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</p>
P 2.	<p>PRIORYTET 2 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA CZYSTEJ ENERGII I OCHRONY ZASOBÓW ŚRODOWISKA REGIONU</p> <p>Cel szczegółowy 2(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p> <p>Cel szczegółowy 2(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p> <p>Cel szczegółowy 2(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</p> <p>Cel szczegółowy 2(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej</p> <p>Cel szczegółowy 2(vi) Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej</p>

	Cel szczegółowy 2(vii) Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia
P 3.	PRIORYTET 3 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT MIEJSKI Cel szczegółowy 2(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej
P 4.	PRIORYTET 4 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ SPÓJNOŚCI I DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ REGIONU Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej
P 5.	PRIORYTET 5 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WZMACNIANIE POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH REGIONU Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich
P 6.	PRIORYTET 6 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ ZWIĘKSZENIA DOSTĘPNOŚCI REGIONALNEJ INFRASTRUKTURY DLA MIESZKAŃCÓW Cel szczegółowy 4(II) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line Cel szczegółowy 4(iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne Cel szczegółowy 4 (v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej Cel szczegółowy 4(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych
P 7.	PRIORYTET 7 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ LOKALNY Cel szczegółowy 4(c) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu Cel szczegółowy 4(f) Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej

	<p>edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Cel szczegółowy 4(l) Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p>
P 8.	<p>PRIORYTET 8 FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WSPARCIE W OBSZARZE RYNKU PRACY, EDUKACJI I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO</p> <p>Cel szczegółowy 4(a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</p> <p>Cel szczegółowy 4(d) Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia</p> <p>Cel szczegółowy 4(f) Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Cel szczegółowy 4(g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Cel szczegółowy 4(h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Cel szczegółowy 4(i) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p> <p>Cel szczegółowy 4(k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie</p>

	dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
P 9.	Priorytet pomocy technicznej – EFS+
P 10.	Priorytet pomocy technicznej – EFRR

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

7.1.1. Inne Instrumenty Terytorialne

Polityka terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego w perspektywie 2021-2027 prowadzona jest na pięciu poziomach, w odniesieniu do różnych potrzeb i funkcji poszczególnych terytoriów, w tym szczególne znaczenie dla niniejszej strategii ma poziom IV – **poziom miast powiatowych**, ich obszarów funkcjonalnych (tzw. obszary prowadzenia polityki terytorialnej), mający wpływ na kształtowanie warunków dla wysokiej jakości życia (usługi publiczne typowe dla poziomu powiatu) oraz konkurencyjności gospodarki i rynków pracy – a więc jest równoznaczny z obszarem OPPT Brodnicy.

Instrument IIT stanowić będzie jedno z podstawowych, inicjatywnych źródeł finansowania wybranych projektów strategicznych, a zakres wsparcia koncentrować się będzie na budowaniu warunków wysokiej jakości życia i usług publicznych. W ramach działań dla turystyki zakłada się zachowanie i ochronę walorów środowiska, promując zasady działań zrównoważonych.

Lista projektów zgłoszonych w ramach instrumentu IIT jest równoznaczna z listą projektów kluczowych i znajduje się w załączniku nr 2 do niniejszej strategii.

7.2. PROGRAMY KRAJOWE

W zależności od zakresu tematycznego, możliwości i warunków formalnych oraz decyzji Partnerstwa rozpatrywanym źródłem finansowania wybranych projektów strategicznych będą programy krajowe, z czego kluczowe to:

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)**

następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.

- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)**

następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Oraz dodatkowo również:

- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)**
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)**

7.3. POZOSTAŁE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Jednocześnie, poza finansowaniem ze środków pochodzących z programów unijnych rekomenduje się również wykorzystanie innych źródeł finansowania, tj.

- Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowywany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy;
- inicjatywy krajowe, tj. Nowy gospodarczy Polski Ład, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Program Inwestycji Strategicznych;
- inicjatywy regionalne i lokalne, tj. środki Lokalnych Grup działania;
- środki sektora prywatnego, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego;
- środki instytucji finansowych i kredytowych, kredyty bankowe;
- środki własne samorządów wchodzących w skład OPPT Brodnicy, jako podstawowe źródło realizacji podstawowych inicjatyw i uzupełniania wymaganych wkładów własnych przy finansowaniu zewnętrznym.

Niewykluczone jest wykorzystanie rozwiązań hybrydowych, mieszanych, polegających na zaangażowaniu we współfinansowanie projektów, kilku środków, w tym sektora prywatnego. Ważnym źródłem dofinansowania realizacji planowanych projektów, który również może być brany pod uwagę przez jednostki sektora finansów publicznych, mogą być zwrotne kredyty na wydatki inwestycyjne.

Wskazane powyżej przykładowe źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, elastyczny. Czas obowiązywania strategii i realizacji projektów nastąpi w latach 2023-2032. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dofinansowujące skierowane na rozwój inwestycji w samorządach, które należy monitorować, aktualizować i dostosowywać w optymalny sposób w celu realizacji zamierzonych inwestycji i wypełnienia celów strategii.

WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI

SPIS TABEL:

Tabela 1: Typologia gmin	11
Tabela 2: Kluczowe zasoby i produkty OPPT Brodnicy	23
Tabela 3: Matryca logiczna - drzewo problemów	25
Tabela 4: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy	26
Tabela 5: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – hasła/slogany	32
Tabela 6: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – pełen opis	32
Tabela 7: Zatwierdzone cele strategiczne OPPT Brodnicy	34
Tabela 8: Cel główny – definicja.....	35
Tabela 9: Cele społeczne – definicje	35
Tabela 10: Cele gospodarcze – definicje	36
Tabela 11: Cele środowiskowo-przestrzenne – definicje	37
Tabela 12: Matryca relacji celów operacyjnych i potrzeb rozwojowych	42
Tabela 13: Odniesienie celu głównego do strategii wyższego rzędu	44
Tabela 14: Odniesienie celu szczegółowego: społecznego do strategii wyższego rzędu	46
Tabela 15: Odniesienie celu szczegółowego: gospodarczego do strategii wyższego rzędu.....	49
Tabela 16: Odniesienie celu szczegółowego: środowiskowo-przestrzennego do strategii wyższego rzędu	52
Tabela 17: Kryteria oceny projektu zintegrowanego.....	56
Tabela 18: Lista wiązek projektów strategicznych.....	59
Tabela 19: Lista przykładowych powiązań i zależności między wiązkami projektów .	60
Tabela 20: Matryca wskaźników rezultatu strategicznego.....	64
Tabela 21: Podział FEedKP 2021-2027 na priorytety	80

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy	10
Rysunek 2: Charakterystyka obszarów problemowych	13
Rysunek 3: Instrumenty Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego	15
Rysunek 4: Społeczny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	16
Rysunek 5: Gospodarczy wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	18
Rysunek 6: Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	20
Rysunek 7: Matryca logiczna – drzewo celów	39
Rysunek 8: Matryca relacji celów i problemów.....	41
Rysunek 9: Sektory kluczowych interesariuszy.....	70
Rysunek 10: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: identyfikacja zasobów i produktów	73
Rysunek 11: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: omówienie kluczowych problemów	73
Rysunek 12: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: opracowanie wizji i celów strategicznych OPPT Brodnicy	74
Rysunek 13: spotkanie warsztatowe w Brodnicy: opracowanie wizji i celów strategicznych OPPT Brodnicy	75
Rysunek 14: Spotkanie warsztatowe w Brodnicy: integrowanie pomysłów na projekty strategiczne	76

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1: Raport diagnostyczny	
Załącznik nr 2: Lista projektów kluczowych	
Załącznik nr 3: Komplet fiszek projektowych dla projektów kluczowych	
Załącznik nr 4: Lista projektów uzupełniających	
Załącznik nr 5: Lista zintegrowanych wiązek projektów strategicznych	
Załącznik nr 6: Raport z konsultacji projektu strategii	

Strategia terytorialna OPPT Brodnicy

Załącznik nr 1:
Raport diagnostyczny

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

OPRACOWANIE W ZAKRESIE:

Raport diagnostyczny Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Zbiczno

ul. Szosa Brodnicka 53

87-305 Zbiczno

PRZEZ ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

FUNDACJA MIASTO:

Jakub Jaźwiec, MBA, ekspert strategiczny,

Piotr Górka, ekspert strategiczny,

Paweł Kowalski, ekspert strategiczny

we współpracy z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy (Zespół Roboczy)

STYCZEŃ 2023

Skład samorządów objętych opracowaniem:

Gmina Bartniczka

Gmina Bobrowo

Gmina Brodnica

Gmina Brzozie

Gmina Miasta Brodnicy

Gmina Osiek

Gmina Świedziebnia

Gmina Zbiczno

Miasto i Gmina Górzno

Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Powiat brodnicki

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	5
1.1.	Metodologia prac	5
2.	Charakterystyka obszaru	10
2.1.	Podstawowe informacje.....	10
2.2.	Charakterystyka obszaru funkcjonalnego	12
3.	Portret statystyczny	18
3.1.	Ogólny wskaźnik rozwoju obszaru	19
3.2.	Wymiar społeczny	20
3.3.	Wymiar gospodarczy	33
3.4.	Wymiar środowiskowo-przestrzenny	42
3.5.	Wymiar indywidualny	58
4.	Wyniki badań i analiz	71
4.1.	Wymiar instytucjonalny	71
4.2.	Analiza wzajemnych powiązań społecznych, gospodarczych, środowiskowych	73
4.3.	Wyniki badań społecznych	75
5.	Analiza potencjałów, problemów i potrzeb rozwojowych	82
5.1.	Kluczowe potencjały	82
5.2.	Kluczowe problemy	85
5.3.	Czynniki warunkujące rozwój (analiza SWOT)	91
5.4.	Kluczowe potrzeby rozwojowe	95
	Wykaz tabel i ilustracji	98

1. WSTĘP

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy obrazuje potencjał społeczno-ekonomiczny wszystkich samorządów obszaru powiatu brodnickiego, z zachowaniem uwarunkowań środowiskowo-infrastrukturalnych oraz identyfikuje główne kierunki rozwojowe, będące podstawą jego konkurencyjności.

Dokument został opracowany w ramach procesu przygotowania Strategii Terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, która obejmuje również zasadniczy proces wprowadzający w postaci syntezy diagnozy obszaru wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Materiał został opracowany przez ekspertów Fundacji Miasto we współpracy z reprezentantami samorządów OPPT Brodnicy (Zespół Roboczy).

Celem dokumentu jest ukazanie deficytów OPPT Brodnicy ograniczających jego rozwój oraz zidentyfikowanie potencjałów wewnętrznych będących podstawą dla ukierunkowania rozwoju. Raport diagnostyczny jest dokumentem identyfikującym kluczowe bariery hamujące rozwój społeczno-gospodarczy OPPT, jednocześnie otwierającym pracę nad strategią określającą możliwe kierunki rozwojowe, poprawę jakości życia jej mieszkańców, a także wzrost konkurencyjności samorządów.

Przeprowadzona diagnoza ma na celu odpowiednio przygotować samorzady do opracowania strategii rozwoju OPPT i wsparcia dedykowanym instrumentem (IIT) na najbliższy okres – na lata 2021-2027. Diagnoza ma charakter obszarowy i każdorazowo kończy się podsumowaniem i wnioskami. W opracowaniu uwzględniono dostępne dane źródłowe, statystyczne, oraz wygenerowane w trakcie procesu (badania, ankiety, warsztaty). Przygotowano również matrycę logiczną (drzewo problemów) oraz krótkie rekomendacje w zakresie zidentyfikowanych obszarów interwencji, które odpowiadają wymaganiom interwencji.

1.1. METODOLOGIA PRAC

Niniejsze opracowanie jest wynikiem prac diagnostycznych, analitycznych i badawczych, które trwały od listopada 2022 roku do stycznia 2023 roku i objęły szeroki obszar zagadnień i zasób źródeł: danych, informacji i dokumentów, z wykorzystaniem specjalnie dedykowanych temu procesowi narzędzi badawczych i analitycznych.

Niniejszy raport został opracowany na podstawie kilku zasadniczych grup źródeł oraz narzędzi (pozyskania) i danych do diagnozy:

Dane statystyczne

Ogólnodostępne zastane, dotychczas istniejące dane, informacje i dokumenty o charakterze strategicznym, analitycznym, statystycznym (strategie, opracowania diagnostyczne, badania, raporty, sprawozdania, bilanse, itd.). Podstawowymi kryteriami ich wykorzystania były: aktualność, merytoryczny związek z problematyką diagnozy oraz jakość – rzetelność źródła.

Monitor Rozwoju Lokalnego (MRL)

Specjalnie przygotowane, uzupełnione i zasilone danymi na potrzeby procesu, dostępne pod adresami: <https://gminy.monitorrozwoju.pl/> (MRL Gminy) i <https://analizy.monitorrozwoju.pl/> (MRL Analizy).

MRL stanowi kompleksową bazę statystyczną pogrupowaną w kluczowe kategorie i obszary rozwojowe skupione wokół trzech wymiarów: gospodarczego, społecznego i środowiskowo-przestrzennego. MRL zawiera najbardziej aktualne dane dostępne w źródłach publicznych, zebrane dla poszczególnych lat, w celu wykazania aktualnej sytuacji, ale również dynamiki zmian.

MRL umożliwia prezentację danych z poziomu wartości nominalnych, procentowych, strukturalnych (kategorii bezwzględnych) – dla komponentu MRL Analizy, lub wartości syntetycznych (kategorii względnych) – dla komponentu MRL Gminy.

Analiza z wykorzystaniem MRL Gminy jest dokonywana w kategoriach względnych, w ramach tzw. wskaźników syntetycznych, co stanowi syntetyczną ocenę potencjału społeczno-ekonomicznego gmin w czasie i w relacji do innych jednostek samorządu terytorialnego, stanowiących grupę porównawczą (obszar podobny). Grupę odniesienia stanowią gminy o podobnej funkcji w strukturze osiedleńczej kraju, a zatem o podobnych uwarunkowaniach rozwojowych .

Wskaźniki syntetyczne wskazują na to, jak dana sfera (ogólny poziom rozwoju, wymiar, obszar, podobszar) prezentuje się w stosunku do średniego poziomu grupy porównawczej. Wartości dodatnie oznaczają „lepszą” sytuację (przewagę) niż średnia w grupie porównawczej, a wartości ujemne „gorszą” sytuację (stratę) niż średnia w grupie porównawczej.

Badanie opinii mieszkańców

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięło udział łącznie 391 osób deklarujących zamieszkanie na terenie gmin OPPT Brodnicy. Badanie było ogólnodostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Głównym celem badania było poznanie opinii mieszkańców gmin OPPT Brodnicy o miejscu, w którym żyją, sposobach korzystania z usług publicznych i potrzebach w

tym zakresie. W efekcie badanie zostanie wykorzystane przy planowaniu kierunków rozwoju.

Raport z badania stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

Badanie opinii lokalnych liderów

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięły udział łącznie 92 osoby, wyselekcjonowane z grupy interesariuszy (łącznie 105 osób).

Głównym celem badania było poznanie opinii liderów z OPPT Brodnicy, z czterech grup interesów (liderów administracji, liderów gospodarki, liderów sektora społecznego i liderów opinii), o miejscu, w którym żyją, sposobach korzystania z usług publicznych i potrzebach w tym zakresie. W efekcie badanie zostanie wykorzystane przy planowaniu kierunków rozwoju.

Raport z badania stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

Badanie opinii oraz planów życiowych młodzieży

Przeprowadzone online w grudniu 2022 roku, w którym wzięły udział łącznie 499 osób, z czego 424 zadeklarowały zamieszkanie na terenie gmin OPPT Brodnicy. Badanie przeprowadzono w szkołach ponadpodstawowych, w których zarejestrowani są uczniowie mieszkający na terenie gmin OPPT Brodnicy.

Głównym celem badania było zdobycie oraz uzupełnienie wiedzy (w odniesieniu do danych zastanych lub badań jakościowych) na temat planów życiowych i edukacyjnych młodzieży w kontekście ich zamieszkania na obszarach zagrożonych kryzysem i utratą kluczowych funkcji rozwojowych. Badanie diagnozuje trudności odnalezienia się młodych ludzi na rynku pracy, ich stosunku do przedsiębiorczości i aktywności życiowej, plany zawodowe oraz atrakcyjność osiedleńczą gmin OPPT Brodnicy.

Raport z badania stanowi załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu.

Ankieta potencjału instytucjonalnego

Przeprowadzona w grudniu 2022 roku, jako pomocnicze narzędzie diagnostyczne w obszarze instytucjonalnym gmin OPPT Brodnicy, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału i możliwości współpracy. Kwestionariusz stanowił narzędzie samooceny i był wypełniany przez poszczególne samorządy indywidualnie.

Głównym celem ankiety było uzyskanie podstawowych informacji w zakresie potrzeb i zasobów ludzkich oraz infrastrukturalnych, jako zaplecza administracyjnego do prowadzenia procesów strategicznych na poziomie OPPT Brodnicy, ale także

doświadczeń, warunków i możliwości wzajemnej współpracy pomiędzy poszczególnymi samorządami.

Zbiornicze podsumowanie stanowi załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.

Matryca kluczowych potencjałów

Przygotowana w grudniu i styczniu 2022 roku, jako narzędzie diagnostyczne w obszarze strategicznym samorządów OPPT Brodnicy. Matryca stanowiła narzędzie wypracowane w formule warsztatowej z różnymi sektorami i grupami interesów, w tym interesariuszami kluczowymi, i służyła do zidentyfikowania oraz selekcji kluczowych zasobów i produktów na poziomie lokalnym oraz poziomie OPPT Brodnicy.

Głównym celem matrycy było zidentyfikowanie i ocena potencjału zasobów, które mogą być wykorzystane dla generowania łańcuchów produktów, zidentyfikowanie kluczowych produktów o największym potencjale rozwoju i generujących największe korzyści dla lokalnej społeczności oraz samosprawdzenie w zakresie potencjału OPPT Brodnicy.

Matryca bilansu usług

Przygotowana w grudniu 2022 roku, jako narzędzie samooceny popytu i podaży usług publicznych dostępnych dla poszczególnych gmin OPPT Brodnicy, wraz z symulacją przepływów usług pomiędzy samorządami (zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz obszaru OPPT Brodnicy).

Głównym celem matrycy była identyfikacja kluczowych potrzeb mieszkańców na usługi publiczne oraz poziomu podaży (wypełnienia) na te usługi w poszczególnych samorządach, oraz wskazaniem innych ośrodków, w których usługi te są realizowane. Pozwala to zobrazować przepływ i dostępność usług publicznych w ramach OPPT Brodnicy (samowystarczalność) oraz obszary deficytowe, dla których mieszkańcy korzystają z ośrodków zewnętrznych (brak usługi lub niewystarczająca jakość).

Drzewo problemów

Narzędzie pozwalające na zidentyfikowanie kluczowych problemów wspólnych dla OPPT Brodnicy w formie matrycy logicznej. Matryca wypracowana w toku prac warsztatowych w styczniu 2022 roku wspólnie z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy, w tym interesariuszy zewnętrznych.

Głównym celem matrycy było zidentyfikowanie kluczowych i wstępnych wyzwań i deficytów (problemów) wspólnych dla całego OPPT Brodnicy, uzupełnionych o

kluczowe zależności przyczynowo-skutkowe dla poszczególnych problemów. Pozwala to na zobrazowanie faktycznego ciągu logicznego dla wybranych wyzwań.

Matryca SWOT

Przygotowana w styczniu 2022 roku, jako podsumowujące narzędzie diagnostyczne w obszarze strategicznym samorządów OPPT Brodnicy. Matryca stanowiła narzędzie identyfikacji kluczowych determinantów (czynników) wpływających pozytywnie lub negatywnie na rozwój OPPT Brodnicy oraz na analizie powiązań pomiędzy tymi czynnikami.

Głównym celem matrycy było zidentyfikowanie wspólnych dla OPPT Brodnicy kategorii czynników, które mają największy wpływ na rozwój strategiczny oraz analiza zależności pomiędzy tymi czynnikami. Pozwala to zidentyfikować obszary strategicznej interwencji i zasadnicze potencjały do wykorzystania w tym procesie.

Kluczowi interesariusze

Wstępnie wyselekcjonowana w grudniu 2022 roku grupa osób do współpracy dostarczająca wiedzy i informacji o sytuacji na obszarze OPPT Brodnicy, zapewniając różnorodność wniosków i ocen w trakcie całego procesu – łącznie 105 osób.

Głównym celem narzędzia była identyfikacja i zaproszenie do współpracy partnerskiej najważniejszych przedstawicieli, reprezentantów, liderów OPPT Brodnicy, z czterech grup interesów (liderów administracji, liderów gospodarki, liderów sektora społecznego i liderów opinii). Pozwala to na uzyskanie zróżnicowanych ocen i opinii od reprezentantów kluczowych środowisk w zakresie rozwoju OPPT Brodnicy.

Spotkania Zespołu Roboczego i Zespołu Decyzyjnego

Cykliczne narzędzie pomocnicze, w formie spotkań bezpośrednich i zdalnych odbywających się w pełnej reprezentacji i w stałych terminach z udziałem kluczowych przedstawicieli samorządów OPPT Brodnicy.

Głównym celem narzędzia była ciągła i transparentna komunikacja, współuczestniczenie wszystkich stron w procesie diagnostycznym oraz sprawne wykorzystanie pozostałych narzędzi, wypracowanie kluczowych wniosków oraz zatwierdzanie poszczególnych zadań.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

2.1. PODSTAWOWE INFORMACJE

Obszar objęty procesem strategicznym, czyli tzw. Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, obejmuje w całości teren powiatu brodnickiego i niżej wymienione samorządy:

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica
- Gmina Brzozie
- Gmina Miasta Brodnicy
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebna
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górzno
- Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie
- Powiat brodnicki

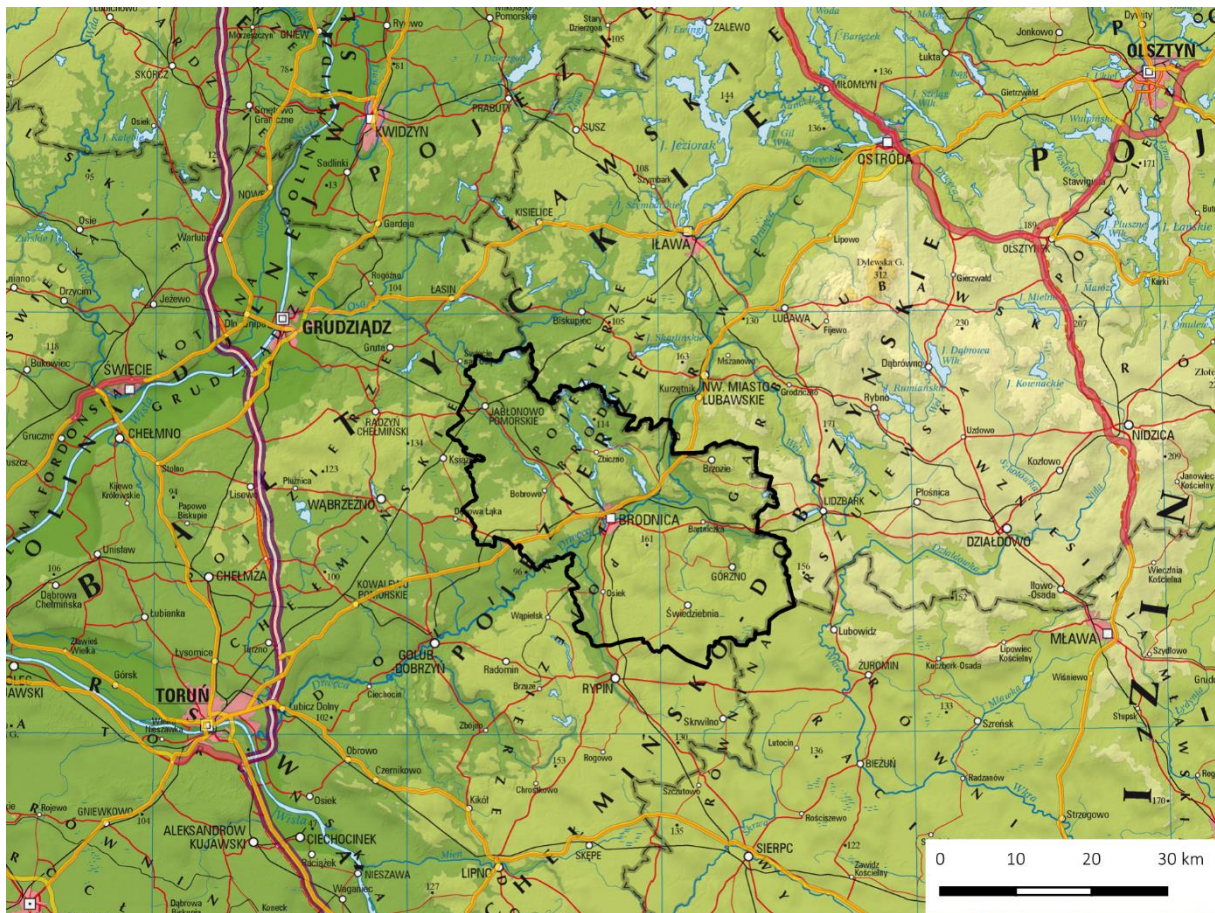
Wymienione w tym składzie i na tym obszarze samorządy tworzą partnerstwo i współpracują w formie **porozumienia komunalnego** wynikającego z zawartego w dniu 4 października 2022 r. „Porozumienia w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy”, gdzie **liderem jest Gmina Zbiczno**, a pozostałe samorządy stanowią strony tego porozumienia.

Celem porozumienia jest opracowanie strategii terytorialnej OPPT Brodnicy na rzecz wspólnej realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, a także jej realizacja i wdrożenie.

Dla realizacji postanowień porozumienia członkowie podjęli działania na rzecz wzajemnej współpracy w celu opracowania i osiągnięcia celów, które w przyszłości przyczynią się do podniesienia wartości społecznej i ekonomicznej tej części regionu. W tym celu dla celów sprawności procesu **wyodrębniono Zespół Decyzyjny** z rolą strategiczną (włodarze wszystkich samorządów), oraz **Zespół Roboczy**, operacyjny (przedstawiciele wszystkich samorządów).

Należy wspomnieć, że sygnatariusze porozumienia współdziałają dłużej, niż wynika to z podjętej deklaracji w październiku 2022 roku. Przed podpisaniem porozumienia, współpraca partnerów miała charakter wielowątkowy, oparte o różne formy prawne, zakresy i składy, a zasadniczo opierała się na **szerzeniu idei samorządności i wzajemnego wspierania się** w dążeniu do poprawy warunków życia i poprawy zasobów infrastrukturalnych, które jako całość miało wpływ na rozwój tego terenu.

Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK oraz GDDKiA

Wszystkie samorządy wchodzące w skład OPPT Brodnicy **są położone w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie brodnickim**, przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i częściowo mazowieckim. Samorządy te **są połączone liniowo**, graniczą bezpośrednio ze sobą, tworząc spójny i zintegrowany obszar administracyjny z głównym ośrodkiem centralnym – Miastem Brodnicą, a także dwiema gminami o statusie miejsko-wiejskim – Górzno i Jabłonowo Pomorskie. Tym samym cały obszar powiatu brodnickiego jest objęty obszarem OPPT.

Pod względem przyrodniczym cały obszar OPPT charakteryzuje się **przyjaznymi warunkami naturalnymi** z dużą ilością terenów zielonych, lasów oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w szczególności jezior.

Biorąc pod uwagę walory gospodarcze występujące na obszarze powiatu dominującą pozycję gospodarczą odgrywa produkcja rolnicza, w której przeważa uprawa zbóż ozimych oraz chów bydła mlecznego i opasowego. Zasadniczo silnym i zróżnicowanym ośrodkiem przemysłowym jest miasto powiatowe Brodnica. Obszar powiatu pełni generalnie typowe funkcje osadnicze i społeczne.

Powierzchnia całego powiatu wynosi około 1040 km². Łączna liczba ludności na obszarze wynosi około 78784 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie prawie 76 osób/km².

Tabela 1: Podstawowe dane liczbowe dotyczące samorządów

Nazwa samorządu	Powierzchnia (km ²)	Liczba ludności (osoby)	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)
Miasto Brodnica	23,2	28536	1232,7
Miasto i Gmina Górzno	119,7	3901	33
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	134,9	8732	67
Gmina Bartniczka	83,4	4668	57
Gmina Bobrowo	145,9	6273	44
Gmina Brodnica	126,9	8886	64
Gmina Brzozie	93,7	3818	40
Gmina Osiek	75	4000	54
Gmina Świdziebnia	103,7	5072	50
Gmina Zbiczno	133,8	4898	36
Powiat Brodnicki (razem)	1040,0	78784	76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2021)

Mimo różnorodności występujących między członkami porozumienia, obszar ten jest stosunkowo **jednolity i spójny administracyjnie**. Świadczyć o tym mogą choćby uwarunkowania przyrodnicze, polityka ochrony środowiska oraz przeważająca produkcja rolnicza w indywidualnych gospodarstwach, uzupełniona centralnie funkcjami miasta powiatowego. Ponadto cały obszar OPPT charakteryzuje się licznymi zabytkami architektury, w szczególności obiektami kultu religijnego w stylu gotyckim. Obszar łączy również wspólna sieć dróg publicznych i kolejowych oraz centralny ośrodek miejski – Brodnica – stolica powiatu.

2.2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Gminy wchodzące w skład obszaru sklasyfikować można według poniższej typologii.

Tabela 2: Typologia gmin

Gmina Bartniczka	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Bobrowo	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Brodnica	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Brzozie	
Funkcja wiodąca gminy	G4_GW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Miasta Brodnicy	
Funkcja wiodąca gminy	E2_GM: Ośrodki wielofunkcyjne
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Gmina Osiek	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Ekonomiczne
Gmina Świdziebnia	
Funkcja wiodąca gminy	H4_GW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Społeczno-ekonomiczne
Gmina Zbiczno	
Funkcja wiodąca gminy	G4_GW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Miasto i Gmina Górzno	
Funkcja wiodąca gminy	G3_GMW: Funkcje pozarolnicze
Typ obszaru problemowego	Nie dotyczy
Rodzaj obszaru problemowego	Nie dotyczy
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	
Funkcja wiodąca gminy	H3_GMiW: Intensywna funkcja rolnicza
Typ obszaru problemowego	Wewnętrzne peryferyjne
Rodzaj obszaru problemowego	Społeczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aktualizacji delimitacji obszarów problemowych w Polsce na 2018 rok (P. Śleszyński z zespołem. Warszawa, 13 grudnia 2019 r.)

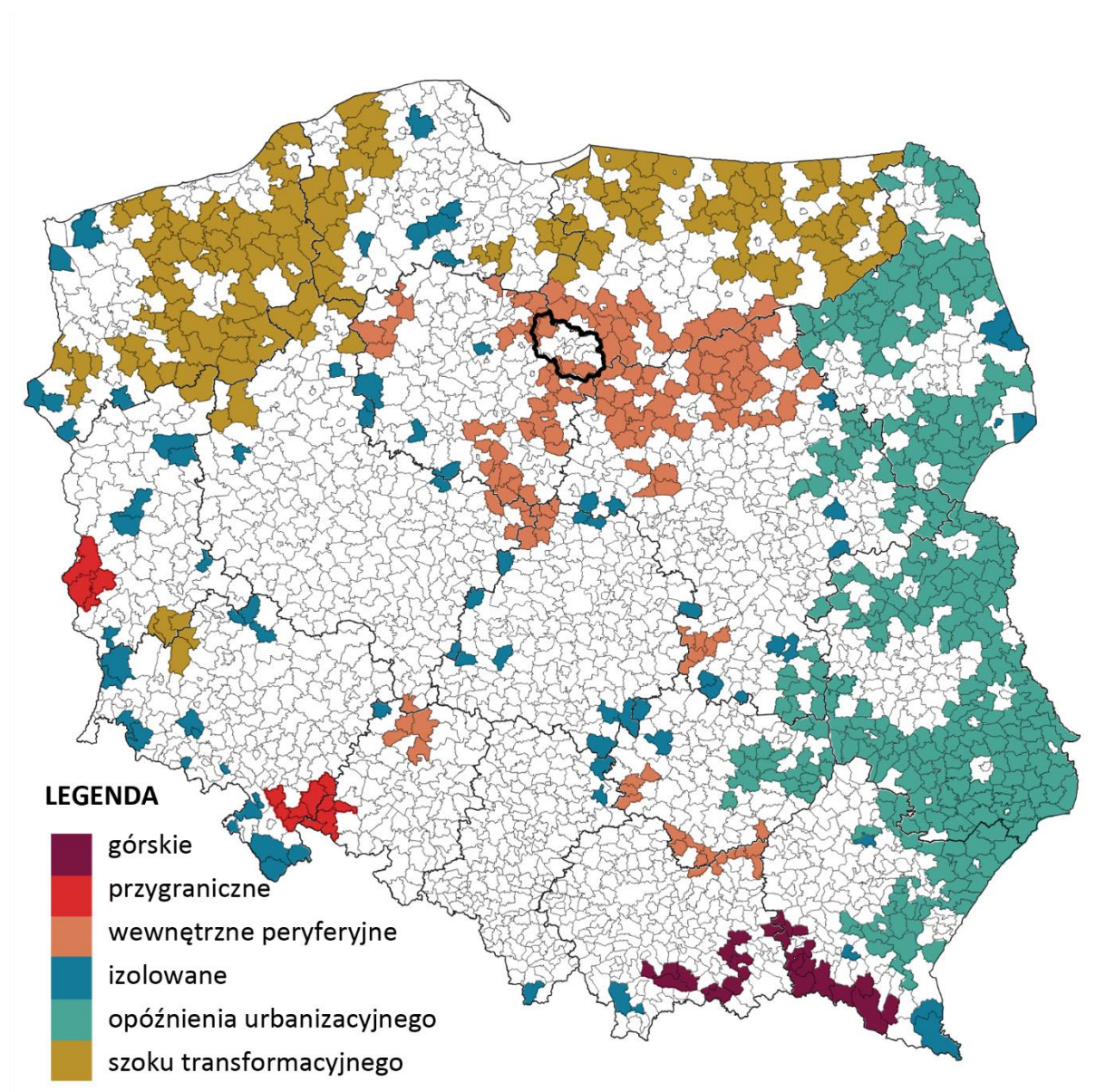

Większość gmin powiatu pełni funkcje rolnicze, jedynie cztery z nich pełnią inną funkcję – pozarolniczą (Brzozie, Zbiczno, Górzno) lub ośrodka wielofunkcyjnego (Miasto Brodnica).

Trzy gminy mają charakter problemowy – wewnętrzny peryferyjny. Na podstawie wiedzy o rodzaju dominujących problemów oraz badań terenowych przeprowadzonych w roku 2018, przedstawiono rekomendacje o charakterze systemowym, mogące służyć przeciwdziałaniu marginalizacji jednostek zaliczonych do typu „wewnętrzne peryferyjne”:

- zniesienie barier instytucjonalnych w korzystaniu z usług publicznych w innych jednostkach (w tym w sąsiednich województwach);
- poprawa sytuacji planistycznej gmin (woj. kujawsko-pomorskie);
- podjęcie współpracy jednostek po obu stronach granic województw w zakresie wspólnego wykorzystania usług publicznych oraz lepszego powiązania transportem publicznym;
- lepsze dowiązanie lokalnej sieci drogowej do autostrad i dróg ekspresowych;
- wsparcie wybranych inwestycji transportowych (np. droga ekspresowa S10).

Rysunek 2: Charakterystyka obszarów problemowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aktualizacji delimitacji obszarów problemowych w Polsce na 2018 rok (P. Śleszyński z zespołem, Warszawa, 13 grudnia 2019 r.)

Jednocześnie pięć gmin powiatu zostało określonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, jako gminy zagrożone trwałą marginalizacją¹:

- Bobrowo
- Brzozie
- Jabłonowo Pomorskie
- Osiek

¹ Lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją: programowanie 2021-2027, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

- Świdziebna

Z punktu widzenia polityki prowadzonej przez Województwo Kujawsko-Pomorskie, obszarowi temu nadano określone znaczenie i funkcje oraz udostępniono odpowiednie narzędzia wsparcia. Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego w okresie 2021-2027 zakłada pięć poziomów potrzeb i funkcji poszczególnych terytoriów:

- I – SOR – rozwój funkcji o znaczeniu ponadregionalnym tworzących relacje i powiązania międzyregionalne i międzynarodowe oraz regionalnym realizowanych dla mieszkańców WK-P: poziom ZIT Bydgoszcz i ZIT Toruń.
- II – budowanie relacji wewnętrznych i podnoszenie potencjału rozwojowego MOFOW Bydgoszczy i Torunia: poziom ZIT Bydgoszcz i ZIT Toruń.
- III – budowanie relacji wewnętrznych i podnoszenie potencjału rozwojowego MOF ośrodków regionalnych (Grudziądz, Inowrocław i Włocławek): poziom ZIT.
- **IV – poziom miast powiatowych, ich obszarów funkcjonalnych, mający wpływ na kształtowanie warunków dla wysokiej jakości życia (usługi publiczne typowe dla poziomu powiatu) oraz konkurencyjności gospodarczej i rynków pracy: poziom IIT.**
- V – inicjatywy oddolne realizowane w oparciu o liderów lokalnych (obszar objęty LSR), odpowiada zasięgowi działania LGD: poziom RLKS.

OPPT Brodnicy znajduje się na **czwartym poziomie – powiatowym**, które jako OF określa swoją strategię, a planowane do osiągnięcia rezultaty determinować będzie dedykowane wsparcie w ramach Funduszy Europejskich. Strategia OPPT będzie określać kierunki wsparcia i projekty dostosowane do specyfiki danego obszaru, zgodnie z przyjętymi założeniami rozwojowymi dla tego poziomu polityki terytorialnej – tj. na budowaniu warunków wysokiej jakości życia i usług publicznych, działań dla turystyki z zachowaniem i ochroną walorów środowiska i promocją działań zrównoważonych².

---

² Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, dokument zatwierdzony Uchwałą nr 41/1604/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 października 2022 r.

Rysunek 3: Instrumenty Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Źródło: Opracowanie Departament Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

3. PORTRET STATYSTYCZNY

Portret statystyczny przygotowano dla zobrazowania sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej obszaru OPPT Brodnicy. Zgodnie z teorią zrównoważonego rozwoju przeanalizowano trzy wymiary rozwoju: **gospodarczy, społeczny i środowiskowo-przestrzenny**. Następnie w ramach każdego z wymiarów wyodrębniono dodatkowe podobszary analizy.

Na ich bazie dokonano sformułowania wniosków istotnych z punktu widzenia diagnozowania problemów, deficytów, ale też potencjałów rozwojowych badanego obszaru. Jednocześnie przeprowadzone wnioskowanie wskazuje **kluczowe, kierunkowe obszary wsparcia i rozwoju**, bez pogłębionej analizy eksperckiej. Pozwala to na ich ukierunkowanie, ale nie zamknięcie, podczas procesu **wyodrębnienia celu strategicznego rozwoju i kierunków interwencji**.

Portret statystyczny obszaru został przedstawiony w dwóch zasadniczych ujęciach. Przynajmniej z perspektywy całego powiatu oraz, w niektórych przypadkach, z perspektywy każdej z gmin osobno, wraz ze zbiorczym podsumowaniem.

Do stworzenia portretu statystycznego obszaru i jego charakterystyki wskaźnikowej, zarówno w obszarze podstawowym, jak i pogłębionym, obszarowym, wykorzystano:

- Dostępne dane statystyczne przedstawione w formie wskaźników syntetycznych rozwoju poszczególnych gmin (MRL Gminy);
- Dostępne dane statystyczne przedstawione w formie wartości nominalnych, danych procentowych i strukturalnych dla obszaru (MRL Analizy);
- Zebrane zastane w powiecie dane, informacje i dokumenty o charakterze strategicznym, analitycznym, statystycznym (strategie, opracowania, badania, raporty, etc.)
- Zebrane dane z przeprowadzonych badań i ankiet: młodzieży, mieszkańców, liderów;
- Wnioski z przeprowadzonych spotkań warsztatowych, spacerów badawczych i białego wywiadu.

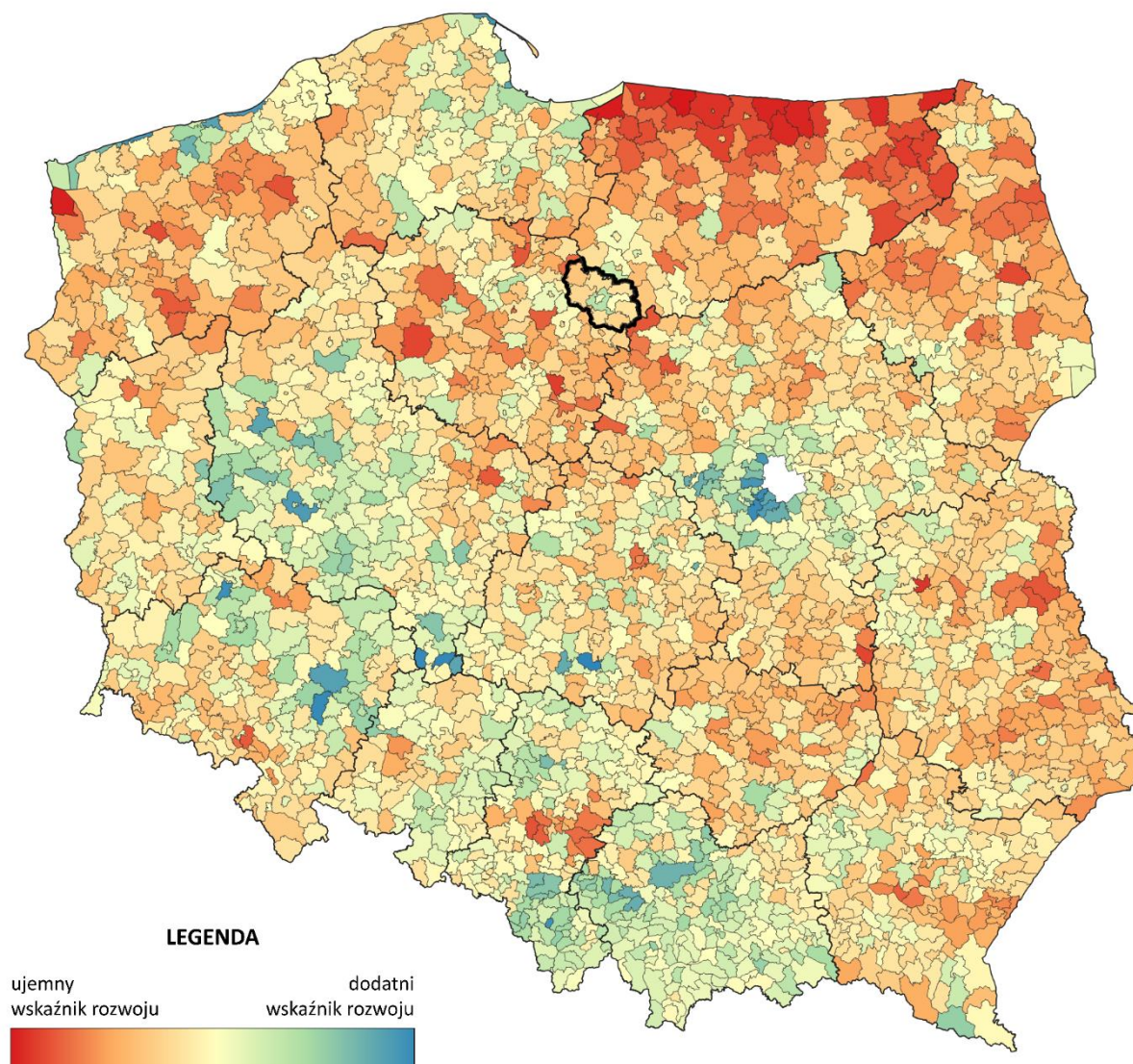
Portret został przedstawiony w następujących wymiarach:

- **Ogólny**, stanowiący podsumowanie kompleksowego obrazu statystycznego obszaru;
- **Społeczny**, obrazujący demografię oraz dostępność i jakość usług publicznych;
- **Gospodarczy**, obrazujący potencjał gospodarczy i rynku pracy;
- **Środowiskowo-przestrzenny**, obrazujący jakość środowiska naturalnego i dostępność przestrzenno-komunikacyjną;
- **Indywidualny**, obrazujący indywidualną sytuację poszczególnych gmin obszaru w pełnym wymiarze społeczno-gospodarczą.

3.1. OGÓLNY WSKAŹNIK ROZWOJU OBSZARU

Ogólny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż ogólna sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica) jest słabsza lub dużo słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej. Oznacza to, że bez kluczowych, celowanych interwencji, deficyty te mogą się pogłębiać i postępować dalej oddalając samorzady obszaru od szybciej rozwijających się samorządów.

Rysunek 4: Ogólny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Celem uściślenia i uszczegółowienia obrazu obszaru OPPT Brodnicy, dotarcia do przyczyn problemów, a także przewidywania skutków obecnej sytuacji, dla wyodrębnienia działań zaradczych do podjęcia, konieczna jest **poszerzona analiza** kluczowych obszarów życia społeczno-gospodarczego.

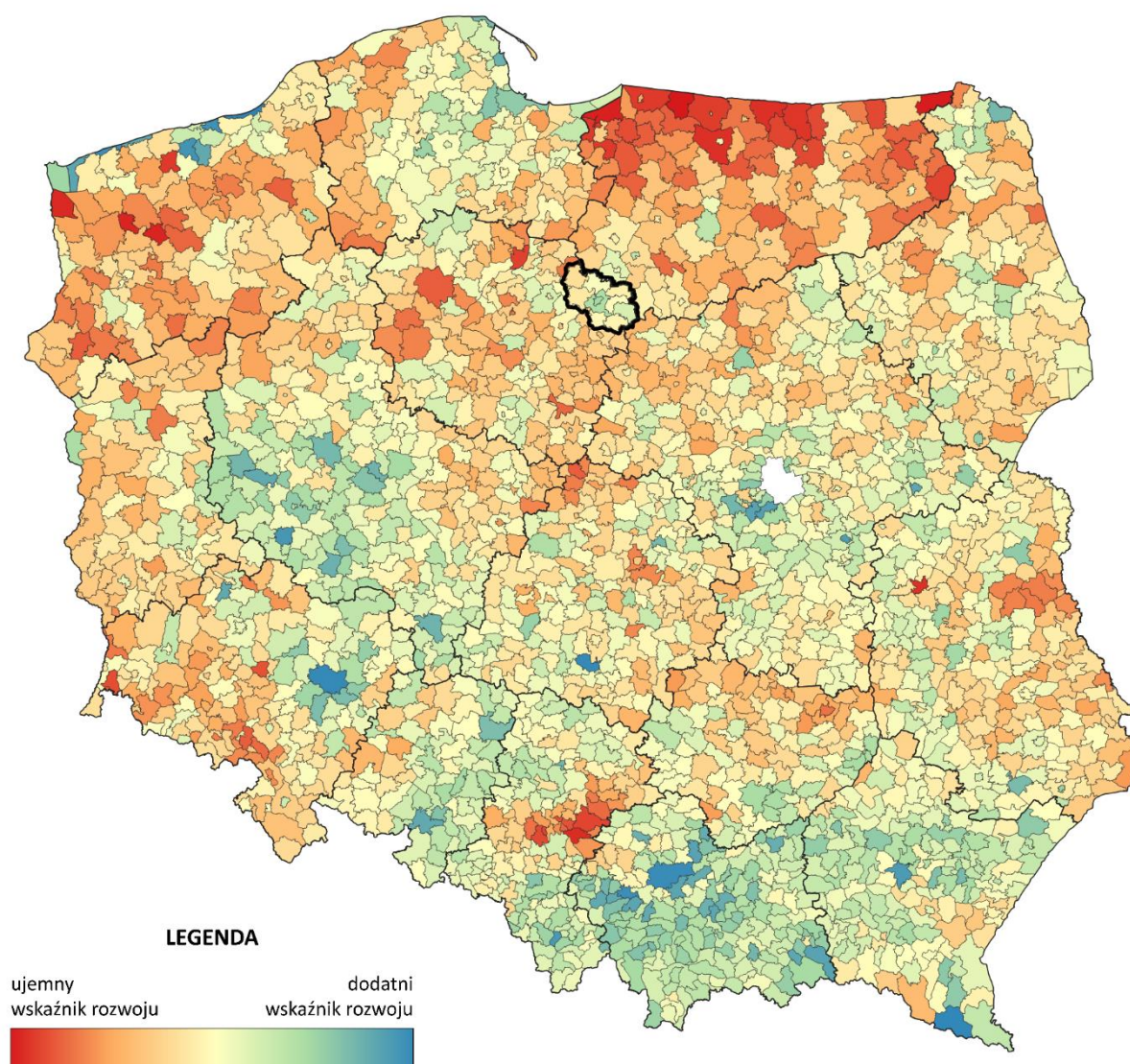

Należy jednak pamiętać, że na etapie diagnozy objętej niniejszym raportem podsumowującym, obszary te traktowane są jako **kierunkowe i wstępne**, stanowiące punkt wyjścia do pogłębionej refleksji podczas procesu strategicznego zakończonego określeniem zasadniczych celów.

3.2. WYMIAR SPOŁECZNY

Społeczny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica i Miasta i Gminy Górzno) jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 5: Społeczny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

3.2.1. Sytuacja demograficzna

Obszar OPPT Brodnicy na koniec 2021 roku zamieszkiwało łącznie 78784 mieszkańców. Liczba mieszkańców systematycznie rosła dotychczas od dwudziestu lat, aż do roku 2019 – do maksymalnej wartości 79097 osób, po czym spadła w roku 2020 (79023 osób) i ponownie spadła w roku 2021 (78784). Wskaźniki liczby mieszkańców miały przez lata charakter bardzo wyjątkowy i pozytywny (przyrost liczby mieszkańców), co jest kontr-trendem w odniesieniu do skali kraju, a ostatnie dwa lata spadku spowodowane są zasadniczo czynnikami zewnętrznymi (Covid-19 i wzrost śmiertelności).

W ramach struktury wieku 60,3% mieszkańców powiatu brodnickiego jest w wieku produkcyjnym, 20,5% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 19,2% jest w wieku poprodukcyjnym – wskaźniki te są lepsze od średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego.

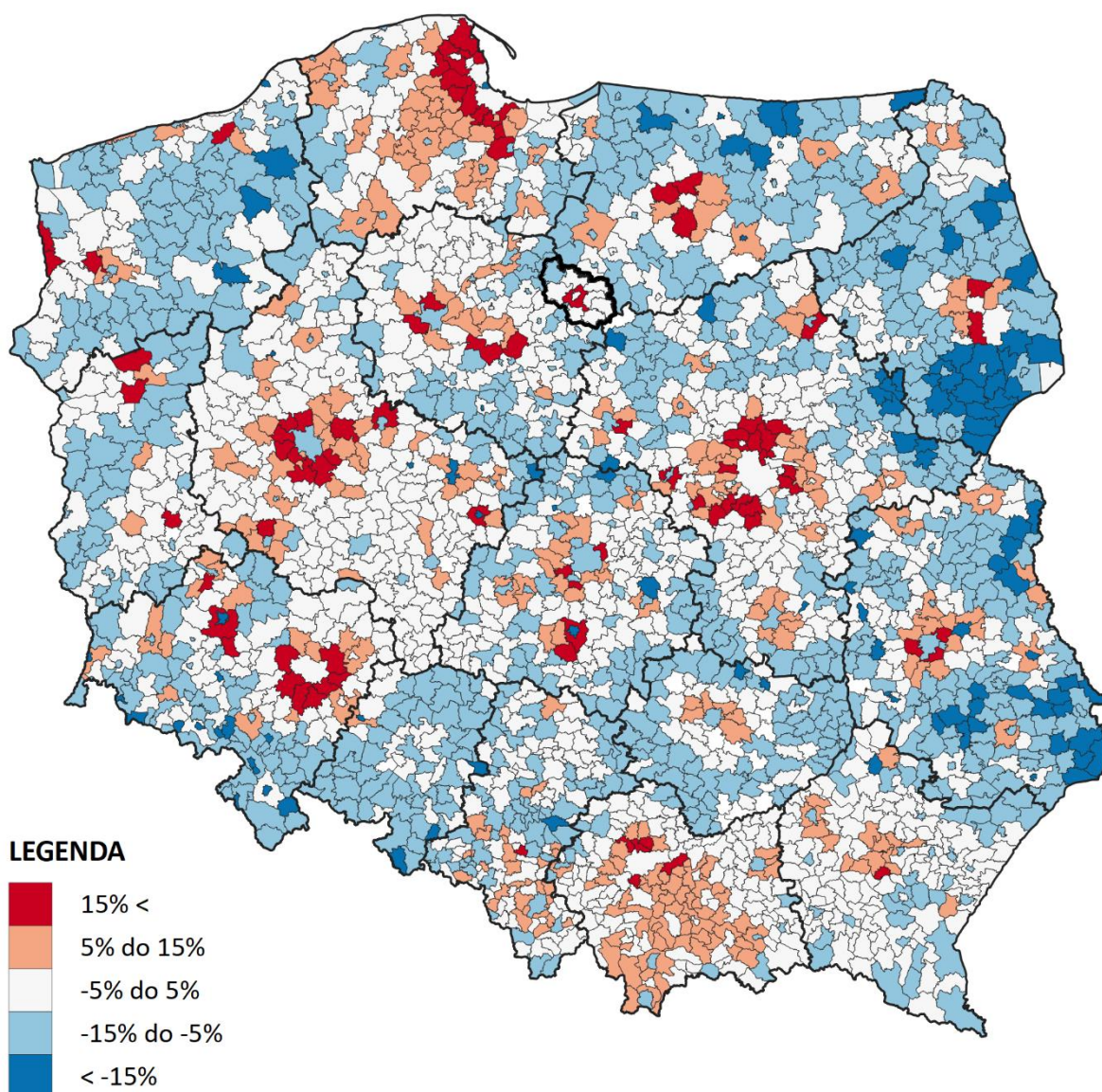
Jednak dalsze prognozowane trendy demograficzne można również zaliczyć do raczej niekorzystnych – według prognozy GUS zarówno do roku 2030, jak i 2050, liczba mieszkańców całego powiatu będzie systematycznie spadać – do poziomu 76010 osób w roku 2050³. Jedyne Gmina Brodnica jest obszarem administracyjnym, w którym prognozy demograficzne są korzystne i dodatnie, z kolei największe zagrożenie demograficzne jest w Mieście i Gminie Jabłonowo Pomorskie.

---

³ Dane na poziomie powiatów

Rysunek 6: Prognoza demograficzna dla roku 2030

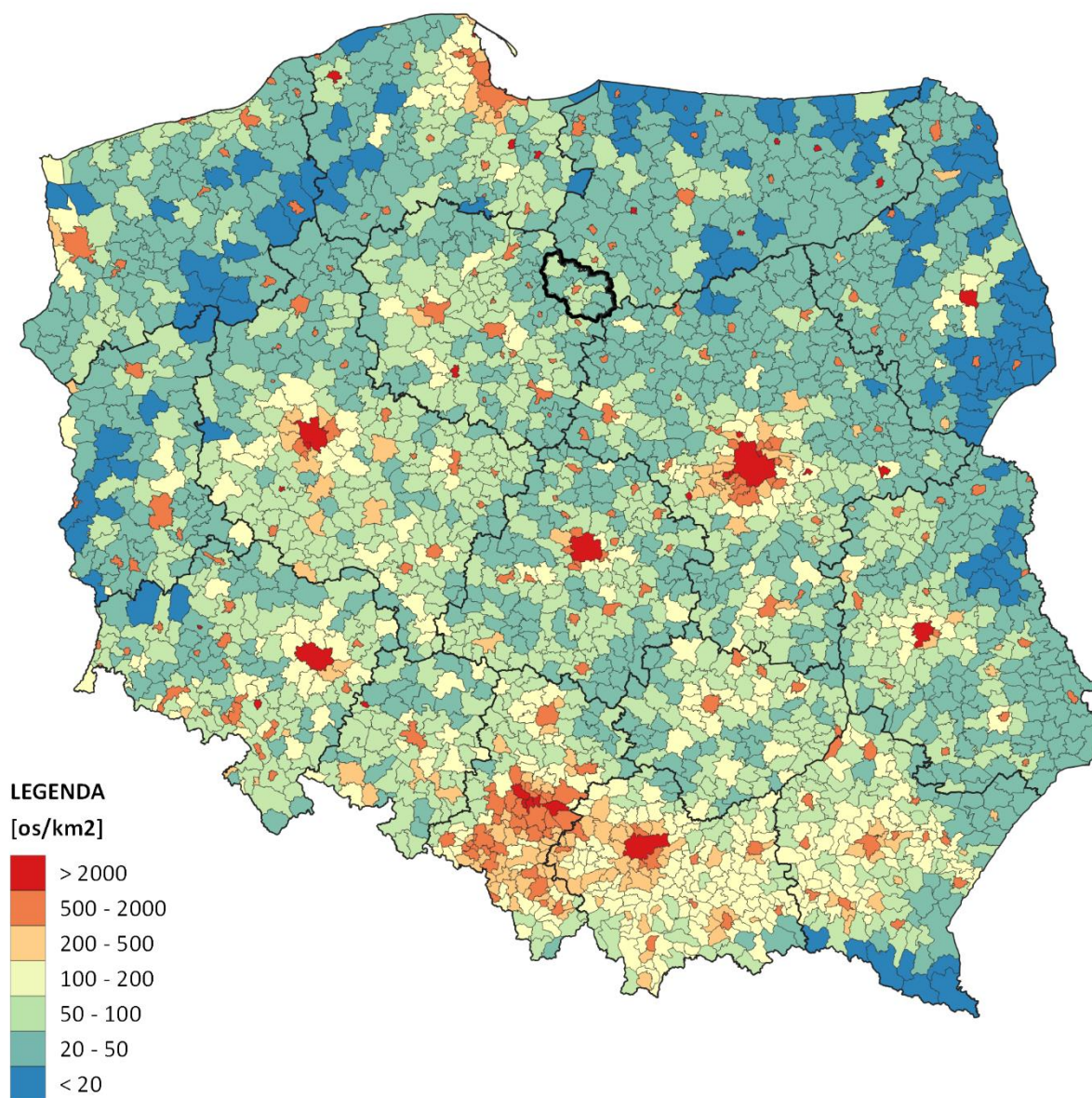

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Obszar OPPT Brodnicy charakteryzuje się średnią gęstością zaludnienia 76 osób/km². Ale należy zwrócić uwagę, że wartość ta jest znacznie zawyżona przez ośrodek centralny – Miasto Brodnicę, z gęstością na poziomie 1232 osób/km², podczas, gdy w powiecie znajdują się ośrodki z niskim współczynnikiem gęstości zaludnienia, np. Górzno (33 osoby/km²), Zbiczno (36 osób/km²) czy Brzozie (40 osób/km²). Mniejsza gęstość zaludnienia ma wpływ m.in. na politykę przestrzenną i projektowanie usług dla mieszkańców oraz rozwój infrastruktury, szczególnie sieciowej.

Rysunek 7: Gęstość zaludnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Od lat obszar OPPT Brodnicy charakteryzuje ujemne saldo migracji (w roku 2021 na poziomie -46), co oznacza, że więcej osób wyjeżdża/wymeldowuje się, niż przyjeżdża i melduje się, na tym obszarze. W tym przypadku, tendencja ta ma charakter stały. Mimo, że w dwóch gminach – Brodnica i Zbiczno – w ostatnich latach saldo migracji było dodatnie, dla pozostałych gmin oraz ogólnie na poziomie całego powiatu trend ten jest ujemny. Niewątpliwie wpływ na taką sytuację ma oddziaływanie większych ośrodków miejskich poza obszarem, które przyciągają młodych mieszkańców ofertą uczelni wyższych i rozwoju zawodowego.

Szczegółową charakterystykę w zakresie poziomu salda migracji w latach 2016-2021 w gminach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3: Saldo migracji ogółem

Obszar	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kujawsko-pomorskie	-1622	-1304	-2463	-2666	-2018	-2189
Powiat brodnicki	-31	2	-61	-50	-39	-46
Miasto Brodnica	21	51	30	-12	-25	-106
Miasto i Gmina Górzno	-39	-16	-40	-20	1	-15
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	-70	-33	-67	-34	-23	-46
Gmina Bartniczka	-5	-16	-34	-5	-15	-44
Gmina Bobrowo	17	-9	-19	-23	16	-27
Gmina Brodnica	98	63	84	136	93	229
Gmina Brzozie	-4	5	3	-22	-12	-12
Gmina Osiek	-35	-29	5	-10	-31	0
Gmina Świedziebnia	-22	-26	-30	-53	-35	-47
Gmina Zbiczno	8	12	7	-7	-8	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie, na poziomie powiatu – pomimo, że ma ujemny wskaźnik na poziomie -1,8 (przyrost naturalny na 1000 ludności), to i tak jest zdecydowanie lepszy niż średnia dla województwa (-5,6) i kraju (-4,9). W ostatnich trudno wskazać stabilny trend dla przyrostu naturalnego, natomiast wysokość wskaźnika w ostatnich trzech latach w większości gmin obszaru jest ujemna i wskazuje na przewagę liczby zgonów nad liczbą urodzeń.

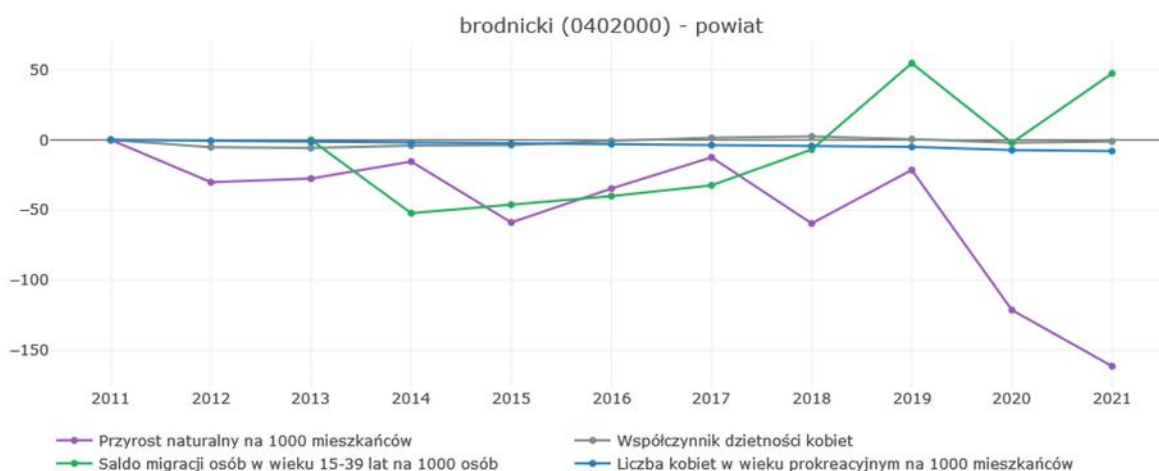
Tabela 4: Przyrost naturalny

Obszar	2016	2017	2018	2019	2020	2021
POLSKA	-5752	-870	-26022	-34755	-122046	-188006
Kujawsko-Pomorskie	-685	-352	-2763	-2754	-7452	-11563
Powiat brodnicki	148	199	92	179	-48	-138
Miasto Brodnica	47	66	32	80	-6	-27
Miasto i Gmina Górzno	1	12	5	10	3	-12
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	15	22	-12	-11	-24	-50
Gmina Bartniczka	23	19	0	11	7	-8
Gmina Bobrowo	3	-3	-12	-1	-15	-34
Gmina Brodnica	27	37	31	50	18	15
Gmina Brzozie	9	9	7	30	-3	2
Gmina Osiek	10	-12	-12	11	-14	-5
Gmina Świedziebnia	3	32	23	-2	-6	-6
Gmina Zbiczno	10	17	16	1	-8	-13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Podsumowując kwestie demograficzne warto przeanalizować również demograficzne wskaźniki flagowe do których należą: Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, Saldo migracji osób w wieku 15-39 lat na 1000 osób, Współczynniki dzietności kobiet, Liczba kobiet w wieku prokreacyjnym na 1000 mieszkańców. Obrazuje to wykres:

Wykres 1: Wskaźniki demograficzne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Dla dalszego rozwoju obszaru zaprezentowane zmiany będą niosły różnego rodzaju konsekwencje. Gospodarka bazująca na zasobach ludzkich ewidentnie odczuje szczególnie stale spadającą liczbę osób gotowych do podejmowania pracy, a także spadek liczby osób młodych (migracje), rozpoczynających dopiero aktywność zawodową. Rośnie również grupa osób w wieku poprodukcyjnym na terenie powiatu, co z kolei przekłada się na konieczność przygotowania specyficznych usług społecznych, które powinny zostać zapewnione przez samorządy dla seniorów.

3.2.2. Dostęp do usług i zapotrzebowanie w kontekście zmian demograficznych

Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury publicznej edukacyjnej (m.in. żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe i średnie) na terenie powiatu brodnickiego jest na stosunkowo słabszym poziomie – niższym niż wartości te w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa kujawsko-pomorskiego i kraju.

Na terenie powiatu brodnickiego zarejestrowanych jest łącznie 5 żłobków i 4 kluby dziecięce na łączną liczbę 208 miejsc i 159 korzystających dzieci. Placówki te funkcjonują tylko w Brodnicy, Bobrowie i Brzoziu – w pozostałych gminach powiatu placówki tego typu nie funkcjonują⁴.

Warto pamiętać, że na terenie powiatu mieszka ponad 4000 dzieci w wieku 0-4 lata, z czego około 1500 może potrzebować opieki żłobkowej. Zauważyć tym samym można znaczny deficyt i konieczność z korzystania przez mieszkańców zarówno z prywatnej opieki zorganizowanej, jak i indywidualnej. Dodatkowo, niższa, niedostosowana podaż miejsc opieki zniechęca młodych ludzi do osiedlania się na danym terenie.

W roku 2021 w powiecie brodnickim mieściło się łącznie 26 publicznych przedszkoli, z czego aż 15 w mieście Brodnicy, w których w sumie do 113 oddziałów uczęszczało 2050 dzieci. Na 1000 dzieci w wieku przedszkolnym, 762 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Dla porównania w 2008 roku w powiecie mieściło się tylko 8 przedszkoli, w których do 41 oddziałów uczęszczało 966 dzieci.

Liczba dzieci przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego wynosi 1,17 osoby/miejsce, podczas, gdy dla województwa jest to wartość lepsza: 0,99 osoby/miejsce, a dla kraju 0,89 osoby/miejsce.

Pozytywna zmiana i wzrost liczby miejsc w placówkach przedszkolnych w tym przypadku jest bardzo zauważalna, natomiast nadal wymaga odpowiedniego dostosowania podaży miejsc do potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców – jako

---

⁴ Rejestr Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swiadzeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>

jedną z usług decydujących o osiedlaniu się na danym obszarze przez osoby młode, planujące dzieci.

Tabela 5: Dostępność przedszkoli

Wskaźnik	2011	2018	2019	2020	2021
Przedszkola - liczba przedszkoli	9	22	25	24	26
Przedszkola - liczba oddziałów	49	100	112	107	113
Przedszkola - liczba miejsc	1 112	2 129	bd	bd	bd
Przedszkola - liczba nauczycieli	74,96	137,98	158,02	130,17	126,12
Przedszkola - liczba korzystających dzieci	1 175	1 867	1 965	1 921	2 050
Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat)	3 659	3 429	3 486	3 629	3 698

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie OPPT Brodnicy funkcjonuje 35 szkół podstawowych, na łączną liczbę 419 oddziałów, w których uczy się 7122 uczniów. W 2008 roku w powiecie brodnickim funkcjonowało 39 szkół podstawowych, w ramach 304 oddziałów, gdzie uczyło się 5457 uczniów. Liczba uczniów przypadających na jeden oddział w szkołach podstawowych wynosi 17,0 osób/oddział, podczas, gdy dla województwa i kraju jest to wartość niższa (lepsz): 16,7 osoby/oddział.

Wskaźniki te pokazują, że na obszarze powiatu brodnickiego w miarę równomiernie zapewnione są usługi edukacji podstawowej – szkoły podstawowe znajdują się w każdej gminie.

W powiecie brodnickim znajduje się 5 szkół ogólnokształcących z 49 oddziałami, w których uczy się 1193 uczniów, w tym 352 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w powiecie brodnickim działało 6 szkół ogólnokształcących, z 51 oddziałami, w których uczyło się 1481 uczniów, w tym 442 absolwentów.

W powiecie brodnickim znajdują się 3 szkoły branżowe I stopnia, w których w 36 oddziałach uczyło się 835 uczniów.

Dla szkół ponadpodstawowych liczba uczniów przypadających na jeden oddział w szkołach branżowych wynosi 23,2 osoby/oddział, podczas, gdy dla województwa jest to wartość lepsza: 20,2 osoby/oddział, a dla kraju 19,6 osoby/oddział. Natomiast w powiecie brodnickim lepsze (niższe) wskaźniki przypadają na ilość uczniów w szkołach ogólnokształcących, gdzie wynosi 24,3 osoby/oddział, w porównaniu do województwa (26,6 osoby/oddział) i kraju (26,3 osoby/oddział).

Następne poziomy edukacji, a więc szkoły średnie (ogólnokształcące, zawodowe i techniczne) wyglądają w sposób mniej zadowalający. O ile dostęp do edukacji ogólnokształcącej jest w miarę zapewniony, to na terenie obszaru brakuje szkół i oddziałów specjalistycznych – technicznych czy zawodowych.

Jednocześnie ich poziom i atrakcyjność są dużo niższe niż w ośrodkach miejskich poza obszarem brodnickim, co powoduje „wyciąganie” młodych ludzi już w wieku

nastoletnim (dojrzwianie w innym mieście przyciąga do osiedlania się w tym miejscu) – do Grudziądza, Rypina czy Torunia.

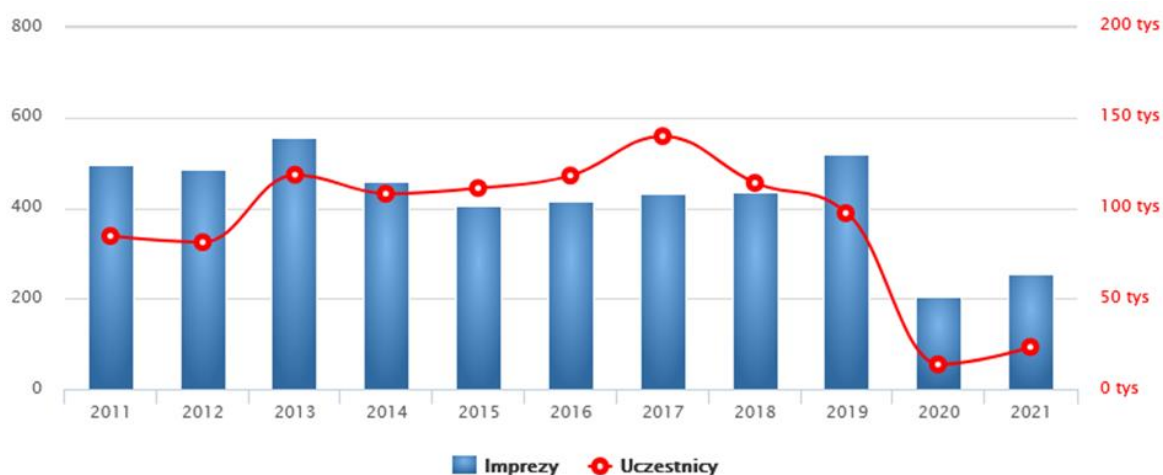
Tabela 6: Dostępność szkół podstawowych i średnich

Wskaźnik	2011	2018	2019	2020	2021
Szkoły podstawowe - liczba oddziałów	299	391	402	393	394
Szkoły podstawowe - liczba nauczycieli (etatów)	410,31	534,09	549,57	541,79	534,53
Szkoły podstawowe - liczba uczniów	5147	6956	7033	7042	7072
Szkoły podstawowe - liczba absolwentów	893	bd	793	836	823
Licea ogólnokształcące - liczba oddziałów	48	36	47	47	45
Licea ogólnokształcące - liczba nauczycieli	87,88	65,70	82,01	87,95	84,79
Licea ogólnokształcące - liczba uczniów	1311	788	1086	1103	1077
Licea ogólnokształcące - absolwenci	393	305	271	243	257
Technika - liczba oddziałów	64	53	67	68	70
Technika - liczba nauczycieli	80,66	85,43	102,72	110,55	109,55
Technika - liczba uczniów	1303	1270	1629	1635	1648
Technika - liczba absolwentów	355	268	254	292	304
Szkoły zawodowe i branżowe I stopnia - liczba oddziałów	bd	14	30	32	34
Szkoły zawodowe i branżowe I stopnia - liczba nauczycieli	bd	12,59	23,62	27,10	31,9
Szkoły zawodowe i branżowe I stopnia - liczba absolwentów	bd	0	bd	175	177
Szkoły zawodowe i branżowe I stopnia - liczba uczniów	bd	379	766	798	818

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Należy zauważyć, że coraz mniej mieszkańców korzysta z infrastruktury sportowej i kulturalnej na terenie OPPT Brodnicy mniej angażując się w te aktywności o charakterze rejestrowanym czy biletowanym (a w efekcie generującym przychody).

Wykres 2: Imprezy i uczestnicy imprez kulturalnych

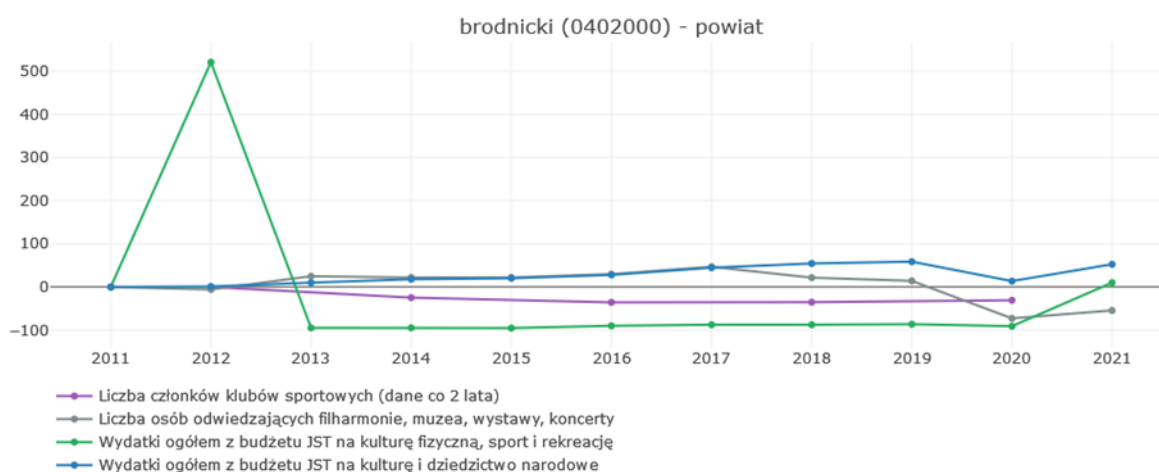
Źródło: Opracowanie własne na podstawie polskawliczbach.pl

W ciągu ostatnich dziesięciu lat spadła liczba członków klubów sportowych – w roku 2020 było to 1509 osób, czyli o ponad 30% mniej niż w roku 2012 (2181 osób), co obrazuje ofertę i zaangażowanie mieszkańców w aktywne formy aktywności sportowej.

Zasadniczo zmienia się liczba osób odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty – w roku 2011 było to 124489 osób, i liczba ta rosła, aż do rekordowego roku 2017, gdzie było to 182679 osób, odkąd zaczęło systematycznie spadać – w roku 2019 spadło do 142016 osób, a w roku 2021 aż do 56673 (rok pandemii).

Łączna liczba odbiorców oferty kulturalnej obrazuje jej zakres i atrakcyjność dla mieszkańców i przyjezdnych, w tym przypadku nie najwyższą, na co wpływ też z pewnością ma brak dostępu do szerokiej oferty i wysokiej jakości kultury wysokiej bezpośrednio na terenie powiatu. Jest to też z pewnością wynikiem stałego i niskiego finansowania oferty czasu wolnego, co przekłada się na jej jakość i mniejsze zainteresowanie mieszkańców.

Wykres 3: Dynamika aktywności kulturalnej i sportowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia analizy statystycznej średnio wygląda dostępność do usług zdrowotnych. Pozytywnie na tle grupy porównawczej wygląda liczba porad lekarskich – na poziomie 5671,57 porad na 1000 mieszkańców w roku 2021, podczas gdy w grupie porównawczej wyniosła ona 3488 porad. Liczba lekarzy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 1,7, podczas, gdy średnia w grupie porównawczej to 1,2.

Słabiej wygląda natomiast dostępna liczba łóżek szpitalnych: Liczba łóżek szpitalnych na 1000 mieszkańców to 2,1 w roku 2021, a średnia dla obszarów podobnych to 2,5. Warto zauważyć, że dla powiatu wartość ta spada od kilku lat (w 2017 było to 2,4 łóżka/1000 mieszkańców) – oznacza to, że dostępność do specjalistycznych usług zdrowotnych i ratujących życie spada, pomimo szpitala na terenie Brodnicy, i jest to problem niezwykle istotny.

Tabela 7: Dostępność usług zdrowotnych

Wskaźnik	2011	2018	2019	2020	2021
Liczba porad lekarskich	335123	428375	425508	391868	443364
Liczba porad lekarskich na 1000 mieszkańców	4310,21	5429,48	5379,57	4998,51	5671,57
Liczba lekarzy i dentystów pracujących wg podstawowego miejsca pracy na 1000 mieszkańców (dane powiatowe)	0,9	1,5	1,5	1,7	1,7
Liczba łóżek w szpitalach ogólnych na 1000 mieszkańców (dane powiatowe)	0,0	2,3	2,2	1,8	2,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2.3. Warunki zamieszkiwania, wyposażenie w infrastrukturę techniczną

Na terenie obszaru pomimo dużej aktywności nadal zauważalny jest deficyt zasobów mieszkaniowych. Liczba budynków mieszkalnych nowo oddanych do użytkowania w roku 2021 wyniosła 282 budynków i 529 mieszkań (tylko mieszkania komercyjne), z czego ponad 60% w mieście Brodnicy (222 mieszkania) i gminie Brodnica (101 mieszkań). Na każdych 1000 mieszkańców oddano do użytku 6,71 nowych lokali – jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (4,78 nowych lokali) oraz większa od średniej dla całej Polski (6,16 nowych lokali). Zwraca więc uwagę duża aktywność i powstawanie nowych mieszkań, ale tylko w ramach zasobów komercyjnych (brak mieszkań komunalnych) i właściwie tylko w obrębie ośrodka centralnego powiatu, co sprzyja dalszemu procesowi migracji z gmin ościennych do miasta powiatowego.

Całkowita liczba zasobów mieszkaniowych w powiecie brodnickim to 27246 nieruchomości, co daje 347,50 mieszkania na 1000 mieszkańców – i jest to wartość niekorzystna – mniejsza od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (373 mieszkania) oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski (392 mieszkania), natomiast wyższa od grupy porównawczej (284 mieszkania).

Niepokoić może również coraz wyższy odsetek zadłużonych lokali będących w dyspozycji gmin, który wzrósł od roku 2011 prawie dwukrotnie do poziomu 60,54% w roku 2020. Ma na to z pewnością wpływ rozkład zarobków na lokalnym rynku pracy, decyzje użytkowników nieruchomości oraz pewna słabość administracyjna zarządzania nieruchomościami mieszkaniowymi.

Jakość mieszkań utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie – zasadniczo wyższym niż w grupie porównawczej – w odniesieniu do wyposażenia mieszkań w instalacje wodociągową, łazienki i WC, centralne ogrzewanie oraz średniej powierzchni mieszkań. Znacznie słabiej wygląda natomiast dostępność do gazu sieciowego – dużo niższa niż w grupie porównawczej.

Tabela 8: Dostępność zasobów mieszkaniowych

Wskaźnik	2011	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	307,70	335,90	340,90	347,50	bd
Liczba izb w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	1 243,96	1 359,96	1 378,37	1 406,07	bd
Liczba nowo oddanych budynków mieszkalnych	160	199	188	218	282
Liczba nowo oddanych mieszkań komunalnych	6	0	0	0	0
Liczba nowo oddanych mieszkań	288	491	485	355	529
Liczba modernizowanych i rozbudowywanych budynków mieszkalnych	10	0	3	3	3
Odsetek mieszkań z instalacją wodociągową	96,08	96,46	96,52	96,56	bd
Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	54,00	62,70	63,00	63,10	63,30
Odsetek mieszkań z ustępem spłukiwanym	91,05	91,95	92,09	92,17	bd
Odsetek mieszkań z łazienką	86,86	88,14	88,34	88,46	bd
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkaniowa na 1 osobę (m ² /os)	24,20	26,90	27,30	27,70	bd

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2.4. Aktywność i integracja społeczna mieszkańców

Na terenie powiatu w roku 2021 działało łącznie 269 organizacji pozarządowych – stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych – czyli miejsc, w których w sposób zorganizowany mieszkańcy mogą realizować swoją aktywność społeczną. Stanowi to znaczny wzrost w stosunku do roku 2011 o 78 organizacji (ponad 40%). Warto też zwrócić uwagę, że na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się pozytywne saldo – nadwyżka zarejestrowanych nad wyrejestrowanymi organizacjami – w roku 2021 wyniosło ono 5. Co warto odnotować liczba organizacji pozarządowych jest relatywnie wyższa w odniesieniu do obszarów podobnych.

Dzieje się tak z kolei, również dzięki stałemu wzrostowi kwot wsparcia tych organizacji przez samorządy – w roku 2021 wydatki bieżące z budżetu JST na dotacje bieżące do organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców wyniosły 2 681,36 PLN, co w porównaniu do kwoty 140,19 PLN w roku 2011 jest różnicą olbrzymią. Wartości te pokazują o stałym, zdrowym procesie deinstytucjonalizacji części zadań publicznych na rzecz organizacji pozarządowych, których członkowie mogą dodatkowo się realizować i rozwijać w danej dziedzinie.

W ostatnich latach odnotowywany jest stały spadek liczby uczestników imprez kulturalnych, czytelników bibliotek (-40%) i uczestników zajęć centrów kultury (-48%).

Tabela 9: Aktywność mieszkańców

Wskaźnik	2011	2019	2020	2021	Zmiana (2011-2021)%
Liczba organizacji społecznych	192	259	264	269	40,10
Saldo bieżące zarejestrowanych i wyrejestrowanych organizacji społecznych	11	14	5	5	-54,55
Wydatki bieżące z budżetu JST na dotacje bieżące do organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	140,19	2668,37	2448,31	2681,36	1812
Uczestnicy zajęć Centrów, Domów i Ośrodków Kultury	1988	1799	1584	1022	-48,59
Czytelnicy bibliotek	13560	10965	9420	8029	-40,79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2.5. Bezpieczeństwo

Analizując poziom bezpieczeństwa z punktu widzenia statystycznego trzeba zwrócić uwagę na aspekt bezpieczeństwa osobistego – liczbę przestępstw i wypadków drogowych.

W 2021 roku w powiecie brodnickim stwierdzono łącznie 1470 przestępstw, z czego 431 dotyczyło przestępstw przeciwko mieniu, 139 przestępstw przeciwko bezpieczeństwu, a 15 przeciwko życiu i zdrowiu. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 18,63 przestępstw i jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (19,90) oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski (21,51). Przestępstw o charakterze kryminalnym było w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 8,39 (w województwie 12,00, w kraju 12,82), przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu 0,19 (w województwie 0,28, w kraju 0,35).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w powiecie brodnickim wynosi 87,3% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa kujawsko-pomorskiego (74,3%) oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski (71,2%).

Według danych z 2021 roku w wyniku 33 wypadków drogowych w powiecie brodnickim odnotowano 5 ofiar śmiertelnych oraz 31 osób rannych. Oznacza to, że na 100 tys. ludności przypadło 41,9 wypadków (więcej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 38,9 oraz znacznie mniej od wartości dla całej Polski 59,9) oraz 6,3 ofiar śmiertelnych (więcej od wartości dla województwa 6,0 i więcej od wartości dla kraju 5,9). Świadczy to o wyższym udziale niebezpiecznych sytuacji i wypadków drogowych na terenie powiatu, w tym również ze skutkami śmiertelnymi i wymaga poprawy bezpieczeństwa w tym zakresie (lepsze rozwiązania komunikacyjne i drogowe, alternatywne środki transportu, poprawa bezpieczeństwa pieszych, itd.).

3.2.6. Podsumowanie wymiaru społecznego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu dotyczących wymiaru społecznego, nie zauważono innych szczególnych efektów wpływu zjawisk demograficznych, wykraczających poza wnioski zaprezentowane powyżej. Zauważalne są **duże ruchy migracyjne w obu kierunkach**, ale także **rozwój przestrzeni pod indywidualną i wielorodzinną zabudowę** sprzyjający osiedlaniu się na tym obszarze, jako **atrakcyjnym miejscu do zamieszkania** w ostatnich latach. Z tego względu wybrzmiewa **konieczność interwencji w infrastrukturę publiczną**, w tym przede wszystkim komunikacyjną, edukacyjną, medyczną, czasu wolnego, turystyki, rekreacji oraz zasoby komunalne – wszystko dla zwiększenia poziomu atrakcyjności osiedleńczej obszaru i dalszego zachęcenia do zamieszkania tutaj.

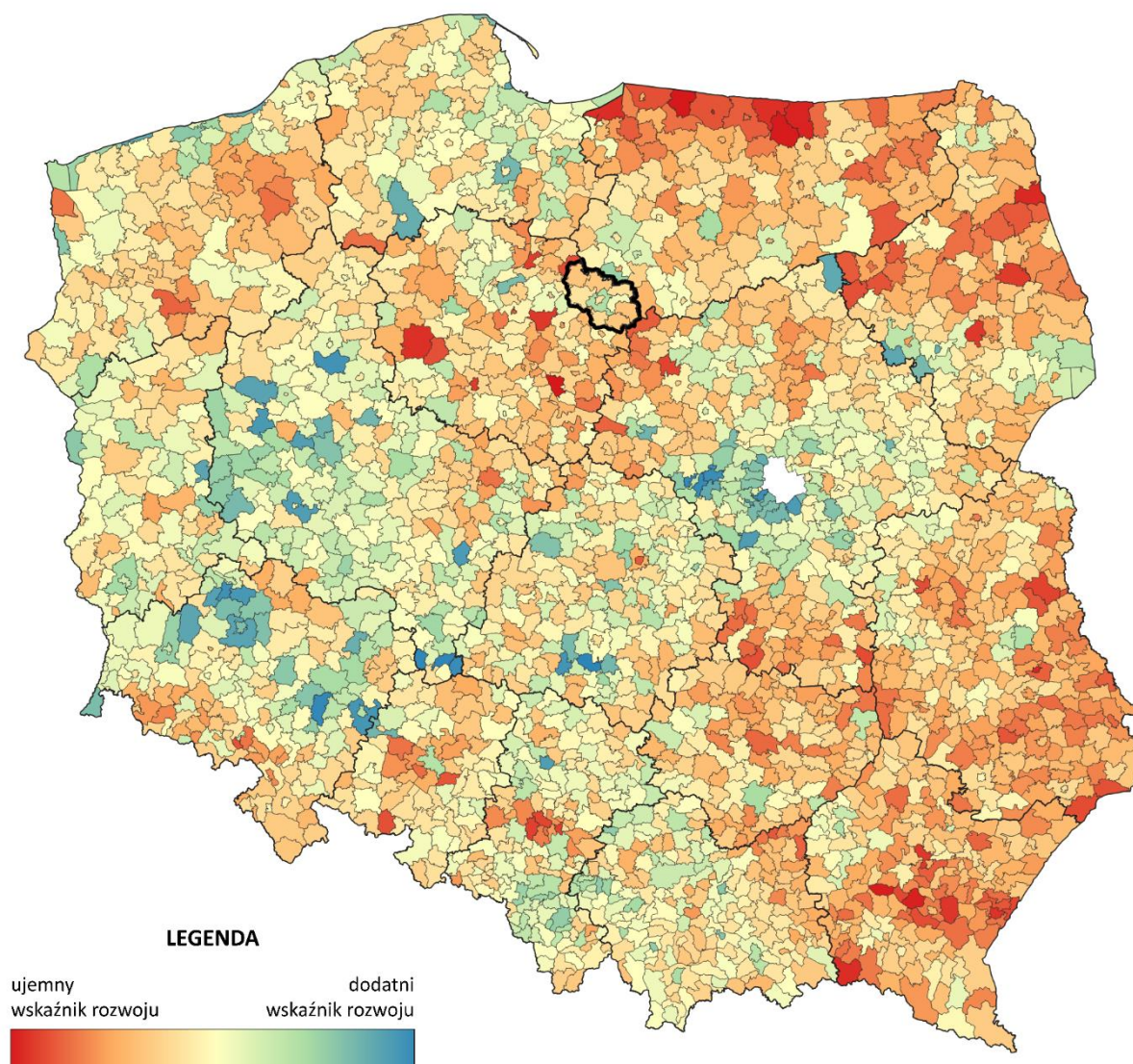
Z drugiej strony wyraźnie dostrzega się również postępujące starzenie się społeczeństwa i konieczność zwrócenia uwagi na **politykę senioralną** i dostępność specjalistycznej oferty w tym zakresie.

Ważnym aspektem pozostaje kwestia **aktywizacji różnych grup społecznych**, zarówno w wymiarze horyzontalnym (jednorodnym), jak i wertykalnym (różnorodnym), w celu zwiększania aktywności obywatelskiej i społecznej, budowania tożsamości lokalnej, wyszukiwania i wzmacniania istniejących i potencjalnych liderów społecznych.

3.3. WYMIAR GOSPODARCZY

Gospodarczy wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica) jest słabsza lub dużo słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 8: Gospodarczy wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

3.3.1. Rynek pracy

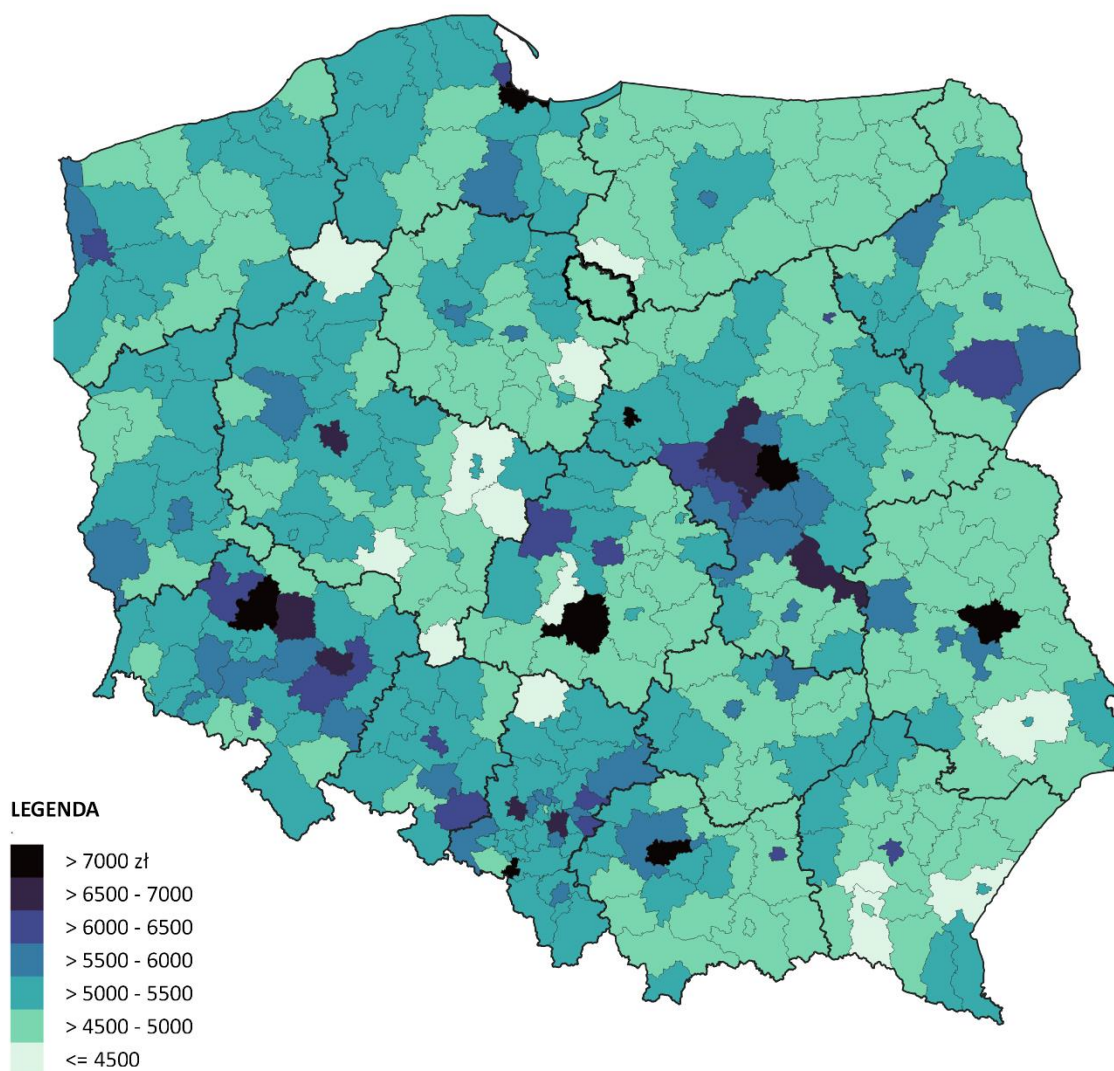
Dostępność i jakość oferowanych miejsc pracy to jedno z podstawowych wyzwań w kontekście rozwoju całego obszaru – w tym przypadku wygląda ona obiecująco.

W porównaniu do grupy porównawczej stosunkowo wysoka jest **ilość ofert pracy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców**: 1,27, w porównaniu do średniej 1,04 dla obszarów podobnych. Zauważalna jest też długoletnia tendencja wzrostowa – w odniesieniu do poprzedniej dekady jest to wzrost o ponad 250%. Jedynie w ostatnich trzech latach dynamika ta nieco spadła, co spowodowane jest zewnętrznymi warunkami i ograniczeniami zatrudnienia (pandemia covid).

Pozytywnie należy odczytywać również **wzrost udziału pracujących w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym** – wskaźniku opisującym aktywność zawodową mieszkańców i zarazem podaż miejsc pracy⁵. Od roku 2017 utrzymuje się on na poziomie powyżej 35% – dla roku 2021 wynosi on 35,72% i wzrósł on prawie o 5% w stosunku do roku 2011.

Rysunek 9: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Dużo słabiej wygląda natomiast **jakość** oferowanej pracy wyrażona w **przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto**, które na poziomie powiatu brodnickiego,

⁵ Liczony bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.) wg faktycznego miejsca pracy (od 2004 r.)

pomimo że sukcesywnie rośnie, to nadal jest niższe niż średnia dla województwa czy kraju.

Tabela 10: Wskaźniki wynagrodzenia

Obszar	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto PLN				Zmiana (2011-2021)%	Procent średniego wynagrodzenia (2021)
	Rok 2011	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021		
Polska	3625	5182	5523	6001	165	100
Województwo kujawsko-pomorskie	3062	4494	4832	5287	173	88,10
Powiat brodnicki	2715	4027	4291	4666	172	77,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W kontekście rynku pracy to zauważalny jest jednak stały spadek nominalnej liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym – z poziomu 49705 w roku 2011, do poziomu 46584 w roku 2021 (spadek o 3121 osób, co daje ponad 6%). Wynika to ze stałego zmniejszania się liczby mieszkańców na terenie obszaru (depopulacja).

Nieco niepokojące mogą być wskaźniki tzw. stopy bezrobocia, która w roku 2021 wyniosła 6,2% (8,6% wśród kobiet i 4,1% wśród mężczyzn), podczas gdy średnia dla województwa to 7,7%, a dla kraju 5,4%. Z tego najwyższe bezrobocie wykazano w gminach: Zbiczno (8,3%), Bobrowo (7,4%) i Jabłonowo Pomorskie (7,1%), najniższe zaś w gminach: Górzno (4,1%), Brodnica (4,7%), Bartniczka (5,1%).

W roku 2021 w powiecie bezrobotnych zarejestrowanych ponad rok było 668 osób, i w odniesieniu do roku 2011 (1164 osób) różnica ta jest bardzo pozytywna (496 – spadek o 42%). Wskaźnik ten ma znaczenie jako jeden z podstawowych dla oceny sytuacji na rynku pracy, gdyż wskazuje na poziom dostosowania popytu do podaży siły roboczej.

Tabela 11: Wskaźniki w obszarze bezrobocia

Wskaźnik	2011	2019	2020	2021	Różnica
Liczba absolwentów szkół średnich	901	634	622	656	-245
Bezrobotni zarejestrowani powyżej roku	1164	780	1 017	668	-496
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym: gimnazjalne i poniżej	1296	723	865	586	-710
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	49705	48374	47148	46584	-3121
Udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	88,46%	45,85%	55,08%	39,95%	-54,84%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Odnotowane bezrobocie ma raczej neutralny wpływ na całokształt sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru i tempo jego rozwoju. Warto zauważyć, że jedynie 2,5% mieszkańców w wieku produkcyjnym to osoby długotrwale bezrobotne, a więc najprawdopodobniej te, które na rynek pracy co do zasady nie wracają. Należy jednak zwrócić uwagę, że udział bezrobotnych zarejestrowanych w wieku do 25 roku życia na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym co prawda systematycznie spada, ale nadal wynosi 6,29%, co obrazuje poziom bezrobocia wśród osób wchodzących na rynek pracy, a więc grupy wymagającej szczególnej uwagi, stanowiącej o przyszłości i potencjale rozwoju gospodarczego i społecznego obszaru.

Jednocześnie niepokojące mogą być wartości wskaźników w zakresie wewnętrznej zastępowalności pokoleń na rynku pracy – wewnątrz powiatu – gdzie różnica liczby mieszkańców w wieku 20-24 (wchodzących na rynek pracy) i 60-64 (schodzących z rynku pracy) jest ujemna (brakuje osób zastępujących „schodzące” pokolenie) i wynosi -1003 mieszkańców w roku 2021, co daje negatywny wzrost o 156%, wskazując, że coraz trudniej zastąpić pracowników kończących swoją pracę nowymi pracownikami wchodzącymi na rynek pracy – w roku 2021 „zginęło” ponad 1000 stanowisk pracy.

3.3.2. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki

Szeroko rozumiana przedsiębiorczość mieszkańców i warunki do jej prowadzenia są na zadowalającym poziomie w odniesieniu do obszarów podobnych. Zarówno przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców, konkurencyjność i dywersyfikacja rynku, ale też dostępność zasobów do prowadzenia działalności czy dostępność do usług doradczych, prawnych i finansowych są powyżej średniej dla podobnych obszarów.

Od dekady, co roku na terenie OPPT Brodnicy rejestrowanych jest średnio ponad 550 nowych przedsiębiorstw rocznie, co z kolei w sumie tworzy sektor 7152

zarejestrowanych przedsiębiorstw w roku 2021 – to o 1863 podmioty więcej niż w roku 2011. W odniesieniu na 1000 mieszkańców daje to 91,49 podmiotów gospodarczych w REGON (przy średniej 81,83 dla podobnych obszarów) – to o 34,5% więcej niż w roku 2011 (wskaźnik 68,02) – wskaźnik ten określa wysoką zdolność lokalnej społeczności do podejmowania ryzyka gospodarczego i prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 12: Podmioty REGON

Wskaźnik	2011	2019	2020	2021
Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON	5289	6654	6866	7152
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców	68,02	84,12	87,58	91,49
Liczba podmiotów gospodarczych nowozarejestrowanych w REGON	550	726	487	593
Liczba podmiotów gospodarczych nowozarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	48,35	49,75	32,36	38,70
Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z REGON	571	346	266	318
Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	7,34	4,37	3,39	4,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przekłada się to na roczne dochody budżetów gmin z tytułu udziału w PIT w wysokości ponad 17 milionów PLN w roku 2021 – dochody te stanowią jedno z istotnych źródeł dochodów własnych. Kwota wpływów do budżetu gminy z udziałów we wpływach budżetu państwa z PIT jest pochodną dochodów osiąganych przez mieszkańców z tytułu aktywności gospodarczej, pracy, świadczeń społecznych, z majątku. W przeliczeniu na jednego mieszkańca w wieku produkcyjnym wartość ta wyniosła w roku 2021 – 220,50 PLN (ponad 140 % wzrost w porównaniu do poprzedniej dekady).

Z kolei wpływy z tytułu udziału w podatku CIT wzrosły o ponad 70% pomiędzy rokiem 2021 (337 794 PLN) a rokiem 2011 (459 015 PLN), co w przeliczeniu na mieszkańca w wieku produkcyjnym wyniosło w roku 2021 (17,10 PLN), a w roku 2011 (9,23 PLN) – wzrost o 85%.

Tabela 13: Dochody OPPT Brodnicy z wpływów podatkowych

Wskaźnik	2011	2019	2020	2021	Różnica	Dynamika %
Dochody budżetu gmin z tytułu udziału w PIT (zł)	7648597	16746634	16205489	17439555	9790958	128,01%
Dochody budżetu gmin z tytułu udziału w PIT na mieszkańca w wieku produkcyjnym (zł)	153,88	346,19	343,72	374,37	220,5	143,29%
Dochody budżetu gminy z tytułu udziału w CIT (zł)	459014,79	500790,34	602702,17	796808,66	337793,90	73,59%

Dochody budżetu gminy z tytułu udziału w CIT na mieszkańca w wieku produkcyjnym (zł)	9,23	10,35	12,78	17,10	7,9	85,27%
---	------	-------	-------	-------	-----	--------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3.3. Sytuacja materialna mieszkańców

W zakresie sytuacji materialnej mieszkańców, poza wcześniej wskazywanymi informacjami dotyczącymi liczby osób pracujących, stopy bezrobocia i przeciętnego wynagrodzenia, należy zwrócić również uwagę na czynniki dotyczące poziomu obciążenia społecznego na terenie powiatu.

Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych systematycznie od dekady spada, w roku 2021 wyniosła 4428, co stanowi mniej niż połowę z liczby przyznanych dodatków w roku 2011. Daje to wynik 57 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co jest wartością słabszą niż w grupie porównawczej (42 dodatki). Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej również systematycznie spada od lat, do poziomu 4907 w roku 2021 (ponad 50% spadek w ciągu dekady), a w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje to wartość 63. W tym przypadku podobnie, pomimo stałego spadku tego niekorzystnego wskaźnika, w grupie porównawczej wartości te spadają nieco szybciej (37,7 osoby).

Tabela 14: Obciążenia społeczne

Wskaźnik	2011	2019	2020	2021
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	10282	5655	5105	4428
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 1000 mieszkańców	132	71	65	57
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej (ogółem)	10023	6052	5468	4907
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej (ogółem) na 1000 mieszkańców	129	77	70	63

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3.4. Finanse publiczne

W kontekście analizy stanu finansów publicznych warto przejrzeć dwa kluczowe wskaźniki dotyczące kondycji finansowej i budżetowej samorządów, a mianowicie poziom nadwyżki operacyjnej oraz poziom zadłużenia.

Relacja kwoty nadwyżki operacyjnej do kwoty dochodów bieżących w ujęciu średniej trzyletniej utrzymuje się na poziomie około 10%, by dla roku 2021 uzyskać wysoki poziom 11,3%, co oznacza, że dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących i pojawia się nadwyżka, którą można wykorzystać zarówno na spłatę zadłużenia czy

inwestycje. Im większa część dochodów bieżących pozostaje w dyspozycji samorządu, tym więcej środków może być przeznaczonych na spłatę aktualnego zadłużenia oraz na wydatki majątkowe – pożądanym zatem jest wzrost wskaźnika i utrzymywanie go na poziomie około 8-10%. Zbyt wysoki wskaźnik może oznaczać natomiast pewną pasywność inwestycyjną i rozwojową samorządów.

Natomiast należy odnotować, że dla obszaru po czterech latach stabilizacji wskaźnik ten w ostatnim roku wyraźnie wzrósł, co może wynikać ze skutecznej realizacji polityki budżetowej i umiejętnego zarządzania kryzysem wynikającym z zewnętrznej sytuacji społeczno-gospodarczej i pandemii covid czy centralizacji systemu finansowania samorządów. Co warto odnotowania wskaźnik ten jest też wyższy niż w gminach podobnych.

Drugi istotny wskaźnik to relacja kwoty zadłużenia w danym roku do dochodów ogółem, który informuje o stopniu pokrycia kwoty długu dochodami ogółem budżetu samorządu. Do 2013 roku włącznie był to wskaźnik ustawy określający maksymalny limit zadłużenia samorządu na poziomie 60%.

W roku 2021 wyniósł on dla powiatu 5,13% – i należy zaznaczyć, że utrzymuje się on na bardzo bezpiecznym poziomie, dużo lepszym niż na obszarach podobnych (14%).

3.3.5. Wsparcie inwestycyjne

Na terenie większości gmin powiatu, z wyłączeniem gmin Bartniczka, Brodnica i Osiek, zostały wydzielone mniejsze lub większe tereny inwestycyjne, np. poprzez wskazywanie funkcji produkcyjnej czy usługowej w planach zagospodarowania przestrzennego, z czego kluczowy teren znajduje się w mieście Brodnicy w ramach tzw. Brodnickiego Parku Przemysłowego. Dodatkowo samorządy prowadzą specjalne działy informacyjne na swoich stronach internetowych i obsługę klientów dla potencjalnych inwestorów lub osób planujących i prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela 15: Tereny inwestycyjne OPPT Brodnicy

SAMORZĄD	TERENY INWESTYCYJNE
GMINA BARTNICZKA	Na terenie gminy nie wydzielono terenów inwestycyjnych.
GMINA BOBROWO	Na terenie gminy opracowano miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części działki będącej własnością skarbu państwa, na której wyznaczono teren oznaczony jako teren zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, zabudowy usługowej; https://bobrowo.bip.net.pl/?c=447
GMINA BRODNICA	Na terenie gminy nie wydzielono terenów inwestycyjnych.

GMINA MIASTO BRODNICA	Na terenie gminy wydzielono kilka terenów inwestycyjnych, wraz z najważniejszym, tzw. Brodnickim Parkiem Przemysłowym o powierzchni około 9ha, przygotowanym pod funkcje produkcyjne, składowe i magazynowe; http://www.portal.brodnica.pl/mapa.htm
GMINA BRZOZIE	Na terenie gminy wydzielono tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni prawie 4 ha https://investin.kujawsko-pomorskie.pl
MIASTO I GMINA GÓRZNO	Na terenie gminy przygotowano teren inwestycyjny pod zabudowę produkcyjno-usługową https://portale.gorzno.pl/ogloszenia/pokaz.html?id=890
MIASTO I GMINA JABŁONOWO POMORSKIE	Na terenie gminy wydzielono tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni 5,8 ha
GMINA OSIEK	Na terenie gminy nie wydzielono terenów inwestycyjnych
GMINA ŚWIEDZIEBNA	Na terenie gminy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wskazano tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z podstawową funkcją mieszkalną oraz towarzyszącą funkcją usługową i rzemiosła produkcyjnego
GMINA ZBICZNO	Na terenie gminy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wskazano tereny przeznaczone głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniową wielorodzinną oraz teren zieleni naturalnej i wód powierzchniowych oraz mieszkaniową wielorodzinną z dopuszczeniem usług, a także pod zabudowę usługową, o łącznej powierzchni 7,5 ha

Źródło: opracowanie własne

Na terenie powiatu brodnickiego nie funkcjonują w sposób zorganizowany żadne znane instytucje otoczenia biznesu. Wsparcie w tym zakresie dla mieszkańców czy inwestorów odbywa się poprzez komórki gospodarcze w poszczególnych urzędach lub poprzez korzystanie z usług instytucji ulokowanych poza powiatem brodnickim, głównie w Toruniu lub Bydgoszczy.

Na terenie powiatu brodnickiego od 2016 roku funkcjonuje Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Miasta Brodnicy, jako umocowana instytucja wspierająca i finansująca rozwój lokalny w ramach Programu Regionalnego. Rolą LGD było wdrożenie założeń Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) i osiągnięcie wskazanych w niej celów, co z kolei miało przyczynić się do rozwoju obszarów wiejskich objętych strategią. W obecnej perspektywie 2021-2027 instrument RLKS będzie kontynuowany.

3.3.6. Podsumowanie wymiaru gospodarczego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego rynku pracy ważnym **obszarem zainteresowania strategicznego**, omawianym i wykazywanym w toku pracy. Szczególnie w kontekście dwóch zjawisk – niskiej zastępowalności pokoleń na rynku pracy, pomimo względnie wysokiej podaży pracy i „rynku pracownika”, oraz **słabszej jakości oferty pracy** dostępnej dla mieszkańców powiatu. Składa się na to przede wszystkim **niska atrakcyjność wynagrodzeń lokalnej gospodarki**, pomimo w miarę wysokiej **aktywności gospodarczej**.

Pozytywnie warto odnotować **rosnące zróżnicowanie lokalnej gospodarki**, ale nadal bez wyraźnego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych i opartych o nowe technologie – gwarantujących stały rozwój gospodarczy i najatrakcyjniejsze oferty pracy. W obszarze powiatu zauważany jest **deficyt mocnych, opartych o wiedzę podmiotów gospodarczych**, rozwijających się i oferujących pracę dla wykwalifikowanej kadry. Jednocześnie **niewystarczająca oferta usług edukacyjnych** kształcących specjalistów powoduje zasilanie lokalnego rynku jedynie osobami o niskim bądź średnim poziomie kwalifikacji, oraz **niskiej zdolności do samodzielnego tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy**. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu wykorzystania potencjału i poprawy sytuacji na rynku pracy.

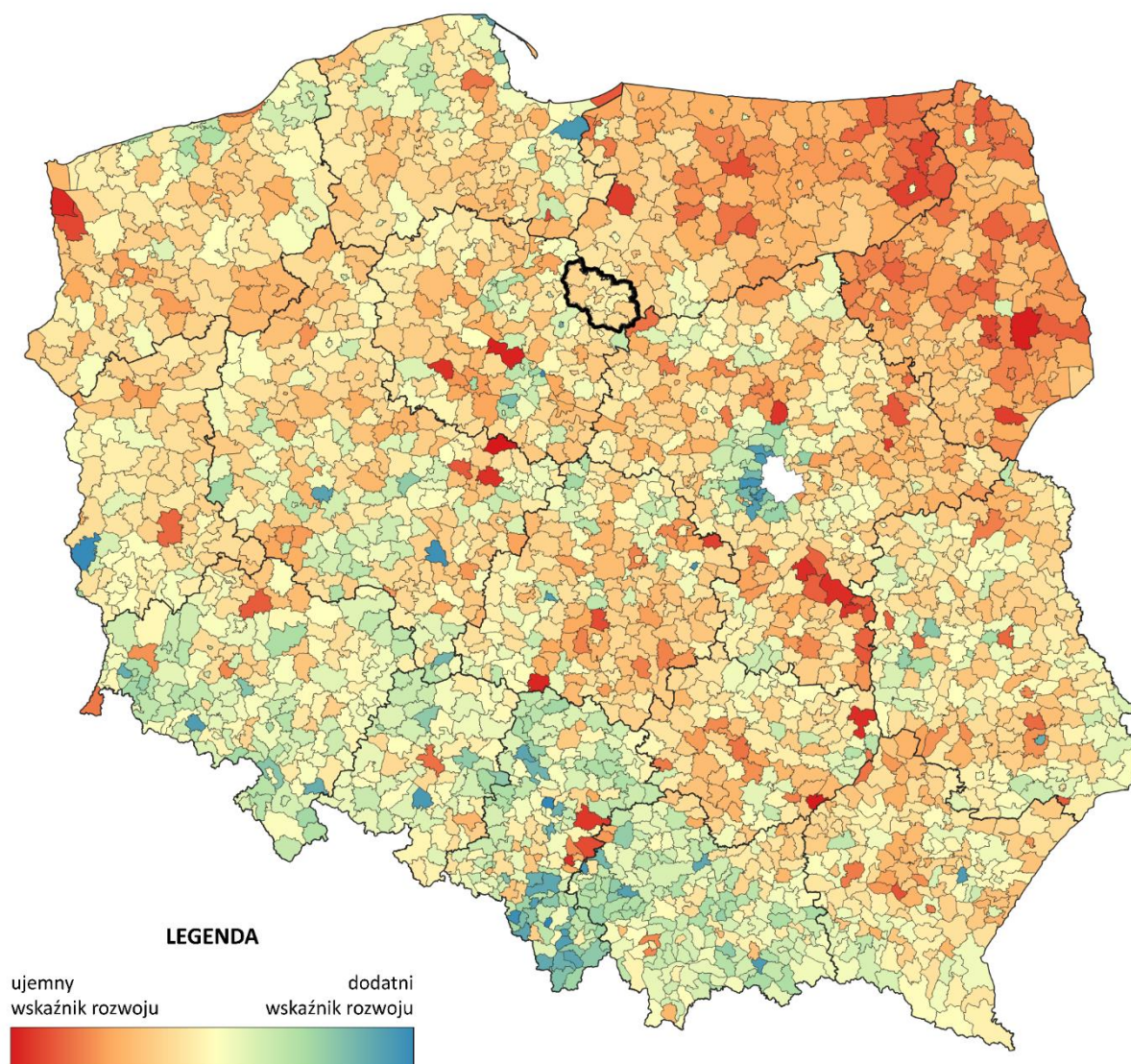
Właściwym kierunkiem jest również wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego do tworzenia oferty **ekologicznych produktów lokalnych**, proponowanych przez lokalnych wytwórców i przedsiębiorców, stanowiących ważne uzupełnienie o znaczeniu gospodarczym.

3.4. WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY

Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 10: Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

3.4.1. Uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia OPPT Brodnicy w regionie i kraju

Obszar OPPT Brodnicy położony jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Od północy graniczy z województwem warmińsko-mazurskim, a od wschodu z województwem mazowieckim. Peryferyjne położenie na styku trzech województw wiąże się z oddaleniem od ośrodków metropolitalnych – Torunia, Bydgoszczy oraz Olsztyna i Warszawy. Peryferyjne położenie w połączeniu z wykluczeniem komunikacyjnym skutkuje zmniejszoną dostępnością do usług dla mieszkańców gmin na tym obszarze.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego zawarty w strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku –

Strategia Przyspieszenia 2030+, definiuje obszar OPPT Brodnicy jako część OSI peryferyjności transportowej. Ten sam dokument określa na terenie wybranych gmin partnerstwa OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą (Brzozie, Bartniczka, Świdziebnia, Osiek)⁶.

Najbliższym ośrodkiem o znaczeniu metropolitalnym jest Toruń, a najbliższym ośrodkiem o znaczeniu regionalnym jest Grudziądz, który swym zasięgiem obejmuje północną część obszaru. Brodnica jest ośrodkiem powiatowym, centralnym. Obszar OPPT Brodnicy znajduje się w zasięgu oddziaływania sąsiednich ośrodków powiatowych, szczególnie Rypina, Lidzbarka czy Wąbrzeźna.

3.4.2. Środowisko przyrodnicze – zasoby i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju

Obszar powiatu brodnickiego charakteryzuje się bogatymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi. Udział powierzchni obszarów cennych przyrodniczo prawnie chronionych w powierzchni samorządów kształtuje się na poziomie 51,7%. Jest to wysoka wartość (trzecie miejsce w województwie kujawsko-pomorskim). Na tym terenie zaczyna się obszar tzw. Zielonych Płuc Polski, który zajmuje północno-wschodnią część kraju tj. województwo warmińsko-mazurskie, podlaskie, północną część Mazowsza i fragment województwa kujawsko-pomorskiego.

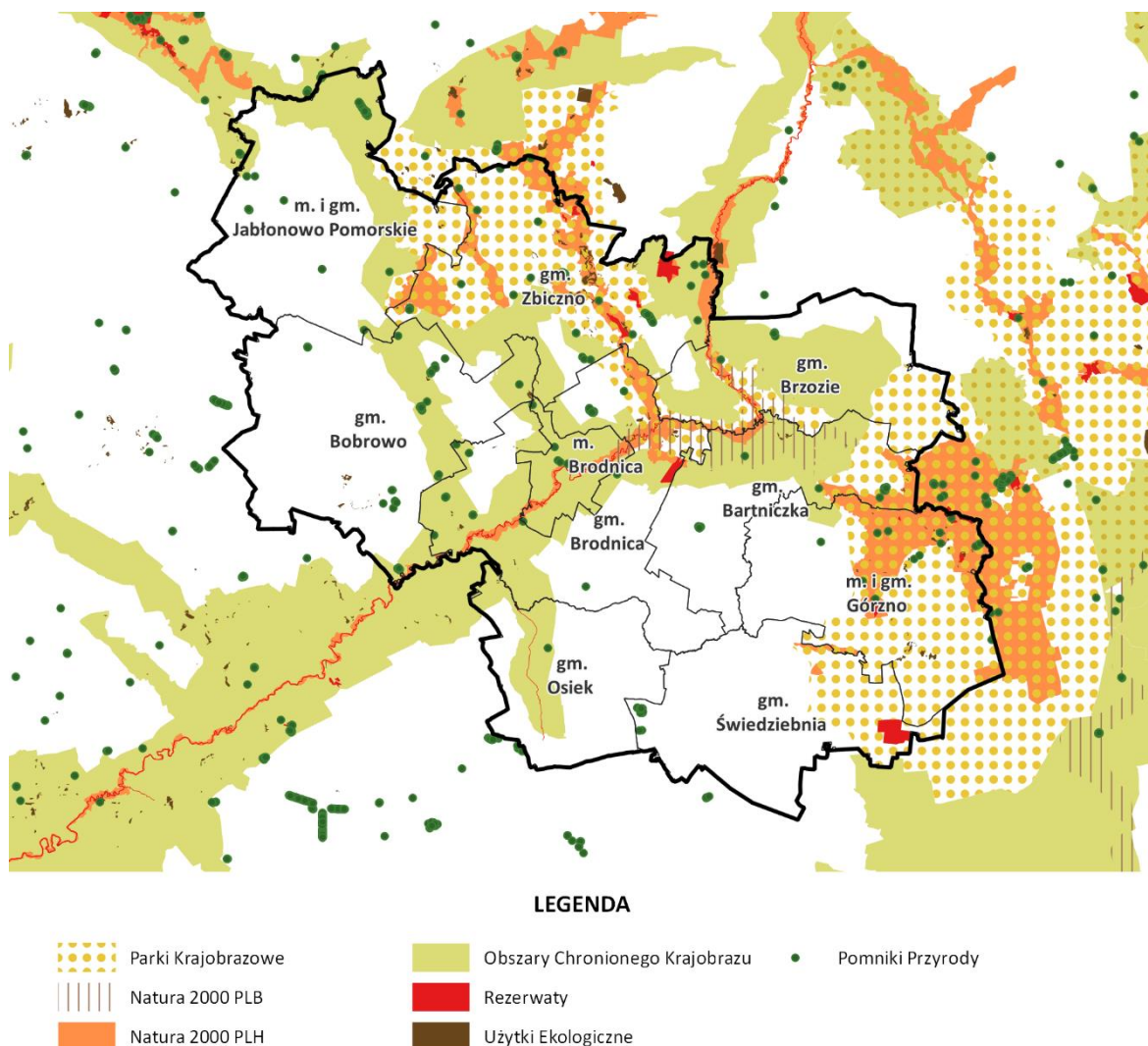
Na terenie OPPT Brodnicy znajdują się dwa parki krajobrazowe. W północnej części znajduje się Brodnicki Park Krajobrazowy, który obejmuje swoimi granicami cenne przyrodniczo obszary Pojezierza Brodnickiego o bogatej rzeźbie polodowcowej. Podobny charakter ma Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy zlokalizowany w południowo-wschodniej części obszaru. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2019 postuluje połączenie obu parków krajobrazowych wzdłuż dolin rzek Brynicy i Samionki.⁷

---

⁶ <https://kujawsko-pomorskie.pl/35295-prace-nad-strategia-2030>

⁷ <https://www.kujawsko-pomorskie.pl/planowanie-strategiczne-i-przestrzenne/planowanie-przestrzenne/27964-plan-zagospodarowania-przestrzennego-województwa-kujawsko-pomorskiego>

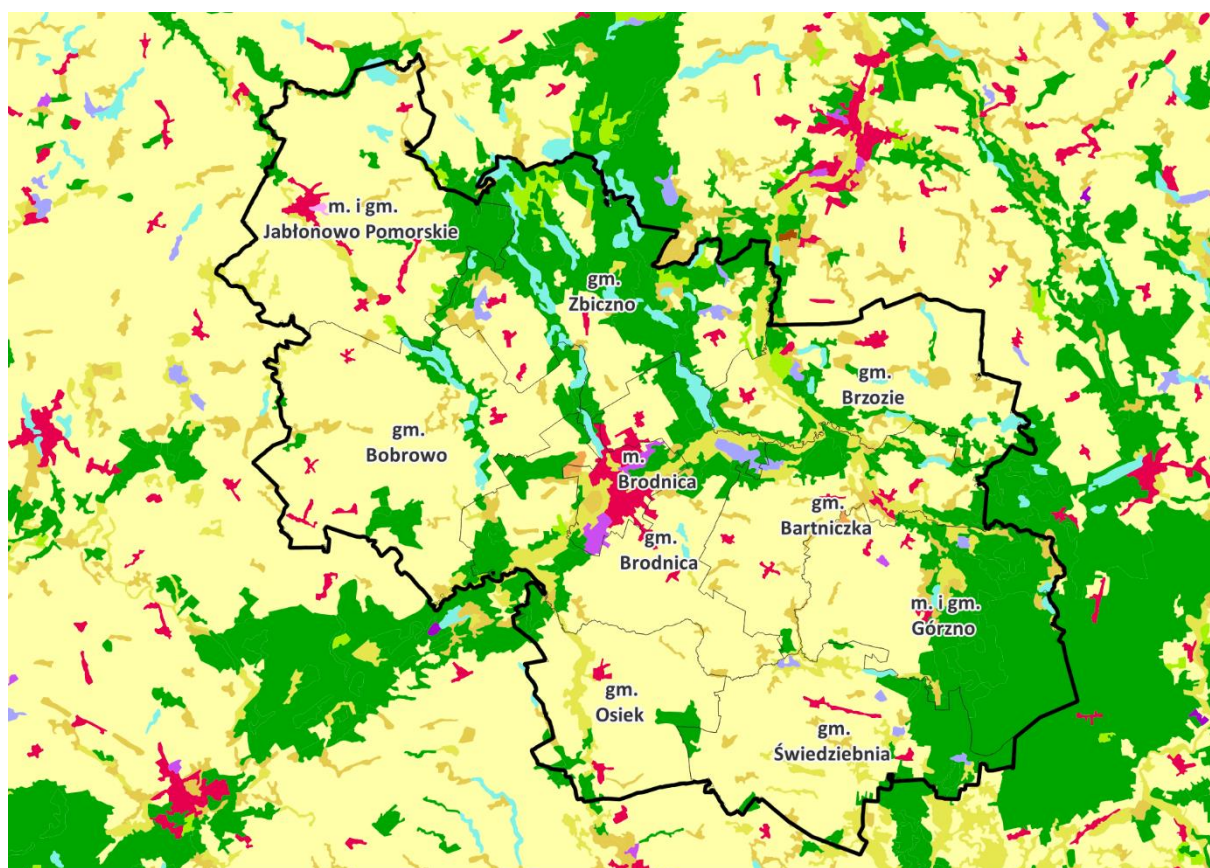
Rysunek 11: Formy ochrony przyrody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Wzdłuż biegu rzeki Drwęcy znajdują się rozległe Obszary Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy i Dolina Dolnej Drwęcy. W północnej części powiatu znajduje się OChK Dolina Osy i Gardęgi. Na tym terenie znajduje się też kilka obszarów Natura 2000 zarówno z tzw. dyrektywy siedliskowej (PLH) i ptasiej (PLB). W północnej części powiatu znajduje się obszar PLH Ostoja Brodnicka. W centralnej części obszaru wzdłuż biegu Drwęcy znajduje się obszar PLH – Dolina Drwęcy. We wschodniej części powiatu znajduje się rozległy obszar PLH – Ostoja Lidzbarska. W gminie Świdziebnia znajduje się obszar PLH Mszar Płociczno, pokrywający się z terenem rezerwatu o tej samej nazwie. W centralnej części powiatu znajduje się obszar PLB Bagienna Dolina Drwęcy. Na terenie OPPT Brodnicy znajduje się szereg cennych rezerwatów przyrody leśnych, bagiennych torfowiskowych czy krajobrazowych. Należy zauważyć, że cały bieg rzeki Drwęcy stanowi rezerwat faunistyczny. Jest to jednocześnie najdłuższy rezerwat ichtiologiczny w Polsce.

Rysunek 12 Klasy pokrycia terenu

LEGENDA

Zabudowa	Grunty orne	Lasy
Tereny przemysłowe lub handlowe	Łąki, pastwiska	Bagna śródlądowe
Tereny zielone i sportowe	Inne tereny rolne	Cieki i Zbiorniki wodne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CLC_2018. Projekt Corine Land Cover 2018 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki projektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl

Obszar powiatu brodnickiego jest zróżnicowany pod względem środowiskowym. Lasy, jeziora i rzeki, są atutem w budowaniu oferty turystycznej i poprawie jakości życia mieszkańców obszaru.

Średnia lesistość tego terenu wynosi 22%. Największe kompleksy leśne znajdują się w gminach Górzno (39% lesistości) i Zbiczno (24%) Lasy, jeziora i rzeki, są atutem w budowaniu oferty turystycznej i poprawie jakości życia mieszkańców obszaru, dzięki różnorodnym formom rekreacji i aktywnego wypoczynku.

W południowej części powiatu (gminy Świdziebnia, Osiek, a także częściowo Górzno, Brodnica i Bartniczka), a także w gminach Bobrowo i Jabłonowo Pomorskie występuje przewaga gruntów rolnych i prowadzona jest intensywna gospodarka

rolna, czemu sprzyja dobra jakość gruntów i wysoki wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej⁸. Tereny rolne i gleby najwyższych klas (gminy Jabłonowo Pomorskie, Osiek, Świdziebnia) stanowią istotny zasób rozwojowy tego obszaru.

Walory środowiskowe stanowią istotny potencjał rozwojowy dla OPPT Brodnicy, jednak wysoki udział terenów chronionych, wpływa ograniczająco na zakres i typ możliwych do realizacji przedsięwzięć rozwojowych.

3.4.3. Zasoby dziedzictwa kulturowego, turystyka i rekreacja

Na terenie powiatu brodnickiego znajduje się szereg zabytków i obiektów historycznych. Brodnica i Górzno posiadają cenne, podlegające ochronie konserwatorskiej, założenia przestrzenne układów urbanistycznych (Brodnica – rejestr, Górzno – ewidencja zabytków). Liczne wsie posiadają zachowaną historyczną strukturę przestrzenną i zabudowę o wartościach kulturowych (Świdziebnia, Łaszewo, Grążawy)⁹. W celu ochrony krajobrazu kulturowego, wskazane jest wdrażanie i egzekwowanie regulacji z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, w zakresie regulacji zabudowy, zieleni a także reklamy czy małej architektury. Wśród najcenniejszych zabytków OPPT Brodnicy należy wymienić założenie klasztorne, obwarowania miejskie i ruiny zamku pokrzyżackiego w Brodnicy, barokowy dwór w Nowej Wsi Szlacheckiej (gm. Jabłonowo Pomorskie), neogotycki pałac w Jabłonowie Pomorskim. Poza tym, na tym terenie znajdują się zabytki architektury sakralnej, rezydencjonalnej oraz pojedyncze zabytki techniki. Brodnica jest też miejscem istotnego starcia w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 r (tzw. Bitwa pod Brodnicą).

Przez teren powiatu przebiegają liczne ciekawe szlaki turystyczne. Wśród nich należy wymienić Europejski Szlak Długodystansowy E11 czy szlak Św. Jakuba. Na terenie obu parków krajobrazowych znajdują się ciekawe szlaki piesze i ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne. Przez teren powiatu nie przebiegają szlaki rowerowe o znaczeniu regionalnym czy krajowym. Rzeka Drwęca to wyjątkowej urody szlak kajakowy, przyjazny, łatwy i malowniczy. Dobre warunki dla uprawiania turystyki kajakowej występują też na szlaku Pojezierza Brodnickiego i na Brodnickiej Strudze. Na jeziorach położonych na terenie partnerstwa nie ma dobrych warunków do masowego rozwoju żeglarstwa. Jeziora są z reguły w II klasie czystości, zdatne do kąpielii i rekreacji. Nad jeziorami znajdują się nieliczne zorganizowane kąpieliska (np. Górzno), stacje wodne (Bachotek), ośrodki wypoczynkowe, biwaki i pola namiotowe. Jeziora Pojezierza Brodnickiego nie są intensywnie zagospodarowane turystycznie, przez co nadal można odnaleźć wiele dzikich i spokojnych miejsc do rekreacji i

---

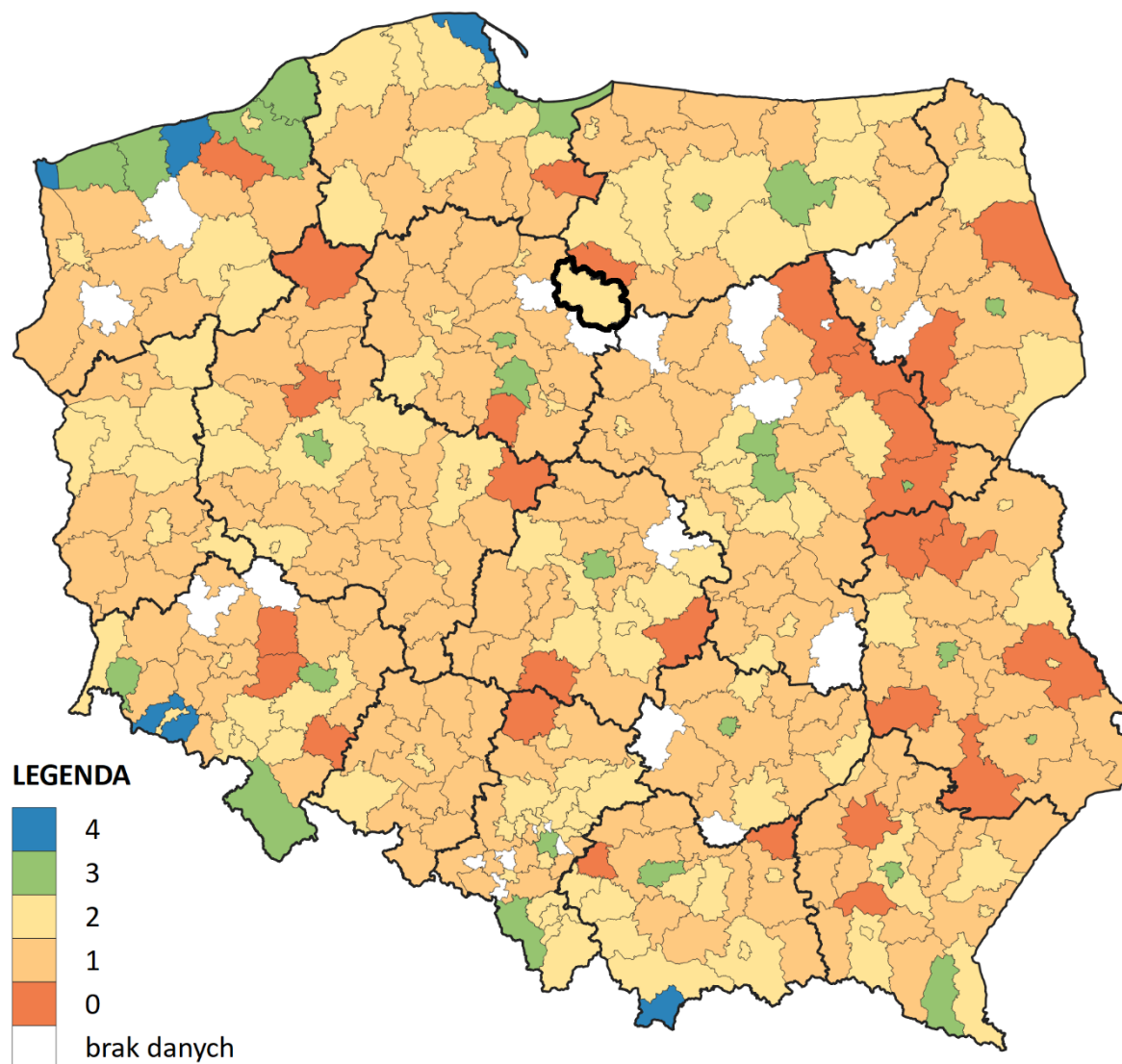
⁸⁸ Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy 2018
<http://onw.iung.pulawy.pl/specyficzne/wrrpp>

⁹ Dane Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

wypoczynku. Wiele jezior ma charakter śródleśny, co pozwala na niezakłócony kontakt z przyrodą.

Uzupełniająco, skala ruchu turystycznego obrazowana przez ilość dostępnych miejsc noclegowych również ma umiarkowane wartości. Wzrosła od 80 miejsc w roku 2010 do 278 miejsc w roku 2019. Tym samym obszar ten powoli nie stanowi wyłącznie turystycznej linii tranzytowej w kierunkach Torunia czy Mazur, ale staje się punktem docelowym zapewniając możliwość noclegu.

Rysunek 13: Wskaźnik rozwoju funkcji turystycznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz metodyki A. Szromka

3.4.4. Dostępność komunikacyjna zewnętrzna

Jednym z głównych wyzwań przed jakimi stoi OPPT Brodnicy jest przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu i peryferyjności transportowej.

Miasto Brodnica jako ośrodek powiatowy charakteryzuje się ujemnym i pogarszającym się syntetycznym wskaźnikiem dostępności komunikacyjnej¹⁰ – w 2021 roku wartość wskaźnika wynosiła -0,17. Oznacza to, że średnia dostępność innych ośrodków wielofunkcyjnych w grupie porównawczej jest lepsza i rozwija się szybciej niż w Brodnicy. Wskaźnik ten w sposób syntetyczny uwzględnia takie wskaźniki jak długość i jakość sieci dróg, dostępność indywidualnych środków transportu, rozwój alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych, dostępność kolei i skalę ruchu turystycznego.

Szkielet drogowy powiatu brodnickiego stanowi DK 15 Toruń-Ostróda. Jest to droga o parametrach klasy GP – droga główna ruchu przyspieszonego. Wojewódzka Strategia Przyspieszenia 2030+ postuluje w ramach celu głównego: Dostępna przestrzeń i czyste środowisko, realizację projektu kluczowego polegającego na wpisaniu DK 15 do kategorii dróg ekspresowych (S 15). Rozwiązanie poprawiłoby skomunikowanie obszaru z autostradą A1 (Gdańsk-Łódź-Gorzyczki) przez węzeł Turzno oraz drogą ekspresową S7 (Gdańsk-Warszawa) przez węzeł Ostróda Zachód.

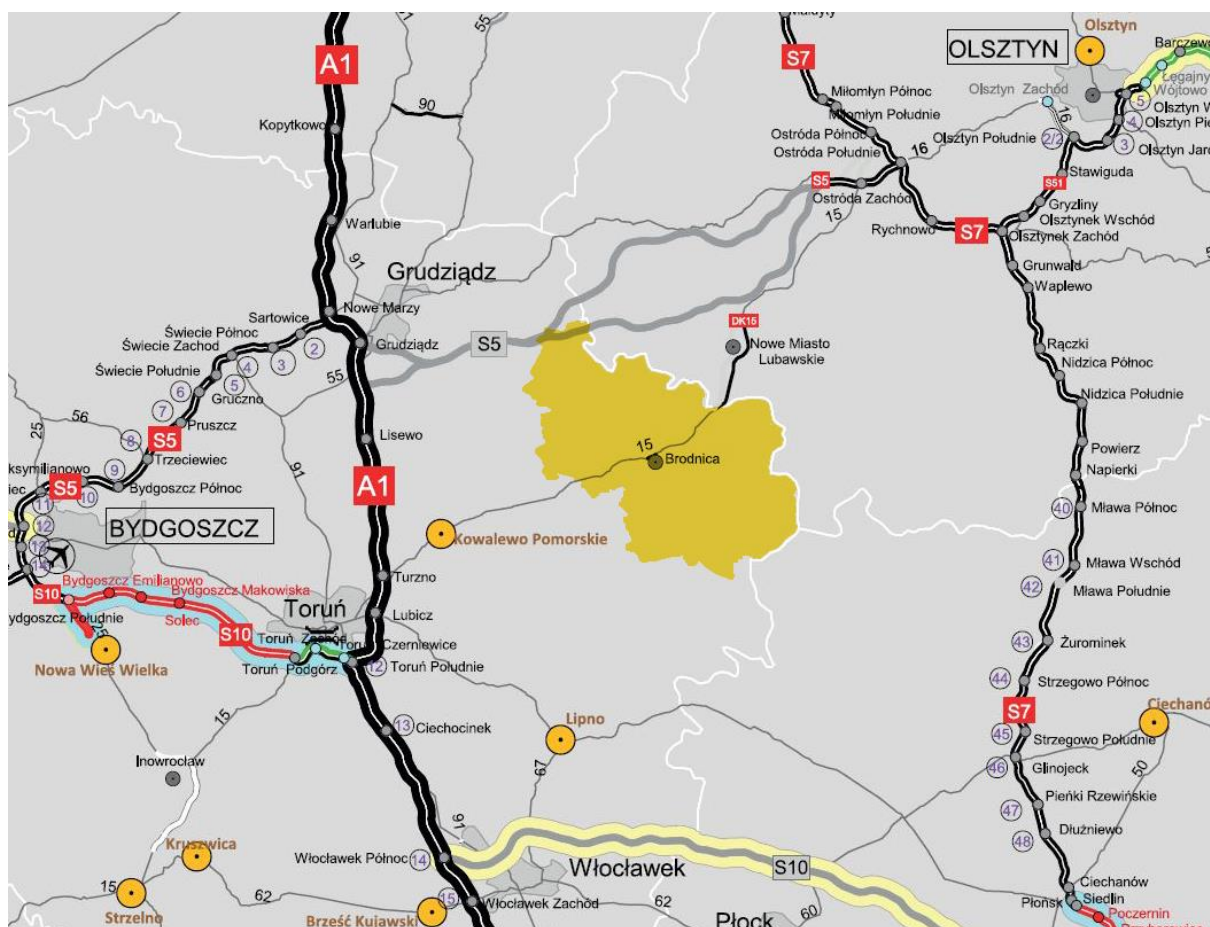
Na terenie powiatu nie są obecnie przygotowywane ani realizowane żadne inwestycje w zakresie rozbudowy sieci dróg krajowych. Jeden z rozpatrywanych wariantów drogi ekspresowej S5 prowadzi przez północny kraniec partnerstwa (gmina Jabłonowo Pomorskie).

---

¹⁰ Źródło: partnerstwa.monitorrozwoju.pl

Rysunek 14: Obszar OPPT Brodnicy na tle planu budowy dróg krajowych

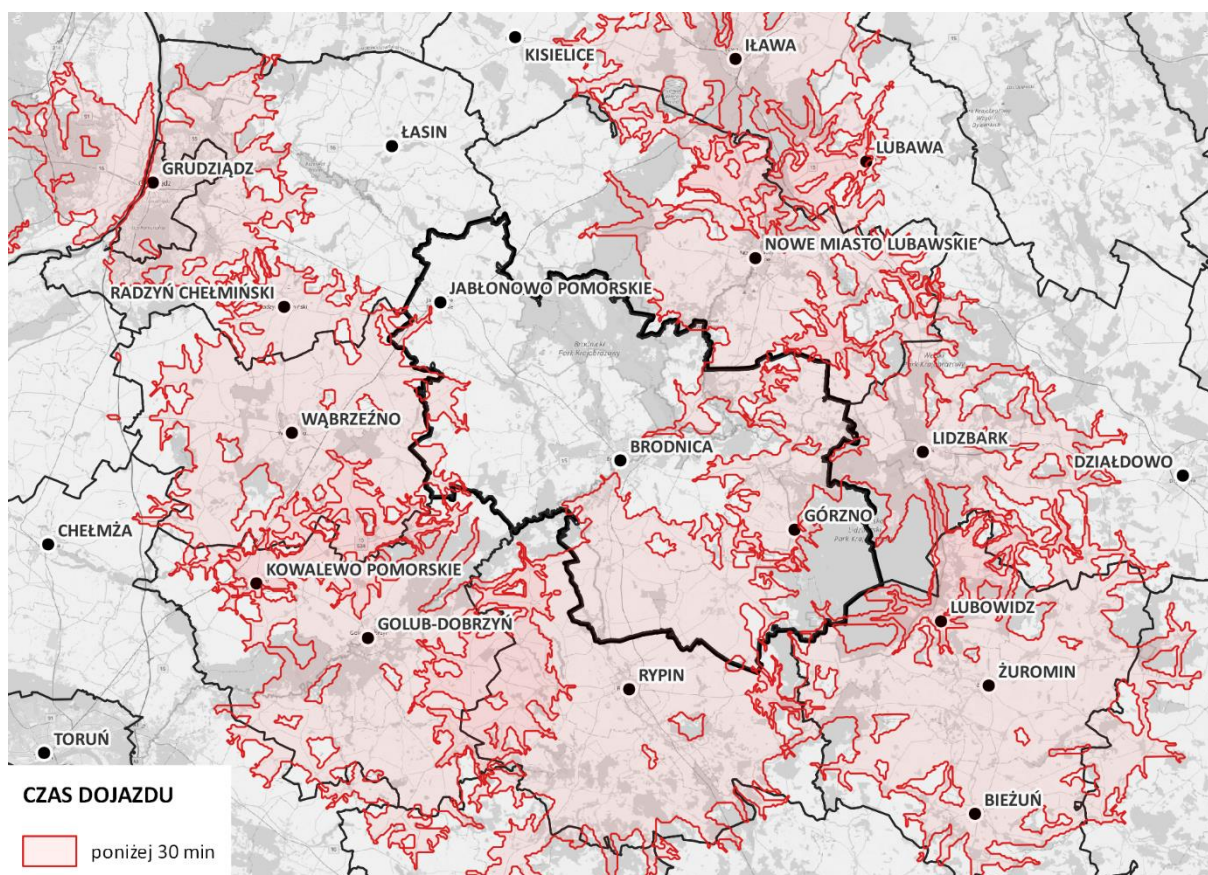

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu budowy dróg krajowych GDDKiA

Dojazd z terenu OPPT Brodnicy do Torunia zajmuje od 1h (Bobrowo), do ponad 1h30 min (Górzno). Równie daleko jest do innych miast wojewódzkich. Trasa Brodnica-Olsztyn zajmuje ok. 1h30 min. Podróż z Brodnicy do Warszawy zajmie minimum 2h30min, a do Gdańska 2h15min.

Czas dojazdu do najbliższych miast powiatowych położonych w otoczeniu partnerstwa (Wąbrzeźno, Rypin, Lidzbark, Grudziądz, Nowe Miasto Lubawskie, Żuromin, Golub-Dobrzyń) bardzo często przekracza 30 minut.

Rysunek 15 Czas dojazdu do miast powiatowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie TravelTime

Charakterystyczną cechą układu kolejowego OPPT Brodnicy jest to, że główna linia kolejowa nr 353 – Poznań-Toruń-Ostróda-Olsztyn-Korsze, nie przebiega przez ośrodek powiatowy, lecz przez północną część partnerstwa – czyli gminę Jabłonowo Pomorskie. Linia jest zelektryfikowana, dwutorowa. Przez teren powiatu przebiega również linia drugorzędna numer 208: Działdowo-Lidzbark-Brodnica-Jabłonowo Pomorskie-Grudziądz-Tuchola. Na linii na odcinku Lidzbark-Brodnica nie jest obecnie prowadzony ruch pasażerski. W Brodnicy ma swój początek linia kolejowa numer 33 Brodnica-Sierpc-Płock-Kutno. Na terenie powiatu linia jest jednotorowa nieelektryfikowana. Linia kolejowa nr 208 na odcinku od Grudziądza do Brodnicy i linia nr 33 są w niezadowalającym stanie technicznym.¹¹

W Programie Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku, nie znalazły się żadne projekty z obszaru, ani całego województwa kujawsko-pomorskiego¹². W ramach planu rozbudowy kolei związanym z realizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego, powstała koncepcja budowy nowej linii kolejowej numer 5 w relacji CPK-Gdynia. Zgodnie z koncepcją linia realizowana w

¹¹ Strategia Przyspieszenia 2030+

¹² <https://www.plk-sa.pl/program-kolej-plus>

ramach tzw. szprychy numer 1, ma ominąć główne ośrodki miejskie województwa kujawsko-pomorskiego¹³, czemu sprzeciwia się samorząd wojewódzki.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 definiuje kolej jako dominujący środek transportu publicznego w relacji miasta powiatowego (Brodnica) z ośrodkami stołecznymi.

3.4.5. Transport zbiorowy

Głównym węzłem kolejowym o znaczeniu ponadregionalnym w tym obszarze jest Jabłonowo Pomorskie. Z Jabłonowa Pomorskiego można dojechać bezpośrednimi pociągami IC do odległych części kraju. (Wrocław – 2 pociągi na dobę, Warszawa – 3, Poznań – 4, Olsztyn – 4, Gdańsk – 1). Między Jabłonowem Pomorskim a Toruniem kursuje 17 par pociągów na dobę (Polregio i IC).¹⁴

Brodnicę z Jabłonowem Pomorskim łączy 9 par pociągów osobowych (szynobusy Arriva RP), z czego 8 kontynuuje bieg w kierunku Grudziądza. Przez Brodnicę kursuje jeden na dobę pociąg dalekobieżny klasy IC-TLK relacji Katowice – Gdynia (przez Częstochowę, Łódź, Kutno, Grudziądz, Tczew). Jest to obecnie jedyny pociąg kursujący z Brodnicy w kierunku południowym w stronę Rypina. Czas dojazdu koleją z Brodnicy do Torunia z konieczną przesiadką w Jabłonowie Pomorskim wynosi przeciętnie 80 minut. Koszt biletu normalnego zaczyna się od 19 zł.

Brodnica jest głównym węzłem przesiadkowym komunikacji autobusowej na terenie powiatu. Brodnicę z Toruniem łączy 13 kursów autobusowych obsługiwanych przez Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. O/Brodnica. Czas dojazdu do Torunia wynosi od 75 do 100 minut.¹⁵

Lokalny ruch autobusowy w obrębie OPPT Brodnicy realizowany jest za pośrednictwem różnych przewoźników lokalnych i regionalnych. Gmina Osiek posiada aktualnie 6 połączeń z Brodnicą na dobę. Czas dojazdu wynosi od 15 minut.

Odpowiednio liczba połączeń i czas dojazdu do Brodnicy z innych gmin obszaru kształtuje się następująco: Górzno – 14, 35 min; Bartniczka -15, 25 min; Brzozie 1, 30 min; Zbiczno 4, 22 min; Bobrowo – 7, 15 min; Jabłonowo Pomorskie 10, 33 min. Gmina Świdziebnia nie posiada bezpośredniego połączenia autobusowego z Brodnicą (połączenia przez Rypin). Bezpośrednie obwodowe połączenia pomiędzy sąsiednimi gminami obszaru nie występują.

Strategia Przyspieszenia 2030+ określa kierunek działania 5101: Realizacja systemu transportu publicznego „60/90” dla zapewnienia spójności wewnętrznej województwa. Charakterystyka kierunku: *„Kierunek dotyczy działań organizacyjnych*

¹³ <https://www.cpk.pl/pl/inwestycja/kolej/kujawsko-pomorskie>

¹⁴ Stan na styczeń 2023

¹⁵ Dane dla dnia roboczego wg e-podroznik.pl

na potrzeby organizacji systemu publicznego transportu regionalnego. Idea regionalnego systemu transportu publicznego, dla realizacji którego powinny być wprowadzone działania organizacyjne, polega na stworzeniu systemu obsługującego obszar całego regionu w sposób zapewniający swobodne dojazdy w relacjach do Bydgoszczy i Torunia. Koncepcja „60/90” zakłada, że z każdego z ośrodków powiatowych do jednej (lub obydwu) stolic województwa czas dojazdu w komunikacji publicznej nie powinien przekroczyć 60 minut, a z dowolnej miejscowości na terenie województwa nie powinien przekroczyć 90 minut [...].”¹⁶ W świetle przytoczonych wyżej danych, wynika, że OPPT Brodnicy nie spełnia założeń koncepcji, a różnica między obecnymi a postulowanymi czasami dojazdu do Torunia jest znaczna. Spełnienie koncepcji 60/90 dla Brodnicy wymagałoby budowy nowej linii kolejowej w kierunku Torunia, np. przez Wąbrzeźno – taka koncepcja nie jest jednak przygotowywana.

Niezadawalająca oferta transportu publicznego wpływa na pogłębiające się wykluczenie komunikacyjne całego obszaru. Grupą, która najbardziej cierpi z powodu niedostatecznej lub źle zorganizowanej komunikacji są głównie grupy mało mobilne – młodzież i osoby starsze. Problem swobodnego przemieszczania się np. do szkoły lub osób starszych, np. do usług medycznych, dotyka w znacznej mierze obszarów wiejskich powiatu brodnickiego.

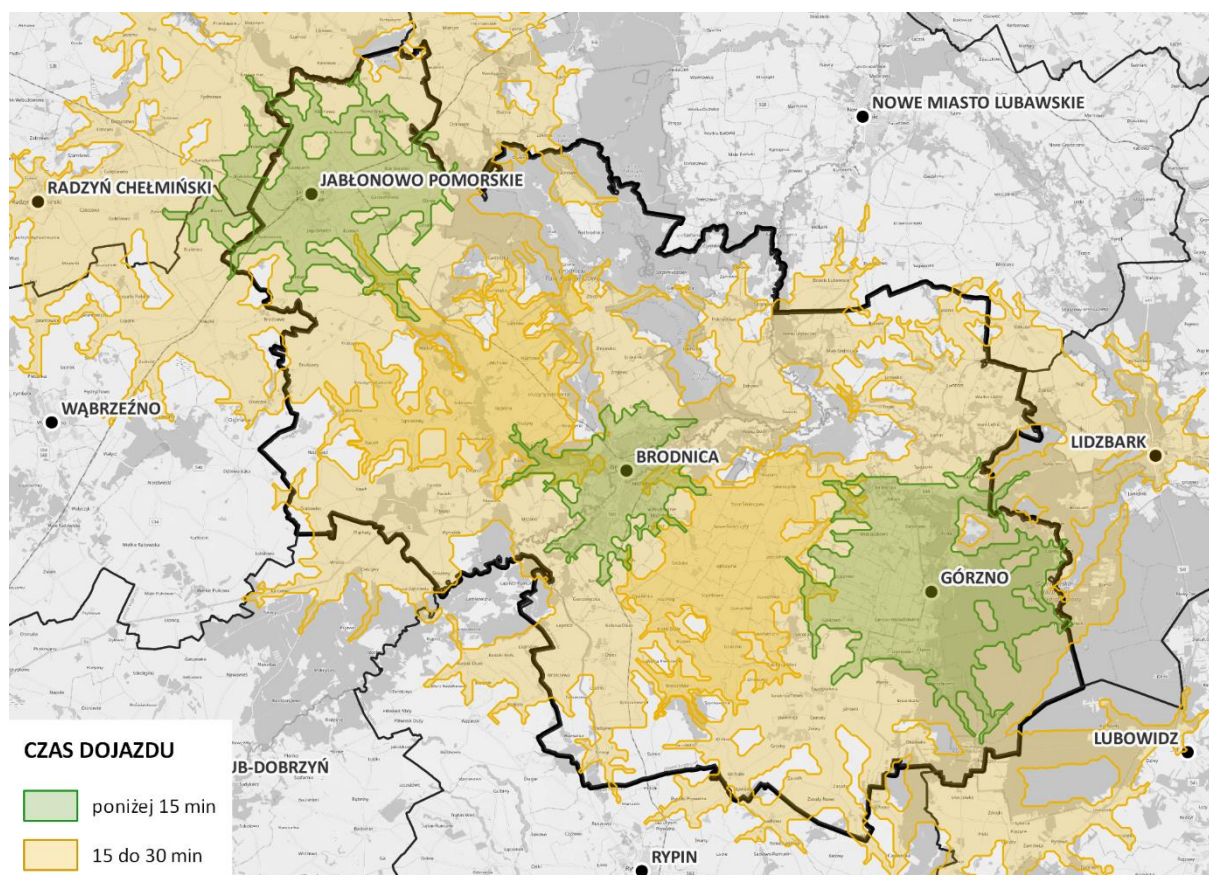
3.4.6. Transport indywidualny

Samochód pozostaje podstawowym środkiem transportu na terenie partnerstwa. W latach 2011-2021 ilość samochodów na 1000 mieszkańców w powiecie brodnickim wzrosła o ok 40 % (489 w 2011, 700 w 2021). Ilość samochodów na 1000 mieszkańców w powiecie jest większa niż w województwie kujawsko-pomorskim (680) i Polsce (682). Z prawie całego obszaru powiatu można dojechać do jednego z trzech gmin miejskich w czasie poniżej 30 minut.

---

¹⁶ Strategia Przyspieszenia 2030+

Rysunek 16: Czas dojazdu do miast na terenie OPPT Brodnicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie TravelTime

Na terenie powiatu znajduje się pięć stacji ładowania samochodów elektrycznych. Trzy zlokalizowane są w Brodnicy (jedna to stacja szybkiego ładowania). Kolejne dwie stacje zlokalizowane są przy ośrodkach wypoczynkowych – Rybaki (gmina Brodnica) i Głęboć (gmina Brzozie).¹⁷

Na terenie powiatu znajduje się niecałe 30 km dróg rowerowych. Gęstość sieci dróg rowerowych jest dwukrotnie niższa niż średnia krajowa i trzykrotnie niższa niż średnia wojewódzka.

3.4.7. Infrastruktura techniczna i OZE

Na terenie powiatu rozwija się głównie energetyka wiatrowa. Wg danych Urzędu Regulacji Energetyki na terenie powiatu brodnickiego moc zainstalowana OZE wynosi 33 MW, z czego 93,4% to turbiny wiatrowe, 6% instalacje PVA, 0,5% turbiny

¹⁷ <https://stacjomat.pl/mapa/>

wodne¹⁸. Obszar ten posiada warunki do rozwoju energetyki opartej na turbinach wiatrowych – znajduje się w III – korzystnej strefie energetyki wiatrowej.

Obszar charakteryzuje się niższym niż średnia krajowa i średnia województwa odsetkiem ludności korzystającej z kanalizacji (Polska 71,9%, województwa kujawsko-pomorskie 70,4%, powiat brodnicki 63,3 % - dane BDL za rok 2021). Ilość oczyszczanych ścieków w odniesieniu do powierzchni gminy na obszarze partnerstwa jest niska. (Polska 433dam3/100 km²; woj. 380, powiat brodnicki 245 – dane BDL za 2021 rok). Na terenie powiatu funkcjonują dwie aglomeracje ściekowe: Brodnica i Jabłonowo Pomorskie. Na terenie Gmin Brzozie, Bartniczka, Górzno, Świdziebnia i Osiek, nie wyznaczono aglomeracji ściekowej. W celu zwiększenia wskaźnika skanalizowania obszaru i osiągnięcia wymaganych docelowych wskaźników skanalizowania w obszarach aglomeracji, konieczna jest dalsza rozbudowa oraz przebudowa lub modernizacja systemów kanalizacyjnych.

Sieć gazowa na terenie powiatu występuje wyłącznie lokalnie na terenie Brodnicy. Odsetek osób korzystających z sieci gazowej w powiecie brodnickim wynosi 5,4% (BDL 2021).

Obszar OPPT Brodnicy nie posiada gęstego pokrycia siecią internetu szerokopasmowego. Dostęp światłowodowy nie jest powszechny i występuje jedynie lokalnie.¹⁹

3.4.8. Rewitalizacja

Większość gmin w ramach OPPT Brodnicy prowadziło, bądź prowadzi procesy rewitalizacyjne w oparciu o dostępne narzędzia ustawowe. Większość gmin posiada uchwalone programy rewitalizacji, przy czym należy zauważyć że są to w większości Lokalne Programy Rewitalizacji, dla których podstawą prawną jest ustawa o samorządzie gminnym. Jedynie Gmina Miejska Brodnica, oraz Gmina Górzno, posiadają Gminny Program Rewitalizacji opracowany w oparciu o ustawę o rewitalizacji. Po 2023 roku, wyłącznie Gminny Program Rewitalizacji może stanowić podstawę prowadzenia procesów rewitalizacyjnych, a zatem wszystkie gminy obszaru, chcąc kontynuować działania rewitalizacyjne, powinny taki dokument opracować i uchwalić, lub zaktualizować posiadany (M. Brodnica, Górzno). Gminy Bartniczka i Świdziebnia jak dotąd nie wprowadziły żadnego programu rewitalizacji. Ponadto gminy Bobrowo i Brzozie, zadeklarowały, że nie planują kontynuowania działań rewitalizacyjnych w przyszłości.

---

¹⁸ <https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/8108,Instalacje-odnawialnych-zrodel-energii-stand-na-31-grudnia-2021-r.html>

¹⁹ <https://capap.gugik.gov.pl/mapa/cppc/CPPC-internet/>

Tabela 16: Programy rewitalizacji OPPT Brodnicy

SAMORZĄD	DOKUMENTY PROGRAMUJĄCE PROCESY REWITALIZACYJNE
GMINA BARTNICZKA	W gminie nie wprowadzono programu rewitalizacji.
GMINA BOBROWO	Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023 Uchwała Nr XXXIV/289/18 Rady Gminy Bobrowo z dnia 22 maja 2018 r. podstawa porawna: ustawa o samorządzie gminnym Gmina nie planuje się aktualizacji LPR, ani sporządzenia GPR
GMINA BRODNICA	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017-2023 Uchwała Nr X/90/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 27 września 2019 r. podstawa porawna: ustawa o samorządzie gminnym
GMINA MIASTO BRODNICA	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Brodnica na lata 2017-2023 Uchwała Nr XXXV/310/2018 Rady Miejskiej Brodnicy z dnia 29 maja 2018 r. podstawa prawna: ustawa o rewitalizacji
GMINA BRZOSZEW	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brzoszew na lata 2016-2023 Uchwała Nr XXX/186/2018 Rady Gminy Brzoszew z dnia 28 września 2018 r. Podstawa porawna: ustawa o samorządzie gminnym Gmina nie planuje kolejnych programów rewitalizacji
MIASTO I GMINA GÓRZNO	Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2023 Uchwała nr XXXII/171/2017 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 21 grudnia 2017 r. podstawa prawna: ustawa o rewitalizacji
MIASTO I GMINA JABŁONOWO POMORSKIE	Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie na lata 2016-2023 Uchwała nr XXXIX/236/17 Rady Miejskiej Jabłonowa Pomorskiego z dnia 23 listopada 2017 r. podstawa porawna: ustawa o samorządzie gminnym
GMINA OSIEK	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Osiek na lata 2019-2023 Uchwała nr XI/72/2019 Rady Gminy Osiek z 18 listopada 2019 r. podstawa porawna: ustawa o samorządzie gminnym
GMINA ŚWIEDZIEBNA	W gminie nie wprowadzono programu rewitalizacji.

GMINA ZBICZNO	Program Rewitalizacji Gminy Zbiczno na lata 2016-2023 Uchwała Nr XLVII/292/2018 Rady Gminy Zbiczno z dnia 29 sierpnia 2018 r. podstawa porówna: ustawa o samorządzie gminnym
----------------------	--

Źródło: opracowanie własne

3.4.9. Podsumowanie wymiaru środowiskowo-przestrzennego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego zasobu środowiska był wskazywany jako jedna z **kluczowych determinant rozwojowych**, wokół której warto budować potencjał rozwojowy obszaru. Zauważalny jest **wyjątkowy walor lasów, jezior, rzeki Drwęcy, ukształtowania terenu, czystego powietrza, wody i przyjaznego „zielonego” klimatu**. Wyzwaniem będzie kierunek **wykorzystania obszarów prawnie chronionych** (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000), zachowanie ich walorów, ale możliwość **zwiększenia dostępności** tych obszarów dla mieszkańców oraz osób z zewnątrz. Wyzwaniem mogą być również **inwestycje energetyczne** oraz zwiększenie potencjału przetwarzania i wykorzystania odpadów (recykling). Samorzady powiatu brodnickiego z uwagi na dużą powierzchnię objęte są jedynie **częściowo planem zagospodarowania** i korzystają z polityki jednostkowych decyzji o warunkach zabudowy.

Obszar szeroko rozumianej dostępności komunikacyjnej, zarówno wewnętrznej ale w szczególności zewnętrznej, był jednym z **kluczowych obszarów problemowych**, omawianych i wykazywanych w toku pracy. Kwestie te były podnoszone jako podstawowe potrzeby, jako jedna z **podstawowych przyczyn depopulacji obszaru i ograniczonej atrakcyjności miejsca** (turystyka, edukacja, rynek pracy). **Dostępność wewnętrzna** wybrzmiewa szczególnie w potrzebach przemieszczania się do **lokalnych miejsc pracy, placówek oświatowych**, ale także wykorzystania zasobów i potencjałów turystycznych, rekreacyjnych i **szeroko rozumianego przemysłu czasu wolnego**. Dużą uwagę zwraca **brak alternatywnych środków komunikacji** i deficyty w infrastrukturze w tym obszarze (ścieżki pieszo-rowerowe), co w przypadku terenów o **wysokich walorach przyrodniczych** ma szczególne znaczenie. **Dostępność zewnętrzna** ograniczona przez peryferyjną lokalizację powiatu, utrudnia dostępność do **rynku pracy**, ale też **zmniejsza potencjał osiedleńczy, inwestycyjny i turystyczny** obszaru. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu odwrócenia tych negatywnych trendów.

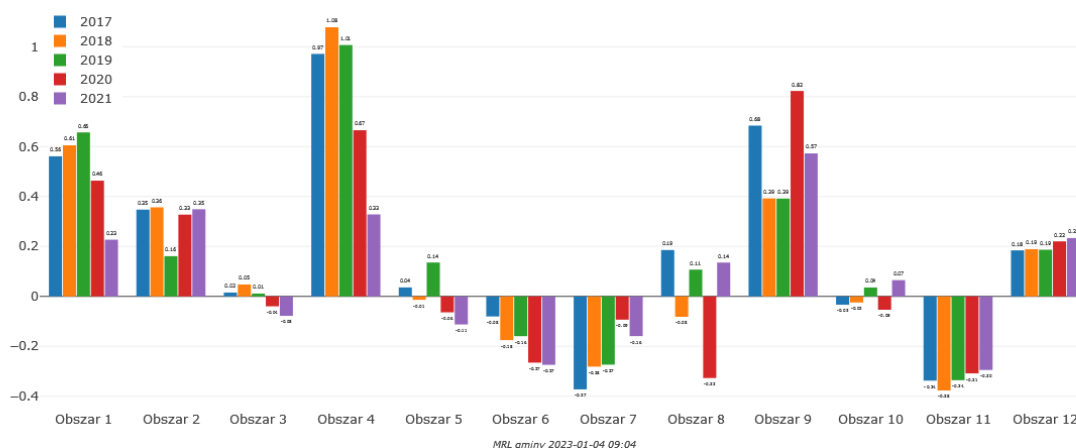
3.5. WYMIAR INDYWIDUALNY

Analiza indywidualna uwzględnia wyłącznie wymiar statystyczny (bez dodatkowych komentarzy czy kontekstu) i została przeprowadzona dla wszystkich gmin obszaru indywidualnie w dwunastu kluczowych obszarach rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego i przestrzennego. Przeprowadzona w formie analiz syntetycznych poprzez narzędzie MRL – porównania z gminami podobnymi i wskazania w formie relacji do tych gmin. Wartości syntetyczne wskazują na odchylenia od średniej arytmetycznej dla danej grupy porównawczej (in minus – słabiej niż średnia, lub in plus – lepiej niż średnia).

3.5.1. Gmina Bartniczka

W przypadku Gminy Bartniczka kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 4: Wykres kompleksowy – Gmina Bartniczka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 17: Wykres kompleksowy – Gmina Bartniczka

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	0,56	0,61	0,66	0,46	0,23	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,35	0,36	0,16	0,33	0,35	≈
3. Sytuacja materialna mieszkańców	0,02	0,05	0,01	-0,04	-0,08	↓
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	0,97	1,08	1,01	0,67	0,33	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	0,04	-0,01	0,14	-0,06	-0,11	↓
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,08	-0,18	-0,16	-0,27	-0,27	↘

7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,37	-0,28	-0,27	-0,09	-0,16	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,19	-0,08	0,11	-0,33	0,14	↘
9. Sytuacja demograficzna	0,68	0,39	0,39	0,82	0,57	↘
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	-0,03	-0,02	0,04	-0,05	0,07	↑
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,34	-0,38	-0,34	-0,31	-0,30	↗
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,18	0,19	0,19	0,22	0,23	↑

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

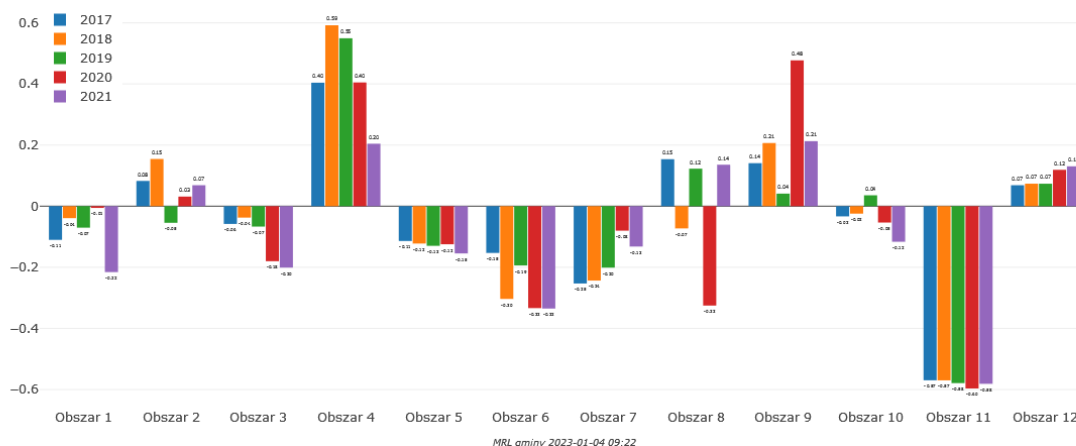
W przypadku Gminy Bartniczka najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, stanu finansów publicznych, potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki i lokalnego środowiska przyrodniczego**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki ładu i struktury przestrzennej, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych, zasobów instytucjonalnych oraz integracji i kapitału społecznego.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki dostępności komunikacyjnej i lokalnego środowiska przyrodniczego, spadły natomiast wskaźniki dostępności i jakości usług oraz infrastruktury czy sytuacji materialnej mieszkańców, przesuując się do wartości ujemnych.

3.5.2. Gmina Bobrowo

W przypadku Gminy Bobrowo kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 5: Wykres kompleksowy – Gmina Bobrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 18: Wykres kompleksowy – Gmina Bobrowo

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
---------------	------	------	------	------	------	--------

1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	-0,11	-0,04	-0,07	-0,01	-0,22	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,08	0,15	-0,05	0,03	0,07	≈
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,06	-0,04	-0,07	-0,18	-0,20	↘
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	0,40	0,59	0,55	0,40	0,20	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	-0,11	-0,12	-0,13	-0,12	-0,15	↘
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,15	-0,30	-0,19	-0,33	-0,33	↘
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,25	-0,24	-0,20	-0,08	-0,13	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,15	-0,07	0,12	-0,33	0,14	≈
9. Sytuacja demograficzna	0,14	0,21	0,04	0,48	0,21	↗
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	-0,03	-0,02	0,04	-0,05	-0,12	↘
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,57	-0,57	-0,58	-0,60	-0,58	≈
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,07	0,07	0,07	0,12	0,13	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

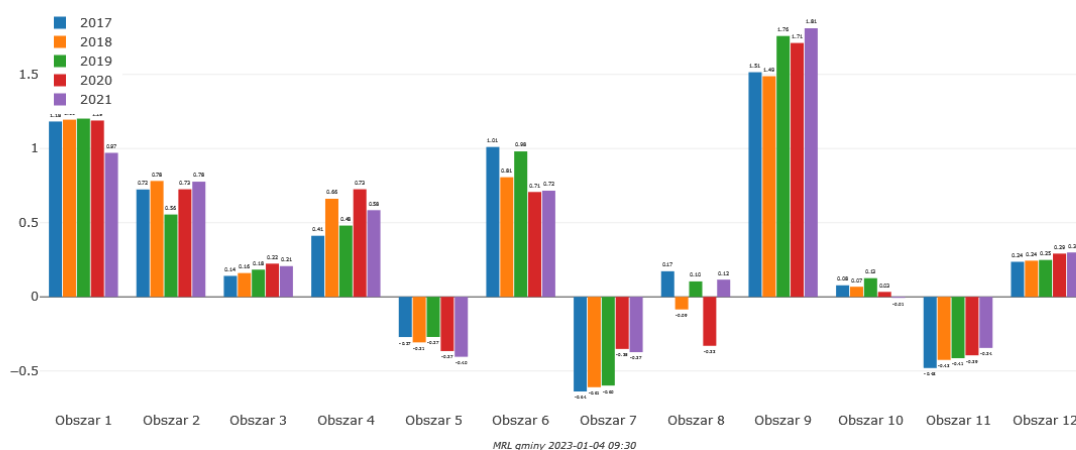
W przypadku Gminy Bobrowo najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, stanu finansów publicznych, poziomu bezpieczeństwa i lokalnego środowiska przyrodniczego**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki ładu i struktury przestrzennej, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie, potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, sytuacji materialnej mieszkańców.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki sytuacji demograficznej i lokalnego środowiska przyrodniczego, mocno spadły natomiast wskaźniki dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie, sytuacji materialnej mieszkańców, zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, pogłębiając stan w wartościach ujemnych.

3.5.3. Gmina Brodnica

W przypadku Gminy Brodnica kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 6: Wykres kompleksowy – Gmina Brodnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 19: Wykres kompleksowy – Gmina Brodnica

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	1,18	1,19	1,20	1,19	0,97	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,72	0,78	0,56	0,73	0,78	↗
3. Sytuacja materialna mieszkańców	0,14	0,16	0,18	0,22	0,21	↗
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	0,41	0,66	0,48	0,73	0,58	↗
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	-0,27	-0,31	-0,27	-0,37	-0,40	↘
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	1,01	0,81	0,98	0,71	0,72	↘
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,64	-0,61	-0,60	-0,35	-0,37	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,17	-0,09	0,10	-0,33	0,12	↘
9. Sytuacja demograficzna	1,51	1,49	1,76	1,71	1,81	↗
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	0,08	0,07	0,13	0,03	-0,01	↘
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,48	-0,43	-0,41	-0,39	-0,34	↗
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,24	0,24	0,25	0,29	0,30	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

W przypadku Gminy Brodnica najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie, stanu finansów publicznych, lokalnego środowiska przyrodniczego, sytuacji materialnej mieszkańców.**

Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki dostępności i jakości usług

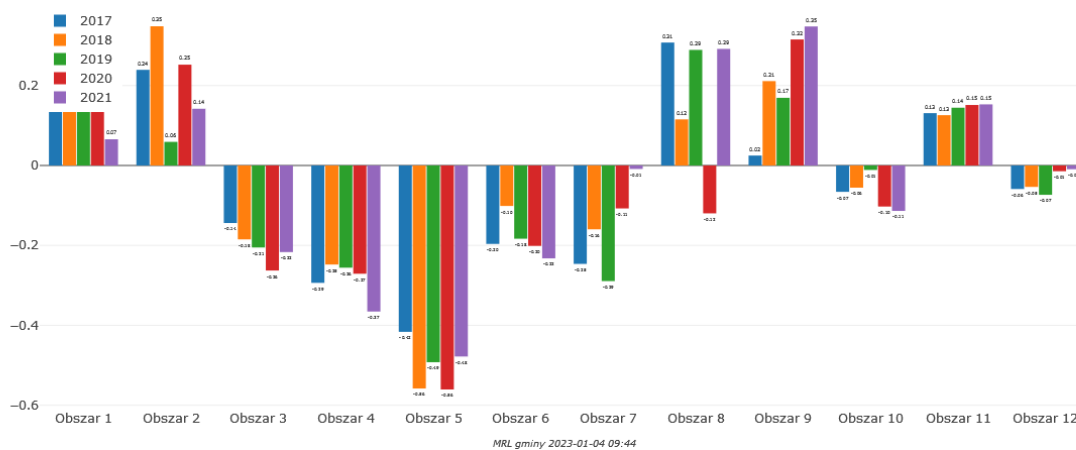
oraz infrastruktury, zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, ładu i struktury przestrzennej.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach sytuacji demograficznej i stanu finansów lokalnych, mocno spadły natomiast wskaźniki dostępności i jakości usług oraz infrastruktury, pogłębiając stan w wartościach ujemnych.

3.5.4. Gmina Brzozie

W przypadku Gminy Brzozie kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 7: Wykres kompleksowy – Gmina Brzozie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 20: Wykres kompleksowy – Gmina Brzozie

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	0,23	0,19	0,23	0,20	0,07	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,24	0,35	0,06	0,25	0,14	↘
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,14	-0,18	-0,21	-0,26	-0,22	↘
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,29	-0,25	-0,26	-0,27	-0,37	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	-0,42	-0,56	-0,49	-0,56	-0,48	↘
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,20	-0,10	-0,18	-0,20	-0,23	↘
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,25	-0,16	-0,29	-0,11	-0,01	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,31	0,12	0,29	-0,12	0,29	≈
9. Sytuacja demograficzna	0,02	0,21	0,17	0,32	0,35	↗
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	-0,07	-0,06	-0,01	-0,10	-0,11	↘

11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	0,13	0,13	0,14	0,15	0,15	≈
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	-0,06	-0,05	-0,07	-0,01	-0,01	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

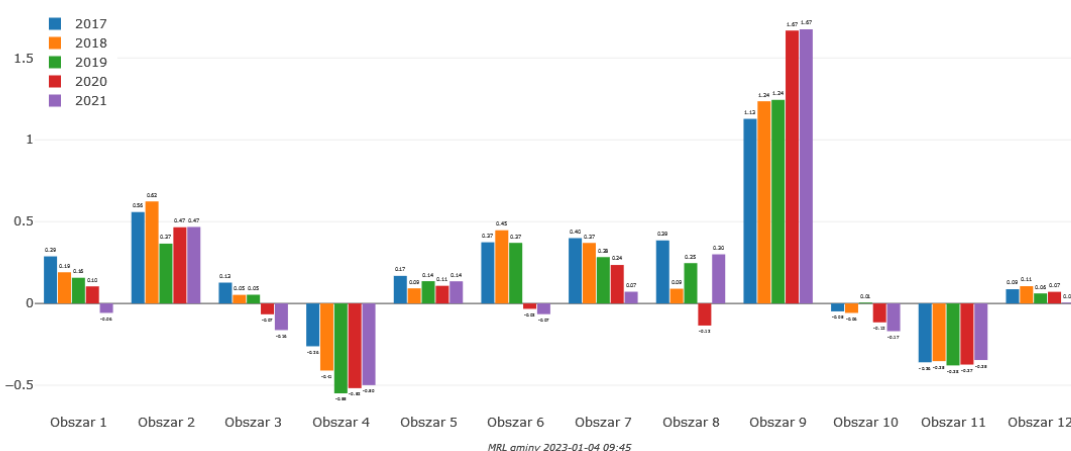
W przypadku Gminy Brzozie najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, poziomu bezpieczeństwa oraz ładu i struktury przestrzennej**. Zdecydowanie słabiej wypadają natomiast wskaźniki m.in. dostępności i jakości usług oraz infrastruktury, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych oraz sytuacji materialnej mieszkańców.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach sytuacji demograficznej, mocno spadły natomiast wskaźniki gospodarcze: potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej czy sytuacji materialnej mieszkańców.

3.5.5. Gmina Miasta Brodnicy

W przypadku Miasta Brodnica kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 8: Wykres kompleksowy – Gmina Miasta Brodnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 21: Wykres kompleksowy – Gmina Miasta Brodnica

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	0,29	0,19	0,16	0,10	-0,06	↓
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,56	0,62	0,37	0,47	0,47	↘
3. Sytuacja materialna mieszkańców	0,13	0,05	0,05	-0,07	-0,16	↓
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,26	-0,41	-0,55	-0,52	-0,50	↘

5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	0,17	0,09	0,14	0,11	0,14	≈
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	0,37	0,45	0,37	-0,03	-0,07	↓
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	0,40	0,37	0,28	0,24	0,07	↘
8. Poziom bezpieczeństwa	0,39	0,09	0,25	-0,13	0,30	↘
9. Sytuacja demograficzna	1,13	1,24	1,24	1,67	1,67	↗
10. Dostępność komunikacyjna (zewnątrzna i wewnętrzna)	-0,05	-0,06	0,01	-0,12	-0,17	↘
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,36	-0,35	-0,38	-0,37	-0,35	≈
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,09	0,11	0,06	0,07	0,01	↘

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

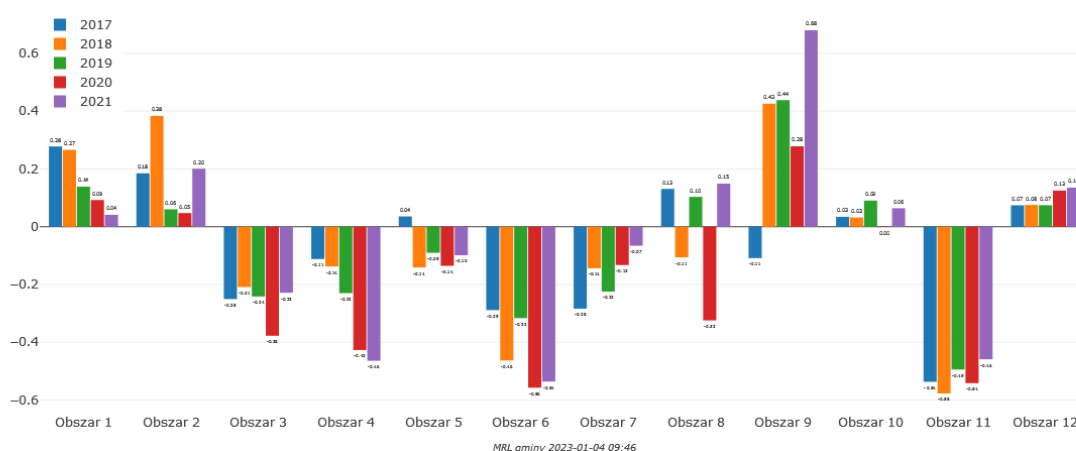
W przypadku Miasta Brodnica najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, poziomu bezpieczeństwa**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki **stanu finansów publicznych, ładu i struktury przestrzennej, dostępności komunikacyjnej i sytuacji materialnej mieszkańców**.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach sytuacji demograficznej, mocno spadły natomiast wskaźniki potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, sytuacji materialnej mieszkańców, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych, osiągając wartości ujemne wskaźników.

3.5.6. Gmina Osiek

W przypadku Gminy Osiek kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 9: Wykres kompleksowy – Gmina Osiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 22: Wykres kompleksowy – Gmina Osiek

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	0,28	0,27	0,14	0,09	0,04	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,18	0,38	0,06	0,05	0,20	≈
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,25	-0,21	-0,24	-0,38	-0,23	≈
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,11	-0,14	-0,23	-0,43	-0,46	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	0,04	-0,14	-0,09	-0,14	-0,10	↓
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,29	-0,46	-0,32	-0,56	-0,54	↘
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,28	-0,14	-0,22	-0,13	-0,07	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,13	-0,11	0,10	-0,32	0,15	≈
9. Sytuacja demograficzna	-0,11	0,43	0,44	0,28	0,68	↑
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	0,03	0,03	0,09	-0,00	0,06	≈
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,54	-0,58	-0,49	-0,54	-0,46	↘
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,07	0,08	0,07	0,13	0,14	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

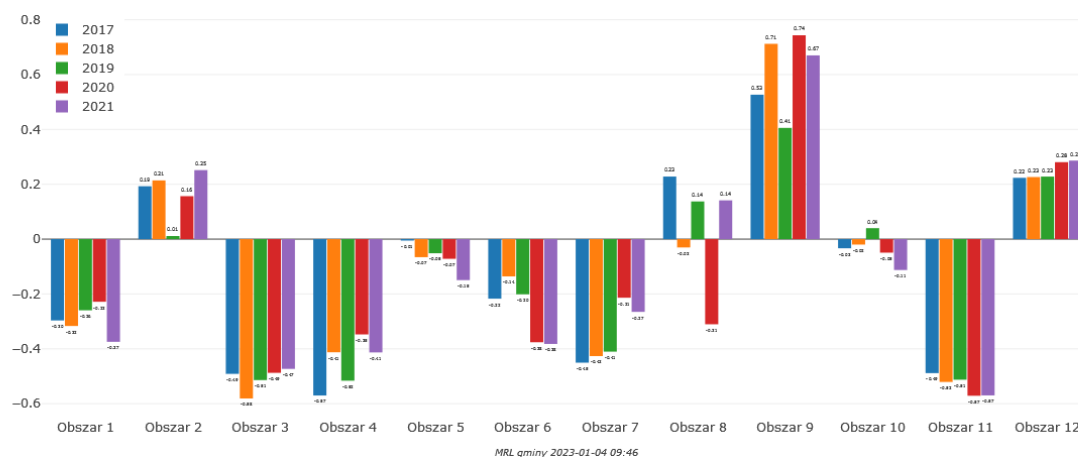
W przypadku Gminy Osiek najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, poziomu bezpieczeństwa oraz lokalnego środowiska przyrodniczego**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych, stanu finansów lokalnych, ładu i struktury przestrzennej oraz sytuacji materialnej mieszkańców.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach sytuacji demograficznej, przesuwając w stronę wartości dodatnich, a także lokalnego środowiska przyrodniczego poprawiając dodatnią pozycję.

3.5.7. Gmina Świdziebnia

W przypadku Gminy Świdziebnia kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 10: Wykres kompleksowy – Gmina Świdziebnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 23: Wykres kompleksowy – Gmina Świdziebnia

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	-0,30	-0,32	-0,26	-0,23	-0,37	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,19	0,21	0,01	0,16	0,25	↗
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,49	-0,58	-0,51	-0,49	-0,47	≈
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,57	-0,41	-0,52	-0,35	-0,41	↗
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	-0,01	-0,07	-0,05	-0,07	-0,15	↘
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,22	-0,14	-0,20	-0,38	-0,38	↘
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,45	-0,43	-0,41	-0,21	-0,27	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,23	-0,03	0,14	-0,31	0,14	↘
9. Sytuacja demograficzna	0,53	0,71	0,41	0,74	0,67	↗
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	-0,03	-0,02	0,04	-0,05	-0,11	↘
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,49	-0,52	-0,51	-0,57	-0,57	↘
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,22	0,23	0,23	0,28	0,29	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

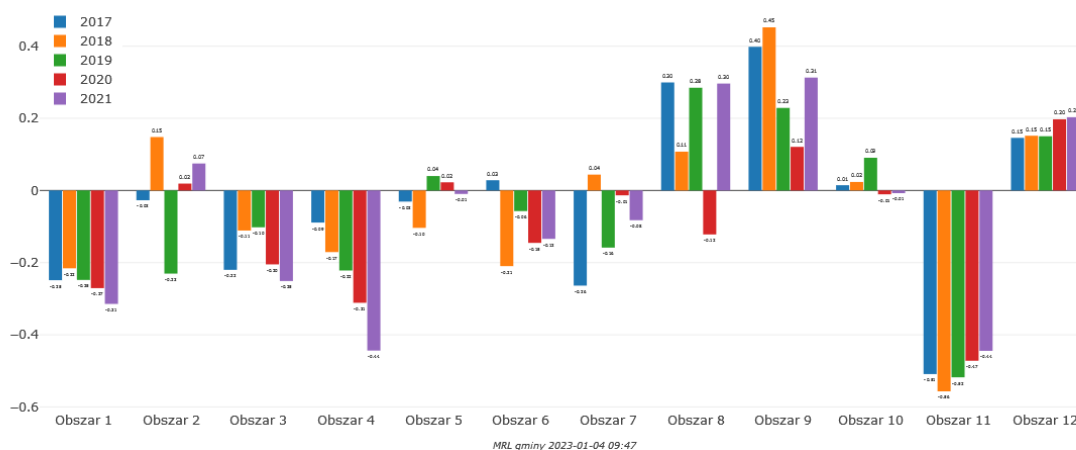
W przypadku Gminy Świdziebnia najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, lokalnego środowiska przyrodniczego oraz rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki ładu i struktury przestrzennej, sytuacji materialnej mieszkańców czy stanu finansów publicznych.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach sytuacji demograficznej, lokalnego środowiska przyrodniczego oraz rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, wzmacniając dodatnią pozycję w odniesieniu do grupy porównawczej.

3.5.8. Gmina Zbiczno

W przypadku Gminy Zbiczno kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 11: Wykres kompleksowy – Gmina Zbiczno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 24: Wykres kompleksowy – Gmina Zbiczno

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	-0,25	-0,22	-0,25	-0,27	-0,31	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	-0,03	0,15	-0,23	0,02	0,07	↑
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,22	-0,11	-0,10	-0,20	-0,25	↘
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,09	-0,17	-0,22	-0,31	-0,44	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	-0,03	-0,10	0,04	0,02	-0,01	≈
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	0,03	-0,21	-0,06	-0,15	-0,13	↓
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,26	0,04	-0,16	-0,01	-0,08	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,30	0,11	0,28	-0,12	0,30	≈
9. Sytuacja demograficzna	0,40	0,45	0,23	0,12	0,31	↘
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	0,01	0,02	0,09	-0,01	-0,01	≈
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,51	-0,56	-0,52	-0,47	-0,44	↗
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,15	0,15	0,15	0,20	0,20	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

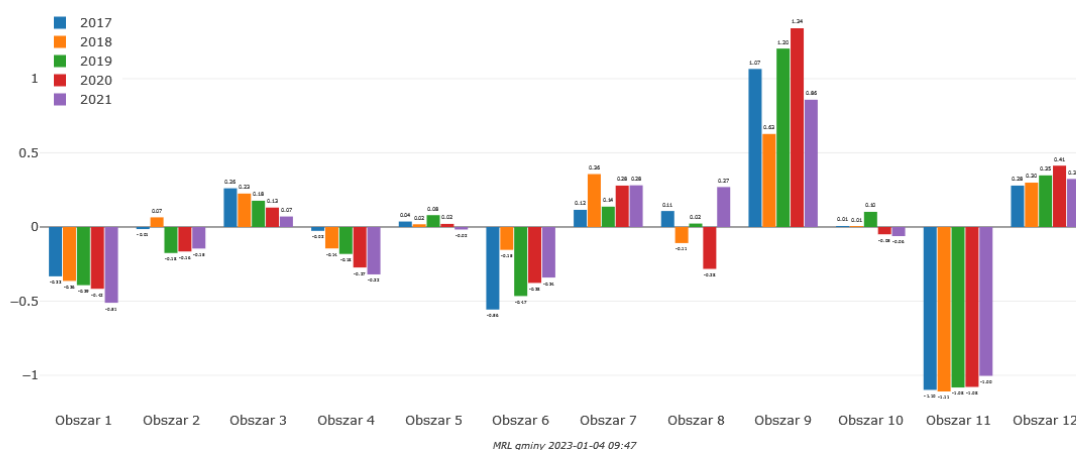
W przypadku Gminy Zbiczno najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, poziomu bezpieczeństwa, lokalnego środowiska przyrodniczego**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki stanu finansów publicznych, ładu i struktury przestrzennej, potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, sytuacji materialnej mieszkańców.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej oraz lokalnego środowiska przyrodniczego, osiągając docelowo wartości dodatnie.

3.5.9. Miasto i Gmina Górzno

W przypadku Gminy Górzno kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 12: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Górzno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 25: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Górzno

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	-0,33	-0,36	-0,39	-0,42	-0,51	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	-0,01	0,07	-0,18	-0,16	-0,15	↘
3. Sytuacja materialna mieszkańców	0,26	0,23	0,18	0,13	0,07	↘
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,03	-0,14	-0,18	-0,27	-0,32	↘
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	0,04	0,02	0,08	0,02	-0,02	↓
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,56	-0,15	-0,47	-0,38	-0,34	↗
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	0,12	0,36	0,14	0,28	0,28	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,11	-0,11	0,02	-0,28	0,27	↗

9. Sytuacja demograficzna	1,07	0,63	1,20	1,34	0,86	↘
10. Dostępność komunikacyjna (zewnątrzna i wewnętrzna)	0,01	0,01	0,10	-0,05	-0,06	↓
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-1,10	-1,11	-1,08	-1,08	-1,00	↗
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	0,28	0,30	0,35	0,41	0,32	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

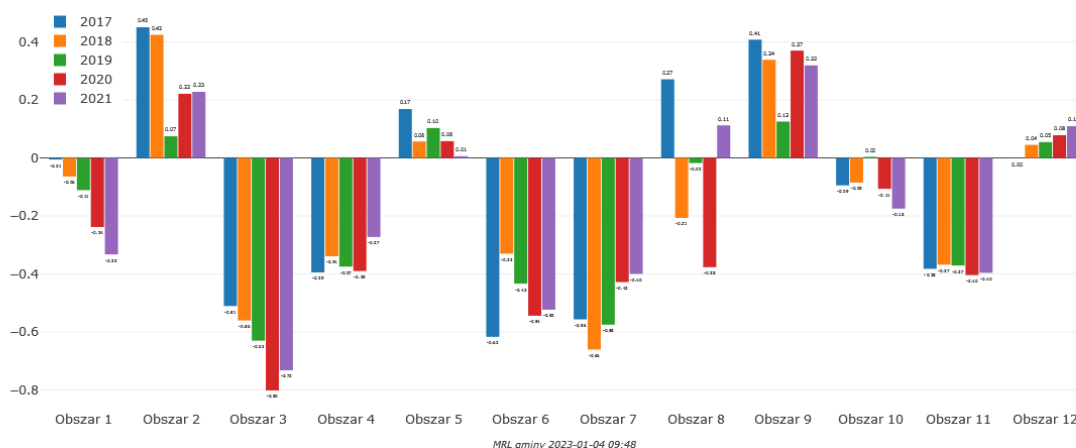
W przypadku Gminy Górzno najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, lokalnego środowiska przyrodniczego, zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, poziomu bezpieczeństwa**. Zdecydowanie najsłabiej wypadają natomiast wskaźniki ładu i struktury przestrzennej, potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie, stanu finansów lokalnych.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, poziomu bezpieczeństwa i lokalnego środowiska przyrodniczego.

3.5.10. Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

W przypadku Gminy Jabłonowo Pomorskie kompleksowy obraz sytuacji społeczno-gospodarczej wygląda następująco.

Wykres 13: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Tabela 26: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Nazwa obszaru	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki	-0,01	-0,06	-0,11	-0,24	-0,33	↘
2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej	0,45	0,42	0,07	0,22	0,23	↘
3. Sytuacja materialna mieszkańców	-0,51	-0,56	-0,63	-0,80	-0,73	↘

4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)	-0,39	-0,34	-0,37	-0,39	-0,27	↗
5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury	0,17	0,06	0,10	0,06	0,01	↘
6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie	-0,62	-0,33	-0,43	-0,54	-0,52	↗
7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy	-0,56	-0,66	-0,58	-0,43	-0,40	↗
8. Poziom bezpieczeństwa	0,27	-0,21	-0,02	-0,38	0,11	↘
9. Sytuacja demograficzna	0,41	0,34	0,13	0,37	0,32	↘
10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna)	-0,09	-0,09	0,00	-0,11	-0,18	↘
11. Ład i struktura przestrzenna obszaru	-0,38	-0,37	-0,37	-0,40	-0,40	↘
12. Lokalne środowisko przyrodnicze	-0,00	0,04	0,05	0,08	0,11	↗

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

W przypadku Gminy Jabłonowo Pomorskie najlepiej wygląda sytuacja w obszarach **sytuacji demograficznej, rynku pracy i kwalifikacji siły roboczej, poziomu bezpieczeństwa i lokalnego środowiska przyrodniczego**. Zdecydowanie najslabiej wypadają natomiast wskaźniki sytuacji materialnej mieszkańców, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie, zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, ładu i struktury przestrzennej.

W ostatnich latach najbardziej poprawiły się wskaźniki w obszarach lokalnego środowiska przyrodniczego (osiągając wartości dodatnie), a także zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego gminy, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych w gminie oraz stanu finansów lokalnych, które nieco poprawiły wynik pomimo dalej ujemnych wskaźników (doganiają średnią).

4. WYNIKI BADAŃ I ANALIZ

4.1. WYMIAR INSTYTUCJONALNY

Dla realizacji zamierzeń strategicznych – wdrażania strategii rozwoju obszaru – niezbędne są odpowiednie instytucje – mające zaplecze, zasoby, narzędzia, kompetencje i motywacje do kompleksowego zarządzania procesem strategicznym.

Do tego niezbędny jest odpowiedni poziom rozwoju instytucjonalnego, rozumianego jako szeroki zakres działań, skupiający się na tworzeniu zasad i mechanizmów mających na celu podniesienie sprawności działania urzędów administracji samorządowej do realizacji zamierzeń strategicznych i współpracy międzypodmiotowej. Dotyczy to przede wszystkim zorganizowania odpowiednich struktur organizacyjnych, właściwych procedur działania, mechanizmów zapewniających udział społeczności lokalnej w zarządzaniu sprawami publicznymi oraz kompetentnych i sprawnych urzędników.

Mając na uwadze zmianę potrzeb społecznych (rozwój społeczeństwa obywatelskiego), a także stały postęp cywilizacyjny, zwłaszcza w sferze informatycznej, ważne jest aby jednostki administracji samorządowej mogły wypełniać zadania na miarę istniejących i pojawiających się potrzeb. Realizacja tego podejścia nawiązuje m.in. do zasad „nowego zarządzania publicznego” i koncepcji współuczestniczenia obywateli w zarządzaniu sprawami publicznymi.

W tym celu w procesie diagnostycznym przeprowadzona została ankieta wewnętrzna dla przedstawicieli samorządów OPPT Brodnicy. Celem przeprowadzonej analizy rozwoju instytucjonalnego był:

- Przegląd zaplecza instytucjonalnego poszczególnych samorządów
- Analiza poziomu istniejącej i potencjalnej współpracy w ramach obszaru
- Analiza gotowości i zdolności realizacji zadań i projektów strategicznych na poziomie ponadlokalnym

Pod kątem stabilności administracyjnej można stwierdzić, że w ponad połowie samorządów OPPT Brodnicy średnia rotacja kadr w ostatnich pięciu latach wyniosła do 5% rocznie, w trzech kolejnych do 10%, a tylko w jednym ponad 10% - świadczy to o stosunkowo dużej stabilności zaplecza administracyjnego i kontynuacji filozofii zarządzania jednostkami. Ponadto w większości urzędów pracownicy dzielą się swoją wiedzą z innymi osobami, często też tworzą zespoły zadaniowe do realizacji ponadstandardowych zadań. Nieco gorzej wygląda to w zakresie zastępowania się na stanowiskach – ale wynika to zazwyczaj z wielkości urzędów – gdzie jest niewielu pracowników i trudno znaleźć odpowiednie zastępstwo.

W urzędach pracuje dosyć podobna liczba osób – około 26-43 pracowników, nie licząc urzędu starostwa (102 osoby) i centralnego miasta Brodnicy (111 osób).

W ramach urzędów brakuje powszechnej tradycji regularnego spotkania się z przełożonymi i kierownikami – w ponad połowie urzędów takie spotkania mają charakter incydentalny lub nieregularny. Natomiast dla grupy 1/3 samorządów spotkania takie są regularne co najmniej raz w miesiącu.

Zasoby techniczne urzędów są oceniane zazwyczaj na wystarczające – pojawiają się potrzeby dotyczące dostosowania obiektów do reguł dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, modernizacji źródeł energii czy sieci informatycznej. W zakresie kadrowym samorzady zwracają uwagę na deficyt specjalistów dostępnych na rynku, szczególnie w obszarach technicznych, budownictwa, ochrony środowiska czy planowania przestrzennego. Jednocześnie wsparcia wymagają usługi zewnętrzne dotyczące zamówień publicznych, ale też prawnym, ochrony środowiska czy planowania przestrzennego.

Samorzady OPPT Brodnicy mają szereg doświadczeń we wzajemnej współpracy z pozostałymi samorządami obszaru, w różnych konfiguracjach – przy realizacji wspólnych wydarzeń, bieżących zadań, pojedynczych projektów czy działań długofalowych – w sposób nieformalny, ale też poprzez porozumienia międzygminne czy stowarzyszenie (np. Brodnica-Bartniczka) – nie współpracując jedynie w ramach struktur związków samorządowych.

Najczęstsze obszary tematyczne współpracy to grupy zakupowe, inwestycje budowy dróg i infrastruktury drogowej, ale też opieka zdrowotna, usług społeczne, budowa infrastruktury sieciowej komunalnej, edukacja czy inwestycje w turystykę i rekreację. Również za najbardziej udane przykłady wspólnych inwestycji wymieniane są inwestycje drogowe i pieszo-rowerowe (jako dobrze oceniane przez mieszkańców) czy stworzenie grupy zakupowej w obszarze energii elektrycznej w konkurencyjnych cenach.

Wewnątrz OPPT Brodnicy najczęściej kontakty utrzymują ze sobą przedstawiciele Powiatu brodnickiego, Jabłonowa Pomorskiego, Bobrowa i Gminy Brodnica. Ogólna atmosfera współpracy oraz poziom zaangażowania władarzy oceniane są jako dobre lub bardzo dobre. Podejmowane działania dotyczące strategii OPPT Brodnicy oceniane są jako ważne, lub priorytetowe.

Jako kluczowe korzyści wymieniane są te elementy, które tworzą wspólnotę – określenie wspólnych potrzeb, zadań i wizji rozwoju, ale też możliwość wspólnego pozyskania dofinansowania na inwestycje. Z kolei największymi wyzwaniem będą zaangażowanie szerokiej liczby mieszkańców, ustalenie wspólnych kierunków, nie indywidualnych i w konsekwencji listy projektów kluczowych dla całego obszaru.

Szczegółowe podsumowanie ankiety instytucjonalnej znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszego opracowania.

4.2. ANALIZA WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH

Dla stworzenia strategii obejmującej obszar wykraczający poza jedną gminę konieczne jest zbadanie wewnętrznego potencjału i powiązań pomiędzy jednostkami. W tym celu zbadano opinie różnych grup na temat dostępności różnego rodzaju usług na terenie swojej gminy (zapewniona podaż na poziomie własnej gminy), dostępności usług poza własną gminą, ale wewnątrz obszaru OPPT Brodnicy (zapewniona podaż na poziomie powiatu), oraz braku niektórych usług na tym obszarze (deficyt podaży).

Celem przeprowadzonego badania było zbadanie przepływów ludzi w zakresie korzystania z usług na obszarze, zdobycie wiedzy na temat powiązań istniejących między samorządami oraz dokonanie samosprawdzenia w zakresie poziomu i charakteru wewnętrznych powiązań funkcjonalnych.

Dane pozyskano na dwa sposoby – z przeprowadzonych badań społecznych, poprzez specjalne pytanie w każdej z ankiet, oraz z przygotowanej przez przedstawicieli każdego samorządu matrycy bilansu usług – samooceny dostępności usług.

4.2.1. Opinie mieszkańców

Z przeprowadzonego badania mieszkańców wynika, że mieszkańcy obszaru na terenie swojej gminy korzystają zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, podstawowej opieki zdrowotnej.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa, ale też pracy zawodowej.

Natomiast poza terenem powiatu mieszkańcy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

4.2.2. Opinie liderów

Z badania liderów wynika, że na terenie swojej gminy korzystają oni zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, pracy zawodowej, usług budowlanych i remontowych oraz uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, podstawowej opieki

zdrowotnej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa.

Natomiast poza terenem powiatu liderzy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

4.2.3. Opinie młodzieży

Z badania wynika, że młodzież na terenie swojej gminy korzysta zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), podstawowej opieki zdrowotnej, drobnych usług naprawczych, uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, usług związanych z gastronomią, specjalistycznych usług zdrowotnych.

Natomiast poza terenem powiatu młodzież korzysta z usług kultury popularnej i wysokiej.

4.2.4. Matryca bilansu usług

Z przygotowanej matrycy wynika, że następujące usługi realizowane są najczęściej na poziomie podstawowym – własnej gminy:

- zakupy produktów pierwszej potrzeby
- usługi rolnicze
- edukacja podstawowa, w tym przedszkola i żłobki
- uprawianie sportu i rekreacji

Na poziomie innej gminy powiatu (a tu wymieniano najczęściej Miasto Brodnica lub rzadziej Jabłonowo Pomorskie) realizowane są najczęściej poniższe usługi:

- zakupy w sieciach handlowych i targowiskach
- usługi beauty (kosmetyczka, fryzjer),
- podstawowa opieka zdrowotna,
- usługi rehabilitacyjne i opiekuńcze,
- drobne usługi naprawcze,
- usługi bankowe i finansowe czy doradztwo,
- imprezy sportowe i rekreacyjne.

Natomiast poza obszarem powiatu (najczęściej Toruń, Grudziądz, ale też Rypin, Nowe Miasto Lubawskie, Bydgoszcz) realizowane są usługi:

- dokształcania się, studiów, kursów,
- zakupy artykułów AGD i przemysłowych,

- wsparcia otoczenia biznesu i przedsiębiorczości,
- specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- usługi kultury popularnej i wysokiej.

4.2.5. Podsumowanie

Z przeprowadzonych badań i analizy wynika, że co do zasady obszar powiatu brodnickiego jest obszarem typowym i w typowy sposób samowystarczalnym – dostarczane są standardowe usługi na poziomie gmin wiejskich, następnie miasta centralnego, występuje również deficyt typowych usług dla obszarów, w których nie ma ośrodków o charakterze wojewódzkim.

Należy zwrócić natomiast uwagę na odchylenia od typowego rozkładu podaży w strukturze obszaru powiatowego. W tym przypadku zauważany jest deficyt miejsc do zakupu podstawowych produktów poprzez targowiska w niektórych gminach.

Na poziomie ośrodka powiatowego (Miasta Brodnicy), zauważalny jest brak odpowiedniego zaplecza usługowego w obszarze zakupów artykułów przemysłowych, odzieży, AGD, dobrej jakości edukacji w szkołach ponadpodstawowych, dostępności usług prawnych – dla których mieszkańcy równie często wyjeżdżają poza powiat.

Natomiast część usług, które w większym stopniu powinny być realizowane i dostępne na terenie powiatu (wysoka jakość i odpowiednia podaż) to specjalistyczna opieka zdrowotna (pomimo szpitala powiatowego), usługi i imprezy kultury popularnej i rozrywki oraz pop-kultury (brak odpowiedniej liczby, ale też jakości wydarzeń).

Czynnikami, które rozpraszają zdrową strukturę popytu i podaży usług publicznych i rynkowych na tym obszarze jest z pewnością brak silnego ośrodka miejskiego (o charakterze wojewódzkim lub subregionalnym) zapewniającego przestrzeń i atrakcyjność do realizacji usług publicznych i komercyjnych. Ważne jest również oddziaływanie dwóch ośrodków – Torunia i Bydgoszczy, które oferują pełen katalog usług w niewielkiej odległości od powiatu brodnickiego – co powoduje wyciąganie mieszkańców do tych ośrodków również po usługi pozornie dostępne w powiecie. Ważny jest również peryferyjny charakter powiatu – znajdującego się przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i znajdującymi się tam ośrodkami miejskimi i miejsko-wiejskimi.

4.3. WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH

Proces strategiczny, związany z opracowaniem raportu diagnostycznego obszaru OPPT Brodnicy, obejmował włączenie społeczności lokalnej (partycypację).

Elementem pośredniej partycypacji społecznej były trzy kluczowe badania opinii społecznej – mieszkańców (badanie powszechne), lokalnych liderów (kluczowi

interesariusze obszaru) oraz młodzieży (kluczowa grupa społeczna deklarująca swoją przyszłość).

4.3.1. Wyniki badań mieszkańców

Ankieta cieszyła się dużym zainteresowaniem (391 wypełnień), co pokazuje, że mieszkańcy są gotowi wypowiadać się w kwestii potrzeb i rozwoju miejsca, w którym mieszkają.

Jako najsilniejsze strony obszaru mieszkańcy wymieniają:

- Więzy i tradycje rodzinne,
- Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa)
- Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),
- Lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historię,
- Bezpieczeństwo.

Obszary jakie mieszkańcy najslabiej oceniają to:

- Wysokość zarobków i płac,
- Oferta usług zdrowotnych,
- Oferty pracy, rynek pracy,
- Komunikacja i transport zbiorowy,

Przedsięwzięcia jakie powinny być zrealizowane odpowiadają na najważniejsze problemy zauważane przez mieszkańców, tj.:

- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe)
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna).

Z badania wynika, że mieszkańcy obszaru na terenie swojej gminy korzystają zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, podstawowej opieki zdrowotnej.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa, ale też pracy zawodowej.

Natomiast poza terenem powiatu mieszkańcy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

Ankietę wypełniło zdecydowanie więcej kobiet ponad 66% można wysunąć wniosek, że kobiety są osobami bardziej zaangażowanymi w życie społeczności lokalnej. Ponadto najczęściej wypełnień zauważa się wśród mieszkańców w szczycie swojej aktywności zawodowej 31-45 lat i z wykształceniem wyższym.

Szczegółowe podsumowanie badania mieszkańców znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

4.3.2. Wyniki badań liderów

W badaniu liderów wzięli udział ściśle wyselekcjonowani przedstawiciele różnych środowisk – publicznego, społecznego, gospodarczego i opiniotwórczego (wysokie zróżnicowanie i reprezentatywność), mający najczęściej konstruktywnych i cennych uwag i komentarzy z punktu widzenia rozwoju obszaru.

Jako najsilniejsze strony obszaru liderzy wymieniają:

- Bezpieczeństwo
- Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),
- Warunki do rolnictwa – prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego,
- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej,
- Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa).

Obszary jakie liderzy najsłabiej oceniają to:

- Komunikacja i transport zbiorowy,
- Oferta usług zdrowotnych,
- Wysokość zarobków i płac,
- Oferty pracy, rynek pracy.

Aby poprawić warunki życia i zachęcić zwłaszcza młodych mieszkańców do pozostania bądź powrotu na obszar powiatu według liderów, w pierwszej kolejności powinny zostać poczynione następujące działania:

- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe)
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna),
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania wolnego czasu,
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań.

Przedsięwzięcia te w pełni odpowiadają największym deficytom obszaru powiatu zdefiniowanym przez lokalnych liderów.

Z badania wynika, że liderzy obszaru na terenie swojej gminy korzystają zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, edukacji podstawowej, pracy zawodowej, usług budowlanych i remontowych oraz uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, podstawowej opieki zdrowotnej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, drobnych usług naprawczych, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), usług bankowych i finansowych czy doradztwa.

Natomiast poza terenem powiatu liderzy korzystają ze specjalistycznych usług zdrowotnych czy usług kultury popularnej i wysokiej.

Szczegółowe podsumowanie badania liderów znajduje się w załączniku nr 2 do niniejszego opracowania.

4.3.3. Wyniki badań młodzieży

Badanie młodzieży przeprowadzone zostało wśród 499 uczniów ostatnich klas szkół średnich – techników, liceów i szkół branżowych, którzy stanowią bardzo istotną grupę podejmującą wkrótce decyzję o pozostaniu w lokalnym środowisku społecznym i zawodowym, lub opuszczeniu miejsca zamieszkania (migracja).

Do mieszkania w gminie/miejscowości na obszarze OPPT Brodnicy zachęcają przede wszystkim:

- Więzy i tradycje rodzinne,
- Relacje międzyludzkie: z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi
- Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),
- Bezpieczeństwo,
- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej,
- Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa).

Natomiast do opuszczenia przekonuje przede wszystkim:

- Wysokość zarobków i płac,
- Oferty pracy, rynek pracy,
- Oferta usług zdrowotnych,
- Warunki dla przedsiębiorczości (otwarcia i prowadzenia własnej firmy),
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm

Najpilniejszymi do realizacji przedsięwzięciami, które przyczyniłyby się do pozostania młodych ludzi na obszarze powiatu są:

- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,

- Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia,
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna),
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe),
- Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki).

Po zakończeniu szkoły średniej 1/3 uczniów zamierza jednocześnie kontynuować naukę i pracować, a 1/3 uczniów zamierza zakończyć edukację i tylko pracować. 1/5 zamierza tylko kontynuować naukę, a pozostali jeszcze nie mają sprecyzowanych planów. Natomiast aż 40% młodzieży zamierza kontynuować naukę poza terenem województwa kujawsko-pomorskiego i tam się realizować. Jednocześnie 30% młodzieży zamierza mieszkać i pracować poza województwem, a dodatkowe 20% chciałoby mieszkać i pracować za granicą. Jedynie niewiele ponad 20% młodzieży chciałoby mieszkać na terenie obecnej gminy, z czego tylko połowa chciałaby w tej gminie pracować.

Młodzież chciałaby pracować przede wszystkim w handlu, usługach (np. hotele, restauracje, usługi beauty itd.), kulturze i rozrywce i branżach nowych technologii. Natomiast prawie połowa badanych stwierdziła, że potrzebuje uzupełnić swoją wiedzę i kompetencje związane z praktycznymi umiejętnościami związanymi z zawodem. Co trzeci ankietowany zwracał też uwagę na potrzebę wzmocnienia kompetencji językowych i wiedzy jak efektywnie szukać pracy.

Wśród najważniejszych aspektów życia młodzież wymieniała:

- Rodzina, małżeństwo, dzieci,
- Dobrobyt, stabilność finansowa i niezależność ekonomiczna,
- Spokojne życie bez kłopotów, konfliktów,
- Znajomi i przyjaciele.

Z badania wynika, że młodzież na terenie swojej gminy korzysta zazwyczaj z podstawowych usług: zakupów produktów pierwszej potrzeby, usług beauty (kosmetyczka, fryzjer), podstawowej opieki zdrowotnej, drobnych usług naprawczych, uprawiania sportu i rekreacji.

Natomiast z wielu usług korzystają poza obszarem swojego zamieszkania, w innej gminie na terenie powiatu, tj. edukacji ponadpodstawowej, zakupów artykułów AGD i przemysłowych, usług związanych z gastronomią, specjalistycznych usług zdrowotnych.

Natomiast poza terenem powiatu młodzież korzysta z usług kultury popularnej i wysokiej.

Szczegółowe podsumowanie badania młodzieży znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszego opracowania.

4.3.4. Wspólne wnioski

Analizując wnioski z przeprowadzone badań wśród mieszkańców OPPT Brodnicy, lokalnych liderów i młodzieży, można wyciągnąć wspólne wnioski i spostrzeżenia.

Wszyscy badani jako **najsilniejsze strony** obszaru powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),**
- **Bezpieczeństwo,**
- **Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa)**

Dla mieszkańców i młodzieży równie ważne okazały się:

- Więzy i tradycje rodzinne

Dla liderów i młodzieży:

- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej

A dla każdej z tych grup indywidualnie:

- Lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historię (mieszkańcy),
- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej (liderzy),
- Relacje międzyludzkie: z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi (młodzież),

Wszyscy badani jako **najsłabiej oceniane obszary** powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Wysokość zarobków i płac,**
- **Oferty pracy, rynek pracy,**
- **Oferta usług zdrowotnych.**

Dla mieszkańców i liderów wspólnym deficytem był również:

- Komunikacja i transport zbiorowy,

Natomiast indywidualnie, dla młodzieży były to jeszcze:

- Warunki dla przedsiębiorczości (otwarcia i prowadzenia własnej firmy),
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm

Najważniejsze przedsięwzięcia, jakie powinny być zrealizowane zdaniem wszystkich badanych to:

- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,

- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe),
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna).

Dodatkowo zdaniem liderów potrzebne są jeszcze:

- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania wolnego czasu,
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań.

A w opinii młodych ludzi należy dodatkowo zainwestować w:

- Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia,
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego,
- Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki).

5. ANALIZA POTENCJAŁÓW, PROBLEMÓW I POTRZEB ROZWOJOWYCH

5.1. KLUCZOWE POTENCJAŁY

Potencjały obszaru OPPT Brodnicy to przede wszystkim posiadane zasoby, oferowane produkty i usługi, które przynoszą lub mogą przynieść korzyści bezpośrednie (dochody) lub pośrednie poprzez wytworzenie wartości dodanej dla mieszkańców i interesariuszy obszaru. Potencjały to **możliwości rozwoju, zbudowane na kompetencjach, sprawnościach i posiadanych zasobach**, a także na umiejętnym korzystaniu z zasobów otoczenia, które mają służyć osiągnięciu określonych celów lub kierunków rozwojowych.

Potencjały możemy podzielić na dwie kategorie: **zasobów i produktów**. Zostały one zidentyfikowane w trakcie przeprowadzonej diagnozy w procesie warsztatowym, podczas mapowania i rangowania obu tych kategorii czynników, według oceny możliwości ich wykorzystania, unikalności (dla zasobów) oraz wartości dodanej i potencjału rozwoju (dla produktów).

Zasoby, czyli to, co mamy, stanowią charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, które są potrzebne do tworzenia produktów, usług i ofert, tj. środowisko naturalne, istniejąca infrastruktura i instytucje, ludzie i ich umiejętności, tradycje, wydarzenia historyczne, itd.

Produkty, czyli to, co wytwarzamy, to konkretne rzeczy materialne i niematerialne, zdarzenia, usługi, które są oferowane i przynoszą korzyść bezpośrednią (dochody) lub pośrednią wyrażoną przez wartość dodaną dla obszaru, dla mieszkańców, dla interesariuszy, tj. produkty regionalne, znane zakłady pracy, parki narodowe, wydarzenia cykliczne, znane szlaki turystyczne, szczególne oferty inwestycyjne, standard realizacji usług, itd.

W zakresie **kluczowych zasobów z poziomu całego obszaru** zidentyfikowano i sklasyfikowano je według poniższego zestawienia osobno wg dwóch kryteriów:

- Wysoka możliwość wykorzystania zasobu dla generowania łańcuchów produktów lokalnych
- Wysoka unikalność zasobu (wyjątkowość)

Tabela 27: Kluczowe zasoby OPPT Brodnicy

Zasoby OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: MOŻLIWOŚĆ GENEROWANIA PRODUKTÓW
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Liczne organizacje pozarządowe (Stowarzyszenia, KGW, OSP, itd.)
Teren rolniczy
KRYTERIUM: UNIKALNOŚĆ
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Dostępny węzeł kolejowy i droga krajowa
Granica pozaborowa (zabór pruski i rosyjski)

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie **kluczowych produktów z poziomu całego obszaru** zidentyfikowano i sklasyfikowano je według poniższego zestawienia osobno wg dwóch kryteriów:

- Wysoka wartość dodana i generowanie korzyści
- Wysoki potencjał i perspektywa rozwoju

Tabela 28: Kluczowe produkty OPPT Brodnicy

Produkty OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: GENEROWANIE KORZYŚCI
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazuria MTB, spływy kajakowe)
Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
KRYTERIUM: POTENCJAŁ ROZWOJU
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazuria MTB, spływy kajakowe)
Atrakcyjne miejsca: Izba rybacka w Płowężu, Osada Milewita i Gród Foluszek i inne

Źródło: Opracowanie własne

Dzięki temu procesowi, przeprowadzonemu z udziałem szerszej grupy interesariuszy w formie warsztatowej, w efekcie udało się wyselekcjonować i ocenić potencjał lokalnych zasobów, które mogą być wykorzystane dla generowania łańcuchów produktów, oraz zidentyfikować kluczowe produkty, o największym **potencjale rozwoju i generujących największe korzyści dla lokalnej społeczności**.

Podsumowując kluczowe zasoby obszaru można zauważyć, iż wyróżnia się on atrakcyjnymi walorami środowiskowymi i krajobrazowymi – czystym powietrzem, wysokim stopniem zalesienia, licznymi akwenami wodnymi, rzekami i jeziorami. Charakterystycznym i ważnym zasobem, do wykorzystania, mogą być szczególnie liczne formy ochrony przyrody – parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 – które stanowią wartość wyjątkową pod kątem naturalnego środowiska. Innym ważnym zasobem jest szerokie bogactwo historyczne i kulturowe – liczne zabytki, obiekty historyczne, wydarzenia historyczne, czy lokalna twórczość ludowa.

Charakterystycznym zasobem przestrzennym jest też stosunkowo duża dostępność terenów pod różne inwestycje publiczne (np. ścieżki rowerowe, obiekty sportowe, energetykę i OZE), ale też gospodarcze (tereny inwestycyjne i przemysłowe).

Z punktu widzenia dostępnych produktów na terenie powiatu, wartością, która już jest wykorzystywana i ma jeszcze bardzo duży potencjał do wykorzystania to walory środowiskowe – czysta i zielona przestrzeń, rzeka Drwęca i jej otoczenie, rezerваты przyrody czy ogólnodostępne czyste powietrze. Szczególnie ważne znaczenie mają

również istniejące i rozwijające się produkty regionalne i ekologiczne, tj. Kajmak, sery, miody, nalewki, octy i inne produkty związane z naturalnym i czystym środowiskiem. Ważnym aspektem uzupełniającym jest coraz lepsza oferta rekreacyjna, sportowa i agroturystyczna, z której korzystają mieszkańcy, ale również turyści zewnętrznymi. Atrakcyjne wydarzenia i imprezy cykliczne, stanowią ważne uzupełnienie oferty czasu wolnego i sposobów aktywności mieszkańców. Istotne znaczenie mają również duże zakłady pracy, w tym również z kapitałem zagranicznym (np. Vorwerk), które ulokowały swoje obiekty na tym terenie (szczególnie w strefie przemysłowej w Brodnicy) i przynoszą realne korzyści materialne, tworząc również miejsca pracy.

5.1.1. Podsumowanie zidentyfikowanych potencjałów

Podsumowując zdiagnozowany potencjał obszaru, to w dużej mierze stanowią go **zasoby naturalne obszaru**, które zasadniczo nie są wykorzystywane w pełni ich możliwości. Analizując kluczowe produkty powiązane z występującymi zasobami, należy zauważyć, iż promocja walorów regionu takich jak zasoby przyrodnicze, występowanie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, zabytki i zasoby historyczne, związane z nimi produkty lokalne (ekologiczne) stanowią najwyższą wartość dla obszaru.

Na tej bazie wyłania się również **generalna funkcja turystyczno-rekreacyjna** obszaru, jako miejsca w duchu slow-life, gdzie panuje duża równowaga między życiem zawodowym, rodzinnym i czasem wolnym. Jako miejsce do odpoczynku, o **mniejszym tempie życia** od większych ośrodków miejskich, które gwarantuje otoczenie przyrodnicze i naturę o najwyższej, nieprzetworzonej jakości. Również miejsce **zdrowej aktywności turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej i gospodarczej**, nastawionej na świadome współistnienie i korzystanie z istniejących zasobów naturalnych i kulturowych w celu tworzenia wysokiej jakości produktów i marek lokalnych.

5.2. KLUCZOWE PROBLEMY

Problemy – bariery rozwojowe – to zjawiska lub czynniki (wewnętrzne i zewnętrzne), które **uniemożliwiają lub utrudniają realizację kierunków lub celów rozwojowych**. Składają się na nie niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały, istniejąca sytuacja negatywna, niekorzystne warunki (zamiast pożądaných), itd. W trakcie procesu diagnostycznego, metodą warsztatową, wyodrębniono problemy kluczowe, które wynikają z innych problemów pośrednich / przyczyn, i które mogą generować wiele odczuwalnych skutków / trudności, wspólnych dla całego środowiska społeczno-gospodarczego. Deficyty te budowane są

w układzie tzw. **drzewa problemów**, czyli matrycy logicznej, uporządkowanej w układzie:

- **przyczyna → problem → skutek**

W ramach budowania matrycy logicznej, poza określeniem samych problemów zasadniczych, diagnozowano również, co powoduje dany problem oraz jakie negatywne efekty przynosi. Identyfikując podstawowe bariery rozwojowe i problemy dotyczące całego obszaru dokonano ich grupowania na obszary tematyczne, w wymiarach gospodarczym, społecznym i środowiskowo-przestrzennym. Dokonano także analizy **związków przyczynowo-skutkowych** i wskazania problemu kluczowego, generującego najwięcej problemów, którego skutki są najszersze i najbardziej odczuwalne dla interesariuszy.

Wypracowane drzewo problemów, wraz z ich przyczynami i skutkami prezentują poniższe matryce logiczne – wyodrębnione dla kluczowych wymiarów: społecznego, gospodarczego i środowiskowo-przestrzennego.

Drzewo problemów w **wymiarze społecznym** jak poniżej:

Tabela 29: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar społeczny

WYMIAR SPOŁECZNY		
PRZYCZYNA	PROBLEM KLUCZOWY	SKUTEK
1 niewystarczająca infrastruktura edukacyjna (żłobki, przedszkola, szkoły wyższe) 2 niewielki zasób mieszkań komunalnych i niskie zainteresowanie deweloperów 3 ograniczona dostępność od specjalistycznych usług medycznych 4 brak oferty czasu wolnego i samorealizacji 5 słabe skomunikowanie z ośrodkami zewnętrznymi	NIEWYSTARCZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ DO KLUCZOWYCH USŁUG PUBLICZNYCH – EDUKACYJNYCH, MIESZKANIOWYCH, ZDROWOTNYCH, CZASU WOLNEGO	1 migracje do większych ośrodków 2 niska atrakcyjność obszaru (społeczna, gospodarcza) 3 problemy zdrowotne 4 negatywne skutki społeczne (pomoc społeczna) 5 brak możliwości rozwoju mieszkańców
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE		
1 niski przyrost naturalny 2 migracje do większych ośrodków 3 niewystarczający napływ nowych mieszkańców 4 starzenie się społeczeństwa	Negatywne zmiany demograficzne	1 ograniczony rozwój 2 brak zastępowalności społecznej 3 wysokie koszty usług społecznych (infrastruktura, usługi senioralne) 4 brak pracowników do sektora gospodarczego
1 niewystarczająca infrastruktura wewnętrzna (żłobki, przedszkola, szkoły wyższe) 2 brak ośrodków i szkół wyższych 3 słabe skomunikowanie z ośrodkami zewnętrznymi	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (np. edukacja, medycyna)	1 migracje do większych ośrodków 2 problemy zdrowotne i społeczne 3 niska atrakcyjność obszaru (społeczna, gospodarcza) 4 brak stabilizacji rozwojowej 5 wzrost ilości korzystających z pomocy społecznej
1 brak oferty czasu wolnego 2 brak możliwości samorealizacji i rozwoju 3 sezonowa infrastruktura	Brak oferty czasu wolnego	1 niska atrakcyjność obszaru (społeczna, gospodarcza) 2 brak możliwości rozwoju 3 osłabienie więzi społecznych 4 zanikanie świadomości lokalnej (tożsamości historycznej i kulturalnej)
1 wyludnianie się społeczeństwa 2 niski poziom integracji i tożsamości lokalnej 3 niski poziom wykształcenia i świadomości	Niska aktywność społeczna	1 dziedziczenie biedy powodujące stały, niski poziom życia 2 ubóstwo i bezrobocie 3 niski poziom przedsiębiorczości i angażowania społecznego 4 niskie poczucie lokalnej tożsamości (migracje) 5 osłabienie więzi społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Głównym problemem społecznym jest **niewystarczająca infrastruktura wewnętrzna**, w tym edukacyjna, mieszkaniowa, zdrowotna i czasu wolnego.

Brakuje odpowiedniej liczby i jakości usług żłobków i przedszkoli, ale także możliwości uczenia się przez całe życie, czy poza systemem (kursy, szkolenia, itd.).

Brakuje infrastruktury mieszkaniowej, niezbędnej do osiedlania się, zarówno komunalnej, jak i prywatnej. Usługi leczenia specjalistycznego są na niezadowalającym poziomie, powodując w konsekwencji liczne powikłania zdrowotne i społeczne. Brak też odpowiedniej siatki oferty czasu wolnego – rekreacji, turystyki, sportu, kultury czy samorealizacji.

Wpływa to negatywnie na zmiany demograficzne, powodując wyludnianie się miejscowości, niską dzietność mieszkańców oraz starzenie się społeczeństwa. Jednocześnie dużym wyzwaniem jest niewystarczająca aktywność społeczna i obywatelska, która, pomimo wyjątków, powoduje osłabienie lokalnej tożsamości, więzi społecznych i przywiązania do miejsca pochodzenia, a w konsekwencji również negatywne skutki społeczne.

Drzewo problemów w **wymiarze gospodarczym** jak poniżej:

Tabela 30: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar gospodarczy

WYMIAR GOSPODARCZY		
PRZYCZYNA	PROBLEM KLUCZOWY	SKUTEK
1 Niewystarczająca przestrzeń wydzielona do prowadzenia działalności gospodarczej (inkubatory, strefy, itd.), szczególnie na terenach wiejskich 2 Niewystarczająca oferta do prowadzenia działalności gospodarczej dla małych i średnich przedsiębiorstw 3 Brak pełnego dostępu do szerokopasmowego internetu 4 Brak dostępnej sieci komunikacyjnej i transportowej 5 Brak kompleksowej oferty wspierającej rozwój przedsiębiorczości (edukacja, doradztwo, IOB, itd.) 6 Niestabilne warunki zewnętrzne (prawo, recesja, Covid, itd.)	NIEWYSTARCZAJĄCE WARUNKI DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, SZCZEGÓLNIENIE NA TERENACH WIEJSKICH – INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ, INTERNET, KOMUNIKACJA, USŁUGI	1 Stałe migracje mieszkańców w celach gospodarczych 2 Utrzymywanie się niskopłatnych ofert pracy 3 Zwiększone bezrobocie i koszty społeczne 4 Niska atrakcyjność do lokowania nowych przedsiębiorstw 5 Niski poziom innowacyjności obszaru 6 Stagnacja gospodarcza
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE		
1 rozproszenie przestrzenne i długość siatki drogowej 2 położenie poza centrami gospodarczymi, poza głównymi trasami komunikacyjnymi 3 niska atrakcyjność obszaru (rozwój IT) 4 brak infrastruktury teletechnicznej oferującej pracę zdalną 5 Liczne obszary chronione utrudniające tworzenie stref gospodarczych	Niewystarczająca infrastruktura gospodarcza – tereny inwestycyjne i siatka komunikacyjna (drogowa, kolejowa, gazowa, IT)	1 brak lokowania nowych przedsiębiorstw 2 stałe migracje ludności w celach gospodarczych 3 zwiększone bezrobocie i koszty społeczne 4 utrzymywanie się niskopłatnych ofert pracy

<ul style="list-style-type: none"> 1 nieprzewidywalne przyczyny: Covid, recesja, inflacja 2 niestabilne warunki prawne (zmiany prawa podatkowego) 3 brak stabilnego sektora gospodarczego w regionie 4 wysoki udział wsparcia pomocy społecznej 	Niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> 1 niski poziom przedsiębiorczości 2 brak zakładania nowych przedsiębiorstw (szczególnie JDG) 3 zwiększone bezrobocie i koszty społeczne
<ul style="list-style-type: none"> 1 Zaniedbania edukacyjne 2 Brak rozwoju przedsiębiorczości 3 Brak dostępu do szkół wyższych 4 Niska atrakcyjność do osiedlania się 	Niski zasób wykwalifikowanej siły roboczej	<ul style="list-style-type: none"> 1 Utrzymywanie się niskopłatnych ofert pracy 2 Stałe migracje ludności w celach gospodarczych 3 Brak stabilizacji gospodarczej obszaru 4 Niski poziom innowacyjności obszaru
<ul style="list-style-type: none"> 1 Brak oferty i przestrzeni do zbytu 2 Rozproszenie producentów 3 Brak przetwórstwa 4 Niski poziom współpracy 	Niewykorzystany potencjał produktów lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> 1 Rozproszenie ofert 2 Niska konkurencyjność produktów 3 Brak marki produktu lokalnego 4 Ograniczona dostępność do produktów

Źródło: Opracowanie własne

Jednym z głównych problemów gospodarczych OPPT Brodnicy jest niewystarczająca infrastruktura i oferta gospodarcza, w tym zły stan dróg i brak rozwiniętej siatki kolejowej, ale też dostęp do terenów inwestycyjnych, stref gospodarczych czy przemysłowych, szczególnie na terenach wiejskich. Ponadto niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej dodatkowo utrudniają rozwój regionu, co z kolei ma wpływ na dywersyfikację rynku pracy i jego innowacyjność (podejmowanie ryzyka).

Innowacyjność jest jedną z ważniejszych kierunków rozwoju przedsiębiorstw. Jej celem jest rozwój przedsiębiorstw poprzez pełne wykorzystanie jego obecnych zasobów i możliwości oraz otwarcie się na nowe rynki. Przyczyną obecnej sytuacji są nie tylko przewidywalne względy gospodarcze. Składa się też na to np. COVID, czy rekordowa inflacja i spowolnienie gospodarcze. Położenie geograficzne (odległość od znaczących ośrodków miejskich, a tym samym szlaków komunikacyjnych) oraz brak szczególnej promocji ma znaczący wpływ na rozwój gospodarczy, szczególnie rozwoju produktów lokalnych.

Całość można uzupełnić jeszcze niskim zasobem i kapitałem lokalnej siły roboczej, powodującym utrzymywanie się z niskopłatnych zajęć, ale też ograniczającym powstawanie oddolnych, indywidualnych przedsiębiorstw oferujących atrakcyjne warunki pracy.

Drzewo problemów w **wymiarze środowiskowo-przestrzennym** jak poniżej:

Tabela 31: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar środowiskowo-przestrzenny

WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY		
PRZYCZYNA	PROBLEM KLUCZOWY	SKUTEK
1 Brak rozwiniętej siatki połączeń alternatywnych (pieszo-rowerowych) 2 Niska świadomość ekologiczna 3 Wysokie koszty działań i inwestycji ekologicznych 4 Ograniczenia formalne i prawne	NIEWYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY	1 Migracje mieszkańców 2 Ograniczona atrakcyjność turystyczna 3 Utrata potencjału naturalnego 4 Zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby 5 Niska atrakcyjność obszaru
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE		
1 Rozproszenie obszarów zamieszkania 2 Niewystarczająca jakość siatki drogowej 3 Brak rozwiniętej siatki połączeń alternatywnych (pieszo-rowerowych) 4 Brak dostępności do transportu publicznego	Niewystarczająca dostępność komunikacyjna	1 Wysokie koszty inwestycji 2 Ograniczony dostęp do usług publicznych 3 Migracje mieszkańców 4 Ograniczona atrakcyjność turystyczna 5 Niski poziom bezpieczeństwa drogowego 6 Niski poziom ekologiczności
1 Brak świadomości i edukacji 2 Niski poziom ekologiczności 3 Wysokie koszty działań ekologicznych 4 Ograniczenia formalne i prawne	Niewykorzystane zasoby środowiska naturalnego	1 Utrata potencjału naturalnego 2 Zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby 3 Brak infrastruktury OZE - energii odnawialnej 4 Niska atrakcyjność obszaru 5 Migracje mieszkańców
1 Brak planów zagospodarowania przestrzennego 2 Wysokie koszty planowania 3 Szybkie tempo zmian urbanizacyjnych	Deficyty instrumentów zagospodarowania przestrzennego	1 niska atrakcyjność gospodarcza 2 podwyższone koszty inwestycji 3 ograniczone zakresy rozwoju 4 brak ładu przestrzennego
1 znaczny udział chronionych terenów zielonych 2 brak alternatywnych inwestycji na terenach zielonych (wiedza, innowacje) 3 skomplikowany proces prowadzenia inwestycji 4 brak inwentaryzacji i planów 5 Kryzys klimatyczny	Ograniczenia środowiskowe	1 niska atrakcyjność gospodarcza 2 podwyższone koszty inwestycji 3 ograniczone zakresy rozwoju 4 utrata zasobów naturalnych

Źródło: Opracowanie własne

Problemy środowiskowo-przestrzenne są bardzo wyraźnie zarysowane na obszarze powiatu. Niewątpliwym atutem, ale również znacznym utrudnieniem i ograniczeniem, jest wysoka lesistość i liczne tereny zielone podlegające ochronie oraz ich niedostępność właścicielska. Znaczny udział terenów chronionych sprawia, iż ograniczone są możliwości rozwojowe na tych terenach. Alternatywą dla gałęzi typowo gospodarczej wydają się atuty środowiskowe (turystyka, produkty lokalne) oraz sieci ścieżek pieszo-rowerowych w tych obszarach, ale ich infrastruktura jest niewystarczająca lub niskiej jakości (stan). Brakuje również połączeń rowerowych między gminami, które zachęcałyby do sprawnej komunikacji, ale także poznawania

walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru. W tym zakresie wybrzmiewa potrzeba wykorzystywania zasobów środowiskowych w sposób zrównoważony, nie agresywny, krótkofalowy.

Skutkiem braku długofalowej polityki przestrzennej jest niski ład przestrzenny, ale też niska atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów i przedsiębiorców. Dodatkowo znaczna ilość i długość dróg powoduje, że koszty ich utrzymania są bardzo wysokie i przekraczają możliwości samorządów, przez co ich jakość jest niezadowalająca.

Coraz bardziej widocznym problemem staje się wykluczenie komunikacyjne. Grupami, które najbardziej cierpią z powodu nieistniejącej lub źle zorganizowanej komunikacji są młodzież i osoby starsze (osoby niemobilne). Problem swobodnego przemieszczania się np. do szkoły lub do ośrodków zdrowia, dotyka w znacznej mierze obszarów wiejskich powiatu, niekiedy oddalonych o dziesiątki kilometrów od najbliższego ośrodka miejskiego.

5.2.1. Podsumowanie drzewa problemów

Dzięki temu procesowi możliwa była **identyfikacja i selekcja zasadniczych problemów** dotyczących obszaru OPPT Brodnicy, **mapowanie powiązań logicznych** problemów z ich **przyczynami i skutkami**. Konsekwencją tej logicznej, uporządkowanej matrycy jest możliwość generowania **kierunkowych obszarów interwencji**, określenia celów strategicznych oraz konkretnych działań do podejmowania, mających niwelować wskazane deficyty przy wykorzystaniu posiadanych zasobów i produktów.

5.3. CZYNNIKI WARUNKUJĄCE ROZWÓJ (ANALIZA SWOT)

Jedną z podstawowych technik analizy strategicznej, podsumowującej charakterystykę danego obszaru za pomocą różnych czynników jest analiza SWOT. Jest to badanie silnych i słabych stron obszaru (czynniki wewnętrzne) oraz szans i zagrożeń pojawiających się przed nim (czynniki zewnętrzne). Wykonując podstawową analizę SWOT otrzymujemy zestawienie czterech kategorii:

- listę **silnych i słabych stron** obszaru
- listę **szans i zagrożeń**, jakie istnieją lub mogą pojawić się w otoczeniu

Listy te są ograniczone i syntetyczne, zawierają zazwyczaj po kilka najważniejszych i dobrze zdefiniowanych silnych stron i słabości oraz szans i zagrożeń. Umożliwia to koncentrację na tym, co dla jednostki ma najważniejsze znaczenie (i rezygnację z czynników mniej istotnych). Takie świadome i ograniczone pole widzenia ma charakter decyzji strategicznych. Wykonując szczegółową analizę OPPT Brodnicy

dokonano dodatkowego podziału czynników wewnętrznych i zewnętrznych na trzy podstawowe wymiary:

- społeczny
- gospodarczy
- środowiskowo-przestrzenny

Podział analizy na obszary pozwala na szczegółowe przebadanie najważniejszych czynników mających wpływ na rozwój badanego obszaru.

Tabela 32: Zestawienie mocnych i słabych stron OPPT Brodnicy

WYMIAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SPOŁECZNY	Lokalni wytwórcy i liderzy	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (edukacyjnych, medycznych, mieszkaniowych, czasu wolnego)
	Duży potencjał ludzki, w tym aktywność seniorów i NGO	Niewystarczająca integracja i aktywność społeczna
	Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców	Negatywne zmiany demograficzne (migracje, starzenie się społeczeństwa)
GOSPODARCZY	Rozwinięte strefy gospodarcze (duże przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym)	Niewystarczająca jakość infrastruktury komunikacyjnej
	Przedsiębiorstwa lokalne (usługi i produkty lokalne)	Niewystarczająca jakość infrastruktury internetowej (IT)
	Potencjał inwestycyjny (przestrzeń)	Nieatrakcyjne miejsca pracy i poziom wynagrodzeń
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Wysokiej jakości środowisko naturalne	Niska dostępność do środowiska naturalnego i jego zasobów
	Liczne i zróżnicowane akweny wodne	Niewystarczająca jakość infrastruktury komunikacyjnej
	Położenie geograficzne poza dużymi ośrodkami	Niski udział procesów ekologicznych

Źródło: Opracowanie własne

Do **mocnych stron** w obszarze społecznym zalicza się zasoby ludzkie, możliwości i chęć działania oraz zaangażowanie w życie społeczne, szczególnie osób znajdujących się w wieku emerytalnym. Ceniony przez mieszkańców jest wysoki poziom bezpieczeństwa oraz lokalni wytwórcy i liderzy, którzy są kojarzeni tylko z tym regionem.

W obszarze gospodarczym znaczące są przedsiębiorstwa lokalne i wytwarzane przez nich produkty i usługi, szczególnie rolno-spożywcze. Szczególnie ważne dla regionu są istniejące tereny inwestycyjne z ulokowanymi przedsiębiorstwami (głównie tereny miejskie), ale też dostępna przestrzeń pod kolejne tego typu przestrzenie gospodarcze również na terenach wiejskich.

Wysokiej jakości środowisko naturalne z licznymi akwenami wodnymi, rzekami, terenami zielonymi, w szczególności wysoka lesistość, zróżnicowany krajobraz w połączeniu z położeniem z dala od aglomeracji miejskich stanowi silną stronę z punktu widzenia środowiskowego. Nie w pełni wykorzystane zasoby w każdej dziedzinie są bardzo mocną stroną, ponieważ stwarza to możliwości ich dalszego rozwoju.

Na badanym obszarze jako **słabe strony** oceniana jest dostępność do różnego rodzaju usług publicznych (potrzeby podstawowe), których jakość jest niezadowalająca, wpływająca na inne obszary – problemy demograficzne, w tym starzenie zamieszkującej ludności, które w przyszłości może spowodować brak rąk do pracy (zastępowalność), a nawet wyludnienie się obszaru. Zauważalny jest też niski poziom integracji i przywiązania społecznego (szczególnie nowych mieszkańców).

Ze względu na rozproszenie miejscowości i praktyczny brak komunikacji publicznej połączony z niską jakością sieci drogowej, ale też internetowej mieszkańcy mają ograniczony dostęp do ogólnie rozumianych usług publicznych, a podmioty gospodarcze utrudnione warunki do prowadzenia działalności.

Występujące formy ochrony przyrody oraz struktura właścicielska terenów zielonych negatywnie wpływają na możliwości rozwoju usług czy przemysłu. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców w połączeniu z złym stanem infrastruktury komunalnej może powodować degradację środowiska.

Przeprowadzone analizy wykazały kilka kluczowych obszarów **szans i zagrożeń** (czynniki zewnętrzne) obszaru według poniższego podsumowania:

Tabela 33: Zestawienie szans i zagrożeń OPPT Brodnicy

WYMIAR	SZANSE	ZAGROŻENIA
SPOŁECZNY	Rozwój w oparciu o lokalnych liderów i NGO	Utrzymujące się negatywne zmiany demograficzne
	Rozwój w duchu slow-life	Demotywująca polityka socjalna
	Rozwój współpracy międzysektorowej i ponadlokalnej	Niski poziom integracji społecznej
GOSPODARCZY	Rozwój technologiczny i innowacyjny poprzez duże zakłady pracy	Zmiany prawne ograniczające wpływy z lokalnej gospodarki
	Rozwój sektora jednoosobowych działalności gospodarczych, w szczególności lokalnych	Utrzymujące się niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej
	Globalizacja procesów komunikacyjnych i pracy zdalnej	Niewykorzystanie potencjału ekologicznych produktów lokalnych
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Potencjał wykorzystania wysokiej jakości środowiska	Negatywne zmiany klimatyczne

	Rozwój edukacji ekologicznej	Trudny proces inwestycyjny (obszary chronione, własność nieruchomości)
	Wykorzystanie zasobów naturalnych dla energetyki (OZE)	Postępujące osłabianie ładu przestrzennego i jakości procesów urbanizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne

Wykorzystanie działających i potencjalnych liderów społecznych, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, jest jedną z **szans** tego obszaru, tworząc jednocześnie wartość współpracy międzysektorowej czy ponadlokalnej. Potencjał środowiska naturalnego jest zachętą do dla osób, które chciałyby się rozwijać w oparciu o trendy slow-life.

Zróżnicowany rozwój w oparciu zarówno o duże przedsiębiorstwa, z zagranicznym kapitałem, uzupełniające obecną listę pracodawców, ale z drugiej strony małych, lokalnych producentów oferujących produkty lokalne stanowią szanse z punktu widzenia gospodarczego. Warto tutaj dodać również trendy związane z procesami zdalnymi i hybrydowymi, umożliwiającymi pracę z dystansu.

Jakość środowiska i wykorzystanie jego potencjałów w obszarach edukacji, rekreacji, osiedlania się czy energetyki, to kluczowe szanse środowiskowe.

Utrzymujące się w negatywne zmiany demograficzne i demotywująca polityka socjalna państwa w połączeniu niskim poziomem integracji społecznej stanowią **zagrożenia** dla rozwoju społecznego.

Wysoka inflacja, liczne zmiany w obowiązujących przepisach gospodarczych, są czynnikami destabilizującymi gospodarkę. Brak aktywnej polityki wspierającej lokalną gospodarkę i jej produkty, może powodować zahamowanie jej rozwoju.

Pojawiające się coraz częściej katastrofy ekologiczne, które są powodowane przez postępujące zmiany klimatyczne powodują zagrożenie dla jakości środowiska naturalnego, który obarczany jest licznymi ograniczeniami. Warto zwrócić uwagę na ryzyko załamania ładu przestrzennego, które zniechęca do osiedlania się i inwestowania na tym obszarze.

Przedstawiona powyżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczo-środowiskowego OPPT Brodnicy. Powyższy zbiór informacji jest wypadkową wiedzy o stanie i zasadniczych potrzebach poszczególnych gmin i ich sumy.

5.3.1. Podsumowanie analizy SWOT

Opisywany obszar ma wysoki potencjał i atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną. Liczne rzeki i jeziora, czyste środowisko naturalne oraz bogate zasoby runa leśnego

sprawiają, że jest to region potencjalnie atrakcyjny turystycznie. Daje to podstawę do oparcia rozwoju gospodarczego tego obszaru o turystykę wiejską, agroturystykę i turystykę zdrowotną, ale także wykorzystania potencjału lokalnych produktów i nieuwolnionego kapitału ludzkiego i jego zróżnicowania.

5.4. KLUCZOWE POTRZEBY ROZWOJOWE

Kluczowe (strategiczne) potrzeby rozwojowe to sposób (działanie, kierunek, coś co trzeba zrobić) wpływu kluczowych czynników rozwoju na pozytywną zmianę innych czynników SWOT, tzn. to w jaki sposób osłabiają one zagrożenia i/lub wykorzystują szanse i/lub wzmocnią silne strony i/lub ograniczą słabe strony.

Przeprowadzone kluczowe badania i analizy oraz warsztaty problemowe, potwierdziły, że **brak odpowiednich kierunków rozwoju** oraz **wykorzystania dostępnych zasobów przyrodniczych i ludzkich**, ma znaczny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą obszaru.

Podsumowując całościowo proces diagnostyczny wypracowano kilka **zasadniczych potrzeb kierunkowych OPPT Brodnicy** – z punktu widzenia społecznego, gospodarczego i środowiskowo-przestrzennego, które na tym etapie przenikają się i nie są ściśle przypisane do wymiaru – wpływają na większy aspekt życia społeczno-gospodarczego.

Tabela 34: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy

MATRYCA POTRZEB	
1	DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE
2	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ
3	AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ
5	DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH
6	ZWIĘKSZONA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, W TYM MODERNIZACJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I OBIEKTÓW
7	DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
8	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ
9	EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY
10	UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ

Źródło: Opracowanie własne

Konieczne jest podejmowanie **inicjatyw infrastrukturalnych** w obszarze lokalnej kultury i edukacji, mieszkalnictwa, zdrowia, ale również przygotowanie odpowiedniej, celowanej i **dostosowanej oferty** wynikającej z potrzeb użytkowników. Ma to szczególne znaczenie w kontekście z jednej strony **dużego potencjału społecznego** i lokalnych talentów, a z drugiej zamknięcia społecznego w ostatnich latach wywołanego pandemią Covid i jego konsekwencji. Konieczne potrzeby dotyczą również **aktywizacji lokalnej społeczności** – często zróżnicowanej w zakresie pochodzenia (mieszanie się ludności napływowej i miejscowej).

Ważne są również potrzeby wpływające na komfort i jakość życia dotyczące **aspektów ekologicznych** i zwiększonej efektywności energetycznej, niezbędne do zachowania naturalnego charakteru środowiska, ale też ważne z punktu widzenia jakości usług publicznych i atrakcyjności inwestycyjnej. Podobnie jest z potrzebą dostępu do szerokopasmowego internetu i uniknięcie wykluczenia cyfrowego.

Bardzo ważnym aspektem są **potrzeby komunikacyjne** o szerokim spektrum – zarówno w zakresie siatki transportowej i **mobilności**, ale także alternatywnych inicjatyw dotyczących **zrównoważonej mobilności** – rozwoju sieci ścieżek pieszo-rowerowych, zarówno w kontekście czysto komunikacyjnym, ale również w kontekście turystycznym, szczególnie z przeznaczeniem wewnętrznym – dla mieszkańców. Oprócz inwestycji w ścieżki pieszo-rowerowe istnieje potrzeba rozwoju również innych, alternatywnych sposobów przemieszczania się – na przykład transportu zamawianego czy wewnętrznych linii komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym. Lepsza **dostępność komunikacyjna** stanowi istotny czynnik rozwoju całego powiatu – wpływa na wszystkie obszary życia społeczno-gospodarczego.

Potrzeba rozwoju **sektora turystycznego**, to nie wyłącznie sieć ścieżek, ale również infrastruktury towarzyszącej – punktów o dużym potencjale turystycznym, rekreacyjnym czy sportowym, kompleksowej **oferty usług turystycznych** oraz szeroko rozumianej **marki turystycznej**, w tym produktów lokalnych i ich promocji – stanowiących podstawy budowania **przemysłu czasu wolnego** i korzystania z jego pozytywnego oddziaływania i korzyści pośrednich i bezpośrednich.

5.4.1. Podsumowanie analizy potrzeb

Potwierdza się też, że wykorzystanie istniejącego już potencjału oraz wspólny rozwój obranych kierunków przyniesie większą korzyść dla całego obszaru niż działania indywidualne. **OPPT Brodnicy jest obszarem o dużym potencjale i określonych wyzwaniach**, co potwierdza niniejszy raport. Obraz ten jest podstawą do budowania strategii, która ma przyczynić się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców obszaru powiatu brodnickiego.

Wypracowana analiza diagnostyczna stanowi **podstawę do kierunkowania rozwoju strategicznego** – określenia wyjściowej wizji i celów strategicznych, a w konsekwencji przygotowania odpowiednich inwestycji i działań do podjęcia w celu ich realizacji.

WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI

SPIS TABEL:

Tabela 1: Podstawowe dane liczbowe dotyczące samorządów	12
Tabela 2: Typologia gmin	13
Tabela 3: Saldo migracji ogółem	24
Tabela 4: Przyrost naturalny	25
Tabela 5: Dostępność przedszkoli	27
Tabela 6: Dostępność szkół podstawowych i średnich.....	28
Tabela 7: Dostępność usług zdrowotnych	30
Tabela 8: Dostępność zasobów mieszkaniowych.....	31
Tabela 9: Aktywność mieszkańców	32
Tabela 10: Wskaźniki wynagrodzenia.....	36
Tabela 11: Wskaźniki w obszarze bezrobocia.....	37
Tabela 12: Podmioty REGON.....	38
Tabela 13: Dochody OPPT Brodnicy z wpływów podatkowych	38
Tabela 14: Obciążenia społeczne	39
Tabela 15: Tereny inwestycyjne OPPT Brodnicy	40
Tabela 16: Programy rewitalizacji OPPT Brodnicy	56
Tabela 17: Wykres kompleksowy – Gmina Bartniczka	58
Tabela 18: Wykres kompleksowy – Gmina Bobrowo	59
Tabela 19: Wykres kompleksowy – Gmina Brodnica.....	61
Tabela 20: Wykres kompleksowy – Gmina Brzozie.....	62
Tabela 21: Wykres kompleksowy – Gmina Miasta Brodnica	63
Tabela 22: Wykres kompleksowy – Gmina Osiek	65
Tabela 23: Wykres kompleksowy – Gmina Świedziebnia	66
Tabela 24: Wykres kompleksowy – Gmina Zbiczno	67
Tabela 25: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Górzno.....	68
Tabela 26: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	69
Tabela 27: Kluczowe zasoby OPPT Brodnicy	83
Tabela 28: Kluczowe produkty OPPT Brodnicy.....	84
Tabela 29: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar społeczny.....	87
Tabela 30: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar gospodarczy.....	88
Tabela 31: Matryca logiczna - drzewo problemów – wymiar środowiskowo- przestrzenny	90
Tabela 32: Zestawienie mocnych i słabych stron OPPT Brodnicy.....	92
Tabela 33: Zestawienie szans i zagrożeń OPPT Brodnicy	93
Tabela 34: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy	95

SPIS RYSUNKÓW

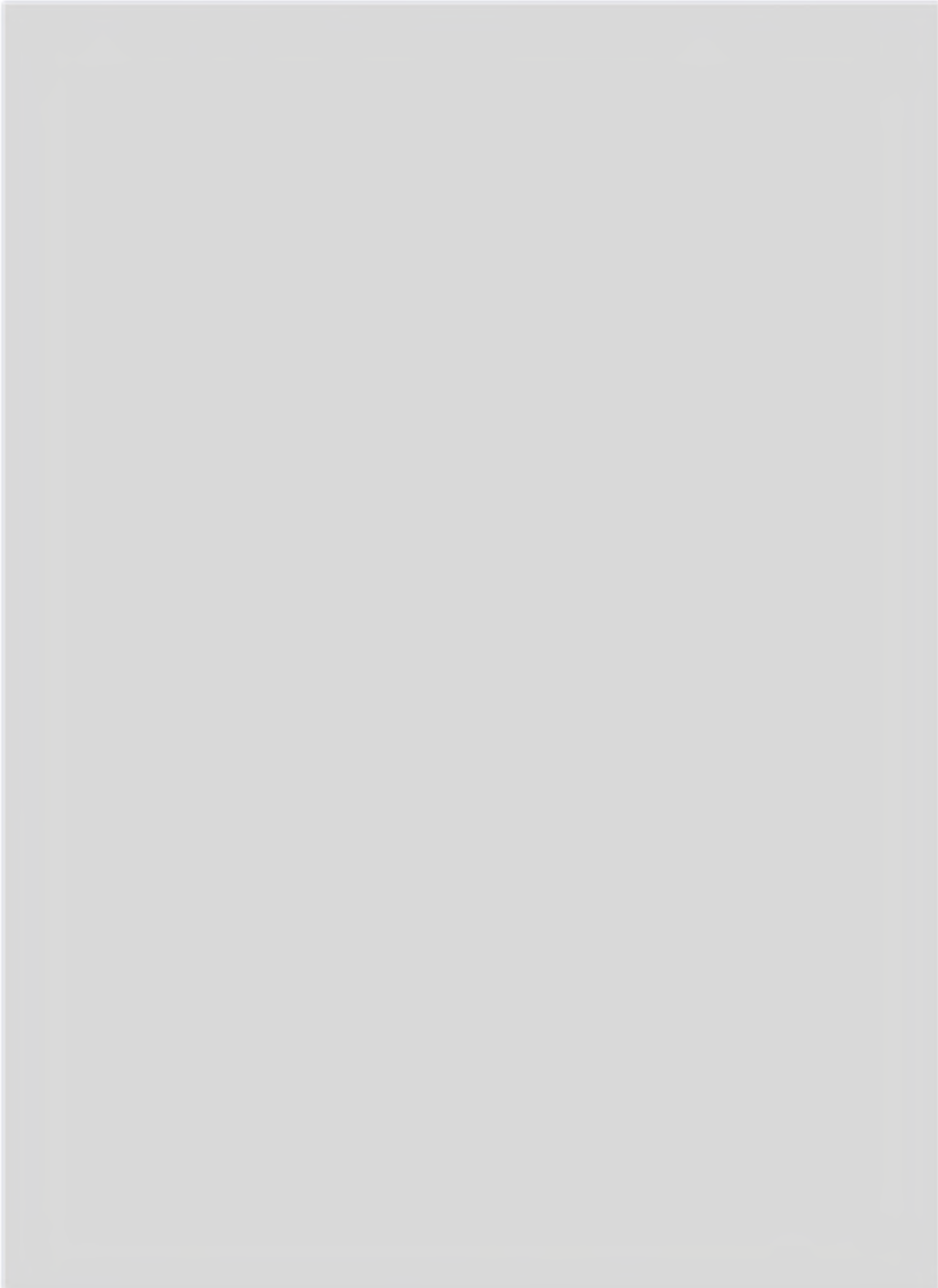
Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy	11
Rysunek 2: Charakterystyka obszarów problemowych	15
Rysunek 3: Instrumenty Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego	17
Rysunek 4: Ogólny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021).....	19
Rysunek 5: Społeczny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	20
Rysunek 6: Prognoza demograficzna dla roku 2030	22
Rysunek 7: Gęstość zaludnienia.....	23
Rysunek 8: Gospodarczy wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	34
Rysunek 9: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	35
Rysunek 10: Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)	43
Rysunek 11: Formy ochrony przyrody	45
Rysunek 12 Klasy pokrycia terenu	46
Rysunek 13: Wskaźnik rozwoju funkcji turystycznej	48
Rysunek 14: Obszar OPPT Brodnicy na tle planu budowy dróg krajowych	50
Rysunek 15 Czas dojazdu do miast powiatowych.....	51
Rysunek 16: Czas dojazdu do miast na terenie OPPT Brodnicy	54

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1: Wskaźniki demograficzne	25
Wykres 2: Imprezy i uczestnicy imprez kulturalnych	28
Wykres 3: Dynamika aktywności kulturalnej i sportowej.....	29
Wykres 4: Wykres kompleksowy – Gmina Bartniczka	58
Wykres 5: Wykres kompleksowy – Gmina Bobrowo	59
Wykres 6: Wykres kompleksowy – Gmina Brodnica	61
Wykres 7: Wykres kompleksowy – Gmina Brzozie.....	62
Wykres 8: Wykres kompleksowy – Gmina Miasta Brodnica	63
Wykres 9: Wykres kompleksowy – Gmina Osiek	64
Wykres 10: Wykres kompleksowy – Gmina Świdziebnia	66
Wykres 11: Wykres kompleksowy – Gmina Zbiczno	67
Wykres 12: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Górzno.....	68
Wykres 13: Wykres kompleksowy – Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	69

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1: Raport z badania opinii mieszkańców gmin obszaru	
Załącznik nr 2: Raport z badania opinii lokalnych liderów	
Załącznik nr 3: Raport z badania opinii oraz planów życiowych młodzieży	
Załącznik nr 4: Raport z ankiety potencjału instytucjonalnego	

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

BADANIE ANKIETOWE: MIESZKAŃCÓW

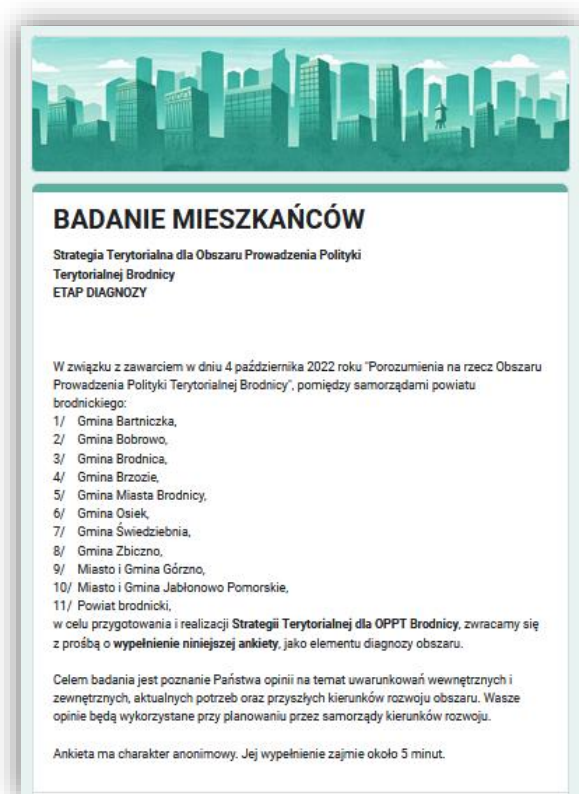
STRATEGIA OPPT BRODNICY

ETAP DIAGNOZY

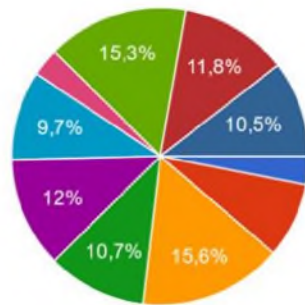
Ankieta udostępniona online wszystkim mieszkańcom obszaru OPPT Brodnicy. Ankieta dostępna w terminie od 5 grudnia 2022 r. do 19 grudnia 2022 r. (2 tygodnie).

Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju obszaru

W badaniu wzięło udział 391 osób.

Proszę wskazać gminę, w której Pan/i mieszka
391 odpowiedzi

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica (nie Miasto)
- Gmina Brzozie
- Miasto Brodnica (nie Gmina)
- Gmina Osiek
- Gmina Świdziebnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górno
- Miasto i Gmina Janiszewo, Polonskie
- ino: _____

▲ 1/2 ▼

Co jest silną stroną (plusem), a co słabą stroną (minusem) Pana/i gminy

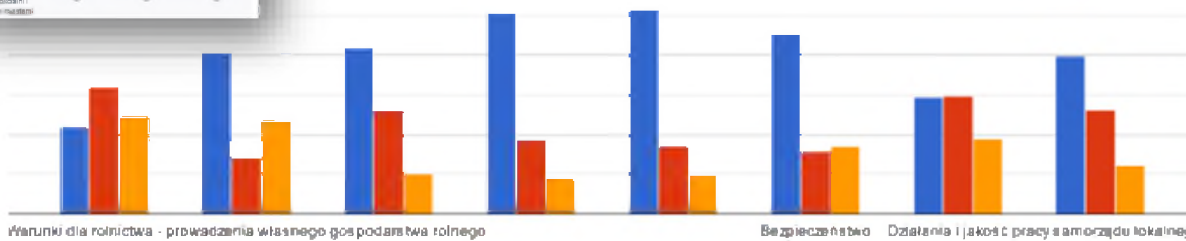

Strona docelowa: modernizacja - plany, inwestycje, projekty (dotyczy przede wszystkim służby)

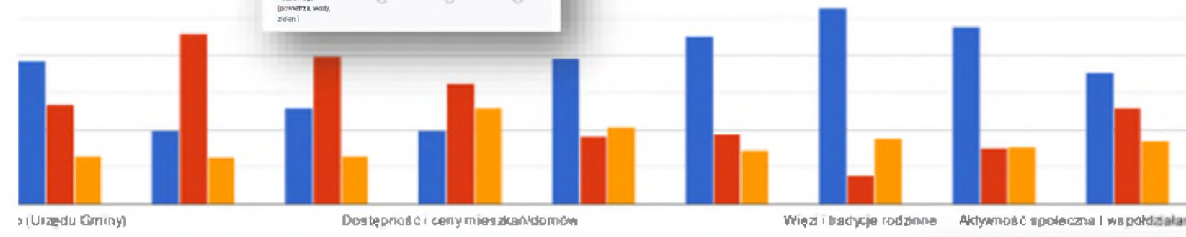
Co jest silną stroną (plusem), a co słabą stroną (minusem) Pana/i gminy?

	Jest silną stroną - plusem gminy	Jest słabą stroną - minusem gminy	Trudno powiedzieć
Oferta pracy rynek pracy	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)	☐	☐	☐

Aspektywność kulturalna (muzyka, sztuka, teatr, sport)	☐	☐	☐
Współczesność	☐	☐	☐
Ładne powiaty (np. Łódź, Łódź, Łódź)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)	☐	☐	☐
Jakość i poziom usług kulturalnych (np. koncerty, wystawy, imprezy)	☐	☐	☐
Komunikacja i transport	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo i wyjątkowość (np. imprezy, wydarzenia)	☐	☐	☐

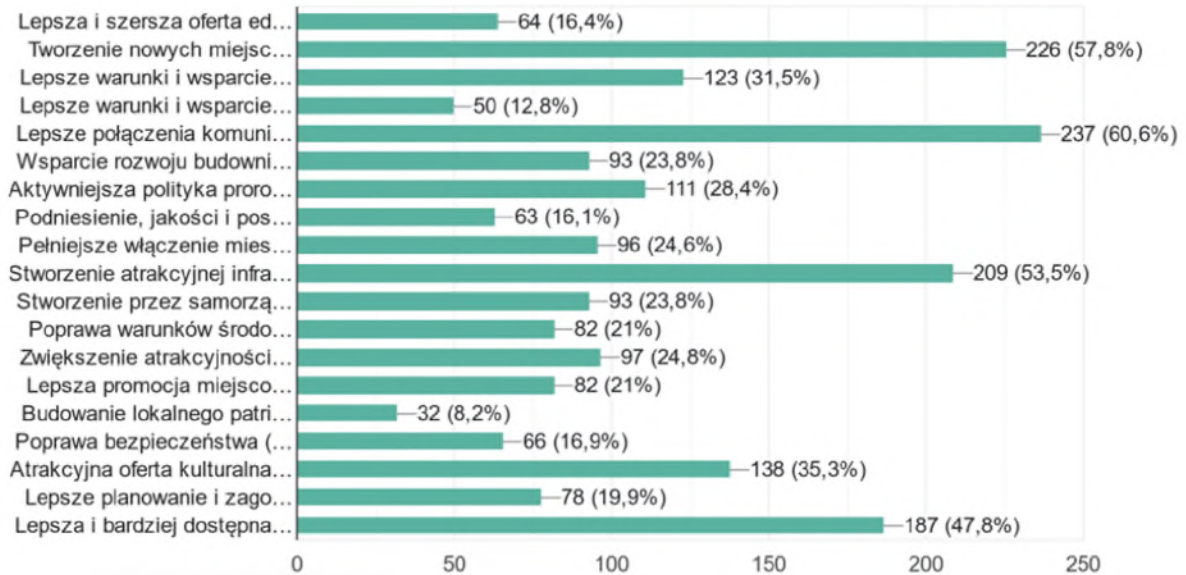

Oferta usług społecznych i opiekuńczych	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Warunki dla rolnictwa - prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	☐	☐	☐
Warunki dla rolnictwa - prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Jakość i poziom usług kulturalnych (np. koncerty, wystawy, imprezy)	☐	☐	☐

Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	☐	☐	☐

Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane w Pana/i gminie w pierwszej kolejności, żeby poprawić warunki życia i zachęc...? Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych
391 odpowiedzi

Podkreślone zostały najważniejsze przedsięwzięcia, które zostały wybrane w Pana/i gminie w pierwszej kolejności, żeby poprawić warunki życia i zachęcić inwestycje (wzrost wsi) do poprawy jakości życia.

Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych

- Lepsze i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, kursy, szkolenia)
- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Lepsze warunki i wsparcie dla przedsiębiorców (dotyczy: podatki, koszty, biurokracja, itp.)
- Lepsze warunki i wsparcie dla mieszkańców (dotyczy: mieszkania, usługi, bezpieczeństwo)
- Lepsze połączenia komunikacyjne (dotyczy: drogi, autobusy, kolej, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Aktywniejsza polityka proinwestycyjna (dotyczy: podatki, koszty, biurokracja, itp.)
- Podniesienie jakości i bezpieczeństwa usług publicznych (dotyczy: służba zdrowia, itp.)
- Pełniejsze włączenie mieszkańców w procesy planowania i realizacji przedsięwzięć

- Priorytetowe wyznaczenie obszarów inwestycyjnych (dotyczy: terenów inwestycyjnych, terenów inwestycyjnych, itp.)
- Stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej (dotyczy: podatki, koszty, biurokracja, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego (dotyczy: kredytów, kredytów, itp.)

Gdzie najczęściej korzysta Pan/i z poniższych usług?

Gdzie najczęściej korzysta Pan/i z poniższych usług? *

	na terenie własnej gminy	w innej gminie na obszarze powiatu brodnickiego	poza obszarem powiatu brodnickiego	nie korzystam z tej usługi
Kółko zainteresowań (klub sportowy, klub artystyczny, klub naukowy, itp.)	☐	☐	☐	☐
Opieka nad dzieckiem (przedszkole, żłobek)	☐	☐	☐	☐
Specjalistyczna opieka zdrowotna (w tym szpital)	☐	☐	☐	☐
Uprawianie sportu i rekreacja (klub/sekcje sportowe i turystyczne, jogging, fitness)	☐	☐	☐	☐
Usługi kulturalne (muzyka, teatr, kino, itp.)	☐	☐	☐	☐

Usługi kulturalne (muzyka, teatr, kino, itp.)

Realizacja imprez kulturalnych (koncerty, wystawy, itp.)

Opieka nad dzieckiem (przedszkole, żłobek)

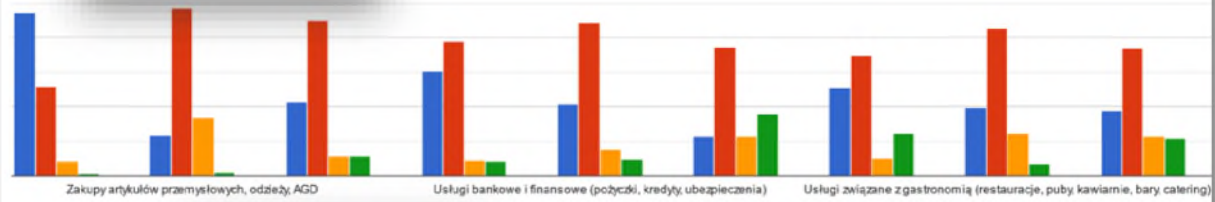
Opieka zdrowotna (w tym szpital)

Opieka nad dzieckiem (przedszkole, żłobek)

Opieka zdrowotna (w tym szpital)

Opieka nad dzieckiem (przedszkole, żłobek)

Opieka zdrowotna (w tym szpital)

Zakupy artykułów przemysłowych, odzież, AGD

Usługi bankowe i finansowe (pożyczki, kredyty, ubezpieczenia)

Usługi związane z gastronomią (restauracje, puby kawiarnie, bary, catering)

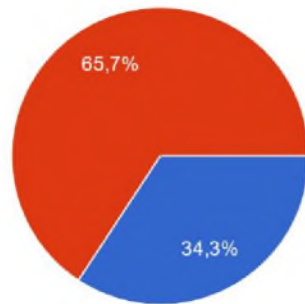
Usługi związane z gastronomią (restauracje, puby kawiarnie, bary, catering)

Usługi bankowe i finansowe (pożyczki, kredyty, ubezpieczenia)

Usługi związane z gastronomią (restauracje, puby kawiarnie, bary, catering)

Proszę zaznaczyć swoją płeć

391 odpowiedzi

- mężczyzna
- kobieta

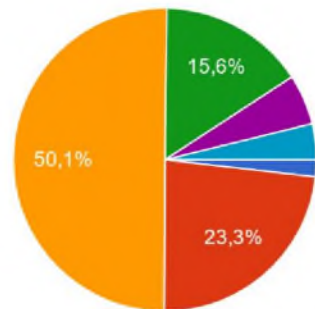
Metryczka

Proszę zaznaczyć swoją płeć *

- mężczyzna
- kobieta

Proszę wybrać przedział wiekowy, w jakim się Pan/i znajduje

391 odpowiedzi

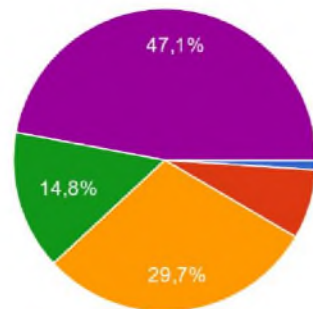
- Poniżej 20 lat
- 20-30 lat
- 31-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- Powyżej 65 roku życia

Proszę wybrać przedział wiekowy, w jakim się Pan/i znajduje *

- Poniżej 20 lat
- 20-30 lat
- 31-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- Powyżej 65 roku życia

Proszę wskazać swoje wykształcenie

391 odpowiedzi

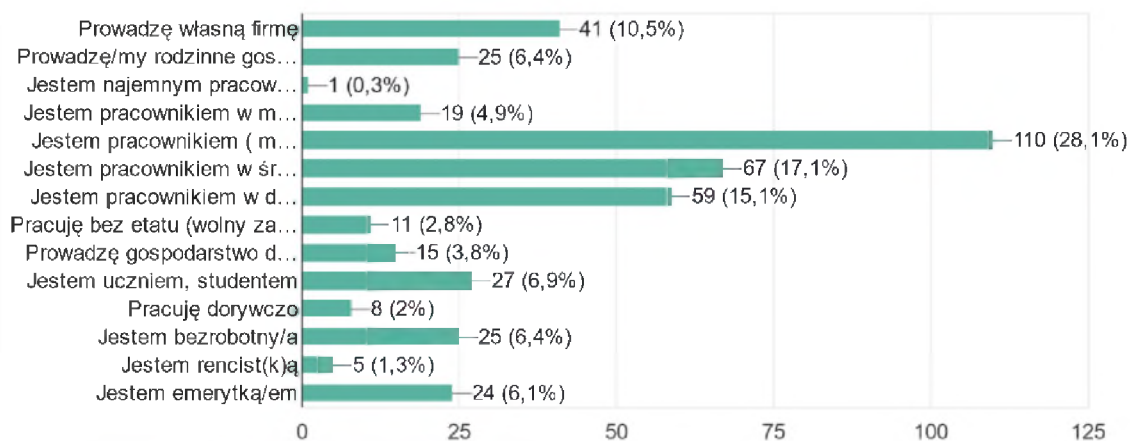
- Podstawowe
- Zasadnicze zawodowe
- Średnie (ogólne lub zawodowe)
- Niepełne wyższe (pomaturalne, licencjackie)
- Wyższe

Proszę wskazać swoje wykształcenie *

- Podstawowe
- Zasadnicze zawodowe
- Średnie (ogólne lub zawodowe)
- Niepełne wyższe (pomaturalne, licencjackie)
- Wyższe

Proszę wskazać Pana/i sytuację zawodową

391 odpowiedzi

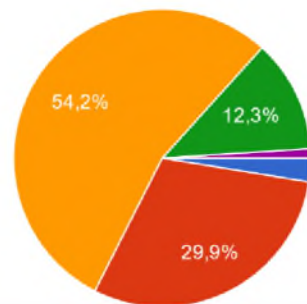

Proszę wskazać Pana/i sytuację zawodową *

- Prowadzę własną firmę
- Prowadzę/my rodzinne gospodarstwo rolne
- Jestem najemnym pracownikiem w gospodarstwie rolnym
- Jestem pracownikiem w małej (mikro-) firmie, do 9 pracowników
- Jestem pracownikiem (małej firmy), 10 do 49 pracowników
- Jestem pracownikiem w średniej firmie, 50 do 250 pracowników
- Jestem pracownikiem w dużej firmie, powyżej 250 pracowników
- Pracuję bez etatu (wolny zawód, freelancer, umowa zlecenie/ dzieło)
- Prowadzę gospodarstwo domowe – nie pracuję zarobkowo
- Jestem uczniem, studentem
- Pracuję dorywczo
- Jestem bezrobotny/a
- Jestem rencist(k)ą
- Jestem emerytką/em

Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania w Pana/i gospodarstwie domowym

391 odpowiedzi

- Żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus
- Żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania
- Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy
- Żyjemy skromnie - musimy, na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować
- Żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby

Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania w Pana/i gospodarstwie domowym

- Żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus
- Żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania
- Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy
- Żyjemy skromnie - musimy, na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować
- Żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

BADANIE ANKIETOWE: LIDERÓW

STRATEGIA OPPT BRODNICY

ETAP DIAGNOZY

Ankieta udostępniona online wytypowanym interesariuszom dla obszaru OPPT Brodnicy. Ankieta dostępna w terminie od 5 grudnia 2022 r. do 19 grudnia 2022 r. (2 tygodnie).

Celem badania było poznanie opinii interesariuszy na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju obszaru

W badaniu wzięły udział 92 osoby.

BADANIE LIDERÓW

Strategia Terytorialna dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy
ETAP DIAGNOZY

W związku z zawarciem w dniu 4 października 2022 roku "Porozumienia na rzecz Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy", pomiędzy samorządami powiatu brodnickiego:

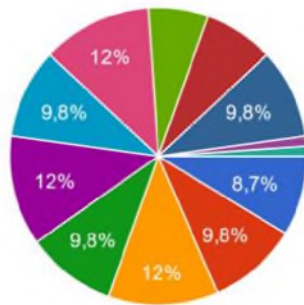
- 1/ Gmina Bartniczka,
- 2/ Gmina Bobrowo,
- 3/ Gmina Brodnica,
- 4/ Gmina Brzozie,
- 5/ Gmina Miasta Brodnicy,
- 6/ Gmina Osiek,
- 7/ Gmina Świedziebna,
- 8/ Gmina Zbiczno,
- 9/ Miasto i Gmina Górzno,
- 10/ Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie,
- 11/ Powiat brodnicki,

w celu przygotowania i realizacji **Strategii Terytorialnej dla OPPT Brodnicy**, zwracamy się z prośbą o **wypełnienie niniejszej ankiety**, jako elementu diagnozy obszaru.

Jest Pan/ i jednym z liderów/ek w Waszej gminie i społeczności lokalnej. Posiada Pan/i wiedzę i ma duży wpływ na ich rozwój, przez co Pana/i zdanie ma szczególne znaczenie z punktu widzenia rozwoju obszaru. Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju obszaru. Wasze opinie będą wykorzystane przy planowaniu przez samorządy kierunków rozwoju.

Ankieta ma charakter anonimowy. Jej wypełnienie zajmie około 5 minut.

Proszę wskazać gminę, w której Pan/i mieszka
92 odpowiedzi

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica (nie Miasto)
- Gmina Brzozie
- Miasto Brodnica (nie Gmina)
- Gmina Osiek
- Gmina Świedźbnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górnio
- Miasto i Gmina Jezierzów, Polonaise
- ino: _____

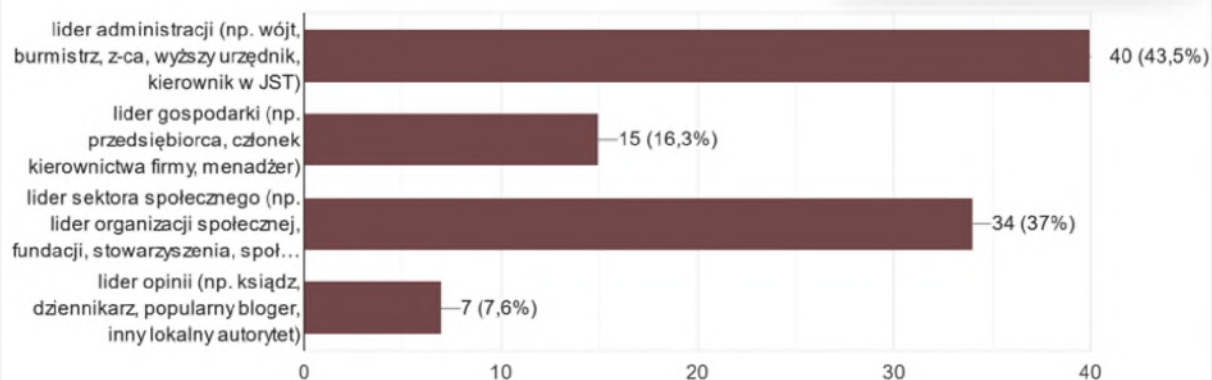
▲ 1/2 ▼

Proszę zaznaczyć, do jakiej kategorii liderów Pan/i się zalicza

92 odpowiedzi

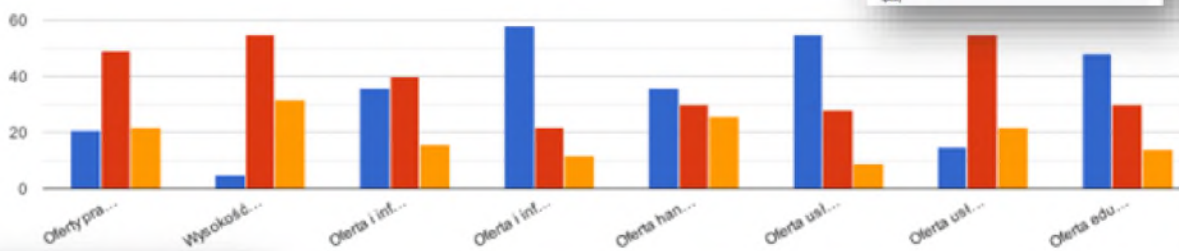
Proszę zaznaczyć, do jakiej kategorii liderów Pan/i się zalicza *

- lider administracji (np. wójt, burmistrz, z-ca, wyższy urzędnik, kierownik w JST)
- lider gospodarki (np. przedsiębiorca, członek kierownictwa firmy, menadżer)
- lider sektora społecznego (np. lider organizacji społecznej, fundacji, stowarzyszenia, społecznik, itp.)
- lider opinii (np. ksiądz, dziennikarz, popularny bloger, inny lokalny autorytet)

Co jest silną stroną (plusem), a co słabą stroną (minusem) Pana/i gminy

80 **Jest silną stroną - plusem gminy** **Jest słabą stroną - minusem gminy** **Trudno powiedzieć**

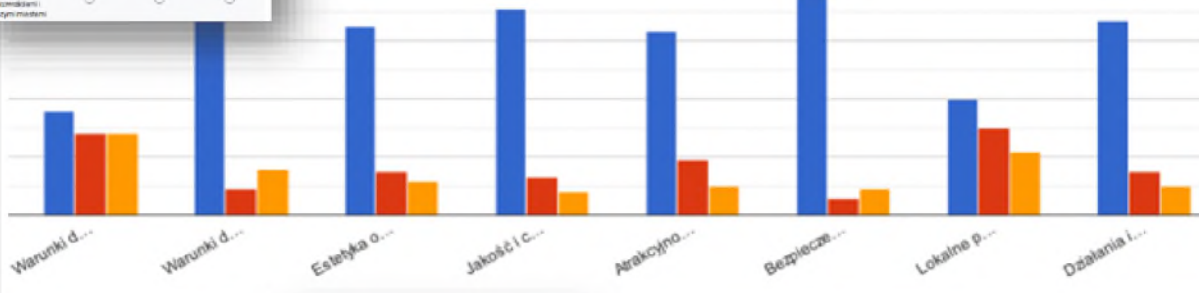

Strona docelowa (zainteresowani - politycy, rodziny docelowe, przyjeżdżający parady i inni) - możliwość kierowania usług

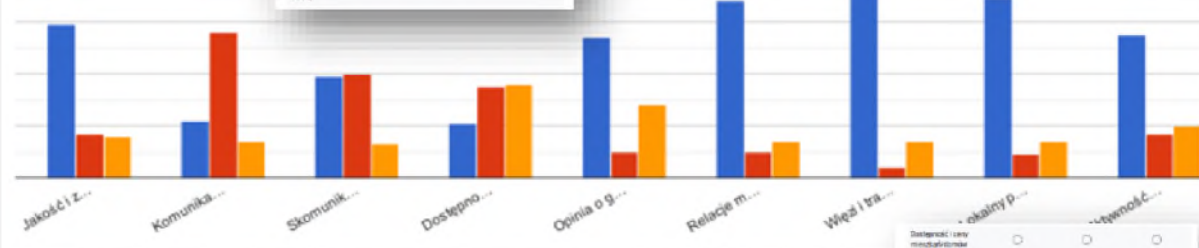
Co jest silną stroną (plusem), a co słabą stroną (minusem) Pana/i gminy?

	Jest silną stroną - plusem gminy	Jest słabą stroną - minusem gminy	Trudno powiedzieć
Oferta pracy (marki pracy)	☐	☐	☐
Wspieranie przedsiębiorców	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura kulturowa i rozrywkowa	☐	☐	☐
Oferta i infrastruktura sportowa i rekreacyjna	☐	☐	☐
Oferta rekreacyjna i usług turystycznych (rehabilitacja i inne)	☐	☐	☐
Oferta usług opiekuńczych i społecznych (dzieci, starsi, niepełnosprawni, osoby z niepełnościami)	☐	☐	☐

Atmosfera i przyjazność, przyjazność i kulturowa oferta	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo	☐	☐	☐
Łatwość przemieszczania się (składowiska, drogi, przystanki, stacje)	☐	☐	☐
Oferta i jakość pracy i świadczeń (szkolenia, kursy, itp.)	☐	☐	☐
Jakość i dostępność usług komunalnych (np. wodociąg, gaz, kanalizacja, śmieci)	☐	☐	☐
Komunikacja i transport	☐	☐	☐
Struktura i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐

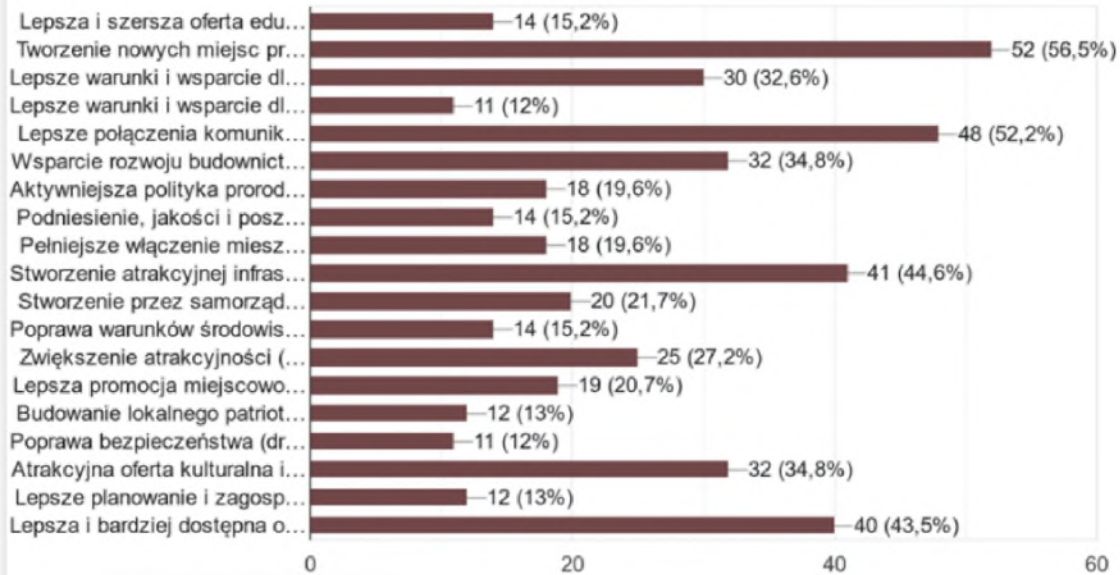

Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐

Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐
Oferta i jakość usług (np. usługi, usługi, usługi)	☐	☐	☐

Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane w Pana/i gminie w pierwszej kolejności, żeby poprawić warunki życia i zachęc...? Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych
92 odpowiedzi

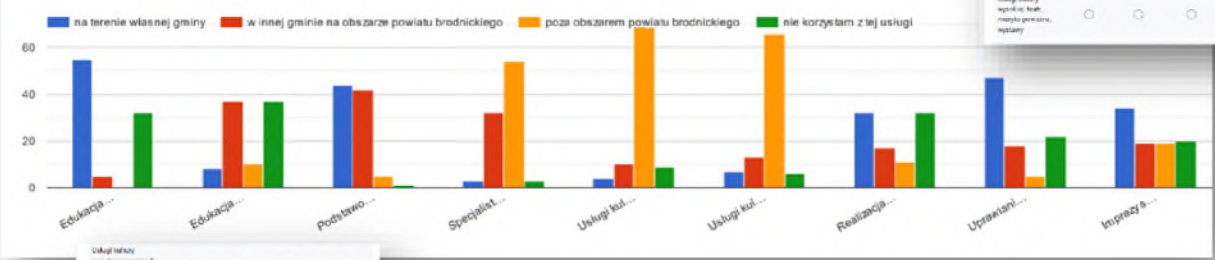
Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych

- Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, kursy, szkolenia)
- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Lepsze warunki i wsparcie dla mieszkańców (mieszkania, usługi, pomoc socjalna)
- Lepsze warunki i wsparcie dla przedsiębiorców (dotacje, pożyczki, przepisy, usługi administracyjne)
- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i innymi krajami
- Lepsze warunki i wsparcie dla mieszkańców (mieszkania, usługi, pomoc socjalna)
- Poprawa bezpieczeństwa (drogi, infrastruktura)
- Poprawa warunków i wsparcie dla mieszkańców (mieszkania, usługi, pomoc socjalna)
- Poprawa bezpieczeństwa (drogi, infrastruktura)
- Poprawa bezpieczeństwa (drogi, infrastruktura)

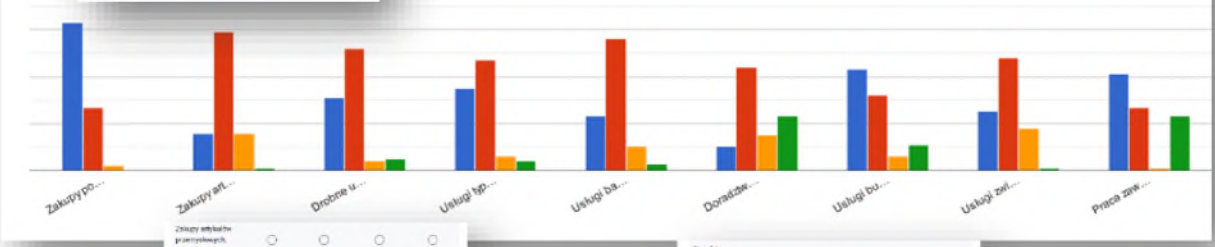
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa
- Poprawa i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa

Gdzie najczęściej korzysta Pan/i z poniższych usług? *	na terenie własnej gminy	w innej gminie na obszarze powiatu brodnickiego	poza obszar powiatu brodnickiego	nie korzystam z tej usługi
Wskazywanie i wytyczenie tras (szlaków, szlaków)	☐	☐	☐	☐
Edycja w składowych bazach danych	☐	☐	☐	☐
Przebieganie spacji terenowej	☐	☐	☐	☐
Specjalistyczne usługi informacyjne (np. turystyczne)	☐	☐	☐	☐
Usługi kultury (np. w muzeach, bibliotekach, teatrach)	☐	☐	☐	☐

Gdzie najczęściej korzysta Pan/i z poniższych usług?

Usługi kultury (muzea, biblioteki, teatry)	☐	☐	☐	☐
Realizacja inwestycji (np. prace ziemne, budowa obiektów, remonty, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi informatyczne (np. usługi drukarskie, fotograficzne, ksero, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi opieki społecznej (np. usługi opiekuńcze, rehabilitacja, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi prawne, księgarskie, inżynierskie	☐	☐	☐	☐
Usługi pocztowe (przesyłki, przesyłki, itp.)	☐	☐	☐	☐

Zakupy materiałów budowlanych (cegły, cegły, itp.)	☐	☐	☐	☐
Drobne usługi (np. prace ziemne, prace remontowe, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi typu "ready" (np. usługi budowlane, remonty, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi bankowe (np. przelewy, wypłaty, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi pocztowe (przesyłki, przesyłki, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi informatyczne (np. usługi drukarskie, fotograficzne, ksero, itp.)	☐	☐	☐	☐

Usługi doradcze (np. doradztwo, konsultacje, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi budowlane (np. prace ziemne, prace remontowe, itp.)	☐	☐	☐	☐
Usługi związane z gospodarką (np. usługi budowlane, remonty, itp.)	☐	☐	☐	☐
Praca z... (np. prace ziemne, prace remontowe, itp.)	☐	☐	☐	☐

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

BADANIE ANKIETOWE: MŁODZIEŻY

STRATEGIA OPPT BRODNICY

ETAP DIAGNOZY

Ankieta udostępniona online uczniom ostatnich klas szkół ponadpodstawowych z obszaru OPPT Brodnicy. Ankieta dostępna w terminie od 5 grudnia 2022 r. do 19 grudnia 2022 r. (2 tygodnie).

Celem badania było poznanie opinii młodzieży o miejscu, w którym żyją oraz planach młodzieży, zwłaszcza zawodowych i edukacyjnych.

W badaniu wzięło udział 499 osób.

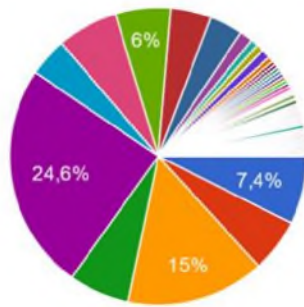
BADANIE MŁODZIEŻY

Strategia Terytorialna dla Obszaru Prowadzenia Polityki
Terytorialnej Brodnicy
ETAP DIAGNOZY

Szanowni Uczniowie, Młodzi Obywatele,
Zapraszamy Was do wypełnienia krótkiej ankiety o **miejscu, w którym żyjecie** oraz **Waszych planach**, zwłaszcza zawodowych i edukacyjnych. Wasze odpowiedzi będą pomocne przy planowaniu i podejmowaniu decyzji przez lokalne władze. Chodzi o przygotowanie projektów i inwestycji, które wynikać będą również z waszych potrzeb.

Ankieta ma charakter anonimowy. Jej wypełnienie zajmie około 5 minut.

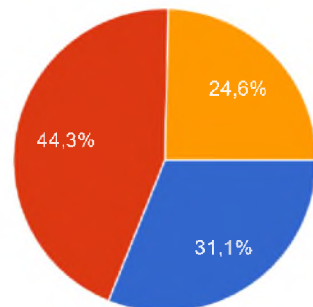
Proszę wskazać gminę, w której mieszka
499 odpowiedzi

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica (nie Miasto)
- Gmina Brzoze
- Miasto Brodnica (nie Gmina)
- Gmina Osiek
- Gmina Świdziebnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górno
- Miasto i Gmina Janiszewo, Polanów
- inne: _____

▲ 1/8 ▼

Proszę wskazać typ szkoły, do której uczęszczasz
499 odpowiedzi

- Liceum
- Technikum
- Szkoła branżowa I stopnia
- Inna szkoła

Proszę wskazać typ szkoły, do której uczęszczasz *

- Liceum
- Technikum
- Szkoła branżowa I stopnia
- Inna szkoła

Co zachęca Ciebie do mieszkania (teraz i w przyszłości) w Twojej gminie/miejscowości, a co zachęca do jej opuszczenia?

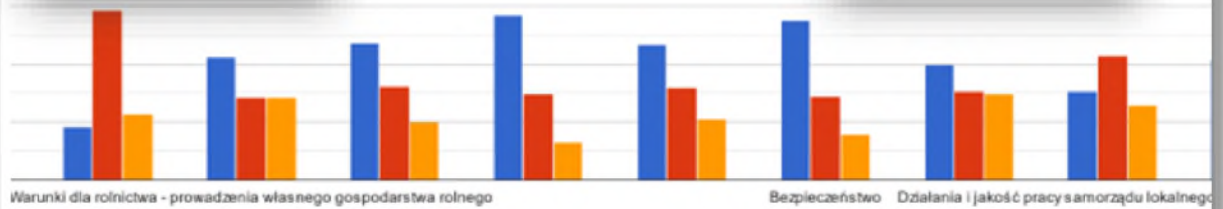

Wskazanie kierunku zmian: „plus” - więcej istotnie, „minus” - mniej istotnie

Co jest silną stroną (plusem), a co słabą stroną (minusem) Twojej gminy?

	Jest silną stroną - plusem gminy	Jest słabą stroną - minusem gminy	Trudno powiedzieć
Oferta pracy (rynek pracy)	☐	☐	☐
Współsiłki (siły) społeczne	☐	☐	☐
Oferta (infrastruktury kulturalnej i rozrywkowej)	☐	☐	☐
Oferta (infrastruktury społecznej i opiekuńczej)	☐	☐	☐
Oferta (usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki))	☐	☐	☐

Atrakcyjność (atrakcyjność przyrodniczą i kulturową, czyste)	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo	☐	☐	☐
Łatwość przemieszczania się (komunikacja, drogi, parking, stacje)	☐	☐	☐
Dostępność (dostęp) do usług społecznych i opiekuńczych (żłobki, przedszkola, domy opieki)	☐	☐	☐
Jakość i zakres usług komunalnych (np. śmieci, gaz, prąd, ciepła woda)	☐	☐	☐
Komunikacja i transport (drogi)	☐	☐	☐
Skarżalność i skuteczność (skuteczność) w sprawach mieszkańców	☐	☐	☐

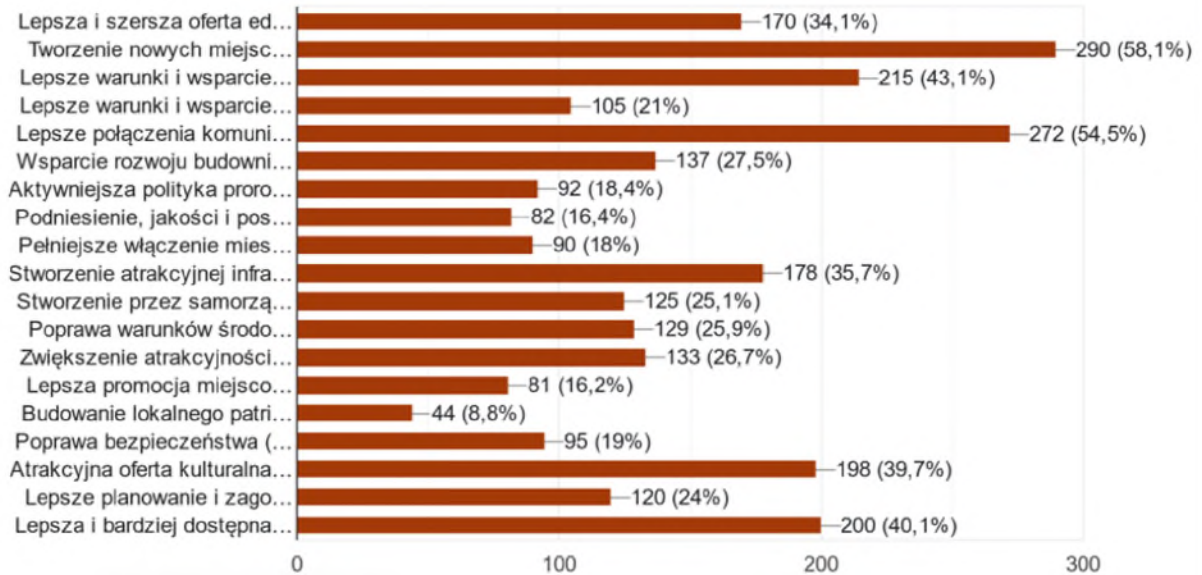

Oferta usług zdrowotnych	☐	☐	☐
Oferta edukacji i kształcenia	☐	☐	☐
Planowanie (planowanie) gospodarki - działań i prowadzenia własnej firmy	☐	☐	☐
Planowanie (planowanie) rolnictwa - prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	☐	☐	☐
Łatwość (łatwość) uzyskania i świadczenia usług publicznych	☐	☐	☐
Jakość i tryb (tryb) świadczenia usług publicznych (np. śmieci, woda, prąd)	☐	☐	☐

Dostępność i ceny mieszkań/domów	☐	☐	☐
Opinia i praca (praca) mieszkańców	☐	☐	☐
Skarżalność i skuteczność (skuteczność) w sprawach mieszkańców (np. śmieci, woda, prąd)	☐	☐	☐
Więzi i tradycje rodzinne	☐	☐	☐
Lojalność (lojalność) mieszkańców, obywateli, kultury	☐	☐	☐
Atrakcyjność (atrakcyjność) i jakość (jakość) usług publicznych	☐	☐	☐

Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane na terenie Twojej gminy/miejscowości abyś chciał/a tu pozostać lu... Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych
499 odpowiedzi

Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane na terenie Twojej gminy/miejscowości abyś chciał/a tu pozostać lu... Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych przedsięwzięć (zwiększyć liczbę do pozostania tu):

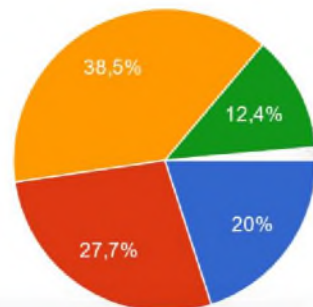
Proszę wskazać maksymalnie 5 najważniejszych

- Lepsze i szersze oferty edukacyjne (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, szkolenia, kursy, programy)
- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Lepsze warunki i wsparcie dla przedsiębiorców (dotyczy: edukacja, szkolenia, dotacje, wsparcie)
- Lepsze warunki i wsparcie dla mieszkańców
- Lepsze połączenia komunikacyjne
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego
- Aktywniejsza polityka proinnowacyjna
- Podniesienie jakości i poziomu usług publicznych
- Pełniejsze włączenie mieszkańców w procesy planowania i realizacji przedsięwzięć
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury
- Stworzenie przez samorząd atrakcyjnych miejsc do spędzania czasu wolnego
- Poprawa warunków środowiska naturalnego
- Zwiększenie atrakcyjności terenów wiejskich
- Lepsza promocja miejscowości
- Budowanie lokalnego patriotyzmu
- Poprawa bezpieczeństwa
- Atrakcyjna oferta kulturalna
- Lepsze planowanie i zagospodarowanie przestrzeni
- Lepsza i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa

- Priorytetowe wyzwanie: rozwój gospodarki, dywersyfikacja i zróżnicowanie samorządowe
- Otwarcie atrakcyjnej oferty zdrowotnej (sport, rekreacja, zdrowie, rekreacja, sport)
- Rozwój gospodarki: wsparcie przedsiębiorców (dotyczy: edukacja, szkolenia, dotacje, wsparcie)
- Poprawa warunków środowiska naturalnego, rozwój obszarów wiejskich, rekreacja, sport
- Zwiększenie atrakcyjności (dotyczy: rekreacja)
- Lepsza promocja miejscowości (regionalna, budowanie marki, promocja, dotacje, wsparcie)
- Budowanie lokalnego patriotyzmu, inicjatywy, forum z lokalną historią, kulturą, atrakcyjność usług i usług publicznych
- Poprawa bezpieczeństwa (dotyczy: bezpieczeństwo, bezpieczeństwo, bezpieczeństwo)
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzanie czasu wolnego
- Lepsze planowanie i zagospodarowanie przestrzeni
- Lepsza i bardziej dostępna oferta zdrowotna i sportowa

Co zamierzasz po ukończeniu nauki w szkole średniej?

499 odpowiedzi

- Kontynuować naukę
- Podjąć pracę
- Kontynuować naukę i pracować
- Jeszcze nie wiem
- Wyjechać z tego kraju jak najdalej i ni...
- Uniwersytet Jagielloński, Oxford
- Wyjazd do pracy za granicę
- Wyprowadzić się z tej dziury i zamie...

▲ 1/2 ▼

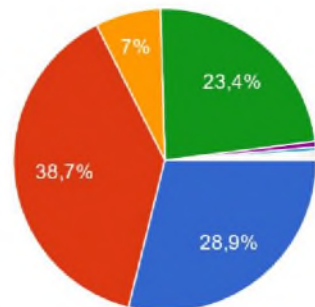
Co zamierzasz po ukończeniu nauki w szkole średniej? *

- Kontynuować naukę
- Podjąć pracę
- Kontynuować naukę i pracować
- Jeszcze nie wiem
- Inne: _____

Gdzie chciałbyś kontynuować naukę (uczelnia/szkoła wyższa)?

499 odpowiedzi

- na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
- w Polsce, ale poza województwem kujawsko-pomorskim
- za granicą
- nie planuję kontynuować nauki
- nie wiem
- Nie wiem
- Tam, gdzie znajdę odpowiadająco mi...
- Obojętne

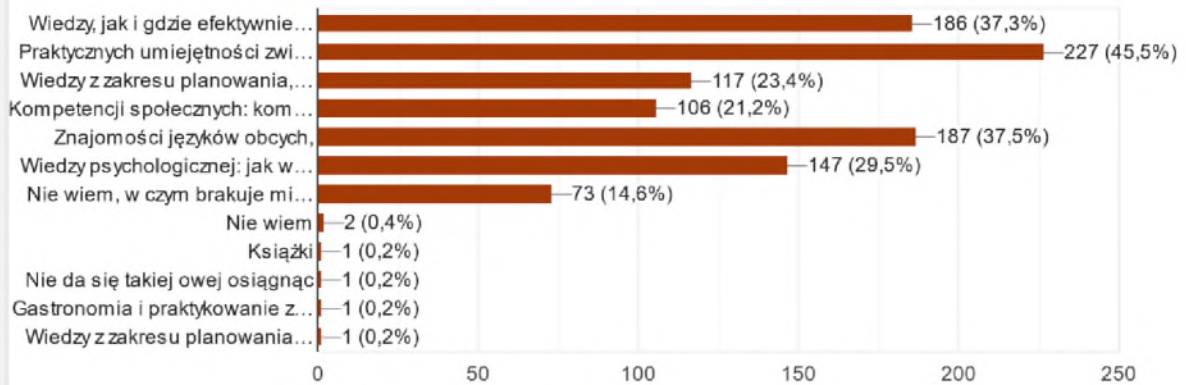
▲ 1/2 ▼

Gdzie chciałbyś kontynuować naukę (uczelnia/szkoła wyższa)? *

- na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
- w Polsce, ale poza województwem kujawsko-pomorskim
- za granicą
- nie planuję kontynuować nauki
- Inne: _____

W czym potrzebujesz uzupełnić lub pogłębić wiedzę/kompetencje, aby znaleźć i podjąć wymarzoną pracę?

499 odpowiedzi

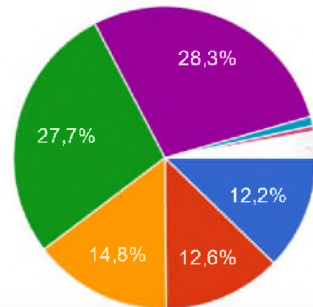

W czym potrzebujesz uzupełnić lub pogłębić wiedzę/kompetencje, aby znaleźć i podjąć wymarzoną pracę?

- Wiedzy, jak i gdzie efektywnie szukać pracy
- Praktycznych umiejętności związanych z zawodem
- Wiedzy z zakresu planowania, zarządzania i prowadzenia własnej firmy, gospodarstwa rolnego
- Kompetencji społecznych: komunikacja, współpraca, liderowanie, itp.
- Znajomości języków obcych,
- Wiedzy psychologicznej: jak wykorzystać własne predyspozycje, koncentrować się, znosić stres, itp.
- Nie wiem, w czym brakuje mi wiedzy i kompetencji
- Inne:

Gdzie chciałbyś pracować?

499 odpowiedzi

- w mojej gminie
- w innej gminie na obszarze powiatu...
- poza obszarem powiatu brodnickiego...
- w Polsce, ale poza województwem k...
- za granicą
- Nie wiem
- W swoim gospodarstwie w mojej gmi...

▲ 1/3 ▼

Gdzie chciałbyś pracować? *

- w mojej gminie
- w innej gminie na obszarze powiatu brodnickiego
- poza obszarem powiatu brodnickiego, ale na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
- w Polsce, ale poza województwem kujawsko-pomorskim
- za granicą
- Inne:

W jakim sektorze chciałbyś pracować?

499 odpowiedzi

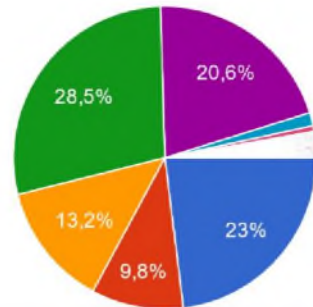

W jakim sektorze chciałbyś pracować? *

- Praca w przemyśle
- Praca w administracji państwowej, centralnych instytucjach publicznych
- Praca w administracji samorządowej (gmina, miasto, starostwo, urząd marszałkowski)
- Praca w sektorze pozarządowym (NGO)
- Praca w rolnictwie, ogrodnictwie
- Praca w branżach nowych technologii
- Praca w handlu
- Praca w kulturze i rozrywce
- Praca w rzemiośle, rękodielnictwie
- Praca w budownictwie
- Praca w usługach: hotele, restauracje/kawiarnie catering, fryzjer, kosmetyczka
- Praca w sektorach/branżach tzw. oko-gospodarki, ochrony środowiska
- Praca w ochronie zdrowia, pomocy społecznej
- Praca w oświacie, szkolnictwie, wychowaniu
- Praca w nauce i technice
- Praca w transporcie, spedycji
- Praca gospodarcze i usługach komunalnych i mieszkaniowych
- Inne:

Gdzie chciałbyś mieszkać?

499 odpowiedzi

- w mojej gminie
- w innej gminie na obszarze powiatu...
- poza obszarem powiatu brodnickiego...
- w Polsce, ale poza województwem k...
- za granicą
- Nie wiem
- nie wiem
- Stewardessa, tłumacz

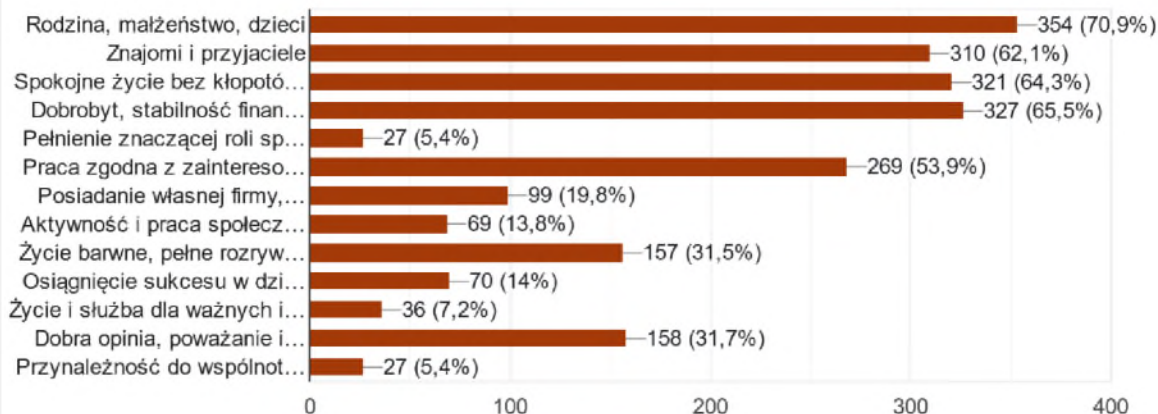
▲ 1/3 ▼

Gdzie chciałbyś mieszkać? *

- w mojej gminie
- w innej gminie na obszarze powiatu brodnickiego
- poza obszarem powiatu brodnickiego, ale na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
- w Polsce, ale poza województwem kujawsko-pomorskim
- za granicą
- inne: _____

Które z poniższych aspektów życia są dla Ciebie szczególnie ważne?

499 odpowiedzi

Które z poniższych aspektów życia są dla Ciebie szczególnie ważne? *

- Rodzina, małżeństwo, dzieci
- Znajomi i przyjaciele
- Spokojne życie bez kłopotów, konfliktów
- Dobrobyt, stabilność finansowa i niezależność ekonomiczna
- Pełnienie znaczącej roli społecznej, np. bycie radnym, sołtysem wójtem, burmistrzem
- Praca zgodna z zainteresowaniami
- Posiadanie własnej firmy, własnego gospodarstwa rolnego
- Aktywność i praca społeczna, bycie użytecznym dla innych
- Życie barwne, pełne rozrywek, podróże, bogate życie towarzyskie
- Osiągnięcie sukcesu w dziedzinie nauki lub sztuki
- Życie i służba dla ważnych idei społecznych, religijnych, politycznych
- Dobra opinia, poważanie i szacunek innych
- Przynależność do wspólnoty społecznej, społeczna i etniczna tożsamość

Gdzie najczęściej korzystasz z poniższych usług?

Gdzie najczęściej korzystasz z poniższych usług? *

	na terenie własnej gminy	w innej gminie na obszarze powiatu brodnickiego	poza obszarem powiatu brodnickiego	nie korzystam z tej usługi
Kółko zainteresowań dzieci i młodzieży (szkolne lub pozaszkolne)	☐	☐	☐	☐
Edukacja w szkołach ponadpodstawowych	☐	☐	☐	☐
Pracownia opieki zdrowotnej	☐	☐	☐	☐
Specjalistyczna opieka zdrowotna (w tym szpitalu)	☐	☐	☐	☐
Usługi kultury (teatr, muzea, galerie sztuki, biblioteki)	☐	☐	☐	☐

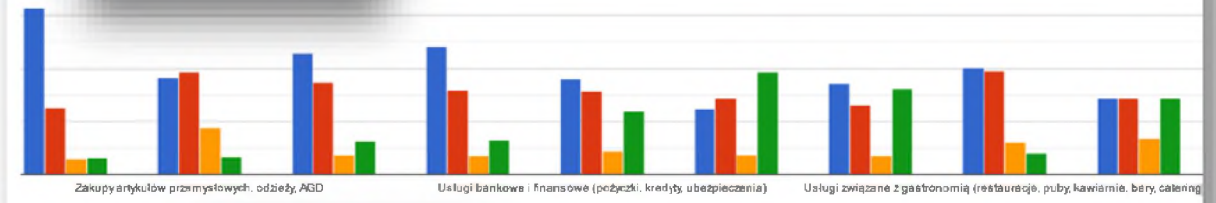
Usługi kultury (teatr, muzea, galerie sztuki, biblioteki)

Realizacja w/w usług (stałe, sezonowe, okazjonalne, imprezy, konkursy itp.)

Uprawianie sportu i rekreacja (kluby/sekcje sportowe i turystyczne, jogging, fitness)

Imprezy sportowe, mecze, konkursy itp.

Zakupy (prezentowych, artykułów gosp. domowego i hygienicznych)

Zakupy artykułów przemysłowych: odzież, AGD

Biuro usług administracyjnych (biuro, kancelaria, ekspedycja AGD itp.)

Usługi typu "twoj" (dzwon, komputeryzacja, ekspedycja itp.)

Usługi związane z gastronomią (restauracje, puby, kawiarnie, bary, catering)

Biuro nieruchomości (biuro, kancelaria, ekspedycja AGD itp.)

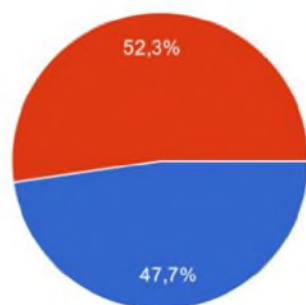
Biuro usług administracyjnych (biuro, kancelaria, ekspedycja AGD itp.)

Usługi związane z gastronomią (restauracje, puby, kawiarnie, bary, catering)

Pracownia opieki zdrowotnej (szpital, przychodnia, poradnia itp.)

Proszę zaznaczyć swoją płeć

499 odpowiedzi

- mężczyzna
- kobieta

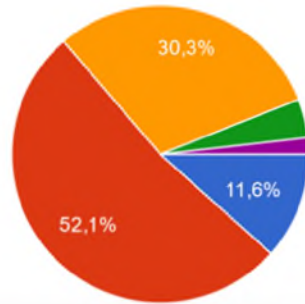
Metryczka

Proszę zaznaczyć swoją płeć *

- mężczyzna
- kobieta

Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania w Twoim domu/gospodarstwie domowym?

499 odpowiedzi

- Żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus
- Żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania
- Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy
- Żyjemy skromnie - musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować
- Żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby

Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania w Państwa gospodarstwie domowym

- Żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie na pewien luksus
- Żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania
- Żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy
- Żyjemy skromnie - musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować
- Żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

BADANIE INSTYTUCJONALNE

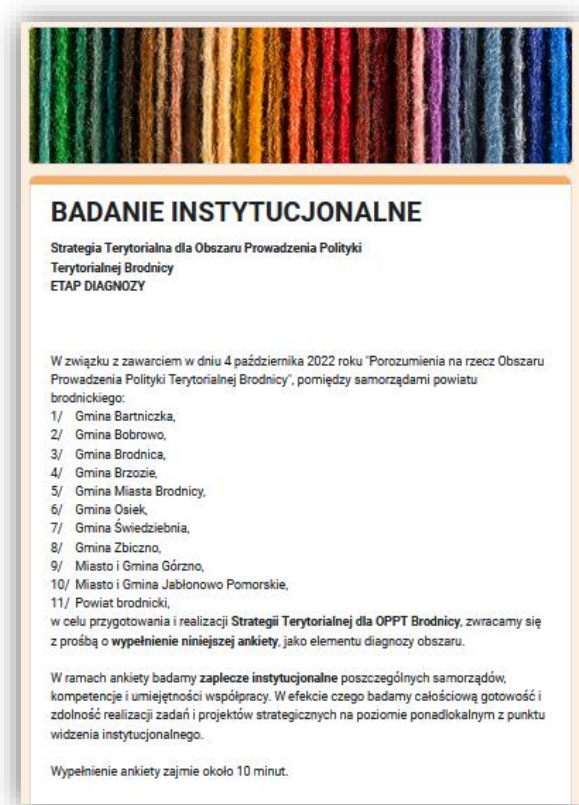
STRATEGIA OPPT BRODNICY

ETAP DIAGNOZY

Ankieta udostępniona online przedstawicielom grupy roboczej OPPT Brodnicy. Ankieta dostępna w terminie od 5 grudnia 2022 r. do 19 grudnia 2022 r. (2 tygodnie).

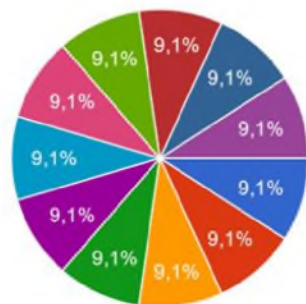
Celem badania było zbadanie zaplecza instytucjonalnego poszczególnych samorządów, kompetencji i umiejętności współpracy. W efekcie badamy całościową gotowość i zdolność realizacji zadań i projektów strategicznych na poziomie ponadlokalnym z punktu widzenia instytucjonalnego.

W badaniu wzięło udział 11 samorządów.

Nazwa samorządu

11 odpowiedzi

Nazwa samorządu*

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica (nie Miasto)
- Gmina Brzozie
- Miasto Brodnica (nie Gmina)
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto Gmina Gmina
- Miasto Gmina Jabłonowo-Pomorze
- Powiat bydliński

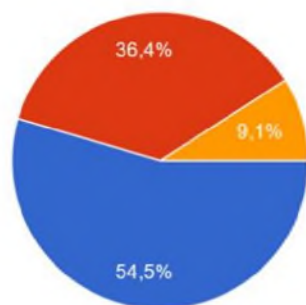
- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica (nie Miasto)
- Gmina Brzozie
- Miasto Brodnica (nie Gmina)
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebnia
- Gmina Zbiczno

▲ 1/2 ▼

Potencjał instytucjonalny

W tej części dzielimy się informacjami dotyczącymi rozwoju w ramach Waszego Urzędu Gminy

Średnia rotacja kadr w Państwa organizacji (urzędzie gminy) w ostatnich 5 latach wyniosła 11 odpowiedzi

- do 5% rocznie
- od 6% do 10% rocznie
- od 11% do 15% rocznie
- powyżej 15% rocznie

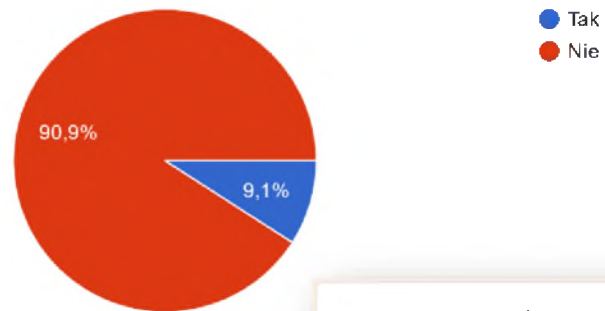
Średnia rotacja kadr w Państwa organizacji (urzędzie gminy) w ostatnich 5 latach *
wyniosła

- do 5% rocznie
- od 6% do 10% rocznie
- od 11% do 15% rocznie
- powyżej 15% rocznie

Czy w Państwa organizacji (urzędzie gminy) istnieje plan szkoleń będący wynikiem badania potrzeb szkoleniowych lub kompetencyjnych pracowników?

11 odpowiedzi

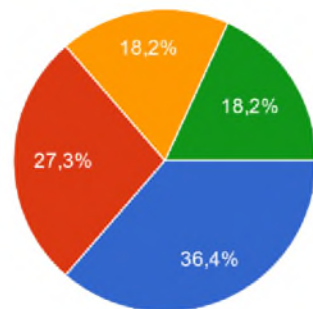

Czy w Państwa organizacji (urzędzie gminy) istnieje plan szkoleń będący wynikiem badania potrzeb szkoleniowych lub kompetencyjnych pracowników?

- Tak
- Nie

Jak często pracownicy Państwa organizacji (urzędu gminy) uczestniczą w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje (innych niż BHP)?

11 odpowiedzi

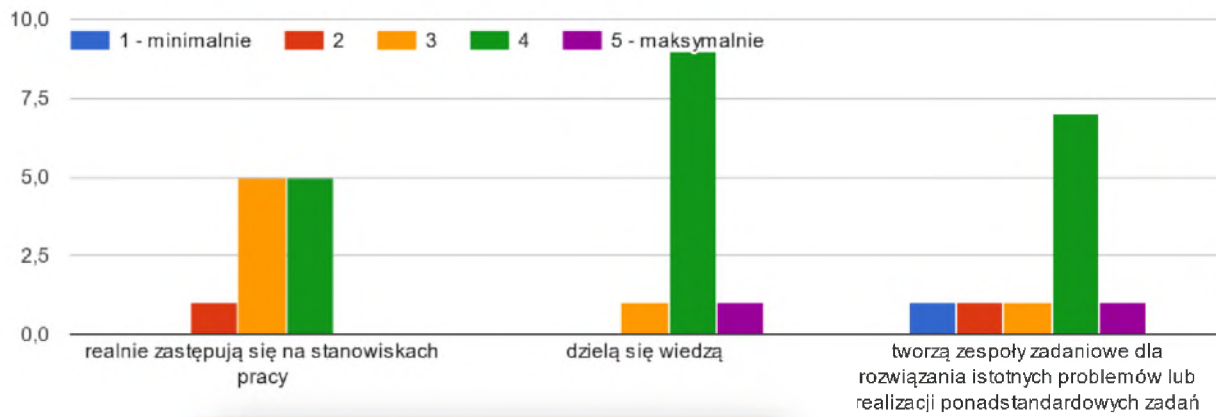

- 1 w roku lub mniej
- 2 razy w roku
- 3 razy w roku
- więcej

Jak często pracownicy Państwa organizacji (urzędu gminy) uczestniczą w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje (innych niż BHP)?

- 1 w roku lub mniej
- 2 razy w roku
- 3 razy w roku
- więcej

Pracownicy zatrudnieni w Państwa organizacji (urzędzie gmin)

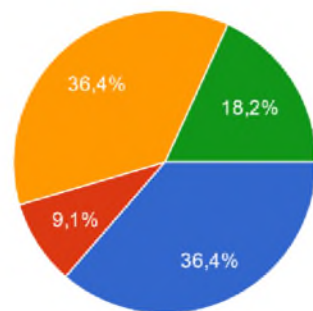

Pracownicy zatrudnieni w Państwa organizacji (urzędzie gmin) *

	1 - minimalnie	2	3	4	5 - maksymalnie
realnie zastępują się na stanowiskach pracy	☐	☐	☐	☐	☐
dzielą się wiedzą	☐	☐	☐	☐	☐
tworzą zespoły zadaniowe dla rozwiązania istotnych problemów lub realizacji ponadstandardowych zadań	☐	☐	☐	☐	☐

Jak często w Państwa organizacji (urzędzie gminy) odbywają się cykliczne spotkania kierownictwa z pracownikami?

11 odpowiedzi

- co najmniej raz na miesiąc
- co najmniej raz na kwartał
- nieregularnie
- incydentalnie
- nie odbywają się

Jak często w Państwa organizacji (urzędzie gminy) odbywają się cykliczne spotkania kierownictwa z pracownikami?

- co najmniej raz na miesiąc
- co najmniej raz na kwartał
- nieregularnie
- incydentalnie
- nie odbywają się

Usługi publiczne: Urząd Gminy

W tej części dzielimy się danymi liczbowymi i jakościowymi dotyczącymi funkcjonowania Waszego Urzędu Gminy

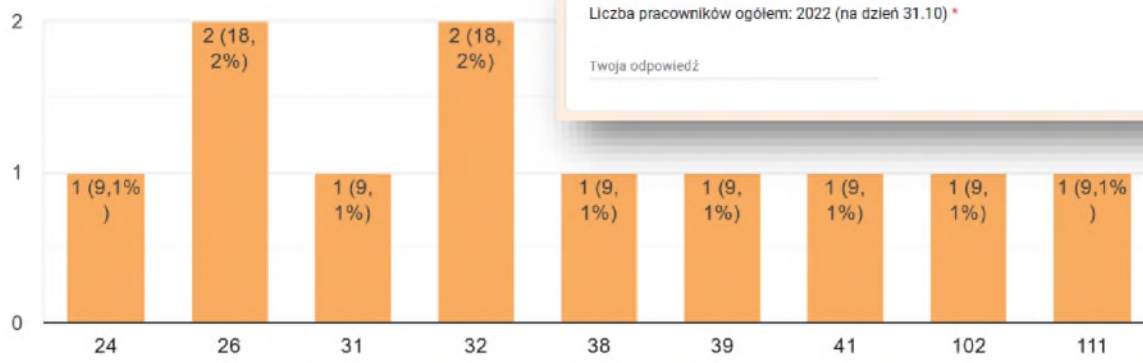
Liczba pracowników ogółem: 2021

11 odpowiedzi

Liczba pracowników ogółem: 2022 (na dzień 31.10)

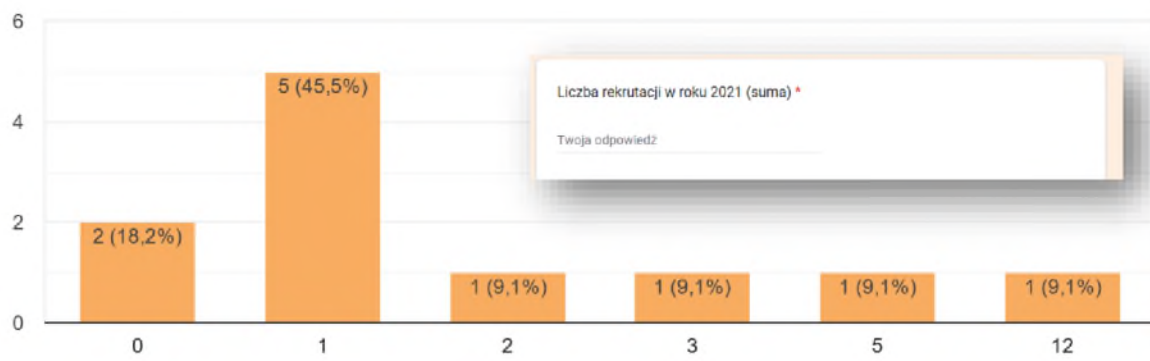
11 odpowiedzi

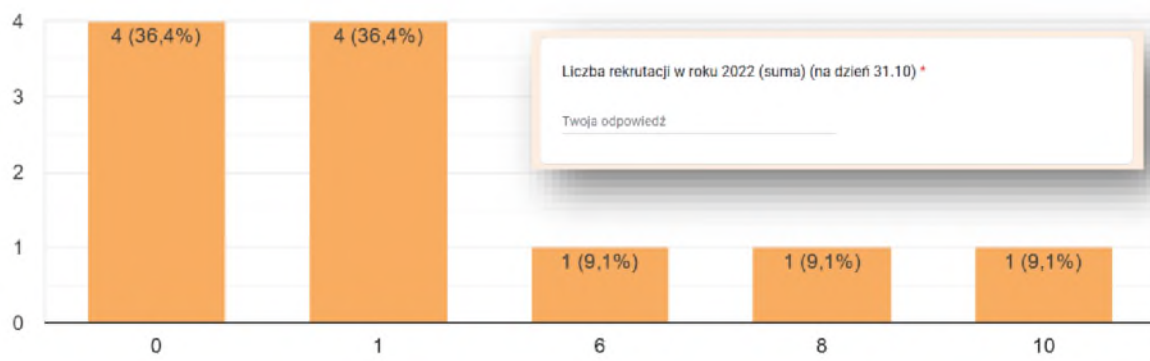
Liczba rekrutacji w roku 2021 (suma)

11 odpowiedzi

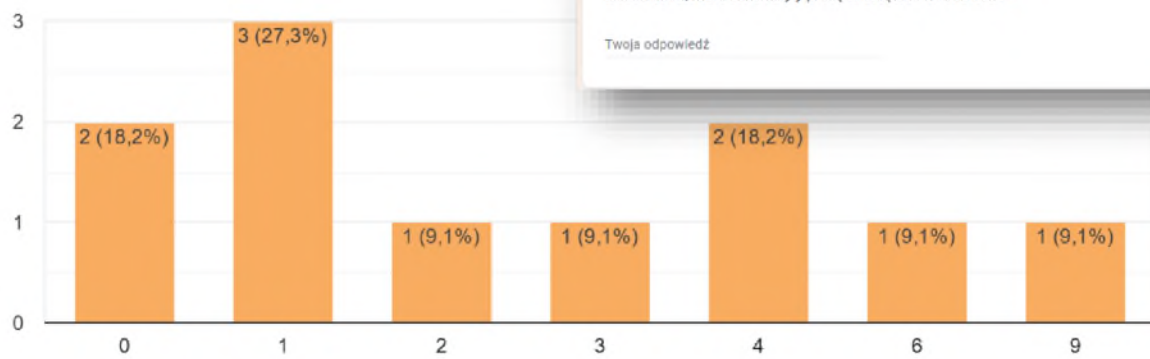
Liczba rekrutacji w roku 2022 (suma) (na dzień 31.10)

11 odpowiedzi

Liczba osób, które zakończyły pracę w Urzędzie w roku 2021

11 odpowiedzi

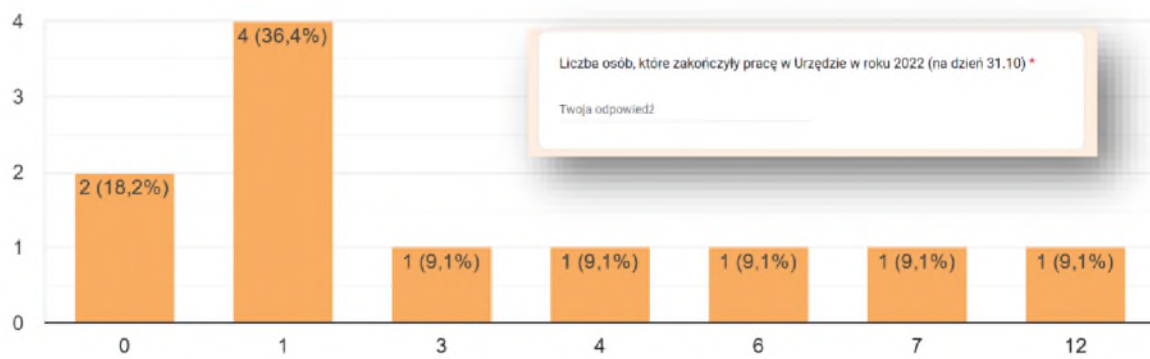

Liczba osób, które zakończyły pracę w Urzędzie w roku 2021 *

Twoja odpowiedź

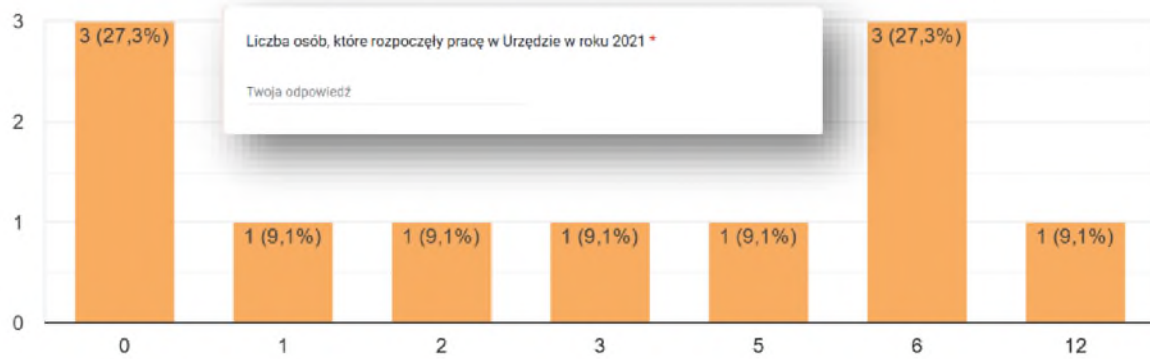
Liczba osób, które zakończyły pracę w Urzędzie w roku 2022 (na dzień 31.10)

11 odpowiedzi

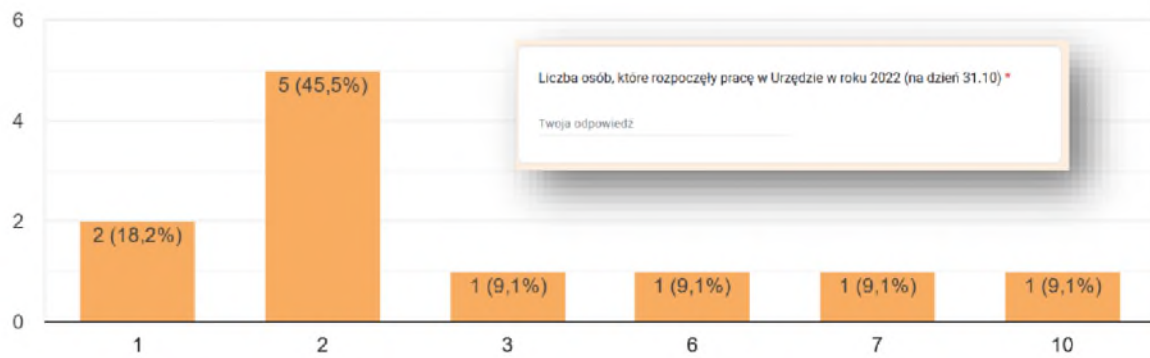
Liczba osób, które rozpoczęły pracę w Urzędzie w roku 2021

11 odpowiedzi

Liczba osób, które rozpoczęły pracę w Urzędzie w roku 2022 (na dzień 31.10)

11 odpowiedzi

Informacja na temat warunków i potrzeb lokalowych i sprzętowych

np. poprawiających warunki pracy w Urzędzie

11 odpowiedzi

Nie mamy potrzeb w tym zakresie

Dobre

zgodne z zapotrzebowaniem

Potrzeby związane z realizacją ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
np. stworzenie podjazdu do urzędu odpowiedniego dla osób ze szczególnymi potrzebami, tablica z rozkładem pomieszczeń wizualna i dotykowa

Wymiana sprzętu komputerowego oraz zakup odpowiedniego oprogramowania.

nie dotyczy

Informacja na temat warunków i potrzeb lokalowych i sprzętowych *

np. poprawiających warunki pracy w Urzędzie

Twoja odpowiedź

Niezbędne wykonanie remontu, kompleksowej modernizacji energetycznej oraz przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.

warunki lokalowe i sprzętowe w pełni zaspakajają potrzeby

dobudowa biur, modernizacja instalacji elektrycznej, modernizacja instalacji komputerowej, montaż paneli fotowoltaicznych, montaż pompy ciepła

-konieczność modernizacji Urzędu Gminy

-konieczność adaptacji poddasza (obecne problemy lokalowe) na powierzchnię biurowe- zadanie w trakcie realizacji (przewidywany czas zakończenia operacji IV kwartał 2023)

potrzeba uzupełnienia klimatyzacji w pomieszczeniach

Informacja na temat potrzeb kadrowych

np. konkretnych stanowisk czy działów

11 odpowiedzi

Nie mamy potrzeb w tym zakresie

pracownik ds.gospodarki komunalnej

2 etaty

W urzędzie pożądana są pracownicy samorządowi posiadający wykształcenie techniczne z zakresu budownictwa, ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, księgowości budżetowej i podatkowej.

brak

nie dotyczy

Informacja na temat potrzeb kadrowych *

np. konkretnych stanowisk czy działów

Twoja odpowiedź

-

istniał problem z zatrudnieniem energetyka do działu inwestycji, po kilku nieudanych konkursach przesunięto pracownika na stanowisko z innego wydziału

nie ma potrzeb

-Referat Finansów - podatki, Referat Inwestycji i Rozwoju- budownictwo

nie ma potrzeb kadrowych

Informacja na temat rodzaju usług, dla których identyfikujecie potrzebę wzmocnienia

np. usługi prawne, zamówienia publiczne, projekty unijne, planista, itd.

11 odpowiedzi

zamówienia publiczne

Przydałoby się nam specjalistyczne wsparcie w zakresie zamówień publicznych

zamówienia publiczne, projekty unijne

Dla poprawy jakości usług urzędu wzmocnienia wymagają obszary zagospodarowania przestrzennego, budownictwa, ochrony środowiska, realizacji projektów unijnych, gospodarowanie nieruchomości.

Radca prawny w większym wymiarze czasowym.

nie dotyczy

Informacja na temat rodzaju usług, dla których identyfikujecie potrzebę wzmocnienia

np. usługi prawne, zamówienia publiczne, projekty unijne, planista, itd.

Twoja odpowiedź

Zamówienia publiczne.

nie ma potrzeb

zamówienia publiczne, planowanie przestrzenne, budownictwo, ochrona środowiska

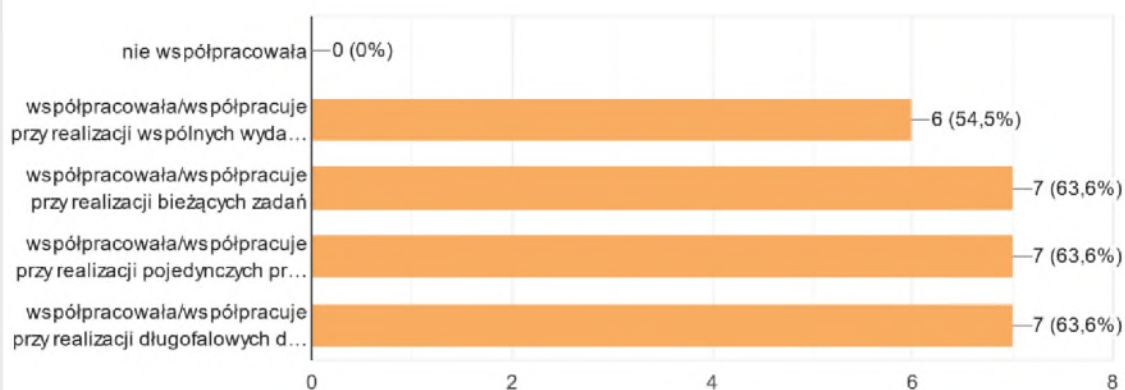
nie ma potrzeby

Współpraca między samorządami

W tej części dzielimy się informacjami dotyczącymi poziomu współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru

Czy JST, którą reprezentujesz współpracowała przed przystąpieniem do procesu opracowania strategii z innymi JST z obszaru?

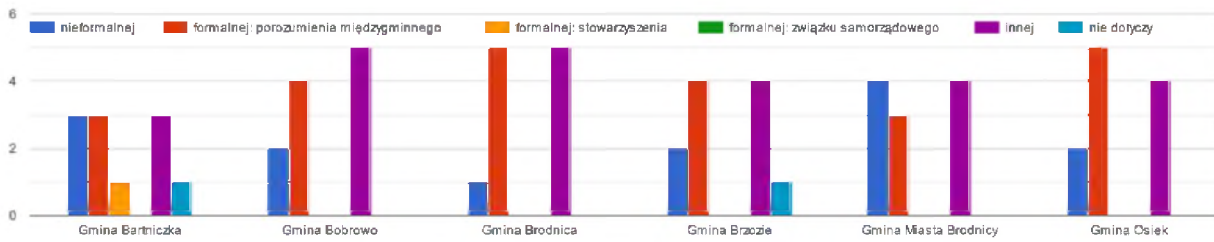
11 odpowiedzi

Czy JST, którą reprezentujesz współpracowała przed przystąpieniem do procesu opracowania strategii z innymi JST z obszaru?

- nie współpracowała
- współpracowała/współpracuje przy realizacji wspólnych wydatków
- współpracowała/współpracuje przy realizacji bieżących zadań
- współpracowała/współpracuje przy realizacji pojedynczych projektów
- współpracowała/współpracuje przy realizacji długofalowych działań

Z którymi samorządami i w jakiej formule organizacyjnej JST, którą reprezentujesz współpracowała dotychczas z innymi JST z obszaru?

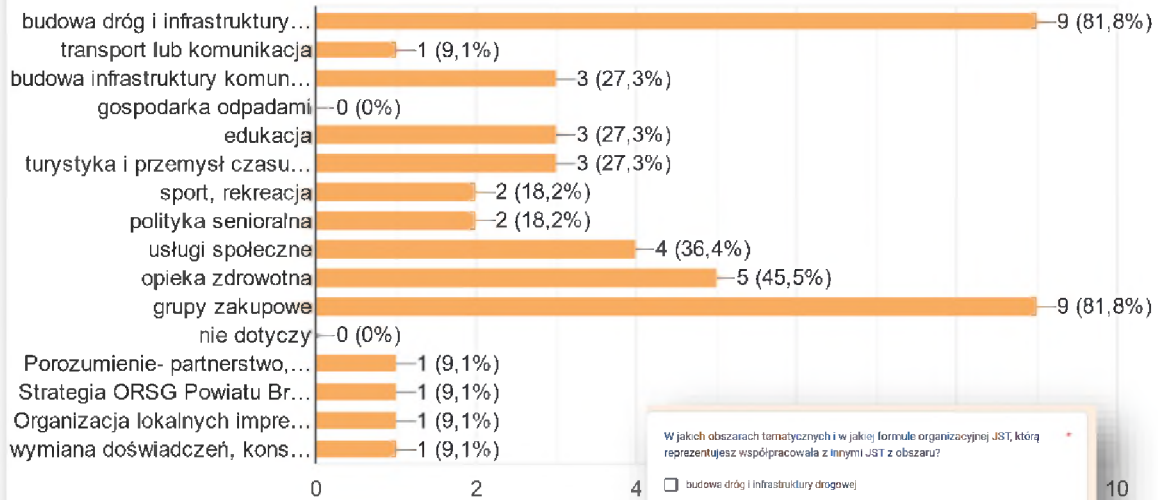

Z którymi samorządami i w jakiej formule organizacyjnej JST, którą reprezentujesz współpracowała dotychczas z innymi JST z obszaru?

	nieformalnej	formalnej porozumienia międzygminnego	formalnej stowarzyszenia	formalnej związku samorządowego	innej
Gmina Bartniczka	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Bobrowo	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Brodnica	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Brzozie	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Miasta Brodnicy	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Osiek	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Świdziebnia	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Zbiczno	☐	☐	☐	☐	☐
Miasto i Gmina Górzno	☐	☐	☐	☐	☐
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	☐	☐	☐	☐	☐
Powiat brodnicki	☐	☐	☐	☐	☐

W jakich obszarach tematycznych i w jakiej formule organizacyjnej JST, którą reprezentujesz współpracowała z innymi JST z obszaru?

11 odpowiedzi

W jakich obszarach tematycznych i w jakiej formule organizacyjnej JST, którą reprezentujesz współpracowała z innymi JST z obszaru?

- budowa dróg i infrastruktury drogowej
- transport lub komunikacja
- budowa infrastruktury komunalnej (sieć wodna, sieć kanalizacyjna)
- gospodarka odpadami
- edukacja
- turystyka i przemysł czasu wolnego
- sport, rekreacja
- polityka senioralna
- usługi społeczne
- opieka zdrowotna
- grupy zakupowe
- nie dotyczy
- inne: _____

Które z przedsięwzięć realizowanych dotychczas z innymi JST z obszaru uważasz za najbardziej udane i dlaczego?

11 odpowiedzi

Mieszkańcy zgłaszają nam największe zadowolenie z wykonanych wspólnie inwestycji infrastrukturalnych typu drogi, ścieżki pieszo - rowerowe.

budowa infrastruktury drogowej ponieważ jest to dla nas priorytet

turystyka

Strategia ORSG Powiatu Brodnickiego

Realizacja projektu z zakresu infrastruktury drogowej, ponieważ zasadniczo wpłynął on na bezpieczeństwo mieszkańców.

Stworzenie grupy zakupowej energii elektrycznej i w związku z tym zakup energii na potrzeby Gminy poniżej cen rynkowych.

Współpraca w ramach partnerstwa ORSG Powiatu Brodnickiego pozwoliła na realizację w każdej gminie przedsięwzięć mających realne korzyści dla wszystkich mieszkańców.

Które z przedsięwzięć realizowanych dotychczas z innymi JST z obszaru uważasz za najbardziej udane i dlaczego?

Twoja odpowiedź

budowa dróg i sieci komunalnych służących mieszkańcom

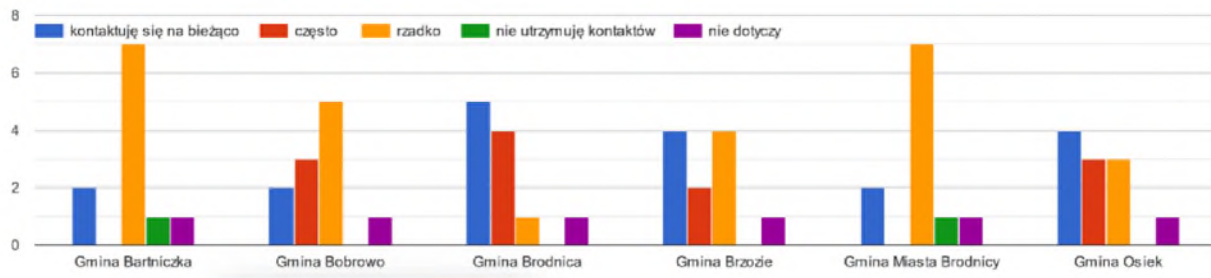
budowa infrastruktury drogowej

-Współpraca z innymi samorządami w ramach Stowarzyszenia Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Drwęcy-
zadanie: realizacja oznakowania rzeki Drwęcy. Bez współpracy między samorządami realizacja przedsięwzięcia nie byłaby możliwa.

*w pytania - "Z którymi samorządami i w jakiej formie organizacyjnej JST, którą reprezentujesz współpracowała dotychczas z innymi JST z obszaru?" - brak opcji zaznaczenia więcej niż 1 opcji. Z niektórymi samorządami współpracowaliśmy na wielu płaszczyznach- w różnych formach organizacyjnych np. jednocześnie w porozumieniu oraz stowarzyszeniu.

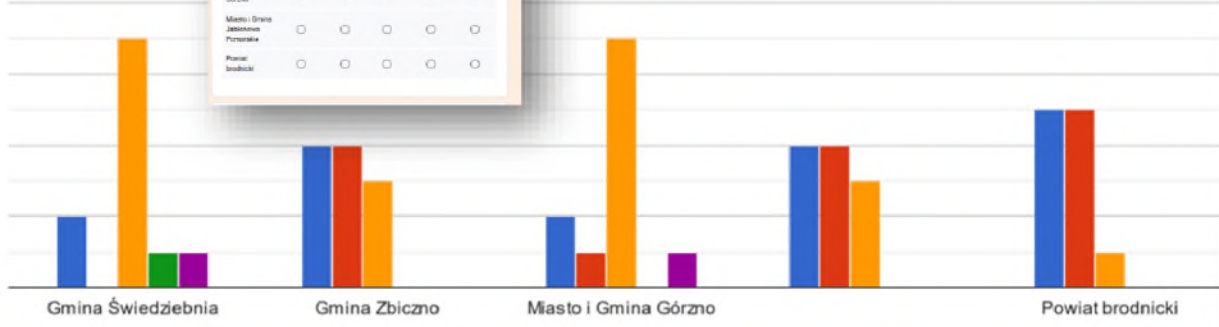
współpraca wszystkich gmin i powiatu w ramach ORSG i realizacja projektów w tym zakresie

Z którymi JST i jak często utrzymujesz kontakty (telefoniczne, komunikację mailową, spotkania cykliczne, sporadyczne)?

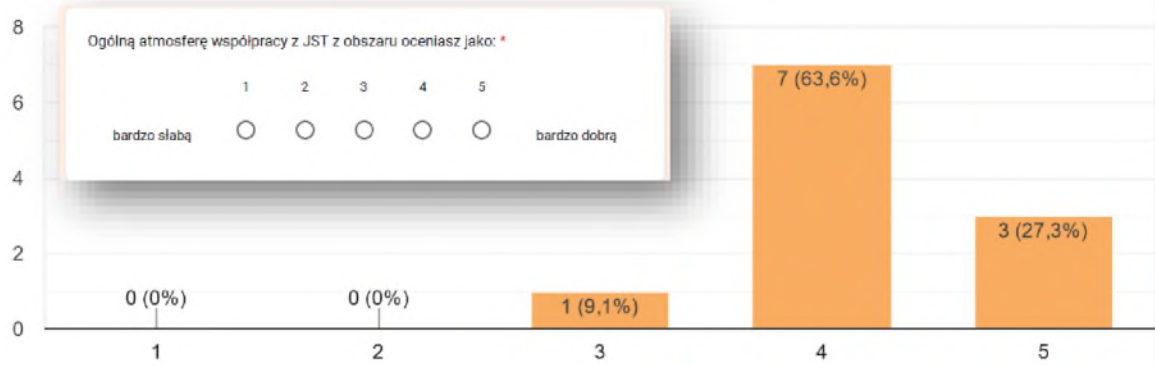
Z którymi JST i jak często utrzymujesz kontakty (telefoniczne, komunikację mailową, spotkania cykliczne, sporadyczne)?

	kontaktuję się na bieżąco	często	rzadko	nie utrzymuję kontaktów	nie dotyczy
Gmina Bartniczka	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Bobrowo	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Brodnica	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Brzozie	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Miasta Brodnicy	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Osiek	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Świdziebnia	☐	☐	☐	☐	☐
Gmina Zbiczno	☐	☐	☐	☐	☐
Miasto i Gmina Górzno	☐	☐	☐	☐	☐
Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	☐	☐	☐	☐	☐
Powiat brodnicki	☐	☐	☐	☐	☐

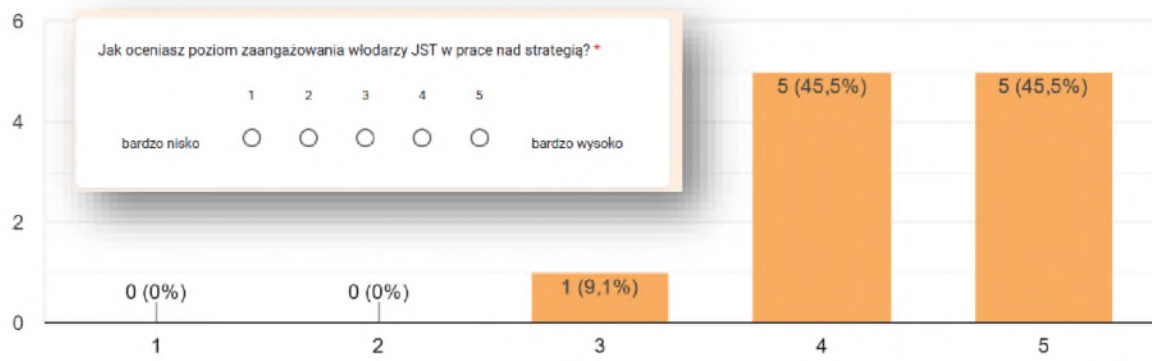
Ogólną atmosferę współpracy z JST z obszaru oceniasz jako:

11 odpowiedzi

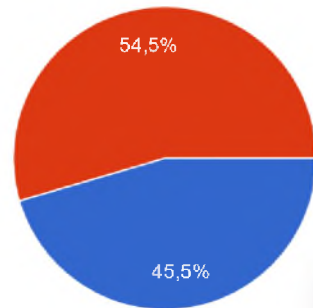
Jak oceniasz poziom zaangażowania władarzy JST w prace nad strategią?

11 odpowiedzi

Działania podejmowane w ramach prac nad strategią uważasz za:

11 odpowiedzi

- priorytetowe
- ważne, ale nie priorytetowe
- mało ważne
- trudno powiedzieć

Działania podejmowane w ramach prac nad strategią uważasz za: *

- priorytetowe
- ważne, ale nie priorytetowe
- mało ważne
- trudno powiedzieć

Jakie są Twoim zdaniem kluczowe korzyści ze współpracy w ramach prac nad strategią?

11 odpowiedzi

Określenie kluczowych problemów i zadań priorytetowych potrzeb dla obszaru całego powiatu.

Wspólna wizja rozwoju

Jakie są Twoim zdaniem kluczowe korzyści ze współpracy w ramach prac nad strategią? *

Twoja odpowiedź

integracja

Wspólne tworzenie strategii pozwoli na szersze zrozumienie potrzeb i celów na obszarze powiatu.

Uzyskanie dofinansowania na zadania gminne.

Wypracowanie wspólnych kierunków rozwoju naszego regionu i poszczególnych gmin oraz pogłębienie i poszerzenia współpracy między JST.

Wzmocnienie współpracy pomiędzy samorządami, szansa na rozwój obszaru, wypracowanie i dążenie do osiągnięcia wspólnych celów.

wypracowanie kierunków rozwoju, możliwość realizacji ważnych przedsięwzięć z udziałem środków zewnętrznych

pozyskanie dofinansowania

- tworzenie wspólnej wizji rozwoju regionu
- poprawa współpracy między samorządami
- wymiana doświadczeń, bieżące rozwiązywanie problemów
- forum wymiany myśli i doświadczeń między pracownikami samorządów

ustalenie i realizacja projektów mających wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy całego powiat

Jakie są Twoim zdaniem największe wyzwania z punktu widzenia współpracy w ramach prac nad strategią?

11 odpowiedzi

Zaangażowanie jak największej liczby mieszkańców do uczestnictwa w jej tworzeniu.

Wypracowanie wspólnego celu/kierunku rozwoju

możliwość większej skuteczności działań

Uszczegółowienie celów powstałych w wyniku konsultacji i uogólnienie powstałych wniosków.

- odzwierciedlenie realnych potrzeb gminy

Wypracowanie kierunków rozwoju powiatu i poszczególnych gmin.

Uzgodnienie alokacji środków w poszczególnych obszarach.

Jakie są Twoim zdaniem największe wyzwania z punktu widzenia współpracy w ramach prac nad strategią? *

Twoja odpowiedź

podział kompetencji pomiędzy jst jako partnerów, udział w kosztach realizacji i zgodne wypracowanie listy projektów przewidzianych do realizacji w ramach OPPT

prawidłowe kierunki rozwoju

Konieczność współpracy ponad podziałami.

ustalenie priorytetowych zadań

Strategia terytorialna OPPT Brodnicy

Załącznik nr 2:
Lista projektów kluczowych

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

Załącznik nr 2:

Lista projektów kluczowych¹

Tabela 1: Lista projektów kluczowych: Cel społeczny

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	
1	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce, gm. Bobrowo
2	Skwery czytelnika w gminie Brzozie
3	Biblioteka na kółkach
4	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku
5	Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	
1	Budowa oddziału przedszkolnego w Małkach gm. Bobrowo
2	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach, gm. Bobrowo
3	Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo
4	Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica
5	Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica
6	Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno
7	Energia kompetencji w Jabłonowie Pomorskim
8	Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownię kształcenia praktycznego
9	Zdobywanie kwalifikacji przyszłości
10	Kompetencje kluczem do kariery - edycja II
11	Poprawa jakości wychowania przedszkolnego
12	Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych
13	Nowe przedszkola
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Lista projektów kluczowych: Cel gospodarczy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

¹ Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 3: Lista projektów kluczowych: Cel środowiskowo-przestrzenny

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	
1	Budowa ścieżki rowerowo – pieszej przy drodze nr 544
2	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w Drużynach, gm. Bobrowo
3	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica
4	Rowerowo w Gminie Zbiczno
5	Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	
1	Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie
2	Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy
3	Renowacja parku w Świedziebni
4	Odnawiamy tereny gminne
5	Budowa tężni solankowej
6	Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji
7	Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie
8	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie
9	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec, gm. Bobrowo
10	Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głęboć i Jez. Janówko
11	Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.
12	Gminna plaża - to jest to!
13	Bike Park w gminie Brzozie
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	
1	Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano
2	Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno.
3	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie
4	Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim
5	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego
6	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świedziebnia

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4: Lista projektów kluczowych: horyzontalne

PROJEKTY HORYZONTALNE – WSPARCIE TECHNICZNE	
1	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy
2	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy- edycja II

Źródło: opracowanie własne

Strategia terytorialna OPPT Brodnicy

Załącznik nr 3:
Komplet fiszek projektowych
dla projektów kluczowych

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

Załącznik nr 3:

Komplet fiszek projektowych dla projektów kluczowych¹

Tabela 1: Lista projektów kluczowych: Cel społeczny

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	
1	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce, gm. Bobrowo
2	Skwery czytelnika w gminie Brzozie
3	Biblioteka na kółkach
4	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku
5	Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	
1	Budowa oddziału przedszkolnego w Małkach gm. Bobrowo
2	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach, gm. Bobrowo
3	Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo
4	Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica
5	Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica
6	Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno
7	Energia kompetencji w Jabłonowie Pomorskim
8	Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownie kształcenia praktycznego
9	Zdobywanie kwalifikacji przyszłości
10	Kompetencje kluczem do kariery - edycja II
11	Poprawa jakości wychowania przedszkolnego
12	Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych
13	Nowe przedszkola
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

¹ Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 2: Lista projektów kluczowych: Cel gospodarczy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3: Lista projektów kluczowych: Cel środowiskowo-przestrzenny

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	
1	Budowa ścieżki rowerowo – pieszej przy drodze nr 544
2	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w Drużynach, gm. Bobrowo
3	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica
4	Rowerowo w Gminie Zbiczno
5	Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	
1	Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie
2	Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy
3	Renowacja parku w Świdziebni
4	Odnawiamy tereny gminne
5	Budowa tężni solankowej
6	Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji
7	Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie
8	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie
9	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec, gm. Bobrowo
10	Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głęboćek i Jez.

	Janówko
11	Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.
12	Gminna plaża - to jest to!
13	Bike Park w gminie Brzozie
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	
1	Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano
2	Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno.
3	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie
4	Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim
5	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego
6	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świedziebnia

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4: Lista projektów kluczowych: horyzontalne

PROJEKTY HORYZONTALNE – WSPARCIE TECHNICZNE	
1	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy
2	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy- edycja II

Źródło: opracowanie własne

Fiszki projektowe Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

SPIS TREŚCI

Gmina Bartniczka	6
Gmina Bobrowo.....	12
Gmina Brodnica.....	24
Gmina Miasto Brodnica	36
Gmina Brzozie	41
Gmina Górzno.....	57
Gmina Jabłonowo Pomorskie.....	65
Gmina Osiek	75
Gmina Świedziebnia.....	80
Gmina Zbiczno.....	93
Powiat Brodnicki	101

GMINA BARTNICZKA

1. Budowa ścieżki rowerowo – pieszej
2. Budowa tężni solankowej
3. Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji

Nazwa projektu	Budowa ścieżki rowerowo – pieszej	
Beneficjent	Gmina Bartniczka	
Miejsce realizacji projektu	Bartniczka	Grążawy
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2025	2027
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* I kwartał 2025 ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	I kwartał 2025r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Całkowity koszt kwalifikowany - 4 287 140,16 zł, Kwota dofinansowania EFRR – 3 644 071,86zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEoPK 2021-2027	3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna; 3.1.1 Ścieżki rowerowe	
Typ wsparcia	Dotacja	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	05/2023 – Przygotowanie koncepcji budowy ścieżki, 07/2023 – przeprowadzenie postępowania środowiskowego, 09 – 12/2024 – przygotowanie dokumentacji projektowej. I kwartał 2025 – wystąpienie z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji. 2025 – 2026 budowa ścieżki pieszo - rowerowej	
Uzasadnienie realizacji projektu,	Projekt wynika z potrzeby lokalnej społeczności.	

zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Jest konieczny w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu przy drodze wojewódzkiej nr 544. Wpływie również pozytywnie na rozwój turystyki oraz rekreacji. Ponadto przyczyni się do zmniejszenia emisji CO2 do atmosfery.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie dotyczy	
Powiązania z innymi projektami.	Brak	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Projektu – Wspierana infrastruktura rowerowa	Km	Planowane – 2 km
Rezultatu – Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej (użytkownicy / rok)	Użytkownik	Szacowane – 250 osób
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Piotr Ruciński 56 4936813 piotr@ugbartniczka.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Budowa tężni solankowej	
Beneficjent	Gmina Bartniczka	
Miejsce realizacji projektu	Bartniczka	Nie dotyczy
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	I kwartał 2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* I kwartał 2024r ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	I kwartał 2024r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity i kwalifikowany - 106 821,66 zł. Kwota dofinansowania – 90 800zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	3.2: Zrównoważona turystyka; 3.2.2 Rekreacja	
Typ wsparcia	Dotacja	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Przygotowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej, Wystąpienie z wnioskiem o wsparcie finansowe, Budowa tężni.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt ma na celu stworzenie mieszkańcom Gminy warunków do rekreacji i wypoczynku oraz wzmocnienia systemu immunologicznego odpowiedzialnego za odporność organizmu. W ramach projektu zakłada się budowę niewielkiej tężni solankowej wraz ze zbiornikiem na solankę oraz w szczególności z ławkami parkowymi w jej sąsiedztwie. Tężnia solankowa będzie miała konstrukcję drewnianą, wypełniona np. brzozywymi witkami, czy gałązkami śliwy, po których będzie spływała solanka.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	

Powiązania z innymi projektami.	Brak powiązania	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy	
<p>Wskaźnik – nazwa</p> <p>Wskaźnik produktu – Liczba obiektów infrastrukturalnych wsparta w ramach odnowy przestrzeni publicznej</p> <p>Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem</p>	<p>Jednostka</p> <p>Szt.</p> <p>Szt.</p>	<p>Wartość wskaźnika</p> <p>1</p> <p>200</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Piotr Ruciński</p> <p>Tel. 564936813</p> <p>piotr@ugbartniczka.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji	
Beneficjent	Gmina Bartniczka	
Miejsce realizacji projektu	Grążawy	Nie dotyczy
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	IV kwartał 2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* IV kwartał 2024 ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	IV kwartał 2024r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity i kwalifikowany – 592442,76 zł. Kwota dofinansowania – 503 576,80zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	3.2: Zrównoważona turystyka; 3.2.2 Rekreacja	
Typ wsparcia	Dotacja	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Przygotowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej, Wystąpienie z wnioskiem o wsparcie finansowe, Realizacja inwestycji.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt ma na celu udostępnienie terenów dla mieszkańców gminy i stworzenie im warunków do rekreacji, w ramach odnowy przestrzeni publicznej, poprzez wybudowanie boiska sportowego wraz z bieżnią i infrastrukturą towarzyszącą, m.in. trybuną widowiskową i piłkochwytyami.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.	Brak powiązania	

<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>Nie dotyczy</p>	
<p>Wskaźnik – nazwa</p> <p>Wskaźnik produktu – Liczba obiektów infrastrukturalnych wsparta w ramach odnowy przestrzeni publicznej</p> <p>Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem</p>	<p>Jednostka</p> <p>Szt.</p> <p>Szt.</p>	<p>Wartość wskaźnika</p> <p>1</p> <p>250</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Piotr Ruciński</p> <p>Tel. 564936813</p> <p>piotr@ugbartniczka.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA BOBROWO

1. Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce
2. Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo 2.0.
3. Utworzenie oddziału przedszkolnego w Małkach
4. Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec
5. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w Drużynach
6. Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach

Nazwa projektu	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce	
Beneficjent	Gmina Bobrowo	
Miejsce realizacji projektu	Gm. Bobrowo, obręb Dąbrówka	Dz. nr 43/2
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* x
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Dokumentacja w trakcie uzgodnień. Zakładany termin możliwości złożenia kompletnego wniosku aplikacyjnego - 06.2023	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	182 927,06 155 488 euro 830 488,85 zł / 705 915,52 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac. Rozliczenie projektu.	
Uzasadnienie realizacji projektu,	Remont i przebudowa świetlicy wiejskiej w	

zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Dąbrówce. Projekt przyczyni się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych [szt.]	Szt	1
Wskaźnik rezultatu Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem [szt.]	Szt.	200
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon	Kamila Stoińska 564913363 Kamila.stoinska@bobrowo.org	

- mail	
--------	--

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu		Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo 2.0.	
Beneficjent	Gmina Bobrowo		
Miejsce realizacji projektu	Gmina Bobrowo	Szkoły podstawowe	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	
	2024	2026	
Gotowość projektu do realizacji	Tak X	Nie*	☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Po ogłoszeniu konkursu zostanie przygotowana diagnoza zapotrzebowania na wsparcie w ramach programu III kw. 2023 r.		
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFIS (zł)	354 277,65 Euro / 301 136 Euro 1.608.420,53 zł / 1.367.157,44		
Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027	CP4/4(f)/Kształcenie ogólne-EFS+		
Typ wsparcia	Kształcenie ogólne-EFS+		
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE		
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Przeprowadzenie w szkołach prowadzonych przez Gm. Bobrowo diagnoz zapotrzebowania na wsparcie w ramach projektu Rekrutacja uczestników i zatrudnienie personelu Szkolenia personelu Zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia Rozliczenie projektu		
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Organizacja zajęć dodatkowych w celu podniesienia kompetencji kluczowych uczniów, szkolenia kadry, zakup pomocy dydaktycznych oraz doposażenie szkół przyczyni się do poprawy wyników edukacyjnych uczniów, a w dłuższej perspektywie do osiągnięcia lepszych pozycji na		

	ryнку pracy.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	NIE	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem Wskaźnik rezultatu Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	Jednostka osoby [osoby]	Wartość wskaźnika 200 160
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Michał Krasucki 56 491 33 62 mkrasucki@bobrowo.org.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Utworzenie oddziału przedszkolnego w Małkach	
Beneficjent	Gmina Bobrowo	
Miejsce realizacji projektu	Małki	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	08.2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak x ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	05.2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	352 941,18 euro dof. 300 000,00 euro 1 602.352,96 zł dof. 1 362 000 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP4/4(ii)/ Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	
Typ wsparcia	Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac Rozliczenie projektu.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej o pomieszczenia oddziału przedszkolnego w miejscowości Małki oraz zakup wyposażenia w celu utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego na terenie gminy Bobrowo. Planowane jest zwiększenie liczby miejsc o 20	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych	Tak	

problemów.		
Powiązania z innymi projektami.	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego (EFS+)	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa Wskaźnik produktu Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi [osoby] Wskaźnik rezultatu Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi [użytkownicy/rok]	Jednostka Osoby [użytkownicy/rok]	Wartość wskaźnika 20 20
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Kamila Stoińska, tel. 564913363, mail: kamila.stoinska@bobrowo.org	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec	
Beneficjent	Gmina Bobrowo	
Miejsce realizacji projektu	Gm. Bobrowo, obręb Wichulec	Dz. nr 100/5
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2025	2026
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* x
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Dokumentacja w trakcie opracowania. Zakładany termin możliwości złożenia kompletnego wniosku aplikacyjnego - 09.2025	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFIS (zł)	176 470,59 euro / 150 000,00 euro 801 176,48 zł / 681.000 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Wsparcie rozwoju turystyki	
Typ wsparcia	Dotacja (OPPT)	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac. Rozliczenie projektu.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Budowa pomostu, utwardzenie drogi dojazdowej (które nie przekroczy 15% operacji) oraz zagospodarowanie terenu w otoczeniu pomostu przyczyni się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz przyrodniczych gminy. Rezultatem będzie wzrost ruchu turystycznego, co w pozytywny sposób wpłynie na zintegrowany i sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój społeczno-gospodarczy regionu.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze		

miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.		
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźnik produktu Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	Szt.	1
Wskaźnik rezultatu Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	[osoby odwiedzające/rok]	470
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Kamila Stoińska 564913363 Kamila.stoinska@bobrowo.org	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w Drużynach	
Beneficjent	Gmina Bobrowo	
Miejsce realizacji projektu	Gm. Bobrowo, obręb Drużyny	Dz. nr 62/5, 82/17, 82/21, 82/25, 82/23, 153/4, 153/6, 153/8
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* x
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Dokumentacja w trakcie uzgodnień. Zakładany termin możliwości złożenia kompletnego wniosku aplikacyjnego - 09.2023	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	(294 117,65 /250 000,0000 euro) 1.335.294,13 zł/ 1.135.000 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP2/2(viii)/Infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	
Typ wsparcia	Dotacja (OPPT)	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac. Rozliczenie projektu.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Drużyny długości 730 mb wzdłuż drogi wojewódzkiej na gruntach stanowiących własność Gminy Bobrowo. Projekt realizowany będzie ze względu na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych i rowerzystów na obszarze objętym projektem	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na	TAK	

rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.		
Powiązania z innymi projektami.	Kontynuacja budowy infrastruktury pieszo – rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 543	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wspierana infrastruktura rowerowa	Km	0,730
Wskaźnik rezultatu		
Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]	użytkownicy/rok	750
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Kamila Stoińska 564913363 Kamila.stoinska@bobrowo.org	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach	
Beneficjent	Gmina Bobrowo	
Miejsce realizacji projektu	Małki	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	09.2025	08.2026
Gotowość projektu do realizacji	Tak x ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	05.2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	117 647,06euro dof. 100 000,00euro 534.117,65 zł dof. 454.000 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP4/4(f)/ Wychowanie przedszkolne-EFS+	
Typ wsparcia	Wychowanie przedszkolne-EFS+	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Przeprowadzenie lokalnej diagnozy potrzeb na danym terenie Rekrutacja uczestników Realizacja założonych przedsięwzięć Zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia Rozliczenie projektu	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Funkcjonowanie nowego oddziału przedszkolnego, dla minimum 20 dzieci w wieku przedszkolnym. W ramach projektu zakupione zostaną niezbędne pomoce dydaktyczne oraz wynagrodzenie kadry nauczycielskiej przez 12 m-cy. Przewidujemy możliwości ujęcia w projekcie działań w zakresie edukacji włączającej.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Tak	

Powiązania z innymi projektami.	Utworzenie oddziału przedszkolnego (EFRR)	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy	
<p>Wskaźnik – nazwa</p> <p>Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego</p> <p>Wskaźnik rezultatu</p> <p>Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]</p>	<p>Jednostka</p> <p>Osoby</p> <p>osoby</p>	<p>Wartość wskaźnika</p> <p>20</p> <p>1</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Kamila Stoińska, tel. 564913363, mail: kamila.stoinska@bobrowo.org</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA BRODNICA

1. Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica
2. Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica
3. Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano
4. Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica

Nazwa projektu	Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica	
Beneficjent	Gmina Brodnica	
Miejsce realizacji projektu	Szkoła Podstawowa w Gorczenicy Szkoła Podstawowa w Gortatowie z siedzibą w Szczuce Szkoła Podstawowa w Szabdzie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.09.2024r.	30.06.2025r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☒	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,		
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFIS (zł)	Koszt całkowity/ kwalifikowany: 435.294,00 zł kwota dofinansowania 85% z EFIS: 370 000,00 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	4(f)	
Typ wsparcia	Kształcenie ogólne-EFIS+	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	W zakresie rzeczowym projekt obejmuje : - dostosowanie obiektów szkolnych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych (wykonanie podjazdów dla wózków, wind do sal na piętrze, sanitariatów), - zakupienie pracowni językowych dostosowanych	

	<p>do potrzeb uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów ze SPE,</p> <ul style="list-style-type: none"> - doposażenie gabinetów specjalistycznych w pomoce i sprzęt do prowadzenia zajęć logopedycznych terapeutycznych i sensorycznych. <p>Projekt de wszystkim przewiduje wsparcie w zakresie edukacji włączającej ale także w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetencji kluczowych, społecznych, społeczno – emocjonalnych, - indywidualizacji kształcenia w zakresie matematyki w klasach I – III lub w klasach IV – VIII, - wdrażania nowatorskich metod nauczania. <p>Cele te osiągnane będą poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych (zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych, rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, kółek ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych wśród uczniów z: matematyki, j. angielskiego, przedmiotów przyrodniczych , informatyki w klasach I – VIII w wymiarze 3 godzin tygodniowo dla każdego oddziału, - przeprowadzenie 6 wycieczek edukacyjnych do Centrum Kopernik w Warszawie oraz Młyna Wiedzy w Toruniu, w celu zwiększenia kompetencji kluczowych i rozwijaniu wśród uczniów kreatywności, innowacyjności i umiejętności pracy zespołowej - wsparcie dla kadry pedagogicznej poprzez przeprowadzenie cyklu szkoleń z zakresu edukacji włączającej, kompetencji kluczowych, nowatorskich metod nauczania, - stworzenie centrum współpracy szkół Gminy Brodnica -sieci współpracy w zakresie rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów, wymiany doświadczeń na temat dobrych praktyk w zakresie pracy z uczniem ze SPE, rozwijania kompetencji kluczowych oraz wykorzystywania nowoczesnych i nowatorskich metod nauczania.
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Dzięki realizacji projektu nastąpi podwyższenie kwalifikacji nauczycieli, szczególnie dotyczących edukacji włączającej, nowatorskich metod nauczania oraz kompetencji kluczowych.</p> <p>Poprawi się baza szkoły w kontekście pobytu</p>

	<p>uczniów ze SPE w szkole.</p> <p>Podniesie się poziom wiedzy uczniów szczególnie z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych i języków obcych dzięki wykorzystaniu zakupionych w ramach projektu pomocy oraz poprzez zastosowanie zdobytej w trakcie szkoleń dla nauczycieli wiedzy.</p> <p>Stworzony zostanie system rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów.</p> <p>Nawiązana zostanie współpraca z innymi specjalistami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>Rodzice uczniów ze SPE otrzymają wsparcie w zakresie terapii ich dzieci.</p>	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE	
Powiązania z innymi projektami.	NIE	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu		
WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	[sztuki]	3

w zakresie edukacji włączającej		
WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	[osoby]	35
WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	[podmioty]	3
WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	[osoby]	355
Wskaźniki rezultatu		
WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	[osoby]	30
WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	[osoby]	285
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Justyna Klimowska Tel. 56 49 41 610 sekretarz@brodnica.ug.gov.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica	
Beneficjent	Gmina Brodnica	
Miejsce realizacji projektu	Oddziały przedszkolne Szkoły Podstawowej w Szabdzie, Szkoły Podstawowej w Gortatowie z siedzibą w Szczuce oraz Szkoły Podstawowej w Gorczenicy.	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.09.2024r.	30.06.2025r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☒	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia:	W okresie od II kw. 2024 r. do III kw. 2025 r.	

<p>- planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i złożenie wniosku aplikacyjnego. 2. Wykonanie prac remontowych związanych z dostosowaniem obiektów szkolnych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. 3. Przeprowadzenie naborów, zakupy wyposażenia pracowni i gabinetów. 4. Realizacja zadań projektowych (szkolenia, zajęcia, inne formy przewidziane w projekcie) 5. Udział nauczycieli w formach doskonalenia nauczycieli. 6. Stworzenie centrum współpracy szkół Gminy Brodnica 7. Promocja działań projektowych.
<p>Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)</p>	<p>Szacunkowy koszt całkowity – 185 023 zł Kwalifikowana kwota dofinansowania EFRR /EFSD – 85% - 157 270 zł</p>
<p>Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027</p>	<p>4(f)</p>
<p>Typ wsparcia</p>	<p>Wychowanie przedszkolne-EFSD+</p>
<p>Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)</p>	<p>NIE</p>
<p>Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.</p>	<p>Projekt zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie obiektów oddziałów przedszkolnych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz przygotowanie gabinetów specjalistycznych dla potrzeb edukacji włączającej; - organizację i uczestnictwo w zajęciach dodatkowych dla dzieci (w tym m.in. zajęć rewalidacyjnych, zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, zajęć logopedycznych i zajęć korekcyjno – kompensacyjnych – w wymiarze 1 godz. tygodniowo dla każdego oddziału), poszerzenie specjalistycznej oferty edukacyjnej w zakresie usług dydaktycznych i edukacji włączającej; - wsparcie kadry pedagogicznej poprzez uzyskanie dodatkowych kwalifikacji i nabycia kompetencji przez nauczycieli w zakresie edukacji włączającej oraz ze szczególnym uwzględnieniem problemów dydaktycznych i wychowawczych; - stworzenie centrum współpracy szkół Gminy Brodnica – sieci współpracy w zakresie rozpoznawania potrzeb i możliwości dzieci, wymiany

	doświadczeń w zakresie pracy z dziećmi z SPE na temat dobrych praktyk, rozwijanie kompetencji kluczowych oraz wykorzystania nowatorskich metod nauczania.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	<p>W efekcie realizacji projektu nastąpi podwyższenie kwalifikacji kadry pedagogicznej, szczególnie dotyczących edukacji włączającej, nowoczesnych metod nauczania oraz kompetencji kluczowych.</p> <p>Poprawi się baza oddziałów przedszkolnych w kontekście pobytu dzieci z SPE w oddziałach przedszkolnych.</p> <p>Podniesienie umiejętności w zakresie kompetencji kluczowych dzięki wykorzystaniu zakupionych w ramach projektu pomocy dydaktycznych oraz poprzez zastosowanie zdobytej wiedzy przez nauczycieli w trakcie odbytych szkoleń.</p> <p>Stworzony zostanie system rozpoznawania potrzeb i możliwości dzieci.</p> <p>Nawiązana zostanie współpraca z innymi specjalistami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.</p> <p>Rodzice dzieci z SPE otrzymają wsparcie w zakresie terapii ich podopiecznych.</p>
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE
Powiązania z innymi projektami.	NIE
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno</p>	

znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu		
WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	[sztuki]	145
WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	[osoby]	145
WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	[osoby]	
WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	[podmioty]	12
Wskaźniki rezultatu	[osoby]	
WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]		3
		12
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Justyna Klimowska Tel. 56 49 41 610 sekretarz@brodnica.ug.gov.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano	
Beneficjent	Gmina Brodnica	
Miejsce realizacji projektu	Teren gminy Brodnica	Wieś Gorczenica – świątlica wiejska położona na działce nr 26/8, wieś Mszano – świątlica wiejska położona na działce nr 188
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	I kw. 2024 r.	IV kw. 2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	- Sporządzenie niezbędnej dokumentacji i uzyskanie pozwoleń na realizację zadania – III kw. 2024 - IV kw. 2024r. – złożenie wniosku aplikacyjnego - II- IV kw.2025 r. – realizacja i zakończenie projektu	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity/ kwalifikowany: 238 928,56 zł Kwota dofinansowania z EFRR: 203 089,28 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	5(i) Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt obejmować będzie remont i przebudowę obiektów pełniących funkcje społeczne i kulturalne we wsiach Gorczenica i Mszano wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje: 1) w Mszanie montaż ogrzewania w formie pompy ciepła wraz z systemem fotowoltaicznym, wymianę podłogi i kapitalny remont sali, łazienek i kuchni (wraz z wyposażeniem), wykonanie systemu wentylacji i ociepleniem budynku oraz zagospodarowanie terenu przyległego do budynku; 2) w Gorczenicy wymiana dachu budynku (obecnie pokrycie eternitowe), kapitalny remont sali, kuchni i łazienek (wraz z wyposażeniem), montaż	

	wentylacji, wykonanie ocieplenia budynku oraz instalacja systemu ogrzewania w formie pompy ciepła wraz z systemem fotowoltaicznym oraz zagospodarowanie przyległego terenu.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Celem projektu jest wzmocnienie potencjału oraz rozszerzenie zakresu działalności obiektów pełniących funkcje społeczne i kulturalne w Gminie Brodnica. Realizacja projektu jest zgodna z założeniami polityki zrównoważonego rozwoju, będzie pozytywnie oddziaływać na sferę społeczną i kulturalną w gminie a jednocześnie nie wpłynie negatywnie na stan środowiska naturalnego.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE	
Powiązania z innymi projektami.	Nie dotyczy	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu		
PROG-FEKP-0045 - Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych	[szt.]	2
PROG-FEKP-0046 - Powierzchnia obszarów objętych odnową	[ha]	0,27

przestrzeni publicznych Wskaźniki rezultatu PROG-FEKP-0047 - Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem	[szt.]	300
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Justyna Klimowska Tel. 56 49 41 610 sekretarz@brodnica.ug.gov.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica		
Beneficjent	Gmina Brodnica		
Miejsce realizacji projektu	Teren gminy Brodnica	Wieś Gorczenica, przy drodze gminnej Gorczenica - Kominy	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	
	I kw. 2024 r.	IV kw. 2026 r.	
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie*	☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Sporządzenie niezbędnej dokumentacji i uzyskanie pozwoleń na realizację zadania – III kw. 2024 r. – II kw. 2025 r. III-IV kw. 2025r. – złożenie wniosku aplikacyjnego Do XII.2026 r. – realizacja i zakończenie projektu		
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/ kwalifikowany: 2 200 000,91 zł Kwota dofinansowania z EFRR: 596 910,72 zł		
Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027	2(viii) Infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT		
Typ wsparcia	Infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT		
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE		

<p>Zwięzły opis projektu:</p> <p>Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.</p>	<p>Projekt obejmuje wykonanie ścieżki pieszo - rowerowej z przebiegiem przez centrum miejscowości Gorczenica przy drodze gminnej z Gorczenicy do Komin na odcinku o długości 2,2 km. Projektowana ścieżka pieszo - rowerowa połączona będzie z istniejącą ścieżką przy drodze wojewódzkiej nr 560 wybudowaną w latach 2019-2020 z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Dzięki temu połączeniu realizacja projektu stanowić będzie część sieci ścieżek na terenie Powiatu Brodnickiego.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Projekt ma na celu rozbudowę sieci ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców (pieszych i rowerzystów) poruszających się przez miejscowość Gorczenica. Gorczenica jest jedną z największych miejscowości Gminy Brodnica, silnie rozwijającą się zarówno pod względem liczby mieszkańców jak i funkcjonujących przedsiębiorstw i działalności gospodarczych. W Gorczenicy znajduje się gminna szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi, świetlica wiejska z remizą OSP, kościół i sklepy.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>NIE</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Projektowana ścieżka pieszo - rowerowa połączona będzie z istniejącą ścieżką przy drodze wojewódzkiej nr 560 wybudowaną w latach 2019-2020 z dofinansowaniem z RPO WK-P na lata 2014-2020.</p>
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”,</p>	<p>NIE</p>

mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik – nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu		
WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa	[km]	2,2
Wskaźniki rezultatu		
WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	[użytkownicy/rok]	2 000
WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych	[tony równoważnika CO ₂ /rok]	2,18
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Justyna Klimowska Tel. 56 49 41 610 sekretarz@brodnica.ug.gov.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA MIASTO BRODNICA

1. Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy
2. Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy

Nazwa projektu	Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy	
Beneficjent	Gmina Miasta Brodnicy	
Miejsce realizacji projektu	Miasto Brodnica	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.01.2024 r.	31.12.2024 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	- VIII.2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	21 435 010.70 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP2/2(viii)/Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego, w tym węzły zintegrowane i infrastruktura przystankowa	
Typ wsparcia	Dotacja	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Przedmiotem projektu będzie inwestycja w zakresie modernizacji infrastruktury technicznej oraz zakup nowego, ekologicznego taboru komunikacji miejskiej.</p> <p>1) zakup ekologicznych autobusów elektrycznych przyjaznych dla środowiska do realizacji zadań przewozowych w obrębie istniejących linii autobusowych. Wszystkie autobusy będą pojazdami niskopodłogowymi, przystosowanymi do bezpiecznego i komfortowego korzystania przez</p>	

	<p>osoby niepełnosprawne. Przestrzeń pasażerska będzie wyposażona w monitoring wizyjny. Autobusy zostaną również wyposażone w system informacji pasażerskiej, który będzie wspomagany przez dynamiczną zapowiedź wizualną i głosową przystanków. Planuje się, że w wyniku wprowadzenia takich zmian wzrośnie liczba osób korzystających z komunikacji miejskiej. Odpowiednio zmodyfikowany rozkład o zwiększoną liczbę kursów dowożących mieszkańców do pracy i zapewniający im powrót do domu. Ponieważ mieszkańcy przesiądą się z samochodów osobowych do autobusów komunikacji miejskiej, korzystnie to wpłynie na spadek emisji CO₂.</p> <p>2) Projekt przewiduje utworzenie zielonych przystanków - wiat przystankowych. Projektowane wiaty muszą spełniać normy bezpieczeństwa, odznaczać się wytrzymałością, posiadać podłoże zapewniające roślinności optymalne warunki, zaś dobór gatunków powinien być dostosowany do trudnego środowiska miejskiego. Planowane jest obsadzenie dachu oraz pojemników zamontowanych wokół wiaty, tak aby maksymalnie zwiększyć powierzchnię czynną biologicznie.</p> <p>3) zaplecze techniczne (warsztatu) z dostosowaniem do obsługi i serwisu taboru. Zakup niezbędnego wyposażenia w tym zestaw diagnostyczny.</p> <p>4) stacja ładowania obejmuje zaprojektowanie wraz ze wszystkimi wymaganymi prawem pozwoleniami i warunkami technicznymi na wykonanie zasilania, uzyskanie wymaganych prawem decyzji i pozwoleń, wykonanie, montaż oraz podłączenie i uruchomienie stacji ładowania autobusów elektrycznych.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Zakup autobusów oraz przyjaznej infrastruktury spowoduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> zwiększenie komfortu podróżowania; zwiększenie poziom bezpieczeństwa pasażerów komunikacji miejskiej; dostosowanie miejskiego taboru autobusowego do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych; zastąpienie starego taboru nowym, co obniży koszty napraw i remontów; <p>poprawa estetyki wizualnej przestrzeni miejskiej;</p>
<p>Czy projekt realizowany jest obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze</p>	<p>NIE</p>

<p>miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>		
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>		
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>NIE NIE</p>	
<p>Wskaźnik produktu - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej; Wskaźnik produktu – Liczba utworzonych zielonych przystanków; Wskaźnik rezultatu - Szacowana emisja gazów cieplarnianych</p>	<p>Jednostka: szt. Jednostka: szt. Jednostka: tona równoważnika CO2/rok</p>	<p>Wartość wskaźnika: 5 Wartość wskaźnika: 4 Wartość wskaźnika: (wskaźnik uzupełniony zostanie na etapie opracowania studium wykonalności)</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail</p>	<p>Magdalena Hoga – Kierownik Biura Rozwoju i Projektów Europejskich; 56 49 30 626; mhoga@brodnica.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy	
Beneficjent	Gmina Miasta Brodnicy	
Miejsce realizacji projektu	Miasto Brodnica	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.01.2024 r.	30.06.2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	- IX.2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	2 825 142,12 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Dotacja	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie miasta Brodnicy. Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy. Pielęgnacja zieleni, nowe nasadzenia, modernizacja alejek, ustawienie elementów małej architektury: ławki, kosze na śmieci. Odbudowa sceny plenerowej służącej organizacji koncertów kameralnych.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Park miejski wraz z otoczeniem zieleni położony jest w centralnej części miasta i stanowi jeden z ważniejszych czynników atrakcyjności turystycznej miasta oraz bardzo ważne komunikacyjne i integracyjne dla mieszkańców Brodnicy. Niezwykle cenny, zabytkowy drzewostan na terenie brodnickiego parku wymaga przeprowadzania systematycznych zabiegów pielęgnacyjnych, w tym cięć korygujących, odmładzających i prześwietlających, usuwania grubego posuszu, a także zwalczania jemoiły stanowiącej ogromne zagrożenie dla stanu zdrowotnego starodrzewu. Na terenie parku rosną również dwa pomniki przyrody, którymi są platan klonolistny oraz lipa drobnolistna. Drzewa zostały objęte ochroną w 1986 r. Park im.	

	Fryderyka Chopina, jak i cała Brodnica, jest częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy.	
Czy projekt realizowany jest na obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE	
Powiązania z innymi projektami.		
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	NIE NIE	
Wskaźnik produktu - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją; Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych; Wskaźnik rezultatu – Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem.	Jednostka: ha. Jednostka: szt. Jednostka: Osoby odwiedzające/rok	Wartość wskaźnika: 0,9 ha 1 Wartość wskaźnika: 10 000/rok
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Magdalena Hoga – Kierownik Biura Rozwoju i Projektów Europejskich; 56 49 30 626; mhoga@brodnica.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA BRZOSIE

1. Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie
2. Skwery czytelnika w gminie Brzozie
3. Biblioteka na kółkach
4. Bike Park w gminie Brzozie
5. Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębozeczek i Jez. Janówko

Nazwa projektu	Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie	
Beneficjent	Gmina Brzozie	
Miejsce realizacji projektu	Miejscowość Świecie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.03.2024 r.	30.09.2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku: 2024 rok	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 612 900,00 zł Dofinansowanie EFRR: 502 232,96 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu,	Atrakcyjne zagospodarowanie terenu dla dzieci i młodzieży, mała architektura do rekreacji i wypoczynku dla społeczności lokalnej, stworzenie miejsc parkingowych. Inwestycja zostanie	

<p>podprojekty itp.</p>	<p>zrealizowana w miejscowości Świecie, gmina Brzozie, na działce nr 29/14 obręb Świecie, stanowiącej własność Gminy Brzozie. W ramach zagospodarowania terenu planuje się wyznaczenie szlaków komunikacyjnych, wykonanie ogrodzenia panelowego, oświetlenia hybrydowego, nasadzeń ozdobnych, ustawienie ławek parkowych i koszy na śmieci, tablicy regulaminowej. Miejsce rekreacji i wypoczynku składać się będzie z przestrzeni dla dzieci i młodzieży wyposażonej w urządzenia zabawowe i sportowe, przestrzeni dla dorosłych z wiatą wypoczynkową i miejscem na grill/ognisko, parkingu umożliwiającego wygodne i bezpieczne zaparkowanie samochodu przy wyznaczonym miejscu rekreacji.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Projekt ma na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, poprzez stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, wyposażonego w infrastrukturę służącą do aktywnego spędzania wolnego czasu, rozwijania kultury fizycznej, upowszechniania sportu w społeczeństwie oraz integracji społecznej i międzypokoleniowej. Aktualnie w miejscowości Świecie brak jest obiektów pełniących podobne funkcje.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Projekt odpowiada na zdiagnozowane potrzeby Gminy Brzozie w zakresie odnowy przestrzeni publicznych. Niezagospodarowana dotychczas przestrzeń zyska nową funkcję społeczną, kulturalną i edukacyjną, co przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej i fizycznej wśród mieszkańców.</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Projekt jest elementem koncepcji rozwoju potencjału turystycznego gminy Brzozie. Powiązany jest ze zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami w obszarze rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej, tj. m.in.:</p> <p>projektami zagospodarowania miejsc rekreacji i wypoczynku realizowanymi na obszarze Gminy w 2023 r. w miejscowościach Janówko, Wielki Głębozec oraz Brzozie dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.</p> <p>przedsięwzięciami pn. „Biblioteka na kółkach” oraz „Skwery czytelnika w Gminie Brzozie”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie</p>

	<p>instytucji kultury.</p> <p>projektem pn. „Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębołek i Jez. Janówko”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie rozwoju turystyki</p>	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy.	
Wskaźnik produktu PROG-FEKP-0045 Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych	Jednostka – szt.	Wartość wskaźnika - 1
Wskaźnik rezultatu PROG-FEKP-0047 Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem	Jednostka - osoby	Wartość wskaźnika - 150
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Agnieszka Chyla</p> <p>Tel. 56 49 12 916</p> <p>chyla@brzozie.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Skwery czytelnika w gminie Brzozie	
Beneficjent	Gmina Brzozie	
Miejsce realizacji projektu	Teren gminy	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.01.2024	31.12.2024
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku: 2023 rok	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 760 000,00 zł Dofinansowanie EFRR: 637 719,80 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Typ wsparcia	Wsparcie instytucji kultury	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Stworzenie dwóch miejsc na terenie gminy Brzozie – skwerów czytelnika. Na skwerze stanie tzw. książkomat – urządzenie, dzięki któremu czytelnicy biblioteki gminnej będą mogli wypożyczyć książkę w dowolnym czasie, niezależnie od godzin pracy biblioteki. Zaaranżowany zostanie punkt do tzw. bookcrossingu, tj. miejsce utworzone do nieodpłatnej wymiany książek pomiędzy czytelnikami. Ideą bookcrossingu jest popularyzowanie książek, połączone z dbaniem o środowisko. Skwery będą przystosowane i wyposażone w infrastrukturę służącą do spędzania czasu wolnego z książką, tj. ławki, oświetlenie, kącik czytelniczy dla malucha, nasadzenia. Oznacza to, że czytelnik w jednym miejscu będzie mógł wypożyczyć książkę należącą do biblioteki i zabrać ją do domu, wymienić się książkami z innymi czytelnikami, ale również spędzić wolny czas z książką w otoczeniu przyrody. Infrastruktura będzie wykorzystywana także do organizacji akcji	

	<p>czytelniczych, takich jak np. Narodowe Czytanie. Infrastruktura powstanie na gruntach stanowiących własność Gminy Brzozie, zarządzanie infrastrukturą powierzone zostanie instytucji kultury – Gminnej Bibliotece Publicznej w Brzoziu.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Projekt zakłada wdrożenie niestandardowych rozwiązań służących upowszechnianiu czytelnictwa, poprzez wyjście z biblioteką na zewnątrz – bliżej mieszkańca. Jego realizacja uatrakcyjni działalność biblioteki oraz ułatwi czytelnikom korzystanie z zasobów bibliotecznych, co przyczyni się do promocji i rozwoju czytelnictwa wśród mieszkańców gminy Brzozie. W projekcie przewidziano działania związane z popularyzowaniem czytelnictwa, a także wynikające z potrzeby ochrony środowiska, działania zachęcające do zachowań proekologicznych. Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju sektora kultury, który stanowi istotny potencjał zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Wdrożenie projektu przyczyni się do wzrostu poziomu czytelnictwa oraz świadomości ekologicznej – funkcja edukacyjna, wzrostu aktywności społecznej oraz zwiększenia dostępu do usług publicznych w obszarze kultury.</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Projekt jest elementem koncepcji rozwoju instytucji kultury oraz zwiększenia dostępu do publicznych usług w obszarze kultury w gminie Brzozie . Powiązany jest ze zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami w obszarze rozwoju infrastruktury kulturalnej, tj. m.in.:</p> <p>z przedsięwzięciem pn. „Biblioteka na kółkach”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie instytucji kultury.</p> <p>projektami zagospodarowania miejsc rekreacji i wypoczynku realizowanymi na obszarze Gminy w 2023 r. w miejscowościach Janówko, Wielki Głębozec oraz Brzozie dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.</p> <p>przedsięwzięciem pn. „Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5,</p>

	typ wsparcia: Odnowa przestrzeni publicznych. projektem pn. „Kultura Hybrydowa 3.0 – doposażeniem Gminnej Biblioteki Publicznej w Brzoziu w urzędzenia multimedialne do animowania działań kulturalnych” – realizacja 2023 rok	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeńowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy.	
Wskaźnik produktu WLWK-PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	Jednostka – szt.	Wartość wskaźnika -1
Wskaźnik produktu WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	Jednostka – szt.	Wartość wskaźnika -2
Wskaźnik rezultatu WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Jednostka – osoby odwiedzające/rok	Wskaźnik - 100
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Chyła Tel. 56 49 12 916 chyla@brzozie.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Biblioteka na kółkach	
Beneficjent	Gmina Brzozie	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Brzozie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.01.2024	31.12.2024
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☒	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Termin złożenia wniosku aplikacyjnego: 2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 193 400,00 zł Dofinansowanie EFRR: 162 282,68 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Typ wsparcia	Wsparcie instytucji kultury	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Zakup pojazdu turystycznego typu melex wyposażonego w zestaw audio do odtwarzania audiobooków, służącego do organizowania akcji czytelniczych w terenie. Organizowane będą podróże krajoznawcze z literaturą w tle, m.in. prezentacja literatury lokalnej - legendy, odkrywanie lokalnej historii i tradycji, prezentacja książek podróżniczych, przyrodniczych, historycznych, bajek dla dzieci i baśni, połączona z odkrywaniem w terenie miejsc atrakcyjnych przyrodniczo i obserwowaniem przyrody (80% obszaru gminy stanowią obszary objęte ochroną przyrody, w tym m.in. Brodnicki Park Krajobrazowy, Górznieńsko -Lidzbarski Park Krajobrazowy, Rezerwat Dolna Drwęcy, Natura 2000), poznawaniem miejsc o znaczeniu historycznym. Organizacja akcji czytelniczych dla najmłodszych – piknik z bajką, czytanie na trawie. Projekt zakłada wdrożenie innowacyjnych form rozwoju czytelnictwa.	
Uzasadnienie realizacji projektu,	Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju	

<p>zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>sektora kultury, który stanowi istotny potencjał zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. W ramach przedsięwzięcia zakłada się wdrożenie niestandardowych rozwiązań służących upowszechnianiu i rozwoju czytelnictwa, poprzez wyjście z biblioteką na zewnątrz – bliżej mieszkańca oraz rozwijanie zainteresowań literaturą w połączeniu z poznawaniem przyrody i historii regionu. Projekt uatrakcyjni działalność biblioteki, wpłynie na promocję i rozwój czytelnictwa wśród mieszkańców gminy Brzozie, a dzięki jego realizacji, wdrożone będą działania spełniające funkcję edukacyjną oraz integracyjną.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Wdrożenie projektu przyczyni się do wzrostu poziomu czytelnictwa, świadomości ekologicznej, znajomości historii – funkcja edukacyjna, wzrostu aktywności społecznej oraz zwiększenia dostępu do usług publicznych w obszarze kultury.</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Projekt jest powiązany m.in. z przedsięwzięciem pn. „Skwery czytelnika w gminie Brzozie”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie instytucji kultury.</p> <p>Projekt jest elementem koncepcji rozwoju instytucji kultury oraz zwiększenia dostępu do publicznych usług w obszarze kultury w gminie Brzozie . Powiązany jest ze zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami w obszarze rozwoju infrastruktury kulturalnej, tj. m.in.:</p> <p>z przedsięwzięciem pn. „Skwery czytelnika w gminie Brzozie”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie instytucji kultury</p> <p>projektami zagospodarowania miejsc rekreacji i wypoczynku realizowanymi na obszarze Gminy w 2023 r. w miejscowościach Janówko, Wielki Głębozec oraz Brzozie dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.</p> <p>przedsięwzięciem pn. „Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Odnowa przestrzeni publicznych.</p> <p>projektem pn. „Zagospodarowanie miejsc rekreacji</p>

	i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębocek i Jez. Janówko”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie rozwoju turystyki projektem pn. „Kultura Hybrydowa 3.0 – doposażeniem Gminnej Biblioteki Publicznej w Brzoziu w urzędzenia multimedialne do animowania działań kulturalnych” – realizacja 2023 rok	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy.	
Wskaźnik produktu WLWK-PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	Jednostka – szt.	Wartość wskaźnika - 1
Wskaźnik produktu WLWK-RCO077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]	Jednostka – osoby odwiedzające/rok	Wskaźnik - 100
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Chyła Tel. 56 49 12 916 chyla@brzozie.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Bike Park w gminie Brzozie	
Beneficjent	Gmina Brzozie	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Brzozie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.06.2024	30.06.2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego: 2024 rok	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 1 742 400,00 zł Dofinansowanie EFRR: 1 469 350,42 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Typ wsparcia	Wsparcie rozwoju turystyki	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Przedmiotem projektu jest budowa pierwszego w Polsce zrównoważonego parku rowerowego, stanowiącego atrakcję turystyczną na skalę ponadregionalną. Projekt polega na wytyczeniu tras rowerowych typu single track w lokalizacjach: Wielkie Leżno, Wielki Głębozec. Planuje się budowę 10 km jednokierunkowych ścieżek o różnym stopniu trudności, tym samym grupą docelową staną się całe rodziny, a nie tylko doświadczeni rowerzyści. Przy każdej z tras powstanie jedno miejsce postojowe (początek trasy), które zostanie wyposażone w wiatę, ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, tablicę regulaminową/ informacyjną oraz samoobsługową stację naprawy rowerów. W ramach projektu planuje się zakup rowerów elektrycznych – 8-10 szt. Realizacja inwestycji nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę. Do budowy tras single track wykorzystywane są rodzime materiały lub takie o neutralnym wpływie na środowisko, oraz naturalne ukształtowanie terenu, bez konieczności niwelacji, betonowania i innych uciążliwych robót budowlanych. Wyznaczenie tras rowerowych</p>	

	doprowadzi do zorganizowania i skanalizowania ruchu turystycznego, w taki sposób by ominąć obszary wrażliwe na erozję i podlegające szczególnej ochronie z punktu widzenia wartości przyrodniczej.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Główną potrzebą Gminy Brzozie w obszarze rozwoju turystyki jest z rozbudowa infrastruktury turystycznej, dającej możliwość realizacji różnych form turystyki zrównoważonej, w tym turystyki rowerowej, budowa marki turystycznej oraz stworzenie atrakcyjnego obszaru recepcji turystycznej. Projekt odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gminy w zakresie niewystarczającego wykorzystania potencjału turystycznego oraz walorów przyrodniczych obszaru, czego powodem jest brak infrastruktury turystycznej. Celem projektu jest wzmocnienie innowacyjności gospodarki poprzez poszerzenie oferty turystycznej oraz poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy Brzozie, a z uwagi na ponadregionalny zasięg oddziaływania projektu, również atrakcyjności turystycznej województwa kujawsko-pomorskiego.
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Przedsięwzięcie wspiera rozwój turystyki, który aktywizuje społeczność lokalną oraz buduje trwałe podstawy rozwoju gospodarczego. Nastąpi wzrost atrakcyjności obszaru, który połączony z położeniem z dala od dużych metropolii, będzie „kołem napędowym” do dalszego rozwoju turystyki i rekreacji z wykorzystaniem walorów przyrodniczych oraz stanowić będzie zachętę do osiedlania się przez osoby doceniające spokojniejszy tryb życia w otoczeniu przyrody. Projekt pn. „Bike Park w Gminie Brzozie” zakłada zbudowanie marki turystycznej oraz stworzenie produktu turystycznego na skalę ponadregionalną. Proponowana inwestycja będzie atrakcją dla mieszkańców gminy, turystów z Polski i zagranicy. Projekty tego typu dają wymierne i zauważalne efekty społeczno-ekonomiczne: pojawiają się turyści, rośnie zainteresowanie inwestorów, powstają obiekty usługowe, następuje wzrost gospodarczy.
Powiązania z innymi projektami.	Projekt jest elementem koncepcji rozwoju potencjału turystycznego gminy Brzozie. Powiązany jest ze zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami w obszarze rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej, tj.

	<p>m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektami zagospodarowania miejsc rekreacji i wypoczynku realizowanymi na obszarze Gminy w 2023 r. w miejscowościach Janówko, Wielki Głębozec oraz Brzozie dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. • przedsięwzięciami pn. „Biblioteka na kółkach” oraz „Skwery czytelnika w Gminie Brzozie”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie instytucji kultury. • projektem pn. „Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębozec i Jez. Janówko”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie rozwoju turystyki • projektem pn. Stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Brzozie, m.in. budowa pumtracku i skateparku, dofinansowanym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. 	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>Nie dotyczy.</p>	
<p>Wskaźnik produktu WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem</p>	<p>Jednostka – szt.</p>	<p>Wartość wskaźnika -2</p>
<p>Wskaźnik rezultatu WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem</p>	<p>Jednostka – osoby odwiedzające/rok</p>	<p>Wskaźnik - 200</p>

Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Chyła Tel. 56 49 12 916 chyla@brzozie.pl
---	--

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głęboćek i Jez. Janówko	
Beneficjent	Gmina Brzozie	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Brzozie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	01.06.2024 r.	30.06.2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku: 2024 rok	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 800 000,00 zł Dofinansowanie EFRR: 674 632,80 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	
Typ wsparcia	Wsparcie rozwoju turystyki	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Jez. Wielki Głęboćek – zagospodarowanie nieruchomości o nr ew. 240/22 obręb Wielki Głęboćek o pow. całkowitej 0,5179 ha, stanowiącej własność Gminy Brzozie. Planuje się zagospodarowanie terenu poprzez stworzenie miejsca rekreacji zaprojektowanego z myślą o turystach, okolicznych mieszkańcach oraz wędkarzach. Miejsce zostanie wyposażone w	

	<p>drewnianą wiatę, miejsce na grill, elementy małej architektury drewnianej m.in. ławki, kosze na śmieci oraz tablice edukacyjne oraz architektura edukacyjna o tematyce nawiązującej do jezior i ich ochrony, wędkarstwa, gatunków ryb, bezpieczeństwa nad wodą.</p> <p>Jez. Janówko - nieruchomość oznaczona nr geodezyjnym 29 obręb 0003 Janówko, gmina Brzozie. Nieruchomość należy do Skarbu Państwa, prawa właścicielskie wobec nieruchomości wykonuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Planuje się wykonanie slipu wodnego w obrębie istniejącej plaży, przeznaczonego do wodowania lekkich łodzi, kajaków i sprzętu pływającego osób korzystających z rekreacji wodnej nad Jez. Janówko. W obrębie plaży wykonane zostanie oświetlenie hybrydowe oraz wyposażone miejsce rekreacyjne w dodatkowe elementy architektury drewnianej tj. ławki, leżaki plażowe, plac zabaw, miejsce na grill/ognisko, a także wyznaczone miejsce do parkowania samochodów. Planuje się wytyczenie i budowę ścieżki spacerowej, rekreacyjnej wzdłuż Jez. Janówko – Promenady Św. Jana. Ścieżka przebiegałaby pasem przybrzeżnym Jez. Janówko, od strony m. Brzozie wzdłuż drogi powiatowej do plaży w Janówku. Zakupiony zostanie sprzęt wodny, tj. kajaki, rowery wodne, deski SUP.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Gmina Brzozie jest atrakcyjna turystycznie, posiada znakomite warunki dla rozwoju turystyki, przedsiębiorstw branży turystycznej i agroturystycznej, liczne jeziora, pagórkowaty krajobraz, rozległe tereny leśne, malownicze miejsca do uprawiania sportów wodnych i wędkarstwa, turystyki rowerowej i konnej. Brak jest wystarczającego zagospodarowania turystycznego w obrębie jezior znajdujących się na terenie gminy. Projekty przedstawione do realizacji polegają na rozwoju infrastruktury turystycznej tj. na stworzeniu miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębozeczek i Jez. Janówko wraz z zakupem sprzętu wodnego. Zorganizowanie przestrzeni w obrębie istniejących „dzikich” lub niedostatecznie zagospodarowanych plaż, doprowadzi do powstania miejsc bezpiecznych i przyjaznych turystom oraz zachęcających do prowadzenia zrównoważonej turystyki i dbania o środowisko, w tym o stan wód i brzegów jezior.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze</p>	<p>Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Rezultaty projektu</p>

<p>miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>przyczynią się do wzrostu atrakcyjności turystycznej, kształtowania funkcji turystycznej obszaru i rozwoju przedsiębiorczości w gminie.</p>	
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Projekt jest elementem koncepcji rozwoju potencjału turystycznego gminy Brzozie. Powiązany jest ze zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami w obszarze rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej, tj. m.in.:</p> <p>projektami zagospodarowania miejsc rekreacji i wypoczynku realizowanymi na obszarze Gminy w 2023 r. w miejscowościach Janówko, Wielki Głębozec oraz Brzozie dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.</p> <p>przedsięwzięciami pn. „Biblioteka na kółkach” oraz „Skwery czytelnika w Gminie Brzozie”, które Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Wsparcie instytucji kultury.</p> <p>przedsięwzięciem pn. „Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie”, który Gmina Brzozie planuje zrealizować w ramach celu szczegółowego CP5, typ wsparcia: Odnowa przestrzeni publicznych</p>	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>Nie dotyczy.</p>	
<p>Wskaźnik produktu WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i</p>	<p>Jednostka – szt.</p>	<p>Wartość wskaźnika -2</p>

turystycznych objętych wsparciem		
Wskaźnik rezultatu WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Jednostka – osoby odwiedzające/rok	Wskaźnik - 200
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Chyła Tel. 56 49 12 916 chyla@brzozie.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA GÓRZNO

1. Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno
2. Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.
3. Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie
4. Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno

Nazwa projektu	Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno	
Beneficjent	Miasto i Gmina Górzno	
Miejsce realizacji projektu	Górzno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	2023	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	2 360 800,00	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP2/2(i)/Ciepłownie lokalne	
Typ wsparcia	Ciepłownie lokalne	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt ma na celu poprawę działania lokalnej ciepłowni. Przewidywany zakres modernizacji i przebudowy polegać będzie na wymianie starych, szwankujących kotłów na olej opałowy oraz brykiet drzewny na nowoczesne oraz efektywne kotły na biomasę w postaci pelletu. Obecnie przy budynku szkoły istnieje stara kotłownia na brykiet drzewny oraz kocioł olejowy, która obsługuje budynek szkoły, halę sportową, budynek rodzinnego domu dziecka, budynek remizy strażackiej osp oraz postojku karetek, budynek	

	zakładu usług komunalnych. W zakresie inwestycji planuje się wymianę kotłów wraz z instalacjami i urządzeniami technologicznymi kotłowni oraz prace ogólnobudowlane towarzyszące. Powyższe ma na celu generację oszczędności, zapewnienie podtrzymania działania ogrzewanych budynków oraz poprawę jakości powietrza.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Zwiększona efektywność energetyczna	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.		
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) [szt.] WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego [szt.]	Jednostka szt	Wartość wskaźnika 1
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko	Agnieszka Nadolska Tel. 056 644 83 64 a.nadolska@gorzno.pl	

- telefon	Łukasz Lachowski
- mail	tel. 056 644 83 58, l.lachowski@gorzno.pl

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.	
Beneficjent	Miasto i Gmina Górzno	
Miejsce realizacji projektu	Górzno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	612 900,00	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt ma na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej plaży miejskiej w Górznie, w celu poprawienia atrakcyjności Miasta i Gminy Górzno. W ramach projektu planowana jest między innymi wymiana części poszycia pomostów na deski kompozytowe, wymiana niezbędnej podkonstrukcji i prace towarzyszące.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt wpłynie pozytywnie na rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz pobudzi aktywizację społeczną lokalnej ludności.	
Czy projekt realizowany jest obszarze	Nie	

gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	
Powiązania z innymi projektami.	tak
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	
Wskaźnik - WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego [szt.] WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [osoby]	Jednostka szt. Osoby Wartość wskaźnika 1 7000
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Nadolska Tel. 056 644 83 64 a.nadolska@gorzno.pl Łukasz Lachowski tel. 056 644 83 58, l.lachowski@gorzno.pl

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie	
Beneficjent	Miasto i Gmina Górzno	
Miejsce realizacji projektu	Górzno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	204 300,00 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt ma na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej parku miejskiego w Górznie, w celu poprawienia atrakcyjności Miasta i Gminy Górzno, w ramach projektu planowane są m.in. cięcia pielęgnacyjne drzew i krzew, nowe nasadzenia, montaż małej architektury, naprawa istniejących ścieżek pieszych.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt wpłynie pozytywnie na rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz pobudzi aktywizację społeczną lokalnej ludności.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.	tak	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.		

<p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>		
<p>Wskaźnik - WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego [szt.]</p> <p>WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [osoby]</p>	<p>Jednostka szt.</p> <p>Osoby</p>	<p>Wartość wskaźnika 1</p> <p>5000</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imię i nazwisko - telefon - mail 	<p>Agnieszka Nadolska Tel. 056 644 83 64 a.nadolska@gorzno.pl</p> <p>Łukasz Lachowski tel. 056 644 83 58, l.lachowski@gorzno.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno	
Beneficjent	Miasto i Gmina Górzno	
Miejsce realizacji projektu	Górzno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2023	2024
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☒	Nie*
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia:	2023	

- planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	272 400,00 zł
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP4/4(f)/ Wychowanie przedszkolne -EFS+
Typ wsparcia	Wychowanie przedszkolne -EFS+
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	nie
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt ma na celu poprawę jakości istniejących miejsc oraz zapobiegnięciu ich likwidacji poprzez zakup wyposażenia do nowobudowanego przedszkola. Istniejące przedszkole oraz jego wyposażenie jest w złym stanie technicznym, z tego też powodu trwają prace ogólnobudowlane polegające na budowie nowego obiektu. Bez zakupu wyposażenia do nowego obiektu, istniejące miejsca przedszkolne są zagrożone. Miasto i Gmina Górzno poprzez zakup wyposażenia jest w stanie utrzymać istniejące miejsca przedszkolne.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt wpłynie pozytywnie dostępność miejsc przedszkolnych oraz na poprawę edukacji przedszkolnej.
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie
Powiązania z innymi projektami.	tak
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w	

<p>przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>		
<p>Wskaźnik – WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty] WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego [sztuki]</p>	<p>Jednostka: szt osoby</p>	<p>Wartość wskaźnika: 1 100</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail</p>	<p>Agnieszka Nadolska Tel. 056 644 83 64 a.nadolska@gorzno.pl Łukasz Lachowski tel. 056 644 83 58, l.lachowski@gorzno.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA JABŁONOWO POMORSKIE

1. Energia kompetencji-edycja II
2. Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie
3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie
4. Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim

Nazwa projektu	Energia kompetencji-edycja II	
Beneficjent	Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	
Miejsce realizacji projektu	Jabłonowo Pomorskie, Płoweż, Górale	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	I kw. 2024	III kw.2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak x ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	10.2023	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	k. całkowity/ k. kwalifikowalny – 1 305 692,42 zł; k. dofinansowania – 1 109 838,55 zł (EFS)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP4/4(f) Kształcenie ogólne - EFS+	
Typ wsparcia	Kształcenie ogólne	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Przeprowadzenie lokalnej diagnozy potrzeb na danym terenie Stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych (w tym zajęć z j. angielskiego) oraz działań z zakresu edukacji włączającej Rekrutacja uczestników Realizacja założonych przedsięwzięć	

	Rozliczenie projektu	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt ma na celu zadbanie o rozwijanie kompetencji, umiejętności, uzdolnień oraz zainteresowań uczniów. Z uwagi na zbyt ograniczoną ilość zajęć pozalekcyjnych należy urozmaicić ofertę zajęć dodatkowych również dla uczniów szkół wiejskich, która to spowoduje wyrównane szanse edukacyjnych z uczniami z dużych miast.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE	
Powiązania z innymi projektami.	Brak	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [osoby] Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]	Wartość wskaźnika 35 3

	<p>Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]</p> <p>Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]</p> <p>Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]</p>	<p>340</p> <p>35</p> <p>340</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Katarzyna Weinert-Snopek, tel.566976816, mail: katarzyna.weinert@jablonowopomorskie.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie	
Beneficjent	Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	
Miejsce realizacji projektu		
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	IV kw .2024	III kw.2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* III kw.2024 r. ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Z uwagi na brak opracowanej dokumentacji technicznej brak możliwości uszczegółowienia harmonogramu. Planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego 10.2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	k. całkowity/ k. kwalifikowalny – 1 407 400,00 zł; k. dofinansowania – 689 626,00 zł (EFRR)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP	CP2 2(i)/ Kompleksowa modernizacja	

2021-2027	energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)
Typ wsparcia	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z audytem.</p> <p>Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy.</p> <p>Wykonanie prac termomodernizacyjnych tj. m.in. docieplenie ścian zewnętrznych i stropów; docieplenie ścian fundamentowych i cokołowych docieplenie posadzki; wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia na energooszczędne oraz wymian źródła ogrzewania na ekologiczne.</p> <p>Odbiór prac.</p> <p>Rozliczenie projektu.</p> <p>Realizacja inwestycji umożliwi ponadto obniżenie kosztów funkcjonowania budynków poprzez zmniejszenie zużycia paliwa opałowego.</p>
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Inwestycja dotyczące kompleksowej modernizacji obiektów użyteczności publicznej będzie polegała na przeprowadzeniu audytu energetycznego, kompleksowej modernizacji energetycznej budynków wraz z wymianą źródeł ciepła, która doprowadzi do redukcji zużycia energii cieplnej i elektrycznej.
Czy projekt realizowany jest obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	NIE
Powiązania z innymi projektami.	Brak
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt,	Nie dotyczy

<p>rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>		
<p>Wskaźnik – nazwa</p> <p>Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetyczne</p>	<p>Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej [szt.]</p> <p>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.]</p> <p>Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) [szt.]</p> <p>Liczba audytów energetycznych objętych wsparciem w ramach dotacji [szt.]</p> <p>Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [MWh/rok]</p> <p>Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok]</p> <p>Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO2/rok]</p>	<p>Wartość wskaźnika</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>84</p> <p>80</p> <p>15</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imię i nazwisko - telefon - mail 	<p>Katarzyna Weinert-Snopek, tel.566976816, mail: katarzyna.weinert@jablonowopomorskie.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu		Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie	
Beneficjent	Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie		
Miejsce realizacji projektu	Jabłonowo Pomorskie		
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	
	IV kw.2024	IV kw.2025	
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* III kw..2024 ☐	
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	10.2023		
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	k. całkowity/ k. kwalifikowalny – 1 103 220,00 zł; k. dofinansowania – 941 505,20 zł (EFRR)		
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5		
Typ wsparcia	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych		
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE		
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Opracowanie dokumentacji projektowej.</p> <p>Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy.</p> <p>Wykonanie prac polegających na rekultywacji terenu, modernizacji ciągów pieszych, budowie muszli koncertowej, wodotrysku, parkingu.</p> <p>Posadowienie kontenera sanitarnego oraz wykonanie przyłączy wodno-sanitarnych, a także wyposażenie terenu w niezbędną architekturę i oświetlenie parkowe.</p> <p>Odbiór prac.</p> <p>Rozliczenie projektu.</p>		
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt będzie dotyczył zagospodarowania terenu w Jabłonowie Pomorskim. W ramach projektu przewiduje się wyposażenie terenu w architekturę, modernizację ciągów komunikacyjnych, budowę muszli koncertowej, wodotrysk, oświetlenie parkowe, parking, kontener sanitarny. Parking		

	<p>stanowi integralną część projektu, a jego koszt nie przekroczy 15 % kosztów kwalifikowalnych operacji.</p> <p>Przedmiotowa inwestycja będzie opierała się na dążeniu do rozwoju atrakcyjności turystycznej regionu przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów przyrody.</p>	
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	NIE	
Powiązania z innymi projektami.	Brak	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy	
Wskaźnik – nazwa		Wartość wskaźnika
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [m2]	9000
	Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych [szt.]	1
	Powierzchnia obszarów objętych odnową	0,9

	przestrzeni publicznych [ha] Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem [szt.]	4000
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Katarzyna Weinert-Snopek, tel.566976816, mail: katarzyna.weinert@jablonowopomorskie.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim	
Beneficjent	Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie	
Miejsce realizacji projektu	Jabłonowo Pomorskie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	III kw. 2024	IV kw. 2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* III kw. 2024 r ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Z uwagi na brak opracowanej dokumentacji technicznej brak możliwości uszczegółowienia harmonogramu. Planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego 04.2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	k. całkowity/ k. kwalifikowalny – 6 143 390,03 zł; k. dofinansowania – 5 221 881,53 zł (EFRR)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP2 2(i) Ciepłownie lokalne	
Typ wsparcia	Ciepłownie lokalne	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu,	Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Remont i modernizacja budynku kotłowni	

<p>podprojekty itp.</p>	<p>polegającej na wymianie lub częściowej wymianie instalacji elektrycznej/automatyki, instalacji sanitarnej, wymianie posadzek, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Montaż sytemu monitoringu.</p> <p>Dobudowa wiaty magazynowej/budynku magazynowego.</p> <p>Zakup i montaż piecy na biomasę.</p> <p>Odbiór prac.</p> <p>Rozliczenie projektu.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Inwestycja dotyczące modernizacji sieci ciepłowniczej lokalnej na terenie Jabłonowa Pomorskiego bezpośrednio przyczyni się do zmniejszenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń powietrza. Ponadto realizacja tej inwestycji będzie przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.</p> <p>Z uwagi zły stan techniczny ciepłowni konieczny jest jego remont i modernizacja. Ponadto brak magazynu znacząco utrudnia poprawne funkcjonowanie ciepłowni. Z uwagi na brak sieci gazowej oraz duże koszty zakupu oleju opałowego planowany zakup i montaż dotyczy piecy na biomasę.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>NIE</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Brak</p>
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części</p>	<p>Nie dotyczy</p>

diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik – nazwa Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) [szt.] Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok] Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO2/rok]	Wartość wskaźnika 1
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Katarzyna Weinert-Snopek, tel.566976816, mail: katarzyna.weinert@jablonowopomorskie.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA OSIEK

1. Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku
2. Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej

Nazwa projektu	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku	
Beneficjent	Gmina Osiek	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Osiek, obręb Osiek	Dz. nr 380/1, 380/14 i 380/16
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* x
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Dokumentacja zostanie zlecona do opracowania w I połowie 2023 r. Zakładany termin możliwości złożenia kompletnego wniosku aplikacyjnego - 01.2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 800 000,00 euro 3 632 000,00 zł Dofinansowanie EFRR: 681 318 euro, 3 093 183,72 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i) Wsparcie instytucji kultury	
Typ wsparcia	Wsparcie instytucji kultury	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje: kompleksowy remont świetlicy wiejskiej w Osieku wraz z zagospodarowaniem terenu. Etapy: Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac.	

	Rozliczenie projektu.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku. Projekt przyczyni się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Założeniem niniejszego projektu jest podjęcie działań infrastrukturalnych w budynku świetlicy wiejskiej na obszarze sołectwa Osiek. Projekt odpowiada na zdiagnozowane potrzeby Gminy Osiek w zakresie odnowy przestrzeni publicznych. Niniejszy projekt odpowiada na problem wskazujący na brak infrastruktury społecznej umożliwiającej realizację projektów i inicjatyw pobudzających aktywność społeczną. Świetlica wiejska w Osieku musi zostać poddana modernizacji w celu właściwego zagospodarowania, tak aby mogła odpowiadać potrzebom lokalnej społeczności. Budynek, w którym znajduje się świetlica wiejska wymaga generalnego remontu oraz zagospodarowania przyległego terenu. Również stan wyposażenia świetlicy jest niewystarczający i wymaga doposażenia. Budynek posiada potencjał, który może zostać wykorzystany do realizacji projektów o charakterze społecznym.	
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie dotyczy	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika

Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	Szt.	1
- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	450
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Trędowska 56 493-81-23 wew. 53 a.tredowska@gminaosiek.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej	
Beneficjent	Gmina Osiek	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Osiek, obręb Strzygi	Dz. nr 75/1, 76/1
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024	2025
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* x
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Dokumentacja zostanie zlecona do opracowania w I połowie 2023 r. Zakładany termin możliwości złożenia kompletnego wniosku aplikacyjnego - 01.2024	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany: 140 000,00 euro, 635 600,00 zł Dofinansowanie EFRR: 116 230,00 euro, 527 684,20zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	CP5/5(i)/Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe,	Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje: kompleksowy remont świetlicy wiejskiej w Osieku	

wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	wraz z zagospodarowaniem terenu. Etapy: Opracowanie dokumentacji projektowej. Ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy. Wykonanie prac Odbiór prac. Rozliczenie projektu.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku. Projekt przyczyni się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK. Projekt jest realizowany na terenie gminy zagrożonej marginalizacją. Założeniem niniejszego projektu jest podjęcie działań infrastrukturalnych w budynku świetlicy wiejskiej na obszarze sołectwa Strzygi. Projekt odpowiada na zdiagnozowane potrzeby Gminy Osiek w zakresie odnowy przestrzeni publicznych. Niniejszy projekt odpowiada na problem wskazujący na brak infrastruktury społecznej umożliwiającej realizację projektów i inicjatyw pobudzających aktywność społeczną. Świetlica wiejska w Strzygach musi zostać poddana modernizacji w celu właściwego zagospodarowania, tak aby mogła odpowiadać potrzebom lokalnej społeczności. Budynek, w którym znajduje się świetlica wiejska wymaga generalnego remontu oraz zagospodarowania przyległego terenu. Również stan wyposażenia świetlicy jest niewystarczający i wymaga doposażenia. Budynek posiada potencjał, który może zostać wykorzystany do realizacji projektów o charakterze społecznym.
Powiązania z innymi projektami.	Nie
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów	Nie dotyczy

„twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych	ha	0,23
Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych	szt.	1
Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem	szt.	300
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Agnieszka Trędowska 56 493-81-23 wew. 53 a.tredowska@gminaosiek.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA ŚWIEDZIEBNA

1. Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego
2. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świdziebna
3. Poprawa jakości wychowania przedszkolnego
4. Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych
5. Renowacja parku w Świdziebni

Nazwa projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego	
Beneficjent	Gmina Świdziebna	
Miejsce realizacji projektu	Budynek komunalny mieszkalny w miejscowości Dzierzno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024/III	2025/III
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	III.2024r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity: 1 578 965,01 zł (100%) Środki własne: 236 844,76 zł (15%) Środki EFRR: 1 342 120,25 zł (85%)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	2(i)	
Typ wsparcia	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu,	W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie audytu energetycznego oraz kompleksową modernizację energetyczną komunalnego budynku mieszkalnego m.in.	

podprojekty itp.	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie dachu, wykonanie elewacji budynku	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej komunalnego budynku mieszkalnego. W ramach projektu przeprowadzona będzie modernizacja energetyczna budynku na podstawie przeprowadzonego audytu w celu osiągnięcia najlepszego stosunku wielkości środków publicznych do uzyskanych efektów energetycznych. Realizacja projektu przyczyni się do racjonalizacji zużycia i ograniczenie strat energii, co wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na energię. Poprawa efektywności energetycznej wpłynie również na obniżenie tzw. niskiej emisji, a także zasadniczo zmniejszy koszty utrzymania budynku.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	Brak powiązań	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	NIE DOTYCZY	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Szt.	1
Ilość zaoszczędzonej energii	[MWh/rok]	Wskaźnik zostanie wskazany po

elektrycznej		przeprowadzeniu audytu.
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Brzoska 56 49 384 60 wew. 28, 531 837 356 a.brzoska@swiedziebnia.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świdziebnia	
Beneficjent	Gmina Świdziebnia	
Miejsce realizacji projektu	Budynek urzędu gminy w miejscowości Świdziebnia	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024/III	2025/III
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	III.2024r.- przygotowanie projektu, zaplanowanie działań	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity: 4 673 566,80 zł (100%) Środki własne: 2 383 519,07zł (51%) Środki EFRR: 2 900 047,73 zł (49%)	
Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027	2(i)	
Typ wsparcia	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie audytu energetycznego, kompleksową modernizację energetyczną budynku użyteczności publicznej w Gminie Świdziebnia wraz z wykorzystaniem instalacji OZE i wymianą	

	źródła ciepła.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej w sektorze użyteczności publicznej. W ramach projektu przeprowadzona będzie modernizacja energetyczna budynku na podstawie przeprowadzonego audytu w celu osiągnięcia najlepszego stosunku wielkości środków publicznych do uzyskanych efektów energetycznych. Realizacja projektu przyczyni się do racjonalizacji zużycia i ograniczenie strat energii, co wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na energię. Poprawa efektywności energetycznej wpłynie również na obniżenie tzw. niskiej emisji, a także zasadniczo zmniejszy koszty utrzymania budynku.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	Brak	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	NIE DOTYCZY	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Szt.	1
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	[MWh/rok]	Wskaźnik zostanie wskazany po przeprowadzeniu

		audytu.
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Brzoska 56 49 384 60 wew. 28, 531 837 356 a.brzoska@swiedziebnia.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Poprawa jakości wychowania przedszkolnego	
Beneficjent	Gmina Świdziebnia	
Miejsce realizacji projektu	Szkoła Podstawowa w Świdziebni, Szkoła Podstawowa w Janowie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024/III	2025/III
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	III-IV.2024r.- przygotowanie projektu, zaplanowanie działań II-III. 2025r.- realizacja projektu, zakup wyposażenia, pomocy naukowych, rozpoczęcie zajęć dla dzieci i szkoleń dla nauczycieli	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity: 200 214,00 zł (100%) Środki własne: 30 032,10 zł (15%) Środki EFSD: 170 181,90 zł (85%)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	4(f)	
Typ wsparcia	Wychowanie przedszkolne	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Rozszerzenie oferty wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci, które wpłyną na zwiększenie oraz wyrównanie ich szans edukacyjnych. Planuje się realizację zajęć w następujących obszarach: aktywność ruchowa, aktywność plastyczna, aktywność taneczna, aktywność wokalna, rozwój	

	<p>mowy - zabawy słowne. W ramach projektu przewiduje się również wsparcie kadry oddziałów przedszkolnych w zakresie kształtowania kompetencji zawodowych związanych z edukacją przedszkolną. W ramach projektu możliwa będzie również realizacja działań z zakresu edukacji włączającej.</p> <p>Planuje się:</p> <p>1) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy: AKTYWNOŚĆ RUCHOWA (rozwijanie naturalnej ruchliwości, kształcenie orientacji w przestrzeni, usprawnianie małej i dużej motoryki, ćwiczenia stymulujące poszczególne partie mięśni i równowagę,</p> <p>2) ROZWÓJ MOWY - ZABAWY SŁOWNE (sprawność strony artykulacyjnej, gramatycznej i leksykalnej mowy, sprawne komunikowanie się z rówieśnikami i dorosłymi z bliższego i dalszego otoczenia, komunikowanie o swoich potrzebach i stanach emocjonalnych, wyrobienie właściwych nawyków mowy jak: oddech, zamykanie ust, przełykanie śliny,</p> <p>2) zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne AKTYWNOŚĆ TANECZNA (doskonalenie koncentracji uwagi i koordynacji wzrokowo-ruchowej przy muzyce, kształtowanie estetyki i harmonii ruchu, uwrażliwianie na piękno i wdzięk, wyrabianie poczucia rytmu, wrażliwości słuchowej, rozwijanie indywidualnych zdolności tanecznych, poznanie podstawowych kroków, figur i układów polskich tańców</p> <p>3) AKTYWNOŚĆ WOKALNA (kształcenie zainteresowań i uzdolnień muzycznych, zachęcanie do aktywności artystycznej, kształcenie głosu umiejętności posługiwania się nim oraz słuchu muzycznego, rozwijanie wrażliwości intonacyjnoemisyjnej, ćwiczenia emisyjne i dykcyjne, zapamiętywanie piosenek,</p> <p>4) AKTYWNOŚĆ PLASTYCZNA (rozwijanie sprawności manualnych i wyobraźni, twórczej postawy oraz ekspresji plastycznej, rozwijanie umiejętności posługiwania się różnorodnymi technikami plastycznymi, rozwijanie zdolności percepcji dzieł sztuki, wyrabianie wrażliwości i dbałości o estetykę, przygotowanie do roli przyszłego odbiorcy sztuki i świadomego</p>
--	---

	uczestnika życia kulturalnego. W ramach projektu przewiduje się również wsparcie kadry oddziałów przedszkolnych w zakresie kształtowania kompetencji zawodowych związanych z edukacją przedszkolną. W ramach projektu możliwa będzie również realizacja działań z zakresu edukacji włączającej.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt zakłada zwiększenie dostępności edukacji przedszkolnej dzieci zamieszkałych w Gminie Świdziebnia oraz podniesienie jakości i rozszerzenie oferty świadczonych usług edukacyjnych oraz podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	Brak powiązań.	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	NIE DOTYCZY	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoba	4
Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoba	20
Liczba przedstawicieli kadry szkół i	osoba	4

placówek systemu oświaty , którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu		
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Brzoska 56 49 384 60 wew. 28, 531 837 356 a.brzoska@swiedziebnia.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych	
Beneficjent	Gmina Świdziebnia	
Miejsce realizacji projektu	Szkoła Podstawowa w Świdziebni, Szkoła Podstawowa w Janowie	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024/III	2025/III
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	III.2024r.- przygotowanie projektu, zaplanowanie działań	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity: 200 214,00 zł (100%) Środki własne: 30 032,10 zł (15%) Środki EFS: 170 181,90 zł (85%)	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	4(f)	
Typ wsparcia	Kształcenie ogólne	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	W projekcie zakłada się prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na podniesienie kompetencji uczniów szkół podstawowych i zdobywanie przez nich nowych umiejętności w zakresie: TIK, umiejętności matematyczno-przyrodniczych oraz języka	

angielskiego. W ramach projektu planowane jest również podniesienie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli poprzez uczestnictwo w kursach, konferencjach, seminariach i warsztatach dotyczących przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, języka angielskiego oraz kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych. W projekcie możliwa będzie również realizacja działań z zaresu edukacji włączającej.

W projekcie zakłada się prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych ukierunkowanych na kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych w zakresie: TIK, umiejętności matematyczno-przyrodniczych, posługiwania się językiem obcym, umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się i umiejętności pracy zespołowej.

W ramach zajęć pozalekcyjnych planuje się zajęcia w formie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów (zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia przyrodnicze, zajęcia rozwijające uzdolnienia biologiczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia fizyczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia chemiczne, zajęcia rozwijające uzdolnienia geograficzne, zajęcia rozwijające uzdolnienia językowe, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia rozwijające umiejętności pracy zespołowej, zajęcia rozwijające kreatywność i innowacyjność), wyjazdów edukacyjnych oraz warsztatów dla uczniów.

W ramach projektu planowane jest również podniesienie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych poprzez uczestnictwo nauczycieli w kursach, konferencjach, seminariach i warsztatach dotyczących przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, języka obcego oraz kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych.

W projekcie planowane jest również:

Stworzenie pracowni do nauki języków obcych – laboratorium językowego na 24 stanowiska w SP Świdziebnia

Stworzenie pracowni do nauki języków obcych – laboratorium językowego na 20 stanowisk w SP Janowo

	<p>Doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne do edukacji matematycznej, edukacji przyrodniczej, matematyki, biologii, fizyki, chemii, geografii, języka angielskiego.</p> <p>Doposażenie pracowni informatycznej w sprzęt komputerowy.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Działania pozwolą na zwiększenie u uczniów kompetencji kluczowych i rozwijanie kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej.</p> <p>Dzięki realizacji działań nastąpi podwyższenie kwalifikacji nauczycieli, szczególnie dotyczące form nauczania, podniesienie poziomu wiedzy uczniów i ich przygotowanie do pozyskiwania wiedzy na dalszych etapach nauczania. Poprawi się również w znaczący sposób baza dydaktyczna szkoły.</p> <p>Uzasadnienie realizacji projektu:</p> <p>Uczniowie mają problemy z nauką przedmiotów ścisłych, z wykorzystaniem nabytych umiejętności matematycznych w życiu codziennym oraz z wykorzystaniem języków obcych w mowie i piśmie.</p> <p>Uczniowie uzyskują słabe wyniki w testach i na egzaminach zewnętrznych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.</p> <p>Nauczyciele mają problemy w codziennej pracy z kształtowaniem u uczniów kompetencji kluczowych, szczególnie w zakresie umiejętności uczenia się.</p>
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>Brak powiązań</p>
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów</p>	

„twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoba	4
Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	2
Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoba	4
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Brzoska 56 49 384 60 wew. 28, 531 837 356 a.brzoska@swiedziebnia.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Renowacja parku w Świdziebni	
Beneficjent	Gmina Świdziebnia	
Miejsce realizacji projektu	Park w Świdziebni	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024/II	2025/II
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	II 2024.- przygotowanie projektu, zaplanowanie działań	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	Koszt całkowity: 744 973,14 zł (100%) Środki własne: 111 747,56 zł (15%) Środki EFRR: 633 225,58 zł (85%)	

Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	5(i)	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznych	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie pielęgnacji istniejącego drzewostanu, dokonanie nasadzeń uzupełniających, wyposażenie w architekturę ogrodową oraz modernizację ciągów komunikacyjnych.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Poprzez kształtowanie przestrzeni publicznej projekt wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz wzrost stopnia integracji społecznej.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK	
Powiązania z innymi projektami.	Brak	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	NIE DOTYCZY	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Liczba obiektów infrastruktury wspartych w ramach odnowy	sztuka	1

przestrzeni publicznej		
Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem	szt.	100
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Brzoska 56 49 384 60 wew. 28, 531 837 356 a.brzoska@swiedziebnia.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

GMINA ZBICZNO

1. Gminna plaża – to jest to!
2. Nowe przedszkola
3. Rowerowo w Gminie Zbiczno
4. Odnawiamy tereny gminne

Nazwa projektu	Gminna plaża – to jest to!	
Beneficjent	Gmina Zbiczno	
Miejsce realizacji projektu	Zbiczno, Ciche	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024 r.	2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin uzyskania gotowości technicznej: 2024 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFSD (zł)	1.000.003,10 zł dofinansowanie: 454.000,00 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	5(i) Wsparcie rozwoju turystyki	
Typ wsparcia	Wsparcie rozwoju turystyki	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych nad jeziorem Łąki i jeziorem Wielkie Partęczyny poprzez budowę pomostów, budowę wiat rekreacyjnych, przebieralni, miejsc parkingowych, boisk do gry w piłkę siatkową plażową, montaż urządzeń małej infrastruktury i oświetlenia solarnego.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Konieczność realizacji projektu wynika z potrzeby zapewnienia dla mieszkańców i turystów odpowiednich miejsc służących rekreacji, w szczególności biorąc pod uwagę duże walory	

	turystyczne Gminy Zbiczno.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie	
Wskaźnik - nazwa	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem [sztuki] Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]	2 800
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Maciej Gromowski tel. 56 49 393 23 m.gromowski@zbiczno.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Nowe przedszkola	
Beneficjent	Gmina Zbiczno	
Miejsce realizacji projektu	Zbiczno, Pokrzydowo	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2023 r.	2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin uzyskania gotowości technicznej: IV kwartał 2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	5.000.001,88 zł dofinansowanie: 1.160.369,52 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	4(ii) Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	
Typ wsparcia	Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt zakłada budowę 2 przedszkoli - w Zbicznie na 150 miejsc i w Pokrzydowie na 100 miejsc.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	W związku z rozwojem gminy konieczne jest zaspokojenie wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym dostępności do infrastruktury oświatowej. Istotnym celem realizowanej inwestycji jest również poprawa bazy przedszkolnej, w pełni zaspokajającej potrzeby mieszkańców całej gminy Zbiczno. Budowa nowych przedszkoli stanowi pilną potrzebę z uwagi na obserwowany ciągły przyrost liczby dzieci na terenie gminy Zbiczno oraz ograniczone warunki lokalowe. Obecnie przedszkola funkcjonują w budynkach Zespołów Szkół w Zbicznie i Pokrzydowie i nie ma możliwości zwiększenia liczby oddziałów w istniejących obiektach. Nowe budynki dostosowane zostaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. Niniejsza inwestycja wpłynie bezpośrednio na poprawę warunków nauczania, da podstawę do nabywania umiejętności na wyższych szczeblach edukacji oraz w znaczący sposób zwiększy szanse edukacyjne dzieci. Dzięki	

	budowie nowych obiektów stworzona zostanie większa przestrzeń dla przedszkolaków i większa liczba dzieci będzie mogła skorzystać z placówki.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.	Nie	
Wskaźnik - nazwa	Liczba wybudowanych przedszkoli [sztuki]	2
	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi [użytkownicy/rok]	220
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Maciej Gromowski tel. 56 49 393 23 m.gromowski@zbiczno.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Odnawiamy tereny gminne	
Beneficjent	Gmina Zbiczno	
Miejsce realizacji projektu	Zbiczno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	2024 r.	2025 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin uzyskania gotowości technicznej: 2024 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	1.000.003,10 zł dofinansowanie: 615.210,86 zł	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	5(i) Odnowa przestrzeni publicznych	
Typ wsparcia	Odnowa przestrzeni publicznej	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt składa się z kilku elementów i dotyczy zagospodarowania terenów za halą sportową w Zbicznie i terenu wokół świetlicy wiejskiej w Zbicznie.	
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Konieczność realizacji projektu wynika z potrzeby zapewnienia dla mieszkańców i odwiedzających gminę osób odpowiednich miejsc służących rekreacji, w szczególności biorąc pod uwagę duże walory turystyczne Gminy Zbiczno.	
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie	
Powiązania z innymi projektami.	Nie	
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy	Nie	

wdrożeńiowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik - nazwa	Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych [szt.]	2
	Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem [osoby]	500
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Maciej Gromowski tel. 56 49 393 23 m.gromowski@zbiczno.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Rowerowo w Gminie Zbiczo	
Beneficjent	Gmina Zbiczo	
Miejsce realizacji projektu	teren gminy Zbiczo	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☒
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku	Planowany termin uzyskania gotowości technicznej: 2024 r.	

aplikacyjnego,	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowana kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	5.000.001,88 zł dofinansowanie: 2.320.739,04 zł
Cel szczegółowy, w ramach FEoKP 2021-2027	5(i) Szlaki rowerowe
Typ wsparcia	Szlaki rowerowe
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt przewiduje budowę sieci ścieżek pieszo-rowerowych na terenie gminy wraz z zakupem i montażem niezbędnego sprzętu do turystyki rowerowej, np. wiaty postojowe, parkingi i stojaki rowerowe, systemy bezpieczeństwa. Projekt zakłada budowę sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą rowerową.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Projekt zakłada budowę sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą rowerową celem m.in. rozwoju turystyki. Realizacja projektu ma być jednym z elementów większego projektu. Projekt będzie opierał się na powiatowym planie rozwoju ścieżek rowerowych oraz założeniach programu "Brodnicka Ósemka".
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	Nie
Powiązania z innymi projektami.	Projekt będzie opierał się na powiatowym planie rozwoju ścieżek rowerowych oraz założeniach programu "Brodnicka Ósemka".
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w	Tak Realizacja projektu planowana jest z Gminą Brodnica, Miastem Brodnica, Powiatem Brodnickim i Nadleśnictwem Brodnica.

przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik - nazwa	Wspierana infrastruktura rowerowa [km]	Wartość wskaźnika 5 km
	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej [użytkownicy/rok]	1000 osób
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Maciej Gromowski tel. 56 49 393 23 m.gromowski@zbiczno.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

POWIAT BRODNICKI

1. Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownię kształcenia praktycznego.
2. Zdobywanie kwalifikacji przyszłości
3. Kompetencje kluczem do kariery - edycja II
4. Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy
5. Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy- edycja II

Nazwa projektu		Kompetencje kluczem do kariery - edycja II	
Beneficjent	Powiat Brodnicki		
Miejsce realizacji projektu	I Liceum Ogólnokształcące w Brodnicy Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół w Jabłonowie Pomorskim Centrum Kształcenia zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy		
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	
	09.2023	09.2025	
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☒	Nie* ☐	
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	I Etap: II/III kwartał 2023 r. przygotowanie i złożenie wniosku aplikacyjnego II Etap: III kwartał 2023 r. - III kwartał 2025 r. realizacja projektu III Etap: IV kwartał 2025 r. – rozliczenie projektu.		
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	EFS koszt całkowity/kwalifikowany – 1 082 354,16 zł Kwota dofinansowania 85% - 920 001,00 zł		
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	Cel szczegółowy 4f wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenia i szkolenie, po szkolnictwo wyższe a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i		

	dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
Typ wsparcia	Kształcenie ogólne – EFS+
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Projekt zakłada wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie uczniom równego dostępu do dobrej jakości edukacji w szkole ponadpodstawowej. Zaplanowany projekt obejmować będzie m.in.: kształtowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych oraz postaw i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku w zakresie kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej m.in. przedsiębiorczość i doradztwo zawodowe, indywidualne wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podniesienie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych. Ponadto w projekcie przewiduje się wyposażenie pracowni szkolnych w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie informatyczne.</p> <p>Projekt będzie realizowany w latach szkolnych 2023/2024–2024/2025</p> <p>ETAPY REALIZACJI PROJEKTU</p> <p>Zadanie 1. Organizacja zajęć ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wspieranie uczniów zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty.</p> <p>Etap 1. Rekrutacja uczestników zajęć</p> <p>Etap 2. Realizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki, języka obcego i języka polskiego</p> <p>Etap 3. Realizacja zajęć przygotowujących do matury z matematyki i języka obcego.</p> <p>Etap 4. Realizacja zajęć rozwijających kompetencje kluczowe w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych: matematyki, astronomii, przyrody (fizyki, chemii, biologii, geografii), TIK, języka</p>

	<p>obcego, kreatywności i innowacyjności..</p> <p>Etap 5. Ewaluacja</p> <p>Zadanie 2. Wyposażenie</p> <p>Etap 1. Przygotowanie zakupu wyposażenia pracowni matematyczno-przyrodniczych i informatycznej: matematycznej, przyrodniczych (fizyka, chemia, biologia), geograficznej, informatycznej.</p> <p>Etap 2. Zakup i wyposażenie pracowni.</p> <p>Etap 2. Ewaluacja</p> <p>Zakładane efekty m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobycie przez uczniów kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych, - objęcie uczniów doradztwem edukacyjno – zawodowym i wsparciem psychologicznym, - podniesie kompetencji nauczycieli kształcenia ogólnego podniesie kompetencje; - pracownie przedmiotowe zostaną doposażone w sprzęt wykorzystywany do prowadzenia zajęć, - wykorzystanie sprzęt TiK do prowadzenia zajęć.
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego w Brodnicy i Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół w Jabłonowie Pomorskim w zdecydowanej większości mieszkają na terenach wiejskich o utrudnionym dostępie do edukacji. Wyniki testów diagnostycznych przeprowadzonych na początku roku szkolnego wśród uczniów klas pierwszych są stosunkowo niskie. Wynikają one często z zaległości w nauce, które powstały na wcześniejszych etapach edukacji oraz ze specyficznych trudności w uczeniu się. Ze względu na zbyt małą liczbę godzin zajęć obowiązkowych i konieczność indywidualizowania pracy z uczniami należy prowadzić dodatkowe zajęcia mające na celu uzupełnienie braków w nauce oraz wspomaganie uczniów mających specyficzne trudności w nauce i zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty.</p> <p>Dla zapewnienia wysokiej jakości nauczania niezbędne jest również dysponowanie</p>

	<p>nowoczesnymi pomocami dydaktycznymi,</p> <p>Jakość kształcenia należy podnosić w szkole poprzez rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, kreatywności i pracy zespołowej.</p> <p>Z tych względów bardzo potrzebne jest finansowe wsparcie na:</p> <p>realizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć przygotowujących do egzaminów zewnętrznych</p> <p>podnoszenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych uczniów i indywidualnego podejścia do ucznia</p> <p>wyposażenie pracowni w nowoczesne środki dydaktyczne,</p> <p>prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje kluczowe</p> <p>Uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego zgłaszają potrzebę podnoszenia i utrwalania wiedzy z przedmiotów maturalnych – szczególnie z języka obcego, matematyki, języka polskiego oraz nauk matematyczno-przyrodniczych. Problemem edukacji jest niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów. Chęć uczestnictwa w zajęciach dodatkowych deklarują zwłaszcza uczniowie uzdolnieni, którzy aktywnie działają w różnych organizacjach, kołach przedmiotowych, klubach sportowych. Jednak na przeprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych szkoła nie posiada wystarczających środków finansowych. Diagnoza zapotrzebowania na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne wskazuje na duże zapotrzebowanie w zakresie matematyki, polskiego, języka obcego (zawodowego) i przedsiębiorczości.</p> <p>Wychodząc naprzeciw zdiagnozowanym potrzebom deklarujemy konieczność realizacji projektu promującego wśród młodzieży postawy zorientowane na rozwój w zakresie nauk o kluczowym znaczeniu, zwiększenie ich motywacji do nauki, integrowanie procesów kształcenia i wychowania z przygotowaniem jej do pełnienia w przyszłości roli osoby aktywnej zawodowo.</p> <p>Wdrażany model pracy pozalekcyjnej oparty</p>
--	---

	<p>będzie o system zorganizowanych i ciągłych zajęć pozalekcyjnych nastawionych na samodzielne rozwiązywanie sytuacji problemowych tj. odkrywanie wiedzy.</p> <p>Realizacja projektu zagwarantuje przygotowanie młodzieży do podejmowania samodzielnych wyborów i decyzji edukacyjno-zawodowych.</p> <p>W CKZiU zostano stworzone warunki do nauczania nowoczesnymi metodami z wykorzystaniem narzędzi TIK: - kształtując i rozwijając kompetencje uczniów w zakresie matematyki i informatyki oraz innych przedmiotów,</p> <p>- doskonaląc umiejętności i kompetencje zawodowe nauczycieli, - wyposażając szkołę w narzędzia TIK.</p> <p>Nowoczesne pomoce dydaktyczne i techniczne pozwoliłoby zwiększyć atrakcyjność wszystkich zajęć zwłaszcza z równoległym przeszkoleniem nauczycieli w zakresie obsługi narzędzi TIK</p>
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK, Beneficjentem końcowym środków z EFS są uczniowie, nauczyciele mieszkający na terenach gmin zagrożonych marginalizacją. Udział uczniów oraz nauczycieli w projekcie z terenów gmin zmarginalizowanych pozytywnie wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów poprzez m.in. podnoszenie kwalifikacji, umiejętności uczniów i nauczycieli.</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>nie</p>
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>Nie dotyczy</p>

Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźnik produktu		
Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]	szt.	3
- Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem [osoby]	osoby	700
Wskaźnik rezultatu		
Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	osoba	700
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Tomasz Konkol 56 4957000 zsjablonowo@poczta.onet.pl lub t.konkol@zsjablonowo.edu.pl Tomasz Wardowski 56 4982016 twardowski@1lobrodnicza.pl Beata Jakubowska 564982466 bjakubowska@ckziubrodnicza.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Zdobywanie kwalifikacji przyszłości	
Beneficjent	Powiat Brodnicki	
Miejsce realizacji projektu	Zespół Szkół w Jabłonowie Pomorskim Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	1.09.2025 r.	1.09.2027 r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia:	I Etap: I kwartał 2025 r. – przygotowanie wniosku aplikacyjnego.	

- planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	II Etap: II kwartał 2025 r. – złożenie wniosku aplikacyjnego. III Etap: III kwartał 2025 r. do IV kwartał 2027 r. realizacja projektu, zakończenie i rozliczenie projektu.
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	EFS: Koszt całkowity/koszty kwalifikowalne – 4 265 933,82 zł Kwota dofinansowania – 3 626 043, 52 zł.
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	Cela szczegółowy 4f wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenia i szkolenie, po szkolnictwo wyższe a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
Typ wsparcia	EFS Kształcenia zawodowe
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt przewiduje zapewnienie kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy m.in.: kształcenie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych uczniów dostosowanych do potrzeb rynku pracy poprzez organizację kursów, szkoleń, staży dla uczniów techników: środki ochrony roślin; Obsługa wózka widłowego; Obsługa magazynu; kursy m.in. obrabiarek sterowanych numerycznie; specjalizacji budowlanych; specjalizacji informatycznych i programowania; spawalnicze; operatora kombajnów zbożowych; operatora koparkoładowarki; montażysta rusztowań; Prawo jazdy kat. B i kat. T; Prowadzenie obsługi biura; Programowanie i obsługiwanie procesu druku 3D; Przygotowanie zdrowej i bezpiecznej żywności; Przedsiębiorczość-zajęcia indywidualne; Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne-zajęcia indywidualne. Mając na uwadze Barometr zawodów dla powiatu brodnickiego istnieje konieczność kontynuowania kształcenia na europejskim poziomie w następujących zawodach: technik informatyk (programista), technik mechatronik i technik logistyk. Projekt będzie

obejmował m.in.: zakup sprzętu i wyposażenia do istniejących pracowni, zakup sprzętu i wyposażenia do nowo tworzonych pracowni, niezbędne prace adaptacyjne. W projekcie zakłada się utworzenie następujących pracowni: I. Pracownia technologii informacyjnych: 1. Pracownia aplikacji internetowych (zakup laptopów i niezbędnego oprogramowania wykorzystywanego w zawodzie technik organizacji reklamy); 2. Pracownia programowania (zakup najnowszej klasy laptopów i oprogramowania wykorzystywanego w zawodzie technik programista);II. Pracownia mechatroniczna. III. Pracownia logistyczna. Ponadto projekt zakłada kształtowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych oraz postaw i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku w zakresie kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej; indywidualne wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych; podniesienie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych. Projekt zakłada również - doposażenie istniejących szkolnych pracowni zawodowych oraz wyposażenie nowo tworzonych pracowni.

Projekt będzie realizowany w latach szkolnych 2025/2026–2026/2027.

ETAPY REALIZACJI PROJEKTU

Zadanie 1. Organizacja zajęć przygotowujących do egzaminów zawodowych.

Etap 1. Rekrutacja uczestników zajęć

Etap 2. Realizacja zajęć przygotowujących do egzaminów zawodowych.

Etap 3. Ewaluacja

Zadanie 2. Organizacja zajęć specjalistycznych, na których uczniowie zdobywają dodatkowe umiejętności zawodowe

Etap 1. Rekrutacja uczestników zajęć

Etap 2. Realizacja zajęć specjalistycznych

Etap 3. Ewaluacja

	<p>Zadanie 3. Realizacja staży zawodowych dla uczniów we współpracy z pracodawcami</p> <p>Etap 1. Konsultacje z pracodawcami dotyczące organizacji staży zawodowych.</p> <p>Etap 2. Rekrutacja uczestników zajęć</p> <p>Etap 3. Realizacja staży</p> <p>Etap 4. Ewaluacja</p> <p>Zadanie 4. Dopuszaenie pracowni przedmiotów zawodowych</p> <p>Etap 1. Przygotowanie zakupu sprzętu do pracowni kształcenia zawodowego.</p> <p>Etap 2. Zakup sprzętu do pracowni.</p> <p>Etap 3. Ewaluacja</p> <p>Zadania 5. Realizacja studiów podyplomowych i szkoleń dla 5 nauczycieli: studia i szkolenia z zakresu psychologii, programowania, obsługi specjalistycznego sprzętu i koniecznych uprawnień.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>Mimo wielu przedsięwzięć szkoły w zakresie poszerzania oferty edukacyjnej i działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, efekty dotychczasowych działań nie są wystarczające i nadal w szkole powinny być realizowane zadania mające przede wszystkim na celu dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy i wymagań stawianych przez pracodawców. Należy też podnosić jakość kształcenia zawodowego oraz wyposażać uczniów w nowe, dodatkowe umiejętności, które zwiększą szanse absolwentów na zatrudnienie.</p> <p>Stąd istnieje konieczność podjęcia następujących zadań:</p> <p>doposażyć istniejąc pracownie przedmiotów zawodowych w środki dydaktyczne zgodnie ze wskazaniami zawartymi podstawach programowych, co pozwoli prowadzić wysokiej jakości kształcenie uczniów prowadzić kształcić umiejętności zawodowe na dodatkowych</p>

	<p>zajęciach,</p> <p>realizować we współpracy z pracodawcami wysokiej jakości staże zawodowe</p> <p>realizować zajęcia specjalistyczne, na których uczniowie zdobywają dodatkowe umiejętności zawodowe</p> <p>podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli.</p>	
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>TAK, Beneficjentem końcowym środków z EFS są uczniowie, nauczyciele mieszkający na terenach gmin zagrożonych marginalizacją. Udział uczniów oraz nauczycieli w projekcie z terenów gmin zmarginalizowanych pozytywnie wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów poprzez m.in. podnoszenie kwalifikacji, umiejętności uczniów i nauczycieli.</p>	
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>NIE</p>	
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	<p>Nie dotyczy</p>	
<p>Wskaźnik - nazwa</p>	<p>Jednostka</p>	<p>Wartość wskaźnika</p>
<p>Wskaźnik produktu</p>		
<p>- Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem [podmioty]</p>	<p>Szt.</p>	<p>2</p>
<p>Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem [osoby]</p>	<p>osoba</p>	<p>360</p>
<p>Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego</p>	<p>osoba</p>	<p>318</p>

uczestniczących w stażach uczniowskich [osoby]		
Wskaźnik rezultatu		
Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]	osoby	360
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Tomasz Konkol 56 4957000 zsjablonowo@poczta.onet.pl lub t.konkol@zsjablonowo.edu.pl Beata Jakubowska 564982466 bjakubowska@ckziubrodnica.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownię kształcenia praktycznego.	
Beneficjent	Powiat Brodnicki / Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy	
Miejsce realizacji projektu	ul. Mazurska 28 87-300 Brodnica	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
	1.11.2024 r.	30.12.2025r.
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	I Etap: II kwartał 2024 r. - opracowanie dokumentacji technicznej II Etap: IV kwartał 2024 r. - złożenie wniosku aplikacyjnego III Etap: IV kwartał 2024 do IV 2025 kwartał - prace budowlane i rozliczenie zadania i całego projektu.	

Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	EFRR Koszt całkowity: 6 941 178,00zł; Kwota dofinansowania 85%: 5 900,001,30 zł.
Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027	Cel szczegółowy 4ii Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online.
Typ wsparcia	EFRR Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego ZITy regionalne/OPPT
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	Nie.
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Projekt obejmuje remont zabytkowej elewacji ceglanej jednego z budynków szkoły CKZiU w Brodnicy wraz z remontem pokrycia dachowego oraz adaptację poddasza na utworzenie nowych pracowni kształcenia praktycznego m.in. pracownia MECHATRONICZNA i pracownia INFORMATYCZNA.</p> <p>Przedmiotem projektu jest między innymi adaptacja poddasza oraz wyposażenie w sprzęt powstałych pracowni do praktycznej nauki zawodu zgodnie ze standardami wyposażenia dydaktycznego pracowni kształcenia zawodowego dla zawodów, w których kształcenie prowadzone jest w szkołach zawodowych, technikach zalecanych przez MEN. W wyniku realizacji projektu powstaną:</p> <p>Dwie klasopracownie</p> <p>PRACOWNIA INFORMATYCZNA wymagana w standardzie wyposażenia dydaktycznego pracowni kształcenia zawodowego w zawodach: technik informatyk i technik programista;</p> <p>PRACOWNIA MECHATRONICZNA wymagana w standardzie wyposażenia dydaktycznego pracowni kształcenia zawodowego w zawodzie: technik mechatronik.</p> <p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia zostanie odpowiednio wyposażona, dostosowana do standardów Okręgowego Ośrodka Egzaminacyjnego, infrastruktura edukacyjna w pełni zaspakajająca potrzeby edukacyjne lokalnej społeczności.</p> <p>Przedmiotem projektu będzie stworzenie realnej bazy dydaktycznej umożliwiającej kształcenie kompetencji zawodowych, dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> -adaptacji poddasza do poprawy warunków kształcenia zawodowego; -wyposażeniu pracowni MECHATRONICZNEJ i INFORMATYCZNEJ w wysokospecjalistyczny sprzęt i stanowiska dydaktyczne.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w	Potrzeba realizacji wiąże z identyfikacją potrzeb w zakresie efektywności prowadzonych zajęć dydaktycznych w budynkach CKZiU w Brodnicy, wywołanych brakiem odpowiedniej infrastruktury

<p>kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.</p>	<p>edukacyjnej przeznaczonej do praktycznej nauki zawodów: technik informatyk i technik mechatronik, a także do realizowania w pełni oferty dydaktycznej. Wskazane problemy spowodowane są niewystarczającą ilością odpowiednio wyposażonych pomieszczeń dydaktycznych oraz zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów oraz kadry nauczycielskiej, wywołanych złym stanem technicznym. Infrastruktura dydaktyczna decyduje o tym, iż młodzież wybiera edukację ogólnokształcącą, obawiając się, że zaplecze dydaktyczne szkół kształcących w kierunkach zawodowych - praktycznych, m.in. takich jak CKZiU w Brodnicy jest przestarzałe. Program nauczania w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe wymaga większego zaangażowania od uczniów niż w przypadku wielu szkół ogólnokształcących. Jest to szczególnie ważne w przypadku egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Do najpoważniejszych problemów, z jakimi zmagają się CKZiU jest niewystarczająca infrastruktura edukacyjna w stosunku do zapotrzebowania, a także brak wyposażenia umożliwiającego prowadzenie zajęć praktycznych uzupełniających teoretyczną część systemu kształcenia zawodowego. Realizacja projektu spowoduje rozwój i unowocześnienie stanu infrastruktury edukacyjnej, podniesienie jakości kształcenia prowadzącego do zwiększenia poziomu wykształcenia, kwalifikacji i dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy.</p> <p>Zdiagnozowane potrzeby, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> nieodpowiedni standard techniczny pracowni dydaktycznych; niewystarczająca infrastruktura edukacyjna do prowadzenia zajęć z kształcenia zawodowego; brak komputerów wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem spełniających standardy przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe; potrzeba poprawy jakości kształcenia, której efektem będą wyższe wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie;
<p>Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.</p>	<p>Nie</p>
<p>Powiązania z innymi projektami.</p>	<p>NIE</p>

<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy	
Wskaźnik - nazwa	Jednostka	Wartość wskaźnika
Wskaźnik produktu		
Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych [osoby]	osoby	.....
Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół [sztuki]	szt.	1
Wskaźnik rezultatu		
Roczna liczba użytkowników	Osoby/rok	.....

nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych [użytkownicy/rok]		
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Beata Jakubowska 56/4982466 bjakubowska@ckziubrodnica.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy	
Beneficjent	Gmina Zbiczno – Lider Porozumienia	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Zbiczno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego - II kw. 2023 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany – 256 188,23 zł. Kwota dofinansowania 85% – 217 760,00 zł.	
Cel szczegółowy, w ramach FEdKP 2021-2027	5i Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.	
Typ wsparcia	EFS	
Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE	
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe,	Projektu składa się z jednego elementu tj. dotyczy wsparcia administracyjnego Lidera Partnerstwa - Gminy Zbiczno w realizacji zadań wynikających z	

wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	<p>Programu FEdKP 2021-2027 (realizacja instrumentu IIT dla OPPT Brodnicy).</p> <p>W ramach wsparcia zaplanowano następujące wydatki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na umowy zlecenie dla koordynatora OPPT Brodnicy, dla osoby ds. współpracy z zespołem doradczym, dla osoby odpowiedzialnej za realizację projektu dot. wsparcia administracyjnego i prowadzenie spraw administracyjnych Lidera Partnerstwa , ponadto dodatki specjalne dla pracowników odpowiedzialnych i zaangażowanych u Lidera Projektu w realizację zadań OPPT Brodnicy, - zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych, - koszty związane z organizacją spotkań w ramach partnerstwa i rozwijaniem współpracy.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Wsparcie administracyjne wpłynie korzystnie na prawidłową realizację instrumentu IIT dla OPPT Brodnicy.
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK, wsparcie administracyjne obejmuje wszystkie gminy z terenu powiatu brodnickiego i przyczyni się do sprawnego realizowania i wdrażania Strategii Terytorialnej dla OPPT Brodnicy, w której zawarto zdiagnozowane problemy dla obszaru oraz projekty wpływające pozytywnie na rozwiązanie tych problemów.
Powiązania z innymi projektami.	Nie dotyczy
<p>Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj.</p> <p>jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;</p> <p>deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.</p>	Nie dotyczy

Wskaźnik - nazwa	Jednostka Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego – liczba; Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego	Wartość wskaźnika 6 osób ok. 78 900 osób (mieszkańcy powiatu brodnickiego)
Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu: - imię i nazwisko - telefon - mail	Anna Szczepaniak 56 49 50 837 anna.szczepaniak@brodnica.com.pl	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Nazwa projektu	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy- edycja II	
Beneficjent	Gmina Zbiczno – Lider Porozumienia	
Miejsce realizacji projektu	Gmina Zbiczno	
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
Gotowość projektu do realizacji	Tak ☐	Nie* ☐
Stan przygotowań i harmonogram realizacji przedsięwzięcia: - planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego,	Planowany termin złożenia wniosku aplikacyjnego - I kw. 2026 r.	
Szacunkowy koszt całkowity/kwalifikowany kwota dofinansowania – EFRR/EFS (zł)	Koszt całkowity/kwalifikowany – 256 188,66 zł. Kwota dofinansowania 85% – 217 760,36 zł.	
Cel szczegółowy, w ramach FEKP 2021-2027	5i Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.	
Typ wsparcia	EFS	

Występowanie pomocy publicznej w projekcie (TAK/NIE)	NIE
Zwięzły opis projektu: Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.	Projekt składa się z jednego elementu tj. dotyczy wsparcia administracyjnego Lidera Partnerstwa - Gminy Zbiczno w realizacji zadań wynikających z Programu FEdKP 2021-2027 (realizacja instrumentu IIT dla OPPT Brodnicy). W ramach wsparcia zaplanowano następujące wydatki: - na umowy zlecenie dla koordynatora OPPT Brodnicy, dla osoby ds. współpracy z zespołem doradczym, dla osoby odpowiedzialnej za realizację projektu dot. wsparcia administracyjnego i prowadzenie spraw administracyjnych Lidera Partnerstwa , ponadto dodatki specjalne dla pracowników odpowiedzialnych i zaangażowanych u Lidera Projektu w realizację zadań OPPT Brodnicy, - zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych, - koszty związane z organizacją spotkań w ramach partnerstwa i rozwijaniem współpracy.
Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.	Wsparcie administracyjne wpłynie korzystnie na prawidłową realizację instrumentu IIT dla OPPT Brodnicy.
Czy projekt realizowany jest w obszarze gminy zmarginalizowanej, obszarze miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze? Jeżeli TAK, należy wykazać jak projekt wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów.	TAK, wsparcie administracyjne obejmuje wszystkie gminy z terenu powiatu brodnickiego i przyczyni się do sprawnego realizowania i wdrażania Strategii Terytorialnej dla OPPT Brodnicy, w której zawarto zdiagnozowane problemy dla obszaru oraz projekty wpływające pozytywnie na rozwiązanie tych problemów.
Powiązania z innymi projektami.	Nie dotyczy
Czy projekt spełnia warunki projektu zintegrowanego (krótkie uzasadnienie)** tj. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej; deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”,	Nie dotyczy

mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.		
Wskaźnik - nazwa	<p>Jednostka</p> <p>Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego – liczba;</p> <p>Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego</p>	<p>Wartość wskaźnika</p> <p>6</p> <p>ok. 78 900 osób (mieszkańcy powiatu brodnickiego)</p>
<p>Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:</p> <p>- imię i nazwisko</p> <p>- telefon</p> <p>- mail</p>	<p>Anna Szczepaniak</p> <p>56 49 50 837</p> <p>anna.szczepaniak@brodnica.com.pl</p>	

* Należy wskazać przewidywany termin gotowości projektu do realizacji

** Dotyczy tylko projektów realizowanych w formule ZIT. Wymagane spełnienie przynajmniej jednego warunku.

Strategia terytorialna OPPT Brodnicy

Załącznik nr 4:
Lista projektów uzupełniających

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

Załącznik nr 4:

Lista projektów uzupełniających¹

Tabela 1: Lista projektów uzupełniających: Cel społeczny

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	
1	Amfiteatr w Brzoziu.
2	Remont Domu Kultury z budową sali kinowej
3	Wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Świdziebnia
4	Przebudowa z rozbudową budynku mieszkalnego w Świdziebni polegająca na zmianie sposobu użytkowania na obiekt publiczny (odtworzenie dworu).
5	Kino w gminie? Czemu musi być w mieście? Skoro i tak nie ma
6	Wiejski Dom Kultury w Gminie Brzozie
7	Lekarz
8	SOS dla rodziny i pacjenta - krótkoterminowe wsparcie poszpitalne
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	
1	Przebudowa i modernizacja boisk w I Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy
2	rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej w CKZiU w Brodnicy, ul. Karbowska 29 poprzez przebudowę i rozbudowę boisk wraz z budową infrastruktury towarzyszącej.
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	
1	Ziołowy zakątek w Brzoziu.
2	Raz w roku zabawa integracyjna na terenie każdego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Lista projektów uzupełniających: Cel gospodarczy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	
1	Sieć Producentów Lokalnych w Gminie Brzozie.
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	
x	Brak projektów uzupełniających na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	
x	Brak projektów uzupełniających na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

¹ Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 3: Lista projektów uzupełniających: Cel środowiskowo-przestrzenny

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	
1	Ścieżka pieszo- rowerowa Jakowo- Brodnica
2	Aktywny wypoczynek.
3	Ścieżka rowerowa Brodnica-Tama Brodzka-Wielki Głębocek-Brzozie-Janówko-Leżno
4	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej pomiędzy miejscowościami Osiek-Strzygi
5	Bezpieczna droga Osiek Strzygi
6	Rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych przez budowę ścieżek pieszo-rowerowych
7	Budowa, przebudowa, rozbudowa oraz remonty dróg na terenie Gminy Świdziebnia
8	Oświetlenie drogi i chodnik w Brzoziu
9	Droga Najmowo -Kruszyny Szlachetne
10	Przełamanie zapaści komunikacyjnej w Powiecie Brodnickim
11	Transport bez barier
12	Integracja i stworzenie węzła przesiadkowego kolejowo-autobusowego
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	
1	Budowa ogólnodostępnej drewnianej tężni solankowej w Gminie Brzozie.
2	Doposażenie miejsca rekreacji i wypoczynku w m. Wielkie Leżno.
3	Budowa placów zabaw w m. Zembrze, Wielkie Leżno i Sugajno.
4	Street workout
5	Młodzież
6	Rodzinny parkour
7	Stabilizacja poziomu lustra wody jeziora Księża, gm. Świdziebni
8	Park wodny w Brzoziu
9	Eko-gokarty dla młodszych i starszych
10	Identyfikacja wizualno-promocyjna Pojezierza Brodnickiego
11	Wsiadaj na rower
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	
1	PSZOK w Gminie Brzozie
2	SMOK
3	Kampania społeczna promująca Zero waste
4	Termomodernizacja budynku Stacji Uzatniania Wody w Rokitnicy Nowej w Gminie Świdziebnia
5	Zagospodarowanie terenu Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Rokitnica Nowa w Gminie Świdziebnia
6	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Świdziebnia
7	Przebudowa oraz remont przepompowni ścieków na terenie Gminy Świdziebnia
8	Czyste i zdrowe środowisko na codzień

Źródło: opracowanie własne

Strategia terytorialna OPPT Brodnicy

Załącznik nr 5:
Lista zintegrowanych wiązek
projektów strategicznych

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

Załącznik nr 5:

Lista zintegrowanych wiązek projektów strategicznych¹

Tabela 1: Lista wiązek projektów strategicznych

CEL STRATEGICZNY	WIĄZKA	PROJEKTY
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców		
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	1.1.1 Kultura	11 projektów strategicznych (w tym 5 projektów kluczowych)
	1.1.2 Zdrowie	2 projekty strategiczne
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	1.2.1 Edukacja	15 projektów strategicznych (w tym 13 projektów kluczowych)
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	1.3.1 Integracja	2 projekty strategiczne
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości		
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	2.1.1 Produkty lokalne	1 projekt strategiczny
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	<i>Brak wiązek na tym etapie</i>	<i>Brak projektów strategicznych na tym etapie</i>
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	<i>Brak wiązek na tym etapie</i>	<i>Brak projektów strategicznych na tym etapie</i>
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWY: Inwestycje przyjazne środowisku		
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	3.1.1 Ścieżki rowerowe	10 projektów strategicznych (w tym 4 projekty kluczowe)
	3.1.2 Drogi	3 projekty strategiczne
	3.1.3 Transport publiczny	4 projekty strategiczne (w tym 1 projekt kluczowy)
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	3.2.1 Odnowa przestrzeni	4 projekty strategiczne (w tym 4 projekty kluczowe)
	3.2.2 Rekreacja	10 projektów strategicznych (w tym 4 projekty kluczowe)
	3.2.3 Jeziora	6 projektów strategicznych (w tym 4 projekty kluczowe)
	3.2.4 Produkt turystyczny	4 projekty strategiczne (w tym 1 projekt kluczowy)
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	3.3.1 Odpady	3 projekty strategiczne
	3.3.2 Gospodarka wodno-ściekowa	4 projekty strategiczne
	3.3.3 Efektywność energetyczna	7 projektów strategicznych (w tym 6 projektów kluczowych)

Źródło: opracowanie własne

¹ Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 2: Lista wiązek projektów strategicznych: Cel społeczny

WIĄZKA PROJEKTÓW	PROJEKTY KLUCZOWE	PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców		
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych		
1.1.1 Kultura	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce, gm. Bobrowo	Amfiteatr w Brzoziu.
	Skwery czytelnika w gminie Brzozie	Remont Domu Kultury z budową sali kinowej
	Biblioteka na kółkach	Wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Świdziebnia
	Nazwa projektu Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku	Przebudowa z rozbudową budynku mieszkalnego w Świdziebni polegająca na zmianie sposobu użytkowania na obiekt publiczny (odtworzenie dworu).
	Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej	Kino w gminie? Czemu musi być w mieście? Skoro i tak nie ma Wiejski Dom Kultury w Gminie Brzozie
1.1.2 Zdrowie		Lekarz
		SOS dla rodziny i pacjenta - krótkoterminowe wsparcie poszpitalne
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja		
1.2.1 Edukacja	Budowa oddziału przedszkolnego w Małkach gm. Bobrowo	Przebudowa i modernizacja boisk w I Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy
	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach, gm. Bobrowo	
	Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo	rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej w CKZiU w Brodnicy, ul. Karbowska 29 poprzez przebudowę i rozbudowę boisk wraz z budową infrastruktury towarzyszącej.
	Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica	
	Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica	
	Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno	
	Energia kompetencji w Jabłonie Pomorskim	
	Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownię kształcenia praktycznego	
	Zdobywanie kwalifikacji przyszłości	
	Kompetencje kluczem do kariery - edycja II	
	Poprawa jakości wychowania przedszkolnego	
	Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych	
	Nowe przedszkola	
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców		
1.3.1 Integracja		Ziołowy zakątek w Brzoziu.
		Raz w roku zabawa integracyjna na terenie każdego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3: Lista wiązek projektów strategicznych: Cel gospodarczy

WIĄZKA PROJEKTÓW	PROJEKTY KLUCZOWE	PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości		
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych		
2.1.1 Produkty lokalne		Sieć Producentów Lokalnych w Gminie Brzozie.
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza		
Brak wiązek na tym etapie		
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa		
Brak wiązek na tym etapie		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4: Lista wiązek projektów strategicznych: Cel środowiskowo-przestrzenny

WIĄZKA PROJEKTÓW	PROJEKTY KLUCZOWE	PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku		
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna		
3.1.1 Ścieżki rowerowe	Budowa ścieżki rowerowo – pieszej przy drodze nr 544	Ścieżka pieszo- rowerowa Jakowo-Brodnica Aktywny wypoczynek.
	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w Drużynach, gm. Bobrowo	Ścieżka rowerowa Brodnica-Tama Brodzka-Wielki Głębczek-Brzozie-Janówko-Leżno
	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej pomiędzy miejscowościami Osiek-Strzygi
	Rowerowo w Gminie Zbicžno	Bezpieczna droga Osiek Strzygi Rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych przez budowę ścieżek pieszo- rowerowych
3.1.2 Drogi		Budowa, przebudowa, rozbudowa oraz remonty dróg na terenie Gminy Świdziebnia Oświetlenie drogi i chodnik w Brzoziu Droga Najmowo -Kruszyny Szlachetne
3.1.3 Transport publiczny	Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy	Przełamanie zapaści komunikacyjnej w Powiecie Brodnickim Transport bez barier Integracja i stworzenie węzła przesiadkowego kolejowo-autobusowego
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka		
3.2.1 Odnowa przestrzeni	Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie	
	Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy	
	Renowacja parku w Świdziebni	
	Odnawiamy tereny gminne	
3.2.2 Rekreacja	Budowa tężni solankowej	Budowa ogólnodostępnej drewnianej tężni solankowej w Gminie Brzozie.
	Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji	Doposażenie miejsca rekreacji i wypoczynku w m. Wielkie Leżno.
	Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie	Budowa placów zabaw w m. Zembrze, Wielkie Leżno i Sugajno.
	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie	Street workout Młodzież Rodzinny parkour
3.2.3 Jeziora	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec, gm. Bobrowo	
	Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębczek i Jez. Janówko	Stabilizacja poziomu lustra wody jeziora Księża, gm. Świdziebnia
	Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.	
	Gminna plaża - to jest to!	Park wodny w Brzoziu
3.2.4 Produkt turystyczny	Bike Park w gminie Brzozie	Eko-gokarty dla młodszych i starszych Identyfikacja wizualno-promocyjna Pojezierza Brodnickiego Wsiadaj na rower

CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna		
3.3.1 Odpady		PSZOK w Gminie Brzozie
		SMOK
		Kampania społeczna promująca Zero waste
3.3.2 Gospodarka wodno-ściekowa		Termomodernizacja budynku Stacji Uzdatniania Wody w Rokitnicy Nowej w Gminie Świdziebnia
		Zagospodarowanie terenu Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Rokitnica Nowa w Gminie Świdziebnia
		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Świdziebnia
		Przebudowa oraz remont przepompowni ścieków na terenie Gminy Świdziebnia
3.3.3 Efektywność energetyczna	Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano	Czyste i zdrowe środowisko na codzień
	Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno.	
	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie	
	Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim	
	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego	
	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świdziebnia	

Źródło: opracowanie własne

Strategia terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

SYNTEZA

OPEN THE BOX

MIASTO
KOMPETENCJE DLA ROZWOJU

OPRACOWANIE W ZAKRESIE:

Strategia terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Zbiczno

ul. Szosa Brodnicka 53

87-305 Zbiczno

PRZEZ ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

FUNDACJA MIASTO | OPEN THE BOX

Jakub Jaźwiec, MBA, ekspert strategiczny,

Piotr Górka, ekspert strategiczny,

Paweł Kowalski, ekspert strategiczny,

we współpracy z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy (Grupa Robocza)

MARZEC 2023

Skład samorządów objętych opracowaniem:

Gmina Bartniczka

Gmina Bobrowo

Gmina Brodnica

Gmina Brzozie

Gmina Miasta Brodnicy

Gmina Osiek

Gmina Świedziebnia

Gmina Zbiczno

Miasto i Gmina Górzno

Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Powiat brodnicki

SPIS TREŚCI

1. Synteza diagnozy	4
2. Wizja i cele	9
3. Projekty	13
4. Obowiązkiwanie strategii.....	14
5. Angażowanie społeczne	15
6. Źródła finansowania.....	16
Załącznik nr 1: Lista projektów kluczowych.....	17
Załącznik nr 2: Lista projektów uzupełniających	20

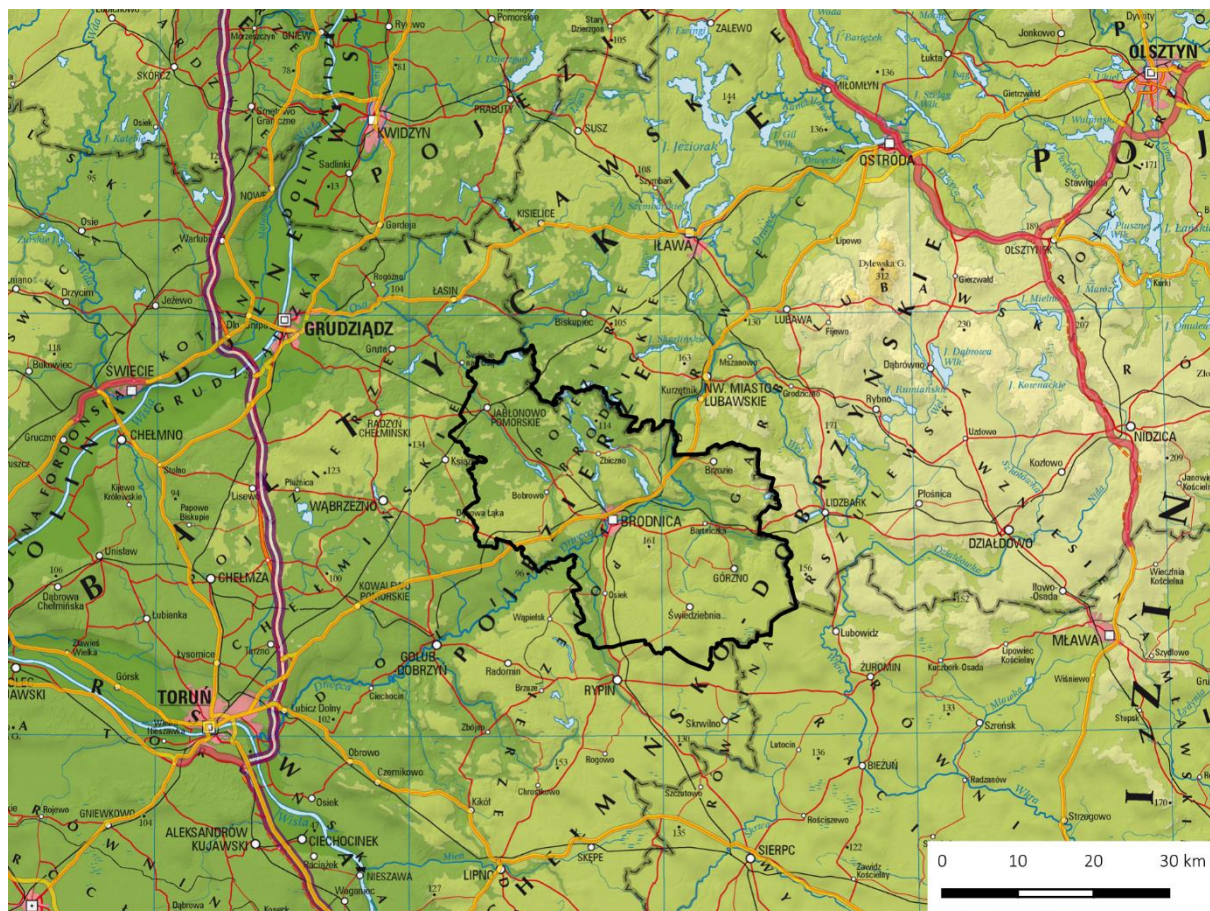

1. SYNTEZA DIAGNOZY

Obszar objęty procesem strategicznym, czyli tzw. Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, obejmuje w całości teren powiatu brodnickiego i niżej wymienione samorządy:

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica
- Gmina Brzozie
- Gmina Miasta Brodnicy
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górzno
- Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie
- Powiat brodnicki

Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK oraz GDDKiA

Wszystkie samorządy wchodzące w skład OPPT Brodnicy **są położone w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie brodnickim**, przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i częściowo mazowieckim. Samorządy te **są połączone liniowo**, graniczą bezpośrednio ze sobą, tworząc spójny i zintegrowany obszar administracyjny z głównym ośrodkiem centralnym – Miastem Brodnicą, a także dwiema gminami o statusie miejsko-wiejskim – Górzno i Jabłonowo Pomorskie. Tym samym cały obszar powiatu brodnickiego jest objęty obszarem OPPT.

Pod względem przyrodniczym cały obszar OPPT charakteryzuje się **przyjaznymi warunkami naturalnymi** z dużą ilością terenów zielonych, lasów oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w szczególności jezior.

Powierzchnia całego powiatu wynosi około 1040 km². Łączna liczba ludności na obszarze wynosi około 78784 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie prawie 76 osób/km².

Mimo różnorodności występujących między członkami porozumienia, obszar ten jest stosunkowo **jednolity i spójny administracyjnie**. Świadczyć o tym mogą choćby uwarunkowania przyrodnicze, polityka ochrony środowiska oraz przeważająca produkcja rolnicza w indywidualnych gospodarstwach, uzupełniona centralnie funkcjami miasta powiatowego. Obszar łączy również wspólna sieć dróg publicznych i kolejowych oraz centralny ośrodek miejski – Brodnica – stolica powiatu.

Kluczowe potencjały

Tabela 1: Kluczowe zasoby i produkty OPPT Brodnicy

Zasoby OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: MOŻLIWOŚĆ GENEROWANIA PRODUKTÓW
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Liczne organizacje pozarządowe (Stowarzyszenia, KGW, OSP, itd.)
Teren rolniczy
KRYTERIUM: UNIKALNOŚĆ
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Dostępny węzeł kolejowy i droga krajowa
Granica pozaborowa (zabór pruski i rosyjski)

Produkty OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: GENEROWANIE KORZYŚCI
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazovia MTB, spływy kajakowe)
Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
KRYTERIUM: POTENCJAŁ ROZWOJU
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazovia MTB, spływy kajakowe)
Atrakcyjne miejsca: Izba rybacka w Płowężu, Osada Milewita i Gród Foluszek i inne

Źródło: Opracowanie własne

Kluczowe problemy

Tabela 2: Matryca logiczna - drzewo problemów

WYMIAR SPOŁECZNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ DO KLUCZOWYCH USŁUG PUBLICZNYCH – EDUKACYJNYCH, MIESZKANIOWYCH, ZDROWOTNYCH, CZASU WOLNEGO			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Negatywne zmiany demograficzne	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (np. edukacja, medycyna)	Brak oferty czasu wolnego	Niska aktywność społeczna
WYMIAR GOSPODARCZY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCE WARUNKI DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, SZCZEGÓLNIENIE NA TERENACH WIEJSKICH – INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ, INTERNET, KOMUNIKACJA, USŁUGI			

PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca infrastruktura gospodarcza – tereny inwestycyjne i siatka komunikacyjna (drogowa, kolejowa, gazowa, IT)	Niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej	Niski zasób wykwalifikowanej siły roboczej	Niewykorzystany potencjał produktów lokalnych
WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca dostępność komunikacyjna	Niewykorzystane zasoby środowiska naturalnego	Deficyty instrumentów zagospodarowania przestrzennego	Ograniczenia środowiskowe

Źródło: Opracowanie własne

Kluczowe potrzeby

Tabela 3: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy

MATRYCA POTRZEB	
1	DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE
2	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ
3	AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ
5	DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH
6	ZWIĘKSZONA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, W TYM MODERNIZACJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I OBIEKTÓW
7	DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
8	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ
9	EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY
10	UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ

Źródło: Opracowanie własne

Konieczne jest podejmowanie **inicjatyw infrastrukturalnych** w obszarze lokalnej kultury i edukacji, mieszkalnictwa, zdrowia, ale również przygotowanie odpowiedniej, celowanej i **dostosowanej oferty** wynikającej z potrzeb użytkowników. Ma to szczególne znaczenie w kontekście z jednej strony **dużego potencjału społecznego** i lokalnych talentów, a z drugiej zamknięcia społecznego w ostatnich latach wywołanego pandemią Covid i jego konsekwencji. Konieczne potrzeby dotyczą również **aktywizacji lokalnej społeczności** – często zróżnicowanej w zakresie pochodzenia (mieszanie się ludności napływowej i miejscowej).

Ważne są również potrzeby wpływające na komfort i jakość życia dotyczące **aspektów ekologicznych** i zwiększonej efektywności energetycznej, niezbędne do zachowania naturalnego charakteru środowiska, ale też ważne z punktu widzenia jakości usług publicznych i atrakcyjności inwestycyjnej. Podobnie jest z potrzebą dostępu do szerokopasmowego internetu i uniknięcie wykluczenia cyfrowego.

Bardzo ważnym aspektem są **potrzeby komunikacyjne** o szerokim spektrum – zarówno w zakresie siatki transportowej i **mobilności**, ale także alternatywnych inicjatyw dotyczących **zrównoważonej mobilności** – rozwoju sieci ścieżek pieszo-rowerowych, zarówno w kontekście czysto komunikacyjnym, ale również w kontekście turystycznym, szczególnie z przeznaczeniem wewnętrznym – dla mieszkańców. Oprócz inwestycji w ścieżki pieszo-rowerowe istnieje potrzeba rozwoju również innych, alternatywnych sposobów przemieszczania się – na przykład transportu zamawianego czy wewnętrznych linii komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym. Lepsza **dostępność komunikacyjna** stanowi istotny czynnik rozwoju całego powiatu – wpływa na wszystkie obszary życia społeczno-gospodarczego.

Potrzeba rozwoju **sektora turystycznego**, to nie wyłącznie sieć ścieżek, ale również infrastruktury towarzyszącej – punktów o dużym potencjale turystycznym, rekreacyjnym czy sportowym, kompleksowej **oferty usług turystycznych** oraz szeroko rozumianej **marki turystycznej**, w tym produktów lokalnych i ich promocji – stanowiących podstawy budowania **przemysłu czasu wolnego** i korzystania z jego pozytywnego oddziaływania i korzyści pośrednich i bezpośrednich.

Potwierdza się też, że wykorzystanie istniejącego już potencjału oraz wspólny rozwój obranych kierunków przyniesie większą korzyść dla całego obszaru niż działania indywidualne. **OPPT Brodnicy jest obszarem o dużym potencjale i określonych wyzwaniach**, co potwierdza przeprowadzona diagnoza. Obraz ten jest podstawą do budowania strategii, która ma przyczynić się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców obszaru powiatu brodnickiego.

Wypracowana analiza diagnostyczna stanowi **podstawę do kierunkowania rozwoju strategicznego** – określenia wyjściowej wizji i celów strategicznych, a w konsekwencji przygotowania odpowiednich inwestycji i działań do podjęcia w celu ich realizacji.

2. WIZJA I CELE

Wizja obszaru

Tabela 4: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – hasła/slogany

Nazwa kategorii	Opis kategorii
WIZJA OPPT BRODNICY (HASŁA)	<ul style="list-style-type: none"> • Warto tu być, żyć, mieszkać • Teraźniejszość i przyszłość właśnie tutaj • Powiat brodnicki: od juniora do seniora • Miejsce dla mnie, dla Ciebie, dla każdego • Tu chce się żyć! • Przyroda, wypoczynek i praca w jednym miejscu • Powiat z przyszłością

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5: Zatwierdzona wizja OPPT Brodnicy – pełen opis

Nazwa kategorii	Opis kategorii
WIZJA OPPT BRODNICY (PEŁNA)	<p>Obszar powiatu brodnickiego to miejsce, w którym spotkasz życzliwych i pełnych pasji mieszkańców, aktywnych zaangażowanych w życie lokalnej społeczności. To miejsce, w którym zapewniony jest dostęp do nowoczesnej edukacji, zapewniającej przyszłość zawodową i realizację swoich pasji, w którym powszechna jest opieka zdrowotna i dba się o osoby potrzebujące i starsze, w którym każdy niezależnie od wieku ma dostęp do ciekawych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego zapewnia wykształcone i kreatywne kadry dla funkcjonujących tutaj innowacyjnych przedsiębiorstw oraz przestrzeń do prowadzenia własnego biznesu często związanego z lokalnymi potencjałami.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego to atrakcyjna przestrzeń, gdzie dba się o środowisko naturalne i stawia na ekologiczne rozwiązania. To miejsce, w którym rozwinięte jest zaplecze rekreacyjne i turystyczne, zapewniające możliwość korzystania z walorów czystego powietrza, wody i zieleni.</p> <p>Obszar powiatu brodnickiego to wyjątkowe miejsce, w którym chce się mieszkać i do którego wracać.</p>

Źródło: opracowanie własne

Cele strategiczne

Tabela 6: Cel główny – definicja

Nazwa kategorii	Opis kategorii
CEL GŁÓWNY	Wysoka dostępność i jakość życia mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Zasadniczy cel strategiczny do realizacji koncentrujący się na dostępności usług publicznych oraz ich jakości w kontekście życia mieszkańców, zarówno w sensie indywidualnego dobra (zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój, edukacja), jak i wspólnoty (komunikacja, czas wolny, możliwość realizacji i współdziałania dla rozwoju lokalnego)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7: Cele społeczne – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: SPOŁECZNY	Wysoka jakość usług dla mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych służących mieszkańcom całego obszaru oraz zapewniających możliwość samorealizacji i rozwoju, co pozwoli na zatrzymanie negatywnych trendów demograficznych i zwiększenie atrakcyjności miejsca zamieszkania
1.1 Cel operacyjny: społeczny	Wysoka jakość usług publicznych
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Poprawa jakości infrastruktury – mieszkaniowej, komunikacyjnej, medycznej, opiekuńczej, cyfrowej, kulturalnej, opieki nad dziećmi i innej służącej dla mieszkańców; wykorzystanie wzajemnych dobrych praktyk; inicjatywy w celu wspólnego dostarczania usług dla kilku partnerów i optymalizacja tych usług; działania rewitalizacyjne i chroniące potencjał obszaru, a także wykorzystujące nowoczesne technologie i trendy

1.2 Cel operacyjny: społeczny	Dostępna i nowoczesna edukacja
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Działania wspierające edukację mieszkańców w różnym wieku – ofertę żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych – liceów, techników i szkół zawodowych, w tym również działania związane z edukacją pozasystemową i dorosłych (doksztalcania) w celu rozwoju kompetencji mieszkańców i dostosowania do wymagań społecznych i gospodarczych.
1.3 Cel operacyjny: społeczny	Integracja i aktywizacja mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Działania wspierające integrację i aktywność międzypokoleniową, nowych mieszkańców z dotychczasowymi, mieszkańców z różnych środowisk, mieszkańców poszczególnych samorządów, wspieranie talentów i ich promocję, działania kulturalne, integracyjne, promocyjne dla zmiany trendów demograficznych i wspierania lokalnych środowisk

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8: Cele gospodarcze – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: GOSPODARCZY	Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój przedsiębiorczości z poszanowaniem zasad odpowiedzialności, ochrony środowiska i wspierania lokalnego rynku pracy; inwestycje w wysokiej jakości usługi i infrastrukturę wspierającą gospodarkę
1.1 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięty rynek produktów lokalnych
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wsparcie rozwoju lokalnych produktów poprzez wspólne działania promocyjne i inwestycyjne samorządów, w tym siecujące i organizujące przestrzeń i dostępność usług
1.2 Cel operacyjny: gospodarczy	Rozwinięta infrastruktura gospodarcza
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej – od infrastruktury drogowej, IT, instalacji gospodarczych, w szczególności poprzez wyodrębnianie formalne lub nieformalne stref gospodarczych i inwestycyjnych, w tym również na obszarach gmin wiejskich, a także zapewnienie

	skutecznego planowania przestrzennego i klimatu inwestycyjnego na obszarze, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiskowych i zasad zrównoważonego rozwoju
1.3 Cel operacyjny: gospodarczy	Współpraca międzysektorowa
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój współpracy z przedsiębiorcami, organizacjami i instytucjami otoczenia biznesu, zrzeszeniami formalnymi i nieformalnymi, podmiotami edukacyjnymi, kooperatywami i klastrami, partnerami doradczymi i wspierającymi, grupami i organizacjami publicznymi, społecznymi, pozarządowymi, gospodarczymi, ale też grupami nieformalnymi (np. seniorzy, młodzież), w celu wzajemnego sieciowania i wymiany doświadczeń do zastosowania w obszarze społeczno-gospodarczym

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9: Cele środowiskowo-przestrzenne – definicje

Nazwa kategorii	Opis kategorii
1. CEL SZCZEGÓŁOWY: ŚROD.-PRZESTRZ.	Inwestycje przyjazne środowisku
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Utrzymanie wysokiej jakości środowiska naturalnego - naturalnych terenów zielonych i niebieskich oraz sposobów zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców w sposób zrównoważony; Poszanowanie wartości ekologicznych, rozwój zrównoważonej turystyki dla mieszkańców i działania proekologiczne, w tym w szczególności związane z efektywnością energetyczną, gospodarką obiegu zamkniętego czy gospodarką wodną
1.1 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Inwestycje w usługi i infrastrukturę komunikacyjną - zarówno wewnętrzną, jak i zewnętrzną; w tym infrastruktura drogowa, piesza, rowerowa, rozwój alternatywnych środków transportu, cyfryzację transportu, zrównoważoną mobilność i współpracę między Partnerami
1.2 Cel operacyjny: środ.-przestrz.	Zrównoważona turystyka
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wykorzystanie dostępnych terenów zielonych dla zapewnienia usług rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców, z poszanowaniem ich naturalnego charakteru; Inwestycje w promocję i tworzenie marki turystycznej (zrównoważonej) dla turysty zewnętrznego; współpraca z podmiotami publicznymi,

	prywatnymi i pozarządowymi w obszarze rozwoju rekreacji i przemysłów czasu wolnego
1.3 Cel operacyjny: środ.-przeestrz.	Rozwinięta infrastruktura ekologiczna
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Inwestycje w edukację, promocję, usługi i infrastrukturę energetyczną – wykorzystania odnawialnych źródeł energii, efektywność energetyczna i dążenie do samowystarczalności energetycznej; Gospodarka wodna – retencja, zagospodarowanie wód opadowych, zabezpieczenie przed kataklizmami ekologicznymi, ochrona naturalnych zbiorników wody, dostęp do wody pitnej, gospodarka ściekowa, edukacja, promocja; Gospodarka odpadami: recykling, re-use, gospodarka obiegu zamkniętego, system zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, edukacja, promocja

Źródło: opracowanie własne

3. PROJEKTY

W wyniku etapu **selekcji kierunkowej**, będącego kluczowym elementem decyzji strategicznej (kierunkowej), samorządy OPPT Brodnicy wyselekcjonowały i zarekomendowały dwie kategorie projektów strategicznych: projekty kluczowe i uzupełniające.

Wszystkie wybrane projekty strategiczne niezależnie od ich przyporządkowania charakteryzuje zgodność kierunkowa z potrzebami rozwojowymi zidentyfikowanymi w procesie diagnozy, przyjętymi celami strategicznymi i operacyjnymi, ale też celami rozwojowymi wynikającymi ze strategii wyższego rzędu (strategia rozwoju kraju i województwa). Projekty te mają również charakter zintegrowany i komplementarny poprzez określone powiązania merytoryczne w postaci wiązek projektowych.

Lista projektów kluczowych znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszej syntezy. Projekty kluczowe, co do zasady, charakteryzują się wyższym poziomem dojrzałości i przygotowania, jednocześnie spełniając warunki myślenia strategicznego w kontekście realizacji potrzeb i celów strategicznych¹.

Lista projektów uzupełniających znajduje się w załączniku nr 2 do niniejszej syntezy. Projekty uzupełniające charakteryzują się zróżnicowanym, ale względnie niskim poziomem dojrzałości i przygotowania, co do zasady stanowiąc jedynie zarysy interwencji, ale spełniając warunki myślenia strategicznego w kontekście realizacji potrzeb i celów strategicznych.

¹ W ramach projektów kluczowych przewidziano również dwa wewnętrzne projekty horyzontalne dotyczące wsparcia administracyjnego i obsługi biura OPPT, oddziałujące na sposób realizacji strategii.

Wszystkie projekty pogrupowane są w tematyczne wiązki projektów strategicznych. W każdej z przedstawionych wiązek znajdują się projekty o wzajemnej komplementarności, ale zróżnicowanym poziomie dojrzałości, które wymagają ciągłego namysłu strategicznego.

Tabela 10: Lista wiązek projektów strategicznych

CEL STRATEGICZNY	WIĄZKA
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.1 Kultura • 1.1.2 Zdrowie
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2.1 Edukacja
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • 1.3.1 Integracja
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1.1 Produkty lokalne
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brak wiązek na tym etapie</i>
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brak wiązek na tym etapie</i>
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY: Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1.1 Ścieżki rowerowe • 3.1.2 Drogi • 3.1.3 Transport publiczny
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	<ul style="list-style-type: none"> • 3.2.1 Odnowa przestrzeni • 3.2.2 Rekreacja • 3.2.3 Jeziora • 3.2.4 Produkt turystyczny
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • 3.3.1 Odpady • 3.3.2 Gospodarka wodno-ściekowa • 3.3.3 Efektywność energetyczna

Źródło: opracowanie własne

4. OBOWIĄZYWANIE STRATEGII

Strategia przewidziana jest **na lata 2023-2032** i została przygotowana (opisana) w pierwszym kwartale 2023 roku, a do jej przygotowania wykorzystano ówczesny stan wiedzy i wynikających stąd wniosków i założeń. Jednocześnie dokument ten zakłada **proces aktualizacji**.

Elementem kontroli społecznej i sposobem oceny skuteczności realizacji zamierzeń strategicznych jest **system monitoringu i ewaluacji strategii**, będącej podstawą do jej oceny w kontekście efektywności i skuteczności. Skwantyfikowane dane i

wskaźniki realizacji strategii stanowią podstawowy, chociaż nie jedyny, element walidacji skuteczności podejmowanych działań strategicznych. Analiza wskaźników i ich wartości stanowić może jedynie wstęp do formułowania wniosków, gdyż **wymaga każdorazowo komentarza strategicznego** w ocenie skuteczności.

5. ANGAŻOWANIE SPOŁECZNE

We wszystkich dotychczasowych działaniach w ramach przygotowania strategii kluczowym elementem było **aktywne i transparentne włączenie mieszkańców** i reprezentujących ich podmiotów. Po opinię społeczeństwa sięgano wielokrotnie używając różnych form współdziałania i tworzenia relacji, ale też informowania o planach i efektach podejmowanych działań (feedback).

Angażowanie na etapie przygotowywania strategii

Zakończony proces przygotowania strategii zakładał otwarte i aktywne uczestnictwo przedstawicieli mieszkańców realizowane w różnej formie w celu uzyskiwania najlepszych efektów – opinii i wniosków strategicznych – na każdym etapie jej tworzenia.

Partycypacja realizowana była w trzech kluczowych wymiarach partycypacji, poprzez:

- Aktywność wyselekcjonowanych **partnerów społeczno-gospodarczych**, tj. kluczowych interesariuszy;
- **Badania i ankiety** zbierające opinie i propozycje społeczne;
- **Warsztaty i spotkania** towarzyszące procesowi powstawaniu dokumentu, w tym diagnozy, formułowania celów i priorytetów.

Angażowanie na etapie realizacji strategii

Zaangażowanie środowiska społecznego we wdrażanie i ocenę strategii jest istotnym warunkiem jej sukcesu.

Partycypacja społeczna na tym etapie realizacji strategii uwzględniać będzie **aktywny udział mieszkańców** poprzez zaplanowanie szeregu działań:

- **badania sondażowe i ankiety** na temat oceny procesów, które zaszły na obszarze OPPT Brodnicy w trakcie wdrażania strategii;
- **badania fokusowe** dotyczące jakości życia na obszarze objętym partnerstwem;
- **debaty** z władzami publicznymi i partnerami społeczno-gospodarczymi na temat efektów zrealizowanych działań;
- **zbieranie opinii** o realizacji strategii.

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wszystkie projekty planowane do realizacji w ramach strategii, w tym również wyłonione w ramach procesu jej aktualizacji będą zakładać możliwość udziału zewnętrznych źródeł finansowania – współfinansowanych w całości lub częściowo, w oparciu o bezzwrotne środki zewnętrzne.

Podstawowe źródło finansowania wszystkich inicjatyw strategicznych stanowić będą środki unijne funkcjonujące na poziomie regionalnym i krajowym, w tym w szczególności **Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027** (FEuKP 2021-2027).

Jednocześnie, poza finansowaniem ze środków pochodzących z programów unijnych rekomenduje się również wykorzystanie innych źródeł finansowania, tj.

- Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowywany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy;
- inicjatywy krajowe, tj. Nowy gospodarczy Polski Ład, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Program Inwestycji Strategicznych;
- inicjatywy regionalne i lokalne, tj. środki Lokalnych Grup działania;
- środki sektora prywatnego, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego;
- środki instytucji finansowych i kredytowych, kredyty bankowe;
- środki własne samorządów wchodzących w skład OPPT Brodnicy, jako podstawowe źródło realizacji podstawowych inicjatyw i uzupełniania wymaganych wkładów własnych przy finansowaniu zewnętrznym.

Niewykluczone jest wykorzystanie rozwiązań hybrydowych, mieszanych, polegających na zaangażowaniu we współfinansowanie projektów, kilku środków, w tym sektora prywatnego. Ważnym źródłem dofinansowania realizacji planowanych projektów, który również może być brany pod uwagę przez jednostki sektora finansów publicznych, mogą być zwrotne kredyty na wydatki inwestycyjne.

ZAŁĄCZNIK NR 1: LISTA PROJEKTÓW KLUCZOWYCH²

Tabela 1: Lista projektów kluczowych: Cel społeczny

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	
1	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dąbrówce, gm. Bobrowo
2	Skwery czytelnika w gminie Brzozie
3	Biblioteka na kółkach
4	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Osieku
5	Remont świetlicy wiejskiej w Strzygach na cele związane z aktywizacją społeczności lokalnej
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	
1	Budowa oddziału przedszkolnego w Małkach gm. Bobrowo
2	Utworzenie i funkcjonowanie oddziału przedszkolnego w Małkach, gm. Bobrowo
3	Edukacja dla przyszłości w Gminie Bobrowo
4	Poprawa i rozwój kompetencji w szkołach Gminy Brodnica
5	Poprawa jakości nauczania przedszkolnego w Gminie Brodnica
6	Infrastruktura przedszkolna w Mieście i Gminie Górzno
7	Energia kompetencji w Jabłonowie Pomorskim
8	Remont budynku szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy wraz z adaptacją poddasza na pracownię kształcenia praktycznego
9	Zdobywanie kwalifikacji przyszłości
10	Kompetencje kluczem do kariery - edycja II
11	Poprawa jakości wychowania przedszkolnego
12	Podnoszenie kompetencji uczniów szkół podstawowych
13	Nowe przedszkola
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

² Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 2: Lista projektów kluczowych: Cel gospodarczy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	
x	Brak projektów kluczowych na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3: Lista projektów kluczowych: Cel środowiskowo-przestrzenny

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY:	
Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	
1	Budowa ścieżki rowerowo – pieszej przy drodze nr 544
2	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej w Drużynach, gm. Bobrowo
3	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Brodnica
4	Rowerowo w Gminie Zbiczno
5	Zakup ekologicznych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ładowania na terenie Gminy Miasta Brodnicy
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	
1	Odnowa przestrzeni parku miejskiego w Górznie
2	Rewitalizacja Parku Fryderyka Chopina w Brodnicy
3	Renowacja parku w Świedziebni
4	Odnawiamy tereny gminne
5	Budowa tężni solankowej
6	Budowa kompleksu sportowego w celu udostępnienia terenów dla mieszkańców i stworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji
7	Stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Świecie, gmina Brzozie
8	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie miasta i gminy Jabłonowo Pomorskie
9	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Wichulec, gm. Bobrowo
10	Zagospodarowanie miejsc rekreacji i wypoczynku w obrębie Jez. Wielki Głębozeczek i Jez. Janówko
11	Modernizacja i remont plaży miejskiej w Górznie.
12	Gminna plaża - to jest to!
13	Bike Park w gminie Brzozie

CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	
1	Odnowa centrum wsi Gorczenica i Mszano
2	Ciepłownia lokalna w Mieście i Gminie Górzno.
3	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Jabłonowo Pomorskie
4	Rozbudowa i modernizacja ciepłowni w Jabłonowie Pomorskim
5	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnego budynku mieszkalnego
6	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Gminie Świdziebnia

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4: Lista projektów kluczowych: horyzontalne

PROJEKTY HORYZONTALNE – WSPARCIE TECHNICZNE	
1	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy
2	Wsparcie administracyjne dla Lidera OPPT Brodnicy- edycja II

Źródło: opracowanie własne

ZAŁĄCZNIK NR 2: LISTA PROJEKTÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH³

Tabela 11: Lista projektów uzupełniających: Cel społeczny

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 SPOŁECZNY: Wysoka jakość usług dla mieszkańców	
CEL OPERACYJNY 1.1: Wysoka jakość usług publicznych	
1	Amfiteatr w Brzoziu.
2	Remont Domu Kultury z budową sali kinowej
3	Wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Świdziebnia
4	Przebudowa z rozbudową budynku mieszkalnego w Świdziebni polegająca na zmianie sposobu użytkowania na obiekt publiczny (odtworzenie dworu).
5	Kino w gminie? Czemu musi być w mieście? Skoro i tak nie ma
6	Wiejski Dom Kultury w Gminie Brzozie
7	Lekarz
8	SOS dla rodziny i pacjenta - krótkoterminowe wsparcie poszpitalne
CEL OPERACYJNY 1.2: Dostępna i nowoczesna edukacja	
1	Przebudowa i modernizacja boisk w I Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy
2	rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej w CKZiU w Brodnicy, ul. Karbowska 29 poprzez przebudowę i rozbudowę boisk wraz z budową infrastruktury towarzyszącej.
CEL OPERACYJNY 1.3: Integracja i aktywizacja mieszkańców	
1	Ziołowy zakątek w Brzoziu.
2	Raz w roku zabawa integracyjna na terenie każdego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Lista projektów uzupełniających: Cel gospodarczy

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 GOSPODARCZY: Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości	
CEL OPERACYJNY 2.1: Rozwinięty rynek produktów lokalnych	
1	Sieć Producentów Lokalnych w Gminie Brzozie.
CEL OPERACYJNY 2.2: Rozwinięta infrastruktura gospodarcza	
x	Brak projektów uzupełniających na tym etapie
CEL OPERACYJNY 2.3: Współpraca międzysektorowa	
x	Brak projektów uzupełniających na tym etapie

Źródło: opracowanie własne

³ Wszystkie nazwy projektów pochodzą ze zgłoszeń z ankiety zbierania pomysłów na projekty strategiczne

Tabela 3: Lista projektów uzupełniających: Cel środowiskowo-przestrzenny

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY:	
Inwestycje przyjazne środowisku	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna	
1	Ścieżka pieszo- rowerowa Jakowo- Brodnica
2	Aktywny wypoczynek.
3	Ścieżka rowerowa Brodnica-Tama Brodzka-Wielki Głębocek-Brzozie-Janówko-Leżno
4	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej pomiędzy miejscowościami Osiek-Strzygi
5	Bezpieczna droga Osiek Strzygi
6	Rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych przez budowę ścieżek pieszo-rowerowych
7	Budowa, przebudowa, rozbudowa oraz remonty dróg na terenie Gminy Świdziebnia
8	Oświetlenie drogi i chodnik w Brzoziu
9	Droga Najmowo -Kruszyny Szlachetne
10	Przełamanie zapaści komunikacyjnej w Powiecie Brodnickim
11	Transport bez barier
12	Integracja i stworzenie węzła przesiadkowego kolejowo-autobusowego
CEL OPERACYJNY 3.2: Zrównoważona turystyka	
1	Budowa ogólnodostępnej drewnianej tężni solankowej w Gminie Brzozie.
2	Doposażenie miejsca rekreacji i wypoczynku w m. Wielkie Leżno.
3	Budowa placów zabaw w m. Zembrze, Wielkie Leżno i Sugajno.
4	Street workout
5	Młodzież
6	Rodzinny parkour
7	Stabilizacja poziomu lustra wody jeziora Księża, gm. Świdziebni
8	Park wodny w Brzoziu
9	Eko-gokarty dla młodszych i starszych
10	Identyfikacja wizualno-promocyjna Pojezierza Brodnickiego
11	Wsiadaj na rower
CEL OPERACYJNY 3.3: Rozwinięta infrastruktura ekologiczna	
1	PSZOK w Gminie Brzozie
2	SMOK
3	Kampania społeczna promująca Zero waste
4	Termomodernizacja budynku Stacji Uzatniania Wody w Rokitnicy Nowej w Gminie Świdziebnia

5	Zagospodarowanie terenu Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Rokitnica Nowa w Gminie Świdziebnia
6	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Świdziebnia
7	Przebudowa oraz remont przepompowni ścieków na terenie Gminy Świdziebnia
8	Czyste i zdrowe środowisko na codzień

Źródło: opracowanie własne